

21st March, 1975
(Friday),
30 Phalgun, 1896 S E

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

C O N T E N T S

	PAGES
Oral Answers to Questions	487
Short Notice Questions and Answers	509
Matters under Rule 341 :	
re. Misappropriation of funds in Pedaputeru village, Kovvur Samithi, Nellore district.	514
re. Payment of family pension to the family of late Sri K. Venkateswara Rao, Municipal Engineer.	516
Calling Attention Matters :	
re. Non-payment of salaries to Hindi Pandits in Upper Primary Schools of Panchayat Samithis.	517
Statement by the Minister for Labour :	
re : Constitution of a Cell to look after the interests of Scheduled Castes and Scheduled Tribes.	519
Calling Attention Matters (Contd.)	
re : Water Supply Scheme to Eluru Town.	520
re : Appointment of teaching and non-teaching staff in Government Junior and Degree Colleges.	521
re : Misappropriation of funds by the management of Visvodaya College, Venkatagiri.	528

[Contd. on 3rd Cover]

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Forty second day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 21st March, 1975

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(Mr. Speaker Sri R. Dasaratharama Reddy in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

SCRAPPING OF ENTERTAINMENT TAX

401—

*6202- (H) Q.— Sarvasri D. Venkatesam (Kuppam) and S. V. Subba Reddy put by Sri N. Srinivasul Reddy —Will the Minister for Finance be pleased to state

(a) whether the Government are aware that the Tamilnadu Government scrapped Entertainment Tax and collecting Show Tax for every show, and

(b) whether the Andhra Pradesh Government will also introduce the same system?

The Minister for Finance (Sri P. Ranga Reddy):— (a) and (b) This Government have no information regarding the scrapping of entertainment tax and collecting show tax for every show by the Tamilnadu State. The Andhra Film Chamber, Vijayawada has, however, suggested to this Government to introduce the system of consolidated payment of entertainment tax in respect of the exhibitions held in panchayat towns and Panchayat villages, as is in vogue in Tamilnadu State. The matter is under examination of this Government in consultation with the Board of Revenue (Commercial Taxes).

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి (గూడూరు) :—తమిళనాడులో యటువంటి పని చేస్తున్నారనేది వారిదగర యిన్ఫర్మేషన్ లేదు అన్నారు. ఈ క్వశ్చన్ వచ్చిన తరువాత మద్రాసుకు ట్రంక్ కాల్ చేపేది పెద్ద పని కాదు. అదగలటో యిన్ఫర్మేషన్ వచ్చి ఉండేది. ఎందుకని తెప్పించుకోలేకపోయాం విచారంగా యున్నది 100 8-30 a m.

*An asterisk before the name indicate the confirmation by the member.

రూపాయలలో 42 రూపాయలు టాక్స్ కడుతున్నారు మిగిలిన దానిలో 80 పర్సెంట్ Distributor కు కడుతున్నారు ఎక్జిబిటర్స్ ఇంక వారికి ఏమి మిగులుతుంది ? ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ కు, షేయిన్ టెనెన్స్ కు ఎంత ఖర్చు అవుతుంది ? హాట్ రేట్ షోకి యింత అని వేసే మార్గాన్ని ఆలోచిస్తారా ? అమలు జరుపుతారా ?

Sri P Ranga Reddy — With regard to the first part of the question, I say it is certainly a failure on the part of the Government in not getting the information from Madras. When the file came to me, it was said that a letter was addressed to Madras Government for which there was no reply. A telex message was also sent. I am expecting a telex reply. If we had a direct line, it would be very easy to get the reply whether that system is in existence or scraped. I have tried through various offices but I could not get. That is the position. I hope that from the information given by the Andhra Film Chamber, Vijayawada that even the Madras Government has not completely scraped entertainment tax in all the towns but they have scraped entertainment tax in Panchayat towns and Panchayat villages and they are levying Rs. 45/- for every show in Panchayat towns and Rs. 30/- for every show in Panchayat villages. On this we are examining whether we can follow the same system. We are taking statistics how much entertainment tax we got for a particular picture at various periods. Because as you know in certain seasons, it will be less and in certain seasons, it will be a little more. We are collecting the information and after examining the whole matter, then I shall say whether it is desirable or advisable taking into consideration the revenue we have been getting in the past.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నరసంపేట) — ఎంటర్ టెయిన్ మెంట్ టాక్సు రద్దు చేసి ప్లాట్ రేట్ ప్రవేశపెట్టడం మూలంగా సుమారుగా ఏమాత్రం నష్టం వస్తుందని అంచనా యున్నది?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి: — నేను అది కరెక్టుగా చెప్పలేను. ఆ ఫిగర్స్ తీస్తున్నారు. అది రాష్ట్ర వ్యాపితంగా తీయాలి. ఒక జిల్లాకు యింకో జిల్లాకు వేరీ అవుతూ ఉంటుంది. లాభదాయకంగా ఉండకపోయినా యిదివరకు వస్తున్నటువంటి రెవెన్యూకు కంపేర్ చేసుకొన్నప్పుడు నష్టదాయకంగా ఉండదు అంటే ఈ సిస్టమ్ ను అడాప్ట్ చేయడం మంచిదని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రత్యేకంగా పోయి, కలెక్షన్స్, రిటరన్స్, టికెట్స్ పైన ముద్రలు వేయడం యివన్నీ లేకుండా పోతుంది కాని రెవెన్యూ నష్టం వచ్చే పద్ధతిలో చేయడం అంత భవ్యంగా ఉండదు అనే అభిప్రాయం కూడా యున్నది.

శ్రీ కె. నారాయణ స్వామి (పొదిలి) — ప్లాట్ రేట్ నిర్ణయించినందువల్ల పంచాయితీ విలేజేజ్, పంచాయితీ టౌన్స్ లో ఎక్కువగా వస్తుందని అభిప్రాయ పడుతున్నదా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి: — ఎక్కువగా వస్తుందని భావించడం లేదు. కొంత శ్రమ తగ్గుతుందనేది ఒకటి. చిన్న చిన్న పల్లెటూళ్లలో పంచాయితీలో ఉండే వాటిలో

నరైన్ చెక్ లేనందువల్ల ఎవేజన్ ఎక్కువగా ఉంటుందనే అభిప్రాయంతో మనకు నష్టం రానటువంటి రీతిలో స్లాట్ రేట్ వేసినట్లయితే సరిపోతుందనే అభిప్రాయం. అది తమిళనాడు రాష్ట్రంలో వారు అమలులో పెట్టినారు కనుక దానిని పరిశీలన చేయించండి అని ఈ అసోసియేషన్ వారు యిచ్చిన రిప్రజంటేషన్ పైన ఆలోచన, పరిశీలన జరుగుతున్నది.

శ్రీ సి హెచ్ పరకురామనాయుడు (పార్వతీపురము) — ఇప్పుడు ఎంటర్ టెయిన్ మెంట్ టాక్స్ పన్నులో మార్ ప్రాక్టీస్ యున్నదని చాలా ఫిర్యాదులు చేశాము అందుచేత నష్టదాయకం కాకుండా యావరేజ్ చూసుకొని, యింకో 10 పర్సెంట్ అధికంగా వేసుకొని కన్ సాలిడేటెడ్ గా చేయడంవల్ల ప్రయోజనం కనబడుతున్నది. ఈ విషయం తొందరగా ఆలోచించి వేగం యింట్రడ్యూస్ చేస్తారా?

Sri P Ranga Reddy — తొందరలోనే ఆలోచించి-

I hope we will by the end of April. Certainly we will take a definite decision. We are getting the figures and they will be scrutinised.

శ్రీ అనంత వెంకటరెడ్డి (అనంతపూర్) — సినిమా ఎంటర్ టెయిన్ మెంట్ టాక్స్ విషయంలో పల్లె ప్రాంతాలలో సినిమా నడుపుతున్న ఆపరేటర్స్, వారి యిబ్బంది గురించి అధిక శాఖామాత్యులకు మెమోరాండం యిచ్చారా? మెమోరాండం విషయంలో ప్రభుత్వం కన్ సిడర్ చేస్తున్నదా?

శ్రీ పి రంగారెడ్డి — దాని విషయం చెబుతున్నాను. విజయవాడలో ఆంధ్ర అసోసియేషన్ వారు ఒక మెమోరాండం యిచ్చారు. ఆ మెమోరాండంలో వారు ఈ సూచన చేశారు. తమిళనాడులో షో టాక్స్ లెవి చేసి ఎంటర్ టెయిన్ మెంట్ టాక్స్ లేకుండా, చేసే పద్ధతి యున్నది. దానిని యిక్కడకూడ అమలు పెట్టినట్లయితే సులువుగా ఉంటుందని అభిప్రాయం వెలిబుచ్చితే దానిపైన మేము యిదివరకు టాక్స్ ఉన్నప్పుడు ఎంత ఆదాయం వస్తుంది, మద్రాసు వారు వేసిన షో టాక్స్ ఆదాయం చేసినట్లయితే ఎంత ఆదాయం వస్తుంది దానివల్ల లాభమా, నష్టమా, దానిలో ఉన్న సాధక ధాతకాలు అన్నీ సాకుల్యంగా పరిశీలన చేస్తున్నాము పరిశీలన అనంతరం నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) — ఈ వినోదపు పన్ను ప్రభుత్వం వారు పసూలు చేసి లోకల్ బాడీస్ కు, పంఛాయతీలకు, మునిసిపాలిటీలకు అధిక భాగం యిస్తున్నారు. ఇట్లా ప్రభుత్వం వారు పసూలు చేసి వారికి యిచ్చే దానికంటే డైరెక్టుగా కలెక్టర్స్ పద్ధతి వారికే యివ్వడం మంచిదని అసెంబ్లీలో వచ్చినది. అది ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నదా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి. — అది ఆలోచన లేదు. ఇదివరకు ఎప్పుడో కొద్ది సంవత్సరాల క్రితం అటువంటిది ఉన్నది. ఆ అనుభవం లాభదాయకంగా కనిపించలేదు. ఇప్పుడు ఉండే పద్ధతి మంచిది. కాని ఇవేజన్ ప్రివెంట్ చేసే దానికి ప్లానిక్ సంస్థలు అధికమైన శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం యున్నది. కమక మునిసిపల్ కమిషనర్ కు, సెక్షన్ అఫీసర్స్ కు పవర్స్ ఉన్నాయి పంచాయితీ ఎక్జిక్యూటివ్ అఫీసర్స్ వరకు ఉన్నాయి. వారు చెక్ చేయడం, యిటువంటి ఇవేజన్ ఏదైనా ఉంటే, పన్ను

పోకుండా చూచుకొనే దానికి అధికారాలు యివ్వబడినాయి. కానీ కలెక్షను మాత్రం యివ్వదు ఉండే పద్ధతి కమర్షియల్ టాక్స్ డిపార్టుమెంట్ చేయడం మంచిదనే అభిప్రాయం

శ్రీ జి. కోటయ్య (చీరాల) — ఇప్పుడు మునిసిపాలిటీలో వస్తున్న ఎంటర్ టెయిన్ మెంటు టాక్స్ లో 95 పర్సెంట్ మునిసిపాలిటీలకు యిస్తాము అన్నారు ఇటీవల శాసనసభలో మునిసిపాలిటీల యొక్క అర్థిక స్థోమత పెంచడానికి ఈ ఎంటర్ టెయిన్ మెంట్ టాక్స్ పెంచాము ఇప్పుడు లింప్ మేగా వేస్తే అందులో ఎంత పర్సెంట్ మునిసిపాలిటీకి యివ్వాలని ఆలోచిస్తున్నారు?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి — అది చేసినప్పుడు దాని నిర్ణయం. ఇప్పుడు 90 పర్సెంట్ 31 పర్సెంట్ 7, పర్సెంట్ పార్క్యూలా యన్నది 90 పర్సెంట్ లోకల్ ట్యాక్స్, 31 పర్సెంట్ గవర్నమెంట్, 7 పర్సెంటు ఫిలిం యిండస్ట్రీ అని యున్నది. ఆ విషయం నిర్ణయం చేసినప్పుడు మార్పులు కావాలంటే ఆలోచన చేసుకోవచ్చు. ఇప్పుడేమి అటువంటి ఆలోచన లేదు.

8 40 a m

శ్రీ సి. ఓటర్ పాల్ (ప్రత్తిపాడు) — ఈ ఎంటర్ టెయిన్ మెంట్ టాక్సులో వారు ఒక పర్సెంట్ కూడా ప్రీగా వదలడానికి వీలులేదు. స్వంతవారు వచ్చి కూర్చోవాలన్నా, వారిపై వత్తిడి చేసేవాడు ఎవరయినా వచ్చినా కూర్చో పెట్టడానికి వీలులేక పోతున్నది. ఒకరు ఎక్కడా దొరికినా వెయ్యి రూ.లు పైను వేస్తున్నారు కనీసం ఒక పర్సెంట్ అయినా వారికి వదలడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి — పర్సెంటేజ్ ప్రకారం వదలడమనేది కాదు. దీనివలన కొంత హార్డుషిప్ కలుగుతున్నదని వారి నుంచి కూడా ఒక రిప్రజెంటేషన్ వచ్చింది. మొన్న సేజ్స్ టాక్సు ఆడ్వయిజరీ కమిటీలో కూడా ఆ కమిటీ మెంబర్స్ యిది కొంత సడలించి, ఆ ప్రొప్రయిజర్ తరపున, లేదా ఒక ముఖ్యమైన వారు వచ్చినప్పుడు దీనిని సడలించి వారికి ఒకటి రెండు టికెట్లు అయినా పర్మిట్ చేస్తే మంచిదని ఒక సూచన చేశారు. దానిని పరిశీలన చేస్తాం

శ్రీ మసూద్ అహమ్మద్ (అదిలాబాద్) — ఇప్పుడే మంత్రిగారు చెప్పారు — కమిషనర్, మునిసిపాలిటీస్ చెక్ చేయగలరు అని పాత యాక్టు ప్రకారంగా మునిసిపల్ శానిటరీ ఇన్ స్పెక్టర్లుకు యీ పవర్స్ డెలిగేట్ చేయడానికి అవకాశం వుందా? రెండవది — ఈ కొత్త చట్టం ప్రకారం మునిసిపల్ కమిషనర్ చెక్ చెయ్యడానికి అధికారం ఉంది. వారిపై యాక్షన్ తీసుకోవడానికి అధికారం వుందా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :— నాకు ఈ శానిటరీ ఇన్ స్పెక్టర్స్ సంగతి తెలియదు. అయినప్పటికీ, గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనపై విచారణ చేస్తాం

Sri Yellappa (Madakasira) :— Does the Minister know there is much leakage in the system of entertainment tax; if so what is the estimated loss?

Sri P. Ranga Reddy :— I am not aware that there is much leakage but I admit there is some leakage which is very difficult to estimate.

“HYDERABAD INDUSTRIAL DEVELOPMENT FUND”

402—

*5604 Q.— Smt J Eshwari Bai (Yellareddy) — Will the Minister for Industries be pleased to state,

(a) whether there is any amount with the Government under the head “Hyderabad Industrial Development Fund” and if so how much,

(b) whether this amount has been transferred to the account of the Telangana Planning and Development Committee,

(c) if not, the reasons therefor, and

(d) whether any amount from this fund is earmarked for developing or establishing industries in any part of the State?

The Minister for Industries Sri P Basu Reddy, —(a) The Hon. able Member is perhaps referring to the Industrial Trust Fund constituted by the former Hyderabad Government. The balance of the fund as on 1-4-1974 was Rs 6,04,72,572/—

(b) No, sir

(c) & (d) The amount being outside the State Plan is being operated separately for the development of Industries in the Telangana Region

శ్రీ యం. ఓంకార్ — ఇది ఇండస్ట్రియల్ ట్రస్టు ఫండ్, ఏమిటి? దీని గురించి చెబుతారా?

Sri P Basu Reddy;—Formerly it was known as Industrial Trust Fund started in 1929 by the Hyderabad Government. After the formation of Andhra Pradesh the Trust was established and this is now known as Industrial Trust Fund.

శ్రీ యం ఓంకార్ :— ఇప్పటికీ ఈ ఫండు క్రింద ఎన్ని ఇండస్ట్రియల్ న హాయం చేశారు? దీని నుంచి సహాయం పొందడానికి పూర్తి చేయవలసిన షరతు లేమిటి?

శ్రీ పి. బసారెడ్డి :— షరతులేమీ లేవు. షేర్ కాపిటల్ లో పార్టిసిపేట్ చేస్తూ వచ్చారు. లోన్స్ యిస్తూ వచ్చారు ఇండివిడ్యువల్ గా.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— ఇంతవరకు ఎంతమందికి ఇచ్చారు?

శ్రీ పి బసారెడ్డి :— ఇంతవరకూ ఇచ్చింది—

Loans outstanding Rs 66,27,622

Interest on loans.. Rs, 30,00,185

Investment in share capital of companies.. Rs, 2,88,046,

**CHECKING OF CEMENT FACTORIES FOR STANDARD AND
CORRECT WEIGHT**

403—

*636 Q—SRI NISSANKARARAO Venkataratnam —Will the Minister for Industries be pleased to state

(a) whether the State Government have received any directions from the Centre to Check Cement Factories in the State to ensure prescribed standard and correct weight, and

(b) if so, the details of such checking and its results?

SRI P. BASI REDDY —(a) In September, 1974 the Government of India requested the State Government to issue suitable instructions to weights and Measures Department of the State Government to carry out periodical random checks of the cement bags received at different stations to ensure that they conform to the prescribed standard and weight. Necessary instructions have accordingly been issued to the Controller, weights and Measures Department to take effective measures for periodical random checks of cement bags. Add the Controller Weights and Measures have taken action to conduct flying squad programmes of the net weight of the Cement packed in Jute Bags

(b) The Physical checks of the cement bags both at factory premises and at traders premises revealed shortages in some bags and excesses in some bags. Shortages ranging from 15,000 grams to 2,900 grams. The excesses ranging from 2,000 grams to 55,000 grams

శ్రీ ఎన్ వెంకటరత్నం — ఈ ప్రిశ్నలో రెండు భాగాలున్నాయి. ఒకటి తూకాన్ని గురించి, రెండు సిమెంటులో జరుగుతున్న అడల్ట్రేషన్ గురించి. దీనిని తనిఖీ చేయాలని తనిఖీ చేశారా? ఏ ఏ ఫ్యాక్టరీస్ తనిఖీ చేశారు? వాటి వివరాలు, ఫలితాలు ఏమిటి? దానికి సమాధానం రాలేదు చెప్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను

శ్రీ పి బసిరెడ్డి.— కొత్తపల్లిలో అడల్ట్రేషన్ గురించి ఏమీ లేదు.

The question is whether the State Government have received any direction from the Centre to check the cement factories in the State to ensure the prescribed standard and correct weight.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:— సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు వెళ్లిన ఎలిగేషన్స్ ప్రిస్క్రిబ్డ్ స్టాండర్డ్స్, లేవని తరువాత తూకాలు పరిగా లేవని, అవే అడల్ట్రేషన్స్ గవర్నమెంటుకు కూడా యిచ్చారు

Sri P. Basi Reddy:—Instructions given by the Central Government are as follows: The Joint Secretary Government of India in his letter addressed to the Director of Industries has stated that complaints have been received from time to time of cement bags sold by the dealers weighing much less than the prescribed weight of 50 kgs. per bag. The Government of India note with concern the short weight of cement bags and feel that the cement factories are not devoting

adequate attention to ensure that the cement bags are packed to the full weight. So the instructions cover only the weight of the bags and do not deal with adulteration

Mr Speaker — Your reply is with regard to ensuring that they conform to the prescribed standard and weight.

Sri P Basireddy — By that I mean standard of weight. If the hon Member means adulteration, the State Government has not received any instructions from the Government of India regarding adulteration of cement.

శ్రీ యం టంకార్ — సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి ఆ ఇన్ స్పెక్షన్స్ రాకపోయి నప్పటికీ, సిమెంటులో బూడిద కలుపుతున్నారు దానిపై కన్ స్ట్రూ మర్స్ నుంచి కంప్లెయింట్స్ వచ్చాయా? దానిపై తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

శ్రీ పి బసిరెడ్డి — కంప్లెయింట్స్ మామూలుగా వస్తాయి

I have heard such complaints, but so far as the reports received from the Complaints, but so far as the reports received from the Controller of Weights and Measures are concerned, we have not received information regarding adulteration. But personally I have heard the complaints that there is adulteration

Sri A. Sriramulu (Eluru) — As I understand from the word-standards can vary, but weights are constant and so standards necessarily relate to quality and not to weight. I want to know whether any effort has been made to maintain the optimum level.

Sri P Basireddy. — I will certainly take action regarding the adulteration aspect. But Govt of India's instructions appear to relate to standard weight.

శ్రీ బి రామశర్మ (దేవరకొండ) — మంత్రిగారు కంప్లెయింట్స్ వస్తూ నేవుంటాయి సామాన్యంగా అంటున్నారు అట్లా కాకుండా, యీనాడు బూడిద కలపడం సర్వధారణం అయిపోయింది రెండవది ఒక కిలోగ్రామ్ తక్కువ వుంటున్నది దానితోబాటు యీ మధ్యన కంట్రోలు ఎత్తి వేళాము అన్న తరువాత రేట్లు పెరిగిపోతున్నవి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకుని అట్లా పెరగకుండా చూస్తుందా?

శ్రీ పి బసిరెడ్డి — మాకు ఎడల్ట్రోపర్స్ గ రించి ఇన్ స్పెక్షన్స్ రాలేదు ఎంకుంటే

The instructions also emanated from the Government of India and the report submitted by the National Buildings Organisation who conducted survey recently. They found shortages in weights and so on the report submitted by the National Buildings Organisation, Government of India issued instruction to the various State Governments asking them to take steps to see that the correct weights are maintained in the cement bags supplied to dealers and to consumers also.

8-50 a. m. శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం. — ఇండస్ట్రియల్ యూనిట్సు విషయంలో ఎడల్ట్రేషను విషయం వారి దృష్టికి వచ్చిందనికూడా మంత్రిగారు ఒప్పుకొన్నారు. మంత్రిగారు స్వయంగాగానీ, లేకపోతే ఎడల్ట్రేషను విషయం డిపార్టుమెంటుకు రిఫర్ చేసిగానీ చర్యలు తీసుకుంటారా? తరువాత, ఏదే ఫ్యాక్టరీలను తనిఖీ చేశారో చెబుతారా?

శ్రీ పి. బి. సీ. రెడ్డి — ఇన్ స్ట్రీక్షన్స్ ను యిచ్చాను

I do believe there is adulteration. So I have already issued instructions to the concerned department to see that the adulteration also is checked but so far as the Government of India is concerned, we have not received any instructions relating to adulteration. The report of the Controller of Weights and Measures is that shortage in weight is due mainly to seepage and pilferage because they use gunny bags. I have also asked the Director to ask the research laboratory to see whether any other containers by which we could avoid seepage and pilferage could be used. Secondly, two factories were inspected at Mancherial and Tadepalli and the weights of the bags were found to be correct.

REGISTRATION OF LOCAL CANDIDATES IN EMPLOYMENT EXCHANGES

404—

*6138 Q—Smt J. Eshwari Bai —Will the Minister for Labour be pleased to state

(a) whether any instructions were issued to the Employment Exchange to register local candidates in their respective areas ,

(b) if not the reasons therefor , and

(c) how many persons were on the live registers of these Exchanges till the year ending 1974 (one year) and how many of them were provided employment ?

The Minister for Labour (Sri T. Anjaiah) —(a) In accordance with the instructions laid down in para 74 of the National Employment Service Manual and in the normal course, applicants are eligible to register at an Employment Exchange in whose jurisdiction they normally reside.

Special instruction have also been issued by the Director of Employment and Training to the Employment Officers to strictly adhere to the procedure in this regard and not to entertain persons who do not fulfil the above condition

(b) Does not arise

(c) The total number of persons on the Live Registers of the Exchanges in this State as on 31-12-1974 was 5,75,557. The number of

persons registered in the year 1974 was 3,28,772 The number of persons provided with jobs during the year 1974 was 25,670.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ — హైదరాబాదు ఆంధ్రప్రదేశ్కు రాజధాని నగరంగా ఉన్నది లోకల్ గా వున్న యిండస్ట్రిస్ వారు, డై రెక్టరేట్స్ వారు, సెక్రటేరియట్లు వారు ఇంటర్వ్యూలకు పిలిచినప్పుడు ఇక్కడ వున్న రీజినల్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజి ఆఫీసులలో రిజిస్టరు చేసుకున్నవారికి మాత్రమే అవకాశం కలుగుతున్నది. జిల్లా కేంద్రాలనుంచి కూడా పిలవడం లేదు. సూచనలున్నప్పటికీకూడ. కాబట్టి యింకా ఎఫెక్టివ్ గా చేసే పద్ధతులు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

Sri T Anjaiah — We have already given instructions to the Employment Officers to recruit only local people.

Sri A. Sriramulu — We want to know what exactly is the definition of local people because the Minister says instructions have been issued and conditions have been stipulated— స్థానిక అభ్యర్థి అంటే నిర్వచనం ఏమిటి ? ఇంకా దానిని గురించి ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డరు రాలేదు స్థానిక అభ్యర్థి అంటే ఏమిటో ప్రభుత్వంవారి ఊహలో ఏమివున్నదో ఎవరికీ అర్థం కాకుండా వున్నది దీనిని గురించి ఏమి చెబుతారు ?

శ్రీ టి. అంజయ్య — ఇది ఆలిండియా ఫార్ములా, బయటివారు వచ్చి రిజిస్టరు చేసుకొంటున్నారనే కంప్లెయింట్లు వచ్చింది 2-5-74 న మేము యిన్స్ట్రక్షన్లు పంపించాము సీటీగాని, జిల్లా గానీ రిజిస్టరు చేసుకున్నవారికి యిక్కడివారిని ఉద్యోగాలకు పిలవండి అని ఆఫీసర్లకు యిన్స్ట్రక్షన్లు పంపించాము.

శ్రీ పి. నన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం) — స్థానికంగా కావలసిన ఏర్పాట్లు చేస్తామంటున్నారు నేను స్పెసిఫిక్ గా ఒక విషయం చెబుతున్నాను బొంబాయిలో అప్పారావు. రిజిస్ట్రేషన్ నం. 6928/67 అతను 67 న వత్సరంలో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకున్నాడు ఇంతవరకూ అతనికి ఒక్క కార్ కూడా రాలేదు స్థానికులు అంటే ఏమి యిన్స్ట్రక్షన్లు యిచ్చారు? ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజిలలో 500 రూపాయలు యిస్తే 73వ సంవత్సరంలోని కార్డు వారినికూడా పిలుస్తారనేది నిజమా కాదా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య : — నన్యాసిరావుగారు చెప్పినట్లుగా పూర్వం ఉన్నదేమో గానీ యిప్పుడు అట్లా లేదు.

శ్రీ బి. తిరుమలయ్య (వికారాబాదు) — ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజి సీటీలో పెట్టడంవల్ల స్థానికులకు—జిల్లాలవారికి నష్టం వస్తున్నది జిల్లాను వేరు చేసినట్లయితే జిల్లావారికి కూడా అవకాశం దొరుకుతుంది ఏ తాలూకాకు ఆ తాలూకా లోకల్ వారికి ప్రవరెస్టు యిప్పిస్తామన్నారు అది అమలు జరగడం లేదు. మా వికారాబాదు, తాండూరు. వర్గీ తాలూకాలకు వేరే వారిని పంపిస్తున్నారు ఏ తాలూకా వారిని ఆ తాలూకాలోనే సినియారిటీని బట్టి పంపిస్తారా.

శ్రీ టి. అంజయ్య : — వికారాబాదు, తాండూరుల గురించి ఆలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ — 75 ఫిబ్రవరి వరకూ వున్న లెక్కలు చెప్పగలుగుతారా ? కాటగిరివైజాగా అర్హతలు కలిగి నిరుద్యోగులుగా వున్నవారి సంఖ్య. ఎంప్లాయి

మెంటు ప్రొవైడు చేయబడినవారి సంఖ్య ఏ ఆర్డర్ల కలవారికి ఉద్యోగాలు కలుగ చేశారు అనే వివరాలు చెబుతారా? తరువాత, గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని నిరుద్యోగులను కూడా రిజిస్టరు చేసుకొనే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—26 ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీలున్నాయి హైదరాబాదు సిటీలో 74 లో 1 62 560 మంది రిజిస్టరు చేసుకున్నారు అందులో 4,433 మందికి ఉద్యోగాలు వచ్చాయి మహబూబ్ నగర్ లో 13,171 మంది రిజిస్టరు చేసుకున్నారు, అందులో 531 మందికి ఉద్యోగాలు దొరికాయి నిజామాబాదు జిల్లాలో 10,051 మంది రిజిస్టరు చేసుకున్నారు, అందులో 685 మందికి ఉద్యోగాలు వచ్చాయి. అదీలాబాదులో 11 921 మంది రిజిస్టరు చేసుకున్నారు. అందులో 646 మందికి ఉద్యోగాలు వచ్చాయి మెదక్ లో 20,746 మంది రిజిస్టరు చేసుకున్నారు అందులో 501 మందికి ఉద్యోగాలు దొరికాయి. వరంగల్ లో 18,297 మంది రిజిస్టరు చేసుకున్నారు. 564 మందికి ఉద్యోగాలు వచ్చాయి ఖమ్మంలో 26,742 మంది రిజిస్టరు చేసుకున్నారు

9 00 a m

శ్రీ వి నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) —హైదరాబాదు రాష్ట్ర రాజధాని కనుక ఇక్కడ ఉద్యోగ అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో చదువుకున్న నిరుద్యోగుల సంఖ్య ఎక్కువ కనుక అక్కడ నిరుద్యోగులగా ఉన్న రాజధానిలో రిజిస్టర్ చేసుకోడానికి అవకాశం లేకపోవడం ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని నిరుద్యోగులకు ఆకాభంగంగా ఉంది అటువంటి వారు ఇక్కడ రిజిస్టర్ చేసుకోవచ్చునా, లేదా? మరొకటి ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చినవారు ఇక్కడ ఏ కిక్కిరిద్దీయో పెట్టి ఆ ఎడ్రెసు ఇచ్చి ఆ ధంగా వెంటనే ఉద్యోగాలు సంపాదించుకుంటున్నారు దానిని ఆరికడతారా? పేద విద్యార్థుల రిజిస్టర్ చేసుకోవాలి లేనా? గైదు వందలు ఇచ్చుకోవాలంటే ఇచ్చుకోలేదు కనుక తక్షణం చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—ఇదివరకే డిమాండుపై జరిగిన చర్చకు సమాధానంగా చెప్పాను. ఎడ్రెస్ జరి కమిటీలను వేయబోతున్నామని. హైదరాబాదు పట్టణ లో రిజిస్టర్ చేసుకోడానికి ఆంధ్ర, తెలంగాణా అనే బేదం లేదు. ఏ జిల్లా వారైనా వచ్చి రాజధానిలో రిజిస్టర్ చేసుకోవచ్చును కావాలంటే ట్రాన్స్‌ఫర్ కూడా చేసుకుంటున్నారు. There is no question of Andhra and Telangana in Hyderabad city

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి —పొడుగైన లిస్టు చదివారు దానిని కేబిలు పై పెడితే బాగుంటుంది. రిజిస్టర్ చేసుకున్న తరువాత 7-8 సంవత్సరాలైనా ఉద్యోగం రావడం లేదు. రిజిస్టర్ చేసుకున్న తరువాత ఎంతకాలానికి ఉద్యోగం చూపగలుగుతారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు —రిజిస్టరైన తరువాత ఎన్ని సంవత్సరాలలో ఉద్యోగం వస్తుందో ఎవరు గారంటి ఇస్తారు?

CONSTRUCTION OF VIJAYA DYEING AND PRINTING WORKS FACTORY
AT SECUNDERABAD ON MUNICIPAL LAND

405—

*6198 (D) Q — Smt J Eshwari Bai — Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a factory called Vijaya Dyeing and Printing Works was declared open by Minister for Municipal Administration on 27-1-75 at Mylargadda, (Chilakalaguda), Secunderabad which was constructed un-authorisedly on a Municipal land,

(b) whether it is also a fact that the said land was intended for construction of a market for which foundation was laid by Mr C N. Sastri, I.A S Special Officer, and

(c) if so, the action taken by the authorities to demolish the said construction as was done in the case of a building near Bashir Bagh?

The Minister for Municipal Administration (Sri Ch. Subbarayudu) —(a) Yes Sir But the Special Officer, Municipal Corporation of Hyderabad reported that the construction is not an unauthorised one and the land does not belong to the Municipal Corporation

(b) No Sir

(c) Does not arise

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి —మంత్రి గారికి నేను పర్సనల్ గా చెప్పాను ఒకానొకప్పుడు అది ప్రభుత్వ భూమి సికిందరాబాదులో మైలారుగడ్డ అని ఉంది కుంట భూమి దానిని గురించి నేను కార్పరేషన్ లో మెంబరుగా ఉన్నప్పుడు ఫైట్ చేస్తూ వచ్చాను, అక్కడ మార్కెటు కట్టాలని పిల్లలకు గార్డెన్ ప్లాట్ లి చేయాలని అభిప్రాయం ఉండేది అటువంటి చోట కట్టారు మంత్రిగారు పోయి ఓపెన్ చేసినట్లు ఉంది. అది ప్రభుత్వ స్థలంలో అన్ ఆధరైజ్డ్ కన్స్ట్రక్షన్ ఎప్పుడు కాక్షన్ ఇచ్చారు? వారికి చెందిన భూమి అని ఎట్లా చెప్పగలరు?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు —ఆ భూమి ప్రక్కన 30 అడుగుల రోడ్డు ఉంది దాని ప్రక్క కార్పరేషన్ వారి లాండ్ ఉంది అక్కడ మార్కెటు కట్టాలని ఉద్దేశం. వారికి ఎప్పుడు స్మెషన్ ఇచ్చారో వివరాలు నావద్ద లేవు. గౌరవ సభ్యులు ఎదైనా ఆధారం చూపిస్తే దానిపై చర్య తీసుకు తాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి —మంత్రిగారికి 20 రోజుల క్రితం పర్సనల్ గా చెప్పాను. మంత్రులందరూ అడంబరంగా వెళ్లి ఓపెన్ చేసి వచ్చారు అది ప్రభుత్వ భూమి. అన్ ఆధరైజ్డ్ గా కట్టినది. ఇంతకంటే స్పెసిఫిక్ గా ఏమి చెప్పాలి? మంత్రిగారు కనుక్కుని చెప్పాలి.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—నాకు వచ్చిన సమాచారం కొన్ని డివియేషన్స్ ఉంటే రిగ్యులరైజ్డ్ వనవని.

Sri Syed Hasan :—What the Minister had replied in the beginning was correct—that the Special Officer had informed him that it was not unauthorised but it is a fact that it was regularised later; it was unauthorised but it was regularised later. Therefore to-day it is not unauthorised.

Mr. Speaker :—He will examine that question also.

Sri Ch Subbarayudu —There were deviations from the permission; as such it was regularised.

Sri A. Sriramulu .—Even the Minister holds that it is not unauthorised. He has to give us information as to when the application for construction was made and when it was sanctioned. Unless this information is available how can we believe the Minister that it is not unauthorised because somebody has informed him.

Mr. Speaker —How does this information help you.

Sri A. Sriramulu :—He says it is not unauthorised, it should have been authorised. If the Municipal Corporation has granted permission, on what date was it granted, when was the application made and while granting that permission did the Municipal Corporation verify the title to the land.

Sri Ch Subbarayudu :—I do not have the information as to when the particular gentleman has applied and when it was given.

Mr. Speaker —Main dispute is with regard to the title of the land.

Sri A. Sriramulu :—The question is whether the construction was made unauthorisedly on Municipal land.

Mr. Speaker.—Whether the land belongs to the municipality or a private individual, that is the contention. Anyway this will be examined.

శ్రీమతు జె. ఈశ్వరీబాయి :—శ్రీరామలు గారి ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు. మంత్రి గారికి నేను స్వయంగా చెప్పాను. సమాచారం పూర్తిగా లేకుండా మంత్రి రావడంలో అర్థం ఏమిటి?

Mr. Speaker:— He has already denied your statement but in view of the assertion you made he said he would re-examine and report.

Sir Syed Hasan — In this case how much penalty was imposed

Sri Ch Subbarayudu .— I do not have that information. It was regularised; penalty was levied

Sri A. Sriramulu :—Kindly look at the sentence "It was constructed unauthorisedly on a municipal land "Leave" municipal land".

Mr. Speaker —But the emphasis they lay is that it was on municipal land that the construction was made and therefore unauthorised.

Sri A. Sriramulu :—Our emphasis is on both i.e., constructed "unauthorisedly,, and on a municipal land. The Minister must be prepared to meet both the points.

Sri Ch. Shbbarayudu — The information we have is that in respect of the compound wall there was deviation from the plan, even for that also compounding was done.

Mr Speaker —The question is whether the building was constructed with authority and permission

Sri Ch. Subbarayudu —Yes

9-10 a m

Sri S Jaipal Reddy —The hon Minister admitted that it was regularised That means regularisation was done after the work was started. Is it true or not ?

Sri Ch Subbarayudu —It was with regard to the deviation of the compound wall

Sri S Jaipal Reddy —What do you mean by regularisation ?

Mr Speaker —That means acceptance

Sri Ch Subbarayudu —The penalty levied on the people and that was regularised

Sri Ch Parasurama Naidu .—The word unauthorisedly imports multiple meaning firstly further it was not approved by the Town Planning Director. Secondly, it may not have been approved by the municipality for construction Thirdly it might have been constructed on a land which does not belong to him These are three implications coming within the scope of the unauthorised I would like to know whether the permission was obtained before the construction commenced Did he obtain it after regularisation or before that ?

Mr Speaker,—All these things have been answered

Sri Ch Subbarayudu,— The permission was applied and permission was given for construction of the House Even according to the approved permission there was some deviation with regard to the construction of the compound wall It was notice and quick action was taken There was nothing unauthorised with regard to the land or obtaining the permission.

APPOINTMENT OF OFFICIAL LANGUAGE COMMISSION

406—

*6156 Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether Government have issued orders appointing Official Language Commission :

(b) if so, the names of the members and the work turned out and the expenses involved ; and

(c) whether the Committee has submitted its report and if not, when will the report be ready ;

A.—

The Minister for Education (Sri M. V. Krishna Rao) :—(a) Yes, Sir,

- (b) 1. Sri Vavilala Gopalakrishnayya, Chairman
 2. Sri V. P. Ragnavachari M L C , Member
 3. Smt T. N. Anasuyamma, M.L.A , Member
 4. Sri N Sreenivasul Reddy, M.L.A , Member
 5. Sri Tulabardaula Nageswara Rao, Member

The Commission has completed its tour of all the 21 districts in the State from 20th May 1974 and the two neighbouring States of Karnataka and Tamilnadu. In all districts of the State, the Commission made an intensive review of the implementation of Telugu as Official Language in Zilla Parishads, District Offices of certain Departments and in various Taluk level offices. In the remaining districts, it reviewed the progress made in the offices at district headquarters.

The Commission is a First Class Committee for purposes of T.A., D.A etc. So far an amount of Rs. 17,268-80 Ps. has incurred towards T.A and D.A of the members of the Commission and Rs 5,402-60 Ps towards propulsion charges of the vehicle, provided to the Commission.

(c) The Commission has still more than a year for the submission of its report i.e., on or before 19th March, 1976

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—అధ్యక్ష, అసలు ఈ తెలుగు అఫీషియల్ లాంగ్వేజీ కాననం ఎప్పుడు వచ్చింది? కమిషను ఎప్పుడు ఏర్పడినది? ఇంత ఆలస్యం కావడానికి కారణం ఏమిటి? ఈ కమిషను రిపోర్టు తయారు చేస్తేగాని తెలుగు భాష అధికార భాషగా ఉండడానికి వీలులేని పరిస్థితి ఏర్పడినదా? కమిషను యింకా సంవత్సరం చేయవలసి పని ఏమి ఉందో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—ఆక్టు వచ్చి చాలా కాలం అయినది. కొన్ని అర్ధరూప యిన్స్ట్రూ చేయడం అయినది. గవర్నమెంటు రివ్యూ కమిటీ వేయాలని ఆక్టులో పెట్టారు. ఆక్టు కాగానే యిమీడియేటుగా వేయరు కొంత కాలం పని జరిగిన తరువాత రివ్యూ కమిటీ వేస్తారు. 19-3-74 వ తేదీన కమిటీ వేయడం జరిగింది. కమిటీవారు తిరిగారు. ఇంకా యిన్ టెన్సివ్ గా తిరగవలసిన పని ఉంది. 11 జిల్లాలలో యిన్ టెన్సివ్ గా తిరిగారు. యింకరిం రిపోర్టు యివ్వమని కోరడం జరిగింది. పని సక్రమంగా చేస్తున్నారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—రివ్యూ కమిటీ అంటారు అఫీషియల్ లాంగ్వేజీ కమిషను అంటారు. ఆక్టు వచ్చి చాలా కాలం అయినది కదా యింత కాలం ఎందుకు ఉడుకున్నారు? వారికి కావలసిన వాటికి ఉద్యోగాలు కల్పించాలని శాపత్రయమా? లేకపోతే సీరియస్ గా తెలుగు లాంగ్వేజీని అఫీషియల్ లాంగ్వేజీగా అమలుపరచే ఉద్దేశ్యం లేదా?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—మా వాళ్ళను పెట్టాలని కాదు. అందులో చైర్మనుగారు వానిలాంటి గోపాలకృష్ణయ్యగారు అపోజిషనులో ఉన్నవారు. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు, వి. పి. రాఘవాచారిగారు అందుచేత మా వాళ్ళకోసం అని కాదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — అపోజిషన్ ను బుజ్జగించడానికి ?

(జవాబు లేదు)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ — కమిటీ సిఫార్సులు ఏమిటి ? ఎన్ని అమలుపరచారు ? కమిటీ చేసిన సిఫార్సులను గవర్నమెంటు అమలుపరచడం లేదని షికాయతులు వచ్చిన మాట వాస్తవమా ?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు — కమిటీ రిపోర్టు యివ్వలేదు ఇంకా రిపోర్టు అడగడం జరిగింది. రిం మెండేషన్ ను సమస్య లేదు టూరు వెళ్లి డిస్కస్ చేశారు.

శ్రీ బి. రామశర్మ — అధ్యక్ష, 1974 లో కమిషను ఏర్పాటు చేశారు సుమారు సంవత్సరం ఔతుంది. 11 జిల్లాలు మాత్రం తిరిగారు. వివేదిక సమర్పించడానికి యింకా ఎంత కాలం పడుతుంది ?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు — అన్ని జిల్లాలు జనరల్ గా తిరిగారు ఇన్ టెన్సివ్ గా విజిటు చేసినవి 11 జిల్లాలు కర్నాటక, తమిళనాడు కూడా తిరిగారు

శ్రీ ఎన్. వెంకటయ్య (కొడంగల్ — అధ్యక్ష, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా వచ్చినప్పుడు నన్ను పిలిస్తే పోయాను ఆక్కడ వచ్చిన విషయాలు ఏ టుటే అఫీషియల్ లాంగ్వేజి కమిషన్ వారు వచ్చి రివ్యూ చేసినప్పుడు చాలా మంది చెప్పినారు. క్రింది లెవెలు నుంచి యింప్లి మెంట్ ఔయడానికి అసాధ్యం చేస్తున్నారు. కాని పైనుంచి తెలుగులో అమలుపరుస్తారా అని అక్కడ అడిగారు, అందుచేత శక్రచేరియట్ లెవెలులో తెలుగు అమలుపరుస్తారా ?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు — తాలూకా స్థాయినుంచి యింప్లి మెంటు చేయాలని నిర్ణయం చేశాము ఎందుకంటే దీనికి యిబ్బందులు ఉన్నాయి ఎంతో కాలంగా ఇంగ్లీషులో కరెస్పాండెన్సు అన్ని అఫీసులలో ఉరుగుతున్న విషయం. ఇమీడియేటుగా తెలుగుకి షిఫ్టు ఔయాలంటే కష్టం ఔతుంది. తాలూకా స్థాయిలో అంటే ప్రజలకు విత్యం సంబంధం ఉన్న విషయం అని అక్కడ తెలుగు పెట్టారు అది ఎంతవరకు జరుగుతున్నదో వారు విజిటు చేసి సూచనలు చేస్తారు

APPOINTMENT OF UNTRAINED GRADUATES AS TEACHERS IN TELANGANA 407—

*6198 (C) Q — Sri M. Omkar — Will the Minister for Education be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Government have decided recently not to appoint any untrained graduates as teachers in Telangana region,

(b) whether it is also a fact that prior to this decision some of the untrained graduates have been selected as teachers by the District selection Committees, appointed by Zilla Parishads in Telangana region in the scale of Rs 150-200 with the approval of the concerned District Educational Officers,

(c) whether they were paid salaries for their training period till recently ;

(d) whether it is not also a fact that the Government have decided not to pay the salaries to the inservice teachers who are undergoing and also intending to undergo B Ed training ,

(e) if so, the reasons for this change of policy ; and

(f) whether the Government revoke the decision and continue the previous policy of paying salaries to inservice B.Ed. trainees and appointing of untrained graduates till the dearth of qualified teachers in Telangana region is removed ?

The Minister for Education (Sri M V Krishna Rao): — (a) Yes, Sir

(b) Yes, Sir

(c) Yes, Sir

(d) Yes, Sir

(e) Government felt that there is no need to depute inservice teachers to B Ed. , training course on payment of full salaries. Necessary orders were issued in G.O.Ms No 1023 Edn., dated 17-10-1976

(f) The matter is under consideration of Government.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ — అధ్యక్ష, తెలంగాణాలో బి. ఇడి ప్రైయింగు పొందిన టీచర్లు లేరనే ఉద్దేశంతో తీసుకోవడం జరిగింది అటువంటివన్నీ యిన్-సర్వీసులో ఉన్న గ్రాడ్యుయేట్స్కి బి. ఇడి, ప్రైయింగు యిచ్చేటప్పుడు యింగకుమారు కాంటి యిస్తుండేవారు. ఇప్పుడు బింద్ చేశారు ఇప్పటికి కూడా ఆంధ్రలో ఉన్నట్లు తెలంగాణాలో బి ఇడి, ప్రైయింగు పొందిన టీచర్లు మార్కెట్లో ఎవ్వరినీ కాంటి లేరు కాబట్టి బి, ఇడి పొందిన వాని తీసుకోవా ని పరమ పెట్టుకుంటే అరకంగా విద్య గరవడానికి టీచర్లు దొరకనే దొరకరు ఆ దృష్టితో యిన్-సర్వీసు గ్రాడ్యుయేట్స్కి పూర్వం మదిరి బి.ఇడి, ప్రైయింగు యిచ్చే విషయం వునరాలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు .— ఇప్పుడు మామూలుగా యిన్-సర్వీసులో ఉన్న వారికి ప్రైయింగు యివ్వడం జరిగింది. ఈ స్కీములో పింట్ చేయడం ఆపు చేయడం జరిగింది. స్టూడెంట్లు అంతా వచ్చి ఈ సంవత్సరం కూడా కంటిన్యూ చేయాలని అడిగితే పరిశీలన చేస్తున్నాం. చాలా తక్కువ మంది కాంటిడేట్లు ఉన్నారు. ఆ సబ్ జెక్టులో ఉన్నవారు మాత్రం ప్రైయింగు పొందడానికి అవకాశం ఉంది. తక్కిన వారు ప్రైయింగు అయిపోయారు.

9-20 a.m.

శ్రీ యమ్. ఓంకార్ :— అధ్యక్ష, చాల కొద్దిమంది అన్నారు. వారికి ఎందుకు ఆపుతున్నారు వారికీ కూడా విస్తరింపజేస్తారా ? తెలంగాణా ప్రాంతములో బి. ఇడి; ప్రైయింగు పొంది ఉద్యోగాలు లేకుండా బయటవున్న వారి సంఖ్య ఎంత ? ఇక్కడి అవసరాలకు సరిపోయిన సంఖ్య వున్నదా ?

శ్రీ యమ్ వి కృష్ణారావు — ఇక్కడి అవసరాలకు సరిపోయిన సంఖ్యవుంది. హైదరాబాదు జిల్లా తీసుకొంటే 9 మంది యిటువంటివారు వున్నారు మొత్తముమీద మానుకొన్నపుడు 50 మందికి బ్రెయినింగ్ యివ్వవలసిన అవసరము వుంటుంది ఆ బ్రెయినింగ్ యివ్వవలసిన అవసరము గురించి పరిశీలన చేస్తున్నాము

శ్రీ సిహెచ్ కాళయ్య (పాల్వంచ) : ఇన్ సర్వీస్ టీచర్లు వి ఇడి; కాలేజీలో చేసిన స్టూడెంట్స్ తమ స్టూడెంట్స్ ఆర్ నై జేషనుద్వారా వి ఇడి; కోర్సులో వున్నపుడు వారికి పెరినాల యివ్వాలి ప్రభుత్వానికి గత 4 మాసాలుగా రిప్రజెంట్ చేస్తున్న విషయము వాస్తవమా? 4 మాసాలనుంచి పరిశీలన చేస్తామని చెబుతున్న మాట వాస్తవమేనా? అన్ క్వాలిఫైడ్ టీచర్స్ తెలంగాణాలో వున్నా, ఆంధ్రలో వున్నా వి ఇడి బ్రెయినింగ్ లో చేరానికి అవకాశముయిచ్చి, బ్రెయినింగ్ పిరియడ్ లో పేరినాలను యివ్వడానికి ఆ గీర్ స్తారా?

శ్రీ యమ్ వి కృష్ణారావు — ఈమధ్యనే ఇన్ సర్వీస్ వి. ఇడి. స్టూడెంట్స్ వచ్చి కలుసుకొన్నారు సెక్రటరీ, ఎడ్యుకేషను, డి పి ఐ; లతో డిస్కస్ చేశాము ఎంతమందికి ఇట్లా యివ్వవలసివుంది ఎంత ఖర్చు అవుతుంది లెక్కలు తయారు చేయాలన్నాము ఇచ్చే అలోచనతోనే పరిశీలన జరుగుతున్నది.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరిబాయి — ఈరోజు లో ఒక నెల జీతము లే పోతే ఎంత బాధగా వుంటుందో అందిరికి తెలుసు ఈ గ్రామ్యేట్లను బ్రెయినింగ్ కి ప్రభుత్వము సంపాదించిన వారికి జీతాలు ఎందుకు యివ్వడములేదు? ఇటువంటి ధోరణి ఎందుకు తీసుకొన్నారు? తొందరలో వారికి జీతాలు యిచ్చే నిర్ణయము తీసుకొంటారా?

శ్రీ యమ్ వి కృష్ణారావు — గత సంవత్సరం వరకు యిచ్చారు. ఈ సంవత్సరం ఆపుచేశారు. కాండిడేట్స్ అవసరములేదు కాబట్టి ఆపుచేశారు. మరల ఈ సంవత్సరమునకు రీనియర్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ పీటర్ పాల్ : — ఇన్ సర్వీస్ టీచర్స్ హయ్యర్ క్వాలిఫికేషను ఆక్వైర్ చేసిన నిరువాత వారికి రిటైర్ అయ్యే వయస్సు వచ్చినప్పటికి తగిన అవకాశాలు దొరకడము లేదు ఆంధ్ర ప్రాంతములో కొత్తవారిని తీసుకువచ్చి వేస్తున్నారు. వారికి యివ్వమనిచ్చినవారిని తీసుకువచ్చి వేస్తున్నారు వారి క్వాలిఫికేషనుకు తగిన విధంగా అడ్జాస్ట్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ యమ్. వి కృష్ణారావు : — ఇన్ సర్వీసు వారిని అడ్జాస్ట్ చేస్తున్నారు. ఎక్కువగా లేదనేది సభ్యుల అందోళన. ఈ మధ్య డిస్కస్ చేశాము. కొత్తగా రిక్రూట్ చేసేవారికి, ఇన్ సర్వీస్ వారికి పెర్సంటేజి ఫిక్స్ చేయాలనేది అలోచనలో వుంది.

* Sri Syed Hassan (Charminar) :—The Minister has said that there are sufficient number of trained teachers, and therefore there is no need of giving facilities for those who are untrained and in service. Here, in the note on Demand XX—Education for 1975-76, it is said like this :—Page 4—“With a view to meeting the demand for trained teachers due to increase in the enrolment of pupils and also to secure

higher teacher competence, orders have been issued to establish 12 teacher training institutes during the year 1975-76 " Which is the correct statement ? Whether the Minister is aware of this or not ?

Sri M. V. Krishna Rao —This is about B. Ed

Sri Syed Hassan —How many trained teachers are available?

Mr. Speaker —He said there is deficit of 50

ALLOTMENT OF HOUSE SITES TO THE HARIJANS AND GIRIJANS ETC.

408—

*5429 Q.—Sri M. Nagi Reddy (Gurajala).—Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state,

(a) whether the Central Government has given its approval for the scheme for the allotment of house sites to harijans, and girijans and other backward class people at a cost of forty five crores of rupees in the State;

(b) if so, the details of that scheme; and

(c) the date for which the said scheme will come into force ?

Sri B. Subba Rao (The Minister of Social Welfare and Technical Education).—

(a) The Central Government have approved scheme in respect of Adilabad and Hyderabad Districts.

(b) The scheme in respect of Adilabad District envisages acquisition of Ac.1112 54 of land to provide house-sites to 41,449 families at an estimated cost of Rs. 90,37,100/-. The scheme in respect of Hyderabad District envisages acquisition of Ac.1023 30 of land to provide house sites to 38,099 families at an estimated cost of Rs. 97,91,250. The Government of India will bear only 25% of the cost of the scheme and the State Government have to meet the remaining 75%. The scheme provides not only for acquisition of house-sites but also for the development of land at the rate of Rs. 150/- for each plot. The Government of India have released their share of expenditure i.e. 25% of the cost of the scheme in respect of the both Land Acquisition and Land Development amounting to Rs. 22,59,280,- in respect of Adilabad District and 25% of the cost of land acquisition only amounting to Rs. 10,19,100/- in respect of Hyderabad District.

(c) The scheme in respect of Adilabad and Hyderabad Districts came into force with effect from 27-2-1974 and 12-8-1974 respectively.

శ్రీ బి. రామశర్మ :—మంత్రిగారు చెప్పినదాని ప్రకారము ఈ స్కీము హైదరాబాదు, ఆదిలాబాదు వరకే పరిమితమై వుంది మొత్తము మీద ఎన్ని జిల్లాలకు వస్తోందో చెప్పడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—రాష్ట్రము మొత్తముమీద కావాలని స్కీమును తయారుచేయడం జరిగింది. అయితే అప్పట్లో సెంట్ పెర్సెంట్ గ్రాంట్ గవర్నమెంటు ఆన్ ఇండియా యిస్తుందనుకొన్నాము. అప్పట్లో వారినుంచి సహాయము దొరకలేదు. దీనిమీద ఈ ప్రభుత్వము ఏర్పడిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీ

వెళ్ళి సభకు ఏమీ యివ్వకపోతే బాగా లేదు అని వారికి చెప్పి కొంతవరకు ప్రయత్నము చేశారు. అప్పుడు 2 జిల్లాలకు మొత్తం వారు పంజార చేశారు. అదిలాబాదు మైదానాబాదు జిల్లాలకు యిచ్చారు సెంట్ పెర్సెంటు గ్రాంటు కాదు, 25 శాతము అసిస్టెన్స్ అన్నారు అందువల్ల తక్కిన జిల్లాలకు ఆ విధంగా సౌకర్యము కల్గించలేక పోయాము.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నాగరికటకము) — 21 జిల్లాలో ఏమే జిల్లాలో ఈ స్కీమును అమలు చేయాలని కేంద్రానికి ప్రోపోజర్స్ పంపించారు? రెండు జిల్లాలే ప్రీవర్ చేయడానికి కారణాలు చెప్పారా?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :— ఏ జిల్లా వదలలేదు. అన్ని జిల్లాలకు కలిపిన స్కీము వారికి పంపించాము. వారు తెలంగాణాలోని రెండు జిల్లాలను కేంద్రప్రభుత్వము వారు సెలకు చేశారు. తెలంగాణాలో హోమ్ సెడ్ కి సంబంధించిన ఎనక్యుమెంటు వుంది అది ప్రిసిడెంటు అన్నారు, ఆ కండిషన్ ఫుల్ ఫీల్ అయినది కాబట్టి తెలంగాణాలోని రెండు జిల్లాలను సెలకు చేశారు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— హరిజనులకు ఇళ్ల స్థలాలను కేటాయించడము గిరిజనులకు ప్రభుత్వ షేడ్యూలు రెండు జిల్లాలను సెలకు చేశారని అంటున్నారు అన్ని జిల్లాలకు వర్తించదేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారా? లేకపోతే రాష్ట్రప్రభుత్వమే హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఇళ్ల స్థలాల కోసము అదనముగా కేటాయించు చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా? అన్ని జిల్లాలకు మొత్తము ఎంత ఖర్చు అవుతుంది? ఎప్పటి లోగా పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :— రాష్ట్రము మొత్తము మీద అయితే దాదాపు 46 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది అని అంచనా 16 లక్షలు ముందుగా యివ్వాలని అనుకొన్న అంచనా అన్ని జిల్లాలకు యిచ్చే అవకాశము కేంద్రప్రభుత్వము ఇవ్వలేదు కాబట్టి మనము యివ్వడానికి అవకాశము లేకపోయింది. ఇప్పుడు ఈ స్కీము కేంద్రప్రభుత్వము క్రింద లేదు. రాష్ట్రప్రభుత్వ సెక్టారుకు రివర్బు చేయబడినది. ఏమీ చేయలేక పోయామని వారు జవాబు చెబుతున్నారు.

శ్రీ పి. నరసింహారావు (కొత్తూరు) :— అన్ని జిల్లాలకు కేటాయించలేదన్నారు. జిల్లా వారీగా వున్న హరిజనుల, గిరిజనుల పెర్సంటేజిని బట్టి ఆలోచనలోకి తీసుకొని ఆ జిల్లాను ఈ స్కీములో చేర్చడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :— ఇది సెంట్రల్ సెక్టారు స్కీము వారు కూడ ఇప్పుడు ఈ స్కీమును నడిపించడములేదు. మాకు సంబంధము లేదు. రాష్ట్రప్రభుత్వ పూచి అనివారు ఈ మధ్య నిర్ణయము తీసుకొన్నారు అందువల్ల వారు చేసే ప్రశ్న లేదు మనము ఏమీ చేయగలుగుతాము, ఎంతవరకు చేయగలుగుతాము అనేది వుంది.

REPRESENTATION OF ECONOMICALLY BACKWARD CLASSES IN SOCIAL WELFARE ADVISORY BOARD

409—

*4796 (M) Q.—Sri Nallapareddy Sreenivasulreddy :—Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the economically backward classes have no representation in the recently constituted State Social Welfare Advisory Board, and

(b) if so, the reasons therefor?

The Minister for Social Welfare (Sri B. Srirama Murthy) :—

(a) It is presumed that the Hon'ble member is referring to the Social Welfare Advisory Committee for the Backward Classes. If so the answer is in the affirmative

(b) The Social Welfare Advisory Committee for Backward Classes is to advise the Government on matters relating to the socially and educationally backward classes who enjoy certain constitutional guarantees. Therefore, persons belonging to these classes alone are appointed as non-Official members.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులారెడ్డి :—ఎవరెవరిని సభ్యులుగా నామినేట్ చేశారు? వారి పేర్లు చెబుతారా?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి. —స్టేట్ సోషల్ వెల్ఫేరు ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ ఫర్ బ్యాక్వర్డ్ క్లాస్సెస్కు సంబంధించి ఒక ప్రభుత్వ ఆర్డరు వుంది మెంబర్లుగా ఎం. ఎల్. ఏస్, మరియు ఇద్దరు ముగ్గురు ఎం. ఎల్. ఏస్. కాని వారు కూడా వున్నారు. శ్రీ సి.పి. వెంకటప్పలనాయుడు, ఎం.ఎల్.సి, శ్రీకాకుళం, శ్రీమతి కె. కనకరత్నమ్మ, ఎం. ఎల్. సి, వరంగల్, శ్రీ బి. ఓబయ్య, ఎం. ఎల్. సి, ఆనంతపురం, శ్రీ జి. కృష్ణలనాయుడు, ఎం. ఎల్. ఏ విశాఖపట్నం జిల్లా, శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు, ఎం. ఎల్. ఏ ఈస్ట్ గోదావరి జిల్లా, శ్రీ బి. పేరయ్య, ఎం. ఎల్. సి వెస్ట్ గోదావరి జిల్లా, శ్రీమతి ఎలిజబెత్ సోజిని ఆనందాబాయి, ఎం. ఎల్. ఏ కృష్ణా జిల్లా, శ్రీమతి వి. యర్రామానుజం, ఎం. ఎల్. ఏ గుంటూరు జిల్లా, శ్రీ డి. ప్రకాశం, ఎం. ఎల్. ఏ ప్రకాశం జిల్లా, శ్రీ పి. చెంచురామయ్య, ఎం. ఎల్. ఏ నెల్లూరు జిల్లా, శ్రీ డి. వెంకటేశం, ఎం. ఎల్. ఏ చిత్తూరు జిల్లా, శ్రీ శేషన్న, ఎం. ఎల్. ఏ. కర్నూలు జిల్లా, శ్రీ ఎస్. నర్సప్ప, ఎం. ఎల్. ఏ మహబూబ్ నగర్ జిల్లా, శ్రీ వై. సత్యనారాయణ, ఎం. ఎల్. ఏ నిజామాబాదు జిల్లా, శ్రీ కె. నారాయణ, ఎం. ఎల్. ఏ. వరంగల్ జిల్లా, శ్రీ వి. సుబ్బారావు, ఎం. ఎల్. ఏ. ఖమ్మం జిల్లా, శ్రీ ఆరటి అప్పారావు, శృంగవరపుకోట విశాఖపట్నం జిల్లా, శ్రీ బండారి వెంకటరావు, తాడేపల్లిగూడెం వెస్ట్ గోదావరి జిల్లా, శ్రీ జి. ఎల్. నాయుడు, తామరపల్లి, నర్సన్న పేట తాలూకా, శ్రీకాకుళం జిల్లా, శ్రీ ఎస్. ఎ. హెచ్ అప్పలనాయుడు, నమితి ప్రెసిడెంటు విశాఖపట్నం.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurthy) :—Is it the policy of the Government to appoint only M.L.As and non-M.L.As. belonging to weaker section for matters pertaining to weaker section class? If so, is it the view of the Government that only those people of those castes should be entrusted and committed to the welfare of that section. I like to tell the Government that even those who do not unfortunately belong to those castes, are also equally interested. Therefore it is absolutely an abnoxious policy. Will the Govt. agree to review,

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి : — అధ్యక్ష, ఇది బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ కు సంబంధించినటువంటి సలహా సంఘము మాత్రమే కాబట్టి వారితో కూడినటువంటి మెంబర్సుతో మాత్రము కాన్ స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది పోతే ఆ క్యాన్సుకు సంబంధించని మనుష్యులకు వారిమీద ఇంటరెస్టు లేదని మేము అనుకోవడం లేదు వారు యీ విషయములో ఏమీ చేయరు, అటువంటి అవకాశం లేదని భావించడం సరే నదిగాదు. ఇంతవరకు చేసింది ఏమంటే అందులో వున్న మెంబర్సుతో కాన్ స్టిట్యూట్ చేశారు పై వారిని కూడా వేస్తే బాగుంటుందనే సలహా కన్సిడరు చేయడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు

శ్రీ సి పీటర్ పార్ — ప్రశ్న వేసిన వారి భావం ఏమి అయినప్పటికీ The State Social Welfare Advisory Board అన్నారు ఆ బోర్డు లాంటిది ఏదైనా వుందా? ఉంటే దానిలో మెంబర్సుగా వున్నవారు రీసెంట్ గా ఎందుకు రిజిగ్నేషను చేశారు? దానికి కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : — ఈ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినటువంటి బోర్డు ఏమీలేదు.

Sri A. Sriramulu :—I am very much confused with the question and the reply. When I look at the State Social Welfare Advisory Board, there is one. I don't know whether it is attached to Women Welfare or Social Welfare. I want to know from the Minister the powers and functions of this Committee which has been constituted in regard to economically backward classes. The Minister gave the answer by reading the names of the members. Actually what are the powers of this Committee. Because, we read in the Press that Smt Kamala Kumari, M.L.C., resigned as a matter of Protest. If so, what are the circumstances that led to her resignation?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : — స్టేట్ సోషల్ వెల్ఫేర్ బోర్డు అనేది వేరే ఒకటి వుంది. బహుశః అది కూడా అధ్వయజరీ ఇన్ నేచర్ అయి వుంటుంది. అది వుమెన్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించింది. సోషల్ వెల్ఫేరుకు ఏ రకంగాను సంబంధం లేనిది. దాని గురించి వివరాలు కావాలంటే వేరే ప్రశ్న వుమెన్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటును అడగాలి. దీనికి సంబంధించినంతవరకు పవర్సు అండ్ ఫంక్షన్స్ ఏమిటి అన్నాడు. ఇదివరకు బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ కు షెడ్యూల్డ్ క్యాస్టుకు కలపి స్టేట్ సోషల్ వెల్ఫేరు అధ్వయజరీ కమిటీ అనేది ఒకటి వుండేది. యీ మధ్యన బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ కు 9.20 a. m. ఒకటి, షెడ్యూల్డ్ క్యాస్టుకు ఒకటి, రెండు కమిటీస్ క్రింద కాన్ స్టిట్యూట్ చేయడం అయింది. విడివిడిగా చర్చలు చేసుకోడానికి అవకాశముంటుందని చేయడం అయింది. వారు చేసే నిర్ణయాలు అన్ని అధ్వయజరీ ఇన్ నేచర్ అవుతాయి. ఆ కమ్యూనిటీస్ కు సంబంధించినటువంటి అర్థిక సాంఘిక కార్యక్రమాన్నింటివి పర్యవేక్షణ చేసి ఆ విషయాలలో ప్రభుత్వ కార్యకలాపాల మీద వారు తమ అభిప్రాయాలు తెలియజేస్తారు.

CONSTRUCTION OF BUILDINGS FOR THE COURTS

410—

*6202 (x) Q — Sarvasri Vasantha Nageswara Rao, Chakuri Kasiah and S. Jayapal Reddy.—Will the Minister for Law be pleased to state

(a) whether it is a fact that the courts in Andhra Pradesh have no proper buildings,

(b) whether it is also a fact that the Law Commission has sanctioned 4 crores of rupees for the construction of buildings for courts; and

(c) if so, the particulars of the court buildings for which the said amount is being spent?

The Minister for Law, (Sri Asif Pasha).— (a) It is not a fact that all the courts in the state have no proper buildings.

(b) No, sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు.—అధ్యక్ష, మంత్రిగారు మూడు ముక్కల్లో దానిని ముగించారు తమకు తెలుసు న్యాయవాదిగా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో న్యాయస్థానాలకు సరైన నటువంటి బిల్డింగ్సు లేని మాట వాస్తవం. సార్టీలు కూర్చోడానికి రేకుల పెట్టె కూడా లేవు ఇటీవల గవర్నరు శ్రీ ఓబెర్గెడ్డిగారు కర్నూలులో వున్నానని చెప్తూ లా కమిషను 4 కోట్లు రికమండు చేసింది, ఆ డబ్బు కూడా వచ్చింది, దానిని వివిధ కోర్టు భవనాలకు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుందని ప్రకటన చేయడం జరిగింది. మంత్రిగారు గవర్నరుగారి ప్రకటనకు వ్యతిరేకంగా డక్ నాట్ అరైజ్, నో అంటున్నారు గవర్నరుగారి ప్రకటనకు మంత్రిగారి సమాధానానికి మధ్యన తేడా వుంటే సభ్యులను ప్రజలను గందరగోళపరిచే పరిస్థితి వచ్చింది దీనిని పోస్టుపోస్ట్ చేయండి, మంత్రిగారు సమగ్రమైన సమాధానం తెప్పించి చెబుతారా అని అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker.—What has been said is that Law Commission cannot sanction money. The question is 'whether it is also a fact that the Law Commission has sanctioned 4 crores of rupees for the construction of buildings for courts' The answer is 'No'.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :—లా కమిషను రికమండు చేస్తే ప్రభుత్వం 4 కోట్లు యిచ్చిన మాట వాస్తవమా? అయినచో ఆ డబ్బును ఎక్కడ ఖర్చు పెడుతున్నారు?

Mr. Speaker :—The Chief Minister has said that certain amounts would be provided for certain buildings.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :—సర్జన్ బిల్డింగ్సు ఏవో చెప్పమనండి.

Mr. Speaker :—Your question was whether Law Commission has sanctioned. He categorically said 'No'. Your question should be

whether Law Commission recommended Rs 4 crores for the Government

Sri Asif Pasha —Sometime back, the High Court suggested that a sum of Rs 4 crores may be provided for over a period of 10 years with a provision of Rs 40 lakhs per year with a view to enable to embark on a programme for construction of buildings for courts and for judicial officers in the State Govt accepted the proposal of the High Court to provide Rs 4 crores to be spread over 10 years i.e., Rs 40 lakhs per year. However, in view of the ways and means position of the State, only a provision of Rs 10 lakhs could be made during 1974-75 and also during the ensuing financial year 1975-76

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

RECLASSIFICATION OF 'ANDHRA BHOOMI' PAPER

S.N.Q No. 410 A, No.6213-R.— Sarvasri Chekuri Kasiah, Kasani Narayana, and S. Jaipal Reddy — Will the Minister for Labour be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Government has asked the Management of Andhra Bhoomi to reclassify the Paper into class IV from 1-1-73 according to Wage Board recommendations;

(d) if so' whether the Management implemented the same, and

(e) if not, the action taken by the Government in this regard?

Sri T. Anjaiah — (a) Yes sir.

(b) No sir

(c) Prosecution against the Management has been sanctioned Charge-sheet is being filed in the Court.

శ్రీ పి హెచ్ కాశయ్య :—యీ ఆంధ్ర భూమి మానేజిమెంటువారు ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను ఒక సంవత్సరం నుంచి నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు ఇదివరకు యీ విషయంలో కార్ ఎటెన్నను మోషనుకూడా ఇచ్చాము. కార్మికశాఖకాని ప్రభుత్వంకాని ఆ మేనేజిమెంటుపయిన చర్య తీసుకోడానికి ఎందుకు వెనుకంజ వేస్తున్నారు? ప్రభుత్వమునకు ఉన్న ఆ బిల్లేషను ఏమిటి యీ ఆంధ్రభూమి మేనేజిమెంటుపయిన? చర్యతీసుకోడానికి ఎందుకు సందేహిస్తున్నారు? 9-40 a. m

Sri T. Anjaiah —The prosecution against the Management has been sanctioned Charge-sheet is being filed in the Court. Government has already taken action ఉత్తర్వులు ఇంప్లీమెంటు చేయనివారిని ప్రాసిక్యూట్ చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటున్నారు

Sri S. Jaipal Reddy :—When did the Government sanction the prosecution? Would not the Government consider stopping advertisements to such papers that would not implement or agree to the recommendations of the Wage Board?

Sri T. Anjaiah :—The Labour Commission has issued a show cause notice to the partner and General Manager of Andhra Bhoomi to implement the classification provided under Working Journalists Act. The management contend that the reclassification cannot be done. The Commissioner of Labour, therefore sanctioned the prosecution against the Management for non-implementation under Section 18 of the Working Journalists and Condition of service.

Sri S. Jaipal Reddy :—What was the date on which the Government sanctioned prosecution?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—ఆ దేటు లేదు.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—1-1-73 న రిక్లాసిఫై చేశారు ఇప్పుడు 75 లో ఉన్నాము దేటు లేదంటున్నారు ఇది ప్రభుత్వ ఆశ్చర్యకాక మరేమిటి? ఎప్పుడు ప్రాసిక్యూట్ చేశారు? నిజంగా చేశారా? ప్రభుత్వ బాధ్యత ఏమిటి?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—ప్రాసిక్యూట్ చేశారు ఆ దేట్ లేదు తరువాత దేటు ఇస్తాను.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—ఇందులో ముఖ్యమయింది ఆ దేటు, 1-1-73 నుంచి క్లాస్ నాలుగుకు తేవాలని రిక్లాసిఫికేషన్ ఆదర్ ఇచ్చారు యీ మానేజిమెంటు వయిన ప్రభుత్వముకు అపేక్ష ఎందుకుంది? ప్రాసిక్యూట్ ఎప్పుడుచేశారు? రెండు సంవత్సరాలు ఎందుకు కావాలి?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—యీ మానేజిమెంటుతో ప్రభుత్వముకు సంబంధంలేదు. ప్రభుత్వం స్టిక్ గానె ఉంది. బోనస్ ఇచ్చారు. ప్రాసిక్యూట్ చేసిన దేటు 3-2-75.

Smt. J. Eswari Bai :—Are other local newspapers paying wages according to prescribed rates. Does the Labour Department check every year to see that they are following the rules of pay.

శ్రీ టి. అంజయ్య :—మొన్ననే ఆంధ్ర భూమి, దక్కన్ క్రానికల్ బోనస్ విషయంలో నేను, చీఫ్ మినిస్టరుగారు, ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారు ఆవార్డు ఇచ్చాము, అందులో 1973 లో ఏ బోనస్ అడిగారో అంతకంటే తక్కువగా ఇచ్చారు. మేనేజిమెంటుకూ మాకూ ఏమీ సంబంధంలేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అదర్ న్యూస్ పేపర్లు వారుకూడా మీరు ప్రిన్ క్రియిలు చేసిన రేటు ప్రకారంగా ఇస్తున్నారా? సరిగా ఇస్తున్నారో లేదో అనే విషయం లేబరు డిపార్టుమెంటువారు ప్రతి సంవత్సరం చెక్ చేస్తున్నారా?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—అట్లు ప్రకారంగా ఇంప్లి మెంటు చేస్తారు. యూనియన్స్ నుంచి కంప్లెయింటు వస్తే చూస్తారు. కంప్లెయింటు వస్తే మేనేజిమెంటును కూడా ప్రాసిక్యూట్ చేస్తారు.

Sri S. Jaipal Reddy :—According to the Minister the Government had decided to sanction the prosecution only in February 1975. That means it took more than two years to sanction the prosecution.

At this rate the process of prosecution appears to be both cumbersome, protracted and dilatory. Therefore why not the Government agree to the suggestion of stopping advertisement to such papers that refused to implement the Wage Board recommendations.

శ్రీ టి అంజయ్య — ఇది ఇన్ ఫర్మేషను డిపార్టుమెంటు చూడాలి. The Department is Information Department. I will refer.

Mr. Speaker. — He may take that suggestion.

Sri T. Anjaiah :— Yes sir.

శ్రీ కె నారాయణ (జనగాం) — షో కాజ్ నోటీసు ఇవ్వారు. చార్జీషేటు కోర్టులో ఎప్పుడు ఫైల్ చేశారు? అది అమలు చేయకపోతే మిసాక్రింద చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ టి అంజయ్య — మిసాకు దీనికి సంబంధంలేదు.

శ్రీ యం ఓంకార్ — యీ డర్క్ నక్రానికర్ మానేజిమెంటు ఎవరిది? లేబరు డిపార్టుమెంటు వారు ఎక్కువ టోనస్ ఇస్తే యూనియన్ వారు తక్కువ ఎండుకు కోరినట్లు? లేబరు డిపార్టుమెంటు వారు యీ విషయంలో సరిగా వ్యవహరించలేదా? రిక్లాసిఫికేషను ప్రకారంగా కనీసం ఎవరినీ ప్రాసిక్యూట్ చేశారు? మీరు తీసుకున్న చర్యలు చాలపు వెంటనే అదనంగా ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు అది అమలు చేయడానికి?

శ్రీ టి. అంజయ్య — ప్రాసిక్యూషను అంటే not only to file against the management but they can claim compensation also. వారికి వచ్చే ఎక్కువ జీతాలు వారు క్లెయిము చేసుకుంటారు. Under the Payment of Wages Act, we can give award also. 9-50 a.m

NON-PAYMENT OF ARREARS BY THE MANAGEMENT OF 'SIASAT' URDU DAILY TO THE CALIGRAPHISTS.

410 B.—

S N.Q. No. 6214-T.—Sri Chokuri Kasiiah :—Will the Minister for Labour be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the Management of 'Siasat' Urdu Daily, Hyderabad did not pay the arrears of cost of living index to the calligraphists from 1.1.1974 to 30.4.1974;

(b) if so, the reasons for the same;

(c) the action taken by the Government in this regard and

(d) the reasons for delay in taking action by the Government?

The Minister for Labour (Sri T. Anjaiah) :—(a) There are no Calligraphists in 'Siasat' Urdu Daily. But Katibs, who are non-working Journalists were not paid arrears of Dearness Allowance from 1.1.74 to 30.4.74.

(b) The management pleaded financial stringency.

(c) and (d) There has been no representation either from Katib or from their Union.

శ్రీ సి హెచ్ కాశయ్య — అధ్యక్ష, ఉర్దూ పత్రికలు చేరితో వ్రాస్తూ ఉంటారు ఆ విషయం తమకు కూడా తెలుసు ఈ కేటగిరి ఎంప్లాయిస్కి ఎరియర్లు ఇవ్వకుండా మేనేజిమెంటు తప్పించుకొంటూ వచ్చింది వారికి ఇవ్వవలసి ఉందని మంత్రిగారు అంగీకరించారు పై నాన్వియల్ స్ట్రీట్స్ అనేటటువంటి కారణం మంత్రిగారు చెప్పారు, పై నాన్వియల్ స్ట్రీట్స్ అని ఏ మేనేజిమెంటు వ్రాసినా ప్రభుత్వం అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉందా? పై నాన్వియల్ స్ట్రీట్స్ వాస్తవం అవునా కాదా అని ప్రభుత్వం పరిశీలన చేసిందా? చేయకపోతే ఇప్పుడే నా పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ టి. అంజయ్య — యూనియన్ వారు రిప్రజంటేషను ఇస్తే I will see that they are implemented

శ్రీ పి నన్యాసిరావు :— 1973 నాటికి 42 పాయింట్లు పెరిగాయి దాని ప్రకారంగా అందులో పని చేస్తున్నవారికి 21 రూలు చొప్పున 1-1-74 నుంచి రావాలి అది నిజమా? మేనేజిమెంటు ఆవిధంగా ఇవ్వకుండా 1-5-74 నుంచి అమలు జరిపింది. దాదాపు 4 నెలలకు వారికి రావలసినది వోయింది. దానిమీద ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకున్నది?

Mr. Speaker :—Because there was no representation, no action was taken.

శ్రీ ఎన్. వెంకట రత్నం :— పై నాన్వియల్ స్ట్రీట్స్ అనేది కారణం కాదు. వారిని ఎంప్లాయి చేసినంతకాలం వారి రూల్స్ ప్రకారం ఒక పాయింటు 0-50 పై నలు చొప్పున ఇంక్రిజ్ చేయాలి. అది 1-1-74 న ఇవ్వవలసి ఉంది. 1-5-74 నుంచి ఇస్తున్నారంటే పై నాన్వియల్ స్ట్రీట్స్ కాదు. కాబట్టి ఈ 4 మాసాల దిఫరెన్సు కూడా ఇప్పిస్తారా?

శ్రీ టి. అంజయ్య :— వారు క్లెయిమ్ చేస్తే మేము ప్రయత్నం చేస్తాము

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ప్రభుత్వానికి సరావరి రిప్రజంటేషను లేదంటున్నారు అలాగ ఎందుకు జరిగింది 21 రూలు చొప్పున 4 నెలలకు ఇవ్వవలసి ఉంటుందని తెలిసింది మంత్రిగారు అది అచూకీ తీస్తారా?

శ్రీ టి. అంజయ్య :— వారు రిప్రజంటేషను ఇస్తే మేము చూస్తాము.

Mr. Speaker — He says that he does not have Jurisdiction

Smt J Eswari Bai — Are all the Newspaper Managements in the City are paying salaries as per cost of living index ?

Sri T Anjiah — At present, I have no information,

CONSTRUCTION OF HOUSES FOR HARIJANS IN GAMBHIRAOPET VILLAGE

410 C—

S N.Q. No. 6214—A Sri Bhupathy,—Will the Minister for Social welfare and Technical Education be pleased to state:—

(a) The total number of houses taken up for construction under Harijan Housing Scheme in Gambhiraopet village, Sircilla Taluk, Karimnagar District,

(b) the number of houses completed and the number of house yet to be completed,

(c) the date on which those have been sanctioned and the reasons for not constructing the remaining houses?

Sri B. Sriramamurthy (a) 75 houses.

(b) 36 houses were completed and 39 houses are yet to be completed,

(c) 75 houses were sanctioned on 29-11-71. The contractors have not completed the 39 houses. Notices have been issued to them and action is being pursued.

శ్రీ జి. చూపతి (నేరెల్ల) :—నేను ప్రశ్న వేసినాను మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. దీనితో సమస్య పరిష్కారం కాలేదు. హరిజనులను, గిరిజనులను ఉద్ధరించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద ఉంది. అక్కడ కాంట్రాక్టరు, బి.డి. ఒడబ్బు కాజేసారు. అక్కడ ఎంక్వయరీ జరుగుతున్నది దానితో నాకు సంబంధం లేదు. మిగిలిన ఇళ్ళను ఎప్పుటికీ పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ బాట్లం శ్రీరామమూర్తి :—గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చినటువంటి ఇన్ఫర్మేషను ప్రకారం అప్పుడే అక్కడ ఎంక్వయరీ జరుగుతున్నది. ఎరిమీద చర్య తీసుకోవాలో రెస్పాన్సిబుల్ ఫిక్సు చేయడం ఒకటి, ఆ ఇళ్ళ నిర్మాణం పూర్తి చేయడం ఒకటి జరగాలి. ఈ పనులన్నీ పూర్తి చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. ఫలానా తేదీకి అవి పూర్తి అవుతాయని చెప్పే పరిస్థితులలో లేను.

శ్రీ జి. చూపతి :—రి సంచనలనుంచి ఎంక్వయరీ అంటున్నారు ఏ తేదీకి ఆ ఇళ్ళ నిర్మాణం పూర్తి చేస్తారో చెప్పాలి.

Mr Speaker ;— He has answered all your questions.

శ్రీ బాట్లం శ్రీరామమూర్తి :—అతని మీద యాక్షను తీసుకుంటాము. మేము ఇవ్వవలసిన డబ్బు అంతా చెల్లించాము. అయినా పూర్తి కాలేదు. దీనికి ఎవరు బాధ్యులో చూసి ఆ మనిషి మీద చర్య తీసుకుంటాము,

MATTERS UNDER RULE 241

re Misappropriation of funds in Pedaputeru village, Kovvur
Samithi, Nellore District

శ్రీ పి. వి. కె. రావు — అధ్యక్ష, నెల్లూరు జిల్లా కొవ్వూరు సమితిలోని పెదపుతేరు అనే విలేజి ఎక్స్-సర్పంచి 63 వేల రూపాయలు దుర్వినియోగం చేసాడనే విషయం వెల్లడి అయింది వెల్లడి అయిన తరువాత 1971 లో ప్రాసెక్యూషను ప్రారంభించారు ఇందులో ప్రభుత్వం అలసత్వంతో వ్యవహరిస్తున్నదనే ఆపోహలు తీవ్రంగా బయలు దేరినాయి కాబట్టి దీనిపైన ఎటువంటి యాక్షను తీసుకుంటున్నారో ఈ సర్పంచి వ్యవహారం ఏమిటో—ఆ విషయాలన్నీ వెల్లడి చేయమని కోరుతున్నాను ఈనాడు గ్రామ పంచాయతీలలో అవినీతి, అక్రమాలు జరుగకుండా ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో స్పష్టం చేయాలని కోరుతున్నాను

Sri L. Lakshman Das — Mr Speaker, Sir, One Sri T. R. Jagopa Reddi held the office of Sarpanch, Gram Panchayat, Pedaputeru, Nellore District from 1-1-1964 to 30-6-1970. During his tenure the Ex-Sarpanch took up certain works for execution on behalf of the Panchayat and committed misappropriation. The Ex-Sarpanch booked a total expenditure of Rs. 63,955-86 and not Rs. 63,000 as mentioned in the notice, in excess of the amount actually spent on the works. The Ex-Sarpanch debited expenditure on 19 Departmental works, but actually took up only 8 works for execution. He also debited expenditure on eight works entrusted by the Panchayat Samithi Kovvur, but actually took up only five works for execution. Further he took up another two full grant works entrusted by the Zilla Parishad, Nellore for execution. The following are the details of number of works on which the expenditure was debited, the total amount spent from panchayat funds and the excess amount debited by Ex-Sarpanch.

S No.	Name of the work.	No of works	Amount spent from Pt Funds.	Amount checkmeasured	Excess amount debited.
1.	Departmental works.	19	31,795-11	6,154-25	25,640-86
2.	Samithi Grant works.	8	37,916-00	15,065-00	22,851-00.
3.	Z. P full grant works.	2	71,900-00	56,456-00	15,444-00
Total		29	1,41,611-11	77,675-25	63,935-86.

It is reported that the irregularity was detected during July, 1971 by the Divisional Panchayat Officer, Kavalu. Since the works include Samithi and Z. P. Works, the Collector (P. W.) Nellore referred the matter to the B. D. O. Panchayat Samithi, Kovvur and the Executive Engineer, Zilla-parishad, Nellore for furnishing further details of the works entrusted

re. Misappropriation of funds in Pedaputeru
village, Kovvur Samithi, Nellore district

to the Gram Panchayat and the value of the works done etc. This information was received only during November, 1973. After examining the matter and after observing the formalities the Divisional Panchayat Officer, Kavali was authorised by the Collector during December, 1975 to file prosecution against the ex-Sarpanch. The Divisional Panchayat Officer Kavali, filed seven charge sheets against the said ex-Sarpanch during July, 1973 after consulting the Asst. Public Prosecutor concerned.

The accounts of the Gram Panchayat including those pertaining to the above works were audited by the Audit Department. The Audit Department raised suitable objections and also issued warning letters against the ex-Sarpanch. Further action to issue surcharge certificates will be taken by the Audit Department. Section 150 of the A. P. G. P. Act 1954, (as amended) empowers the C. P. R. to take action for attachment of property only in respect of Sarpanchas' Upa-Sarpanchas and executive authorities who are in office and as such action could not be taken against the ex-Sarpanch to attach his property.

శ్రీ ఓ. వెంకటసుబ్బయ్య (వెంటటగిరి) — అధ్యక్ష, ప్రాసిక్యూట్ చేసిన 10-00 a.m.
శర్వార్ ఎన్ని వాయిదాలు పడ్డాయి? మన డిపార్టుమెంట్ అఫీసర్స్ ఎన్ని వాయిదాలకు
అటెండ్ అయినారు? రెస్పాన్సిబిల్గా అటెండ్ కావటానికి కారణం ఏమిటి? ఆ
సర్పంచ్ కు 14 వాయిదాలు అస్తీ ఉంటే ఆ టూమి అప్రేషన్ మాట వాస్తవమేనా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ : — ప్రాసిక్యూషన్ అయిన తర్వాత రెండు వాయిదాలు
పడ్డాయి. అయినకు అడిట్ డిపార్టుమెంట్ సర్పార్టి సర్టిఫికేట్ ఇచ్చేవరకు అస్తీ మీదకి
వెళ్ళటానికి వీలులేదు. మనం క్రిమినల్ నైడు అయిన మీద ప్రొసీడు కావటం జరిగింది
అడిట్ సర్టిఫికేట్ వచ్చిన వెంటనే యీ డబ్బుకు అస్తీ పైన వెళ్ళటానికి అవకాశం
ఉంటుంది.

శ్రీ ఓ. వెంకటసుబ్బయ్య : — మంత్రిగారు రెండు వాయిదాలు పడినవి
అంటున్నారు. మన డిపార్టుమెంట్ అఫీసర్స్ వెళ్లింది రెండు వాయిదాలకు. అసలు
వాయిదాలు పడినవి తొమ్మిది. వీరు సరిగా వాయిదాలకు పోవటంలేదు. ఇప్పుడైనా
పోయేటట్లు ఇన్వెస్టిగేషన్ ఇస్తారా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ : — తప్పకుండా అన్ని డిపార్టుమెంట్స్ వారు ప్రతి
వాయిదాకు హాజరు అయ్యేటట్లు తగిన మైన చర్యలు తీసుకొనటానికి డిపార్టుమెంట్స్
కూడ కోర్కెగా అడేము ఇవ్వబడుతుంది.

re, PAYMENT OF FAMILY PENSION TO THE FAMILIES OF
LATE SRI K. VENKATSWAR RAO, MUNICIPAL ENGINEER

శ్రీ సి హెచ్ కాశ్యు.—అధ్యక్ష, ఒక అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్ కి వెంకటేశ్వరరావు అనే ఆయన 72 లో నెల్లూరు మునిసిపాలిటీలో పనిచేస్తూ 72 లో చనిపోయారు ఆయనకు ఐదుగురు పిల్లలు ఉన్నారు పెళ్లి పయ్య వచ్చిన ఆడపిల్లలు, నిరుద్యోగులుగా ఉన్న కుమారులు ఉన్నారు వారి కుటుంబము దీనావస్థలో ఉంది ఆయన 1959 లో సర్వీసులో చేరి పనిచేస్తున్నప్పటికీ—వారికి న్యాయంగా రావలసిన ప్రమోషన్ సకాలంలో ఇవ్వనందువల్ల, సర్వీసు రెగ్యులరైజ్ చేయనందువల్ల వారు హైకోర్టుకు వెళ్లి ఉత్తరువు చీసుకురావటము—ఆ ఉత్తరువు మునిసిపల్ అండ్ పబ్లిక్ హెల్త్ డిపార్టుమెంట్ సకాలంలో అమలుజరుప పోవటం జరిగింది. ఆయనకు సక్రమంగా ప్రమోషన్ వచ్చిఉంటే—ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ అయిఉండేవారు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ ఆయి, పెన్షనరీ బెనిఫిట్స్ వచ్చిఉండేవి ఇప్పుడు ఆ కుటుంబానికి పెన్షనరీ బెనిఫిట్స్ లేకుండా పోయాయి. మంత్రిగారు దీనిని సానుభూతితో పరిశీలన చేసి దీనావస్థలో ఉన్న కుటుంబానికి సహాయపడవలసినదిగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను

Sri Challa Subbarayudu—Sir, the late Sri K. Venkateshwara Rao was first selected for temporary appointment by the Chief Engineer, public Health as a Municipal Engineer, Grade III and was appointed in his order Dated 9-6-59. After the formation of an integrated service on 2-12-1960 (called the Andhra Pradesh Public Health & Municipal Engineering Service) the Public Service Commission called him for an interview and selected him for regular appointment in 1966 His appointment was accordingly regularised as Municipal Engineer Grade III with effect from 21-4-1966. He filed a writ petition in the High Court that his regular appointment should be from the date of his original appointment and not from 21-4-1966. In its judgement Dated 8-6-1970 in writ petition No 1230/68 filed by Late Sri K. Venkateshwara Rao the High Court directed the Government to regularise the service of the writ petitioner from 9-6-1959, and not from 21-4-1966 from which date he was regularised in pursuance of the selection by the Public Service Commission and to grant him consequential benefits of seniority from the date of his first appointment as Municipal Engineer III Grade and to consider the petitioner's case for promotion on that basis. This judgement was received on 15-7-1970.

Accordingly, the services of Sri K. Venkateswara Rao were regularised as Municipal Engineer III Grade with effect from 17-6-1969 the date on which he actually joined duty in the proceedings dated 21-11-1970 of the Chief Engineer, Public Health. He was also promoted as an Assistant Engineer in G.O Ms. No. 573, Dated 9-8-1971.

3. The request of the officer for retrospective promotion was also considered favourably and was deemed to have been promoted as an Assistant Engineer with effect from 15-6-1965 as per the G.O. Ms. No.191. M A, Dated 13-5-1974, and allowed consequential benefits of national fixation of pay, pension, etc.

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance 21st March, 1975. 517
 re: Non-payment of salaries to Hindi Pandits in Upper Primary Schools of Panchayat Samithis.

4. Sri K. Venkateswara Rao died on 9.10.72. Family pension and death-cum-retirement gratuity were also sanctioned on 22-6-1974 and 26.8.74 respectively. The wife of deceased employees was also permitted to exercise option for the revised scales of pay introduced during 1969. The option was exercised by her on 14-3-1975, and this was sent to the Accountant-General, Andhra Pradesh, Hyderabad, for fixation of pay and revision of pension etc. On verification by the Accountant-General, final orders will be issued regarding payment of revised pension.

5. It can, thus, be seen that the directions of the High Court have been fully implemented.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య అధ్యక్ష, ఇలనికంటే జూనియర్స్ కూడ ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్స్ గా ప్రమోట్ అయినారు ఆ కుటుంబంలో ఒకరికైనా మీ డిపార్టుమెంట్ లో ఉద్యోగ వసతి కల్పిస్తారా?

శ్రీ సిహె. సుబ్బారాయుడు — చప్పకుండా ఆలోచన చేస్తాము

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : Non payment of salaries to Hindi Pandits in Upper Primary Schools of Panchayat Samithis

శ్రీ ఎస్. పాపరెడ్డి (రంగిరి) — అధ్యక్ష, మన రాష్ట్రములో సమితి మేనేజ్ మెంట్ క్రింద అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ లో పని చేస్తున్న హిందీ పండితులకు దాదాపు 10 నెలలు నుండి జీతాలు రావటంలేదు. మేనేజ్ మెంట్ వారిని అడిగితే— సమితులను అడిగితే— సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి ఫండ్ వచ్చిన తర్వాత ఇవ్వవలసి ఉంటుంది, హిందీ పండితులు మా సమితి నుంచి ఇవ్వడానికి వీలు లేదు అంటున్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి ఫండ్ యీ 10 నెలలు రాకపోతే, యీ చిన్న ఉద్యోగులను యీ 10 నెలలు జీతాలు ఇవ్వకుండా బాధపెట్టటం బాగాలేదు. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్ వారి ఫండ్ నుండి ముందు వీరి జీతాలకొరకు కేటాయించి— తర్వాత సెంట్రల్ నుండి ఫండ్ రాగానే రియంబర్సు చేసుకొనే ఏర్పాటు చేయాలి. ఆ విధమైన ఏర్పాట్లు చేసి వెంటనే వారికి జీతాలు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

కేంద్ర ప్రభుత్వం డి పి ఐ. పంచాయితీరాజ్ యిన్ స్టిట్యూషన్స్ యివన్నీ 10.10 a.m. ప్రొసీజర్ మాటర్స్ అంతా జరుగుతున్నా కూడ ఉపాధ్యాయులకు వారి జీతాలు వారికి ఖచ్చితంగా యివ్వాలి మనం ఎంప్లాయి చేసుకున్నాము కాబట్టి. ఏదో ఒక జనరల్ ఫండ్ నుంచి, డి పి ఐ. దగ్గర నుంచి, పంచాయితీ ఫండ్ నుంచి ఏ నెలకు ఆ నెల జీతాలు యిస్తూ ఏమీ చేయాలనేది ఆలోచిస్తే బాగా ఉంటుంది కాని వారిని సంవత్సరాల తరబడి బాధపెడుతూ ఈవిధంగా ఆలోచించడం బాగాలేదు మార్చి ఆఖరు కావస్తున్నది. ఇప్పటికైనా వారికి జీతాలు యిస్తూ ఏమీ ఏర్పాటుచేయాలనేది తరువాత చూసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

re Non-payment of salaries to Hindi Pandits in Upper Primary Schools of Panchayat Samithi.

శ్రీ ఎల్ లక్ష్మణదాస్ — ఇవ్వాలనే ఆత్మర యున్నది కాని సమితులలో జనరల్ ఫండ్స్ లేవు అందుచేత వారు ఈ డబ్బును యివ్వలేక పోతున్నామని చెప్పారు. కాని మేము యివ్వము అని చెప్పాడానికి వీలులేదు గవర్నమెంట్ వారికి యివ్వమన్నారు ఎప్పుడైతే వారి దగ్గర డబ్బులేదో అప్పుడు డి.పి.ఐ.కి తెలియజేయడం అయింది. డి.పి.ఐ. ప్రభుత్వానికి వ్రాశారు ప్రభుత్వం దీనిని గురించి పరిశీలన చేస్తున్నది

శ్రీ బి రామశర్మ — ఇవ్వము అని అవడం లేదని మంత్రిగారు చెప్పారు అటు పంచాయితీ సమితులకు ఫండ్స్ లేవు ఇక్కడ డి.పి.ఐ. గారు తొందరగా శాంక్షన్ చేయరు వారు సంవత్సరాల తరబడి జీతాలు లేకుండా ఎలా పనిచేస్తారు ? రోజువారీ ధరలు పెరిగి నానా ఆవస్థలకు గురి అవుతున్నారు ఈ సందర్భంలో ఎప్పటికప్పుడు ఏ నెల జీతం ఆ నెల తెస్తేనే వారి బ్రతుకు ఈశ్వరం ఉన్నం అయితే నెలల తరబడి జీతాలు లేకుండా చదువు ఎట్లా చెవుతారు ? జీతాలు ఎట్లా అని వారి ఆలోచన విధానం అంతా అటు ఉంటుంది గాని చదువుచెప్పే పద్ధతిని ఉండదు. అందువల్ల డి.పి.ఐ. గాని, స్టేట్ గవర్నమెంట్ గాని యిమిడియేట్ గా యాక్షన్ తీసుకొని ఫండ్స్ రిలీజ్ చేసి యిప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ — ఇది డబ్బుకు సంబంధించిన విషయం. పంచాయితీ సమితులలో డబ్బు లేనప్పుడు గవర్నమెంట్ ను, డి.పి.ఐ. ని అడిగారు. గవర్నమెంట్ ఆలోచన చేసుకొని ఫండ్స్ గురించి విచారణ జరుగుతున్నది గవర్నమెంట్ కు అతృతయున్నది. వారు పనిచేస్తున్నారు. వారికి జీతాలు వెడతాయి. వెళ్లయని బాధలేదు. కాని కొంచెం డ్రైమ్ పడుతుంది.

శ్రీ పి సన్యాసిరావు — డబ్బుకు సంబంధించిన సమస్య అని మంత్రిగారు అంటున్నారు డబ్బు లేనప్పుడు ఎందుకు వారిని అప్పాయింట్ చేశారు ? డబ్బు ఉన్న తరువాతనే అప్పాయింట్ చేయవచ్చుగదా ? ప్రభుత్వం రెండు తప్పులు చేసినది. డబ్బు లేనప్పుడు అప్పాయింట్ చేయకూడదు. అప్పాయింట్ చేసిన తరువాత జీతాలు యివ్వకుండా పోవడం యింకోతప్పు. ప్రభుత్వ విధానంలో పిల్లలకు చదువు చెప్పకుండా మాస్టర్లను పెట్టామనే సంగల్పంతో నడుస్తున్నారా ?

శ్రీ ఎల్ లక్ష్మణదాస్ :— పెంట్రీల్ గవర్నమెంట్, మేము డబ్బు పెట్టుకుంటాము అని అప్పాయింట్ చేయమన్నారు. వేశారు. ఒక పీరియడ్ వచ్చిన తరువాత మేము డబ్బు యిచ్చుకోలేము. ఈ రెస్పాన్సిబిలిటీ స్టేట్ గవర్నమెంట్ కి అన్నారు. స్టేట్ గవర్నమెంట్ పంచాయితీలే పెట్టుకోవాలి అన్నారు. పంచాయితీ సమితులకు జనరల్ ఫండ్స్ లేవు అందుకే అంత డబ్బు మేము యిచ్చుకోనే పరిస్థితిలో లేమని తెలియజేయడం, డి.పి.ఐ. ప్రభుత్వాన్ని అడగడం, యిది పరిశీలనలో ఉన్నది వేగంగా తీయరాము

శ్రీ వి. బి. చిరుమలయ్య :—మంత్రిగారు పరిశీలనలో ఉన్నది అంటున్నారు. వారు చేసినా జీతాలు యివ్వకపోతే వారు ఎట్లా బ్రతకాలి వారి గతి ఏమి కావాలి ; ఏ ఫండ్‌లో నైనా యిచ్చి మరల వచ్చిన తరువాత డైవర్ చేసుకోవచ్చుగదా . ఆ విధంగా చేసి వెంటనే వారి జీతాలు యిచ్చే ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—కొంచెం వేగంగా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—పిల్లికి చెలగాటం, ఎలకకు ప్రాణసంకటంలాగా యున్నది కంబర్‌పమ్ ప్రొసీజర్ అంత ఎదుకు ; కాంట్రాక్టర్స్‌కు, ఏదైనా పని చేసినట్లయితే, కోట్ల కొలది రూపాయలు ఒక ఫుడ్ నుంచి యింకో వైపు డైవర్ చేయడం లేదా ; అక్కడ వారు మాడుతున్నారు ఈ అసెంబ్లీ పూర్తి అయ్యే తోపాటి ఏదైనా ఫండ్ నుంచి ప్రొవైడ్ చేసి తరువాత అడ్జస్ట్ చేసుకొనే హామీ యిస్తారా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—అలాగ ఇప్పుడేమి చెప్పలేను గాని వారికి డబ్బు యివ్వడం మాత్రం జరుగుతుంది.

STATEMENT BY THE MINISTER FOR LABOUR
 re Constitution of a cell to look after the interst of Scheduled
 Castes and Scheduled Tribes

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి అధ్యక్షా, లేబర్ మినిష్టర్ గారు మొన్న సెల్ విషయంలో అనౌన్స్‌మెంట్ చేస్తామని చెప్పినారు. అది చెప్పమని అడుగుతున్నాను

శ్రీ టి. అంజయ్య :—పెడ్యూల్ కాస్ట్, పెడ్యూల్ ట్రైబ్ గురించి పర్మిక్యులర్ గా సెల్ ఏర్పాటు చేస్తున్నాము మీ పర్మిషన్ తీసుకొని అనౌన్స్ చేయమంటే చేస్తాను. In order to ensure the statutory reservation of appointments in public service in the State in favour of Scheduled Castes and Scheduled Tribes, Government decided to create a Central Cell for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in the Directorate of Employment and Training, Hyderabad. The salient features of the scheme are as follows —The Central Cell should maintain the list of all Scheduled Castes and Scheduled Tribes candidates registered with all Employment Exchanges in the State with Matriculation and higher qualifications. The Employment Exchanges will furnish particulars of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes candidates every month to the Cell. Employers should notify the vacancies to the concerned Employment Exchange which would in turn transfer that notification to the Central Cell where the former does not have candidates belonging to the Scheduled Castes and Scheduled Tribes without issuing the non-availability certificate to the employer. The Central Cell should prepare a panel of applicants and send the same to the employer. In case qualified candidates of S C and S T candidates are not available in the Cell the vacancies should be advertised in the press calling for

applications The Central Exchange will be functioning under the supervision of one of the senior officers of the Directorate of Employment.

**CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT
PUBLIC IMPORTANCE (Contd.)**

re WATER SUPPLY SCHEME IN ELURU TOWN.

Sri A. Sriramulu :—Sir, I am obliged to call the attention of the Minister for Municipal Administration to an important scheme of augmenting water supply in Eluru town. The scheme was started during the 4th Plan and up till now about Rs 16 lakhs has been spent, a major part of the work has been completed and a reservoir has been put up and the Chief Engineer submitted proposals for alteration and improvement of the distributory system so that the scheme gives the benefit to Eluru town. I request the Minister to tell me the stage and when it will be completed. Summer is fast approaching and the people of Eluru town should not suffer for want of water. There is plenty of water. Unfortunately for want of funds in the municipality and also in the Government and lack of our effort to secure money, people are now likely to be put to acute scarcity of water during the coming may. I want the Minister to tell me what exactly the present stage is.

Sri Ch. Subbarayudu :—In the year 1969 a scheme for improvement of water supply to Eluru Town at an estimated cost of Rs 27.07 lakhs was taken up to supply an additional quantity of 9 lakhs gallons of water. As per method of financing the scheme is to be executed with Municipal contribution and L.I.C. loan assistance. The Municipality has deposited an amount of Rs. 15 lakhs with the Public Health Engineering Department, which includes Rs 11.75 lakhs drawn from L. I. C. the Municipality was requested many times for further deposits as the amounts provided were exhausted and further work could not be continued.

In view of the acute shortage felt last year the Government permitted Chief Engineer (P.H.) to book expenditure to the extent of Rs 2 lakhs under the Public Work Miscellaneous advances. The construction of additional reservoir filters, and improvements to the distribution system are nearing completion.

In order to achieve full benefits of the scheme i.e., to improve the water supply position in the ill-served and unserved areas, an estimate has been prepared for Rs. 3.00 lakhs for further improvements to distribution system. It is proposed to take up this work by booking the expenditure initially under Public Works Department Miscellaneous advances and it is under examination of the Government. Normally such expenditure is not met from this Head of account. The request of the Chief Engineer received on 17-3-1975 is being examined.

At present, on average 13.50 lakhs gallons of water is being pumped into the reservoirs for supply to the town. All the four slow sand filter beds require over hauling as the filter media is hardened. They are now being taken up one by one.

re Appointment of teaching and non-teaching staff in Government Junior and Degree Colleges

Sri A. Sriramulu :—I am glad the Minister has been so good as to order the expenditure being booked to P. W. D. Miscellaneous advances. I am sure the same generosity of the Minister would get extended this year also because as you know the Municipalities are bankrupt and if we depend on the municipality the scheme will not be completed. To achieve the full benefit of the investment so far made I request the Minister to prevail upon the Finance Ministry to see that by the first week of April, this amount is sanctioned and the scheme is executed.

Sri Ch Subbarayudu :—For Rs 3 lakhs the hon. Member should give us an undertaking on behalf of the Municipality and see that the municipality pays back the amount of Rs 3 lakhs in the next year. On that condition only this can be done because we do not have any plan provision.

Sri A. Sriramulu :—I give that undertaking. We know what exactly an undertaking from the municipality means!

Sri Ch Subbarayudu :—No, Sir. That is dangerous. I will not be able to do it that way.

Mr Speaker :—He will get an undertaking which is not valuable.

re: Appointment of teaching and non teaching staff in Government Junior and Degree Colleges.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి :—అధ్యక్ష, గవర్నమెంటు జూనియర్ 10-20 a m కారేజెన్లోను, గవర్నమెంటు డిగ్రీ కారేజెన్లోను చాలా చోట్ల ప్రిన్సిపాల్స్ లేరు, బహుశా యీ కాలెజిషన్ మొషన్ పోయిన తరువాత కొంతమంది ప్రిన్సిపాల్స్ను మాత్రం తీసుకున్నట్లుగా వున్నారు ఇంకా పూర్తిగా వేయలేదు, టీచింగ్, నాన్-టీచింగ్ స్టాఫ్కు సంబంధించి అనేక వేకెన్సీస్ వున్నాయి, వర్క్ సఫర్ అవుతుంది, విద్యార్థులకు, విద్యార్థినులకు చాలా కష్టంగా వుంటున్నది. ఎన్ని పోస్టు ఖాళీగావున్నాయి? ఎప్పటిలోగా వీటిని పూర్తి చేస్తారు? ఒక స్టేట్ మెంట్ యివ్వ వలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను.

Sri M. V. Krishna Rao :—Government have approved panels of names for temporary appointment of Principals in Government Junior Colleges in the State and the Director of Public Instruction has issued orders filling up the said posts of Principals. Two posts of principals, Government Junior Colleges, in Unit-I are kept vacant as per the directions of the Andhra Pradesh High Court. 4 Junior Lecturers who were appointed as principals in the Unit-II have declined promotions. Hence only 6 posts of Principal of Government Junior Colleges are now vacant. The four posts of Principals will be filled up in Unit-II shortly.

2. 58 posts of Junior Lecturers in different subjects are vacant at various Junior Colleges mainly due to non-availability of qualified

Calling Attention to matters of
urgent public importance
re Appointment of teaching and non-
teaching staff in Government Junior
and Degree Colleges.

candidates and failure on the part of selected candidates to join duty as per the posting given to them. The Director of Public Instruction is making every effort to fill up all the vacancies. However, stop gap arrangements are being made by the District Educational Officers concerned to avoid dislocation in teaching work.

3. Three posts of Principals of Government Degree Colleges and 29 posts of Lecturers in different subjects are vacant at present. Orders have been issued on 10-3-1975 for filling up 4 posts of Lecturers in chemistry by promoting Assistant Lecturers. Action is being taken to fill up the above posts in Degree Colleges.

4. 79 posts of Assistant Lecturers in different subjects in various Government Colleges are also vacant and action has been initiated to fill up the said vacancies.

5. In the meanwhile, the Director of Public Instruction has issued general instructions to all the Principals of Government Degree Colleges to make part time arrangements in the vacant posts so that instruction may not suffer in the institutions.

6. As regards non-teaching posts, the District Educational Officers are competent to fill up the vacancies up to the level of Upper Division Clerks. There are no reports from any of the Principals that any of the non-teaching post is vacant and consequently work is suffering. The Director of Public Instruction will however be asked to issue instructions to all concerned to fill up the vacancies in non-teaching posts, if any.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి. — ఎకడమిక్ ఇయర్ పూర్తి కావస్తున్నది పరీక్షలు కూడా జరుగుతున్నవి పోస్టు మాత్రం వేకెంట్ గా పెట్టారు. ప్రక్కనవున్న లెక్చరర్స్ ను, అసిస్టెంట్ లెక్చరర్స్ ను యీ క్లాసెస్ కూడా తీసుకోమంటున్నారు. కాంపెటెంట్ టీచర్లు లేకుండా — లెక్చరు చెప్పేవారు సైన్స్ చెబుతుంటే అది ఎంతవరకు సమంజసంగా ఉంటుంది? కాండిడేట్స్ దొరకలేదు అంటున్నారు. అది మాత్రం సత్యానికి దూరమని చెబుతున్నాను. డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్ స్ట్రక్షన్ ను మీరు అడగలేదా? ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ చేంజ్ ను మీరు అడగలేదా? అడిగితే కాండిడేట్స్ లేరని వారు చెప్పారా? అన్ని జిల్లాలోను ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ చేంజెస్ అడిగారా? స్పష్టంగా చెప్పండి. ఎప్పటిలోగా ఇవి పూర్తి చేస్తారు? కాండిడేట్లు దొరకలేదు అనడం పొరపాటు.

శ్రీ యం.వి. కృష్ణారావు. — నేను ఇంతకుముందు చెప్పాను — గవర్నమెంటు కారేజెస్లో.....

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి. — జూనియర్ కారేజెస్లో 15 రోజుల నాకు 80 మంది ప్రిన్సిపాల్స్ ను పోస్టు చేశారు, ఇయర్ ఎండ్లో, యీ కారేజెస్ వన్ పోస్టు తరువాత.....

re Misappropriation of funds by the management of Visvodaya College Venkatagiri.

శ్రీ యం వి కృష్ణారావు :—ఈ కాలెటన్ షన్ మూలంగా కాదు కోర్టుకు వెడితే సే ఇవ్వడం జరిగింది. సే వెకేట్ చేసిన తరువాత ఇవ్వడం జరిగింది అంతకు ముందే లిస్టు తయారువున్నది ఈ పోస్టుకు సంబంధించి అంతకుముందే వారు లిస్టు తయారుజేశారు, కోర్టుకు వెళ్లడం, అది వెకేట్ అయిన తరువాత మళ్ళీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఏరి వేకేస్సిన్ వున్నాయి ఒక్కొక్క సబ్జెక్టులో ఎక్కువ మంది వున్నారు, ఒక్కొక్క సబ్జెక్టులో కాండిడేట్లు దొరకడం లేదు ఎంప్లాయ్మెంటు ఎక్స్చేంజ్ను అడగడం జరిగింది రాంగానే వారినికూడా వెయ్యడం జరుగుతుంది. పార్ట్ టైము ఏర్పాటు చేశాము కాబట్టి టీచింగుకు ఇప్పుడు ఇబ్బంది లేదు కొత్త ఎకడమిక్ ఇయర్ వచ్చేటప్పటికి అన్ని పోస్టు ఫిల్స్ చేయడం జరుగుతుంది

re Misappropriation of Funds by the Management of Visvodaya College, Venkatagiri

శ్రీ పి సన్యాసిరావు :—అధ్యక్ష, ఈ వెంకటగిరి కాలేజీలో అనేక ఆక్రమాలు జరిగినట్లుగా పత్రికలలో వార్తలు వచ్చినవి దీనిమీద మంత్రిగారిని తగు సమాధానం ఇవ్వమని కోరుతున్నాను

శ్రీ యం వి. కృష్ణారావు :—అధ్యక్ష, దీనిపై కొన్ని ఎలిగేషన్స్ వచ్చాయి. డైరెక్టర్ గారు ఎంక్వయరీ చేశారు ఆ ఎంక్వయరీ రిపోర్టు బేస్ చేసుకుని మార్చి 15న షాకాట్ నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎంక్వయరీ జరిగినప్పుడు పేమెంటుకు సంబంధించి డైరెక్టుగా వారికి డబ్బు ఇవ్వకుండా, డి ఇ ఒక అధికారం యిచ్చాము షాకాట్ నోటీసుకు రిస్లయ్ వచ్చిన తరువాత యాక్షన్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ సి వి కె. రావు :—ఈ ప్రైవేట్ ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ లో చాలా డబ్బు దుర్వినియోగం, అవినీతి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నప్పుడు గట్టి చర్యలు తీసుకోకపోతే ఆ విద్యాసంస్థలకే చాలా అసవాదు వస్తుంది అందులో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులకు, ప్రజలకు చాలా కష్టం, నష్టం కలుగుతుంది. ఈ విషయమై ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా 1-12-74 నాడు ఉత్తరం వ్రాశాను. దాని ఎంక్వయరీ కూడా జరిగింది సబ్ కలెక్టర్ ఎంక్వయరీ చేయడం, జాయింట్ డైరెక్టర్ ఎంక్వయరీ చేయడం, ఫీల్డ్ అడిటర్, డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్ స్ట్రక్షన్ ఇన్ని ఎంక్వయరీస్ జరిగినప్పటికీ, తగిన చర్యలు తీసుకోకపోతే, ఇక్కడ మంత్రిగారు ఏదో కప్పదాటు సమాధానం ఇవ్వడం సమంజసం కాదని నేను భావిస్తున్నాను. అందుచేత, సత్వరమే చర్య తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను ఇది కొత్తగా లేవదీసినది కాదు. ఎవరిపై నో డ్వీషంతో లేవదీసింది కాదు. అక్కడ సదుద్దేశంతో ఏర్పడిన యీ విద్యా సంస్థలో జరుగుతున్న అవకతవకలను తక్షణమే సరిచేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—ఎలిగేషన్లు రాంగానే ఎంక్వయరీ చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా, డైరెక్టర్ వెళ్లి ఎంక్వయరీ చేశారు.

ఎక్కంటప్ అఫినర్ ఎంక్వయరీ చేశారు రిపోర్టు వచ్చింది. ఆ రిపోర్టును బేస్ చేసుకుని ఆ ఎలిగేషన్స్ పై వారికి షోరాజ్ నోటీసు ఇవ్వ నం దిగింది 15 రోజులలో వారినుంచి రివయ్ కావాలి వచ్చిన తరువాత ఫరదల్ యాన్ లిమిటేషన్ లిమిట్ ఉంటుంది. డీనిల్ గవర్నమెంటు మేనేజిమెంటును ప్రొటెక్ట్ చేస్తున్నదని అది ప్రాయశఙ్కవలసినదేమీ లేదు ఏ ప్రైవేట్ మేనేజిమెంటుపై ఎలా ఎలిగేషన్స్ వచ్చినప్పటికీ మేము ఎంక్వయరీ చేయిస్తామని, చేయిస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను

PAPERS LAID ON THE TABLE

Amendment to the A. P. Municipalities (Transactions relating to Deposits etc) Rules 1970

10-30 a m. The Minister for Tourism (Sri Ch. Devananda Rao) :—Sir, on behalf of the Minister for Municipal Administration, I beg to lay on the Table a copy of the amendment to the Andhra Pradesh Municipalities (Transactions relating to Deposits etc) Rules 1970 issued in G. O. Ms. No. 45, Municipal Administration, dated 29th January, 1975 and published in Rules Supplement to Part I of the Andhra Pradesh Gazette dated 20th February, 1975 at page 21, as required under sub-section (2) of section 327 of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965.

State Administration Report for 1973-74 on the working of Public Libraries

The Minister for Tourism (Dr. Ch. Devananda Rao) :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the State Administration Report for 1973-74 on the working of Public Libraries as required under section 8 (8) of the Andhra Pradesh Public Libraries Act, 1960.

Mr. Speaker :—Papers laid.

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS FOR 1975-76.

Demand No. XXVII - Social Welfare

Demand No. XXVIII - Tribal Welfare.

Demand No. XXIX - Women and Child Welfare.

(Discussion Continued)

Mr. Speaker :—Yesterday, for this discussion number of names were given — nearly 45. Only a few could get a chance to speak yesterday—There are many who are interested in speaking and six of them came yesterday itself, immediately after seven o'clock. If we give five minutes each it will take atleast 45 minutes. And the Hon. Member who winds the debate would take about twenty minutes. I have given them permission on condition that they will not take more than five minutes.

Sri A. Sreeramulu :—If the hon. Members are particular about the non-official hours, I suggest that we might continue in the afternoon from 4 00 p m. so that ample opportunities may be given on this demand. Day after to-morrow you may have only ten speakers. But this question relates to constituencies and therefore, I suggest that we may take up in the after-noon.

Mr. Speaker :—If you all agree we may continue this till 12 o'clock.

Smt J. Eshwari Bai —Exactly at 12 noon the non-official business should start.

Mr. Speaker :—Is it the consensus of the House that non-official business may be taken up at 12 o'clock ?

(The consensus was in the affirmative)

Mr. Speaker :—Now I call Mr. Narasimharamaiah.

శ్రీ ఆర్. నరసింహారామయ్య (హనుమంతపల్లి) :—అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మాత్రులు ప్రవేశ పెట్టిన సోషల్ వెల్ఫేర్, ట్రైబల్ వర్క్లనూ, శ్రీ సంక్షేమ శాఖా మాత్రులు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండునూ బలపరుస్తూ నేను కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు యీ డిమాండ్సు మీద చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు, అన్ని విషయాలూ చెప్పారు. హరిజన సభ్యులే కాకుండా, హరిజనేతర సభ్యులు కూడా మాట్లాడారు. మొత్తం మీద గౌరవ సభ్యులంతా మాట్లాడిన దాని సారాంశ మేమంటే జనరలుగా యీ శమాళంలో హరిజనులకు అన్ని విధాలా అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయని ఈ భావం బాగా వ్యక్తమైనది. ఇది జగమెరిగిన సత్యం. అందరూ గుర్తించిన విషయం దేశమంతటా హరిజనులకు అన్యాయాలు జరిగాయనేది. అందరూ ఒప్పుకొన్న విషయమే హరిజనుల ఇండ్ల స్థలాలు, ఇండ్లు వారికిచ్చే స్కూల్స్ పిస్సు మున్నగు విషయాల గురించి చాలామంది మాట్లాడారు. ఏమైనా, యీ హరిజనుడనే వాడు శమాళములో మానవుడుగా బ్రతికే ఏర్పాటు చేయాలని మీద్వారా నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. హరిజనుల పైన ఆగ్రజాతుల వారు దురాచారాలు, అన్యాయాలు, అత్యాచారాలు చేస్తున్నారని మనం ప్రతి రోజూ పేపర్లలో చూస్తున్నాము. ఈ మధ్యనే ఒక విషాదకరమైన సంఘటన జరిగింది. కరీంనగర్ జిల్లాలో, పెద్దపల్లి తాలూకాలో పిలకంట అనే పల్లెటూరున్నది. అక్కడ మాలవారి పెళ్లి జరిగింది. పెండ్లి కూతురును, పెండ్లి కుమారుని పల్లెకిలో ఊరేగిస్తుంటే హరిజనులు, పల్లెకి ఎక్కడానికి వీలులేదని ఆ పల్లెకిని ముక్కలు ముక్కలుగా విరగ గొట్టి నానా బీభత్సం చేశారు. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయము. స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక హరిజనులకు ఎంతో ఒరగబోస్తున్నామని చెప్పుకుంటున్న యీ రోజులలో కూడ యింతటి ఘోరమైన సంఘటనలు జరుగుతూ వుంటే హరిజనుల గుండెలు రగులుతున్నవి. అక్కడ వున్న ఎస్ ఐ, సర్కిల్ యివ్ సైక్లరుల మీద ప్రజలకు విశ్వాసం లేదు కనుక ప్రభుత్వం వారు గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. వరంగల్లు తాలూకాలో గణపవరం గ్రామం ఉన్నది. హరిజనుల మీద పోలీసు కానిస్టేబులుకు కోపం వచ్చి 50 మంది హరిజనులను వారి రోజులు పోలీసు స్టేషనులో పెట్టి దెబ్బలు కొట్టారు, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మాత్రులు చాలా ఉదార భావంతో హరిజనులకు పేష చేయాలనే సత్సంకల్పంతో వున్నారు. వర్ణాంతర వివాహాలు చేయాలనేది వచ్చింది. సంతోషం. వర్ణాంతర వివాహాలు యీనాడే కాదు, పూర్వం రోజులలో అనేకం జరిగినట్లు ఆధారాలు అనేకం వున్నాయి, శాస్త్రజ్ఞులు కూడ చెబుతారు. హరిజనులకూ, హరిజనేతరులకు వివాహాలు పూర్వంకూడా వున్నాయి. దక్షిణిని ఉధంతం, శ్రీకృష్ణుడు జాంబవతిని వివాహమాడడం— ఇటువంటివి శాస్త్రజ్ఞులు

చెబుతారు అటువంటప్పుడు యీ సమాజంలో మనం ఎందుకు ఒప్పుకో కూడదు ? హరిజనులు ప్రయాసపడి దేవాలయాలకు వెడితే ఉత్త విగ్రహాలను గుడిముందర పెడతారు కాని లోనికి పోనీయరు ఇటువంటి పరిస్థితులుంటుంటే హరిజనులకు ఏమి చేస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు హరిజనులకు యీనాటి సమాజంలో మానవులుగా చూడక పోతే యింకా సీయన్ మ్యాటర్ కాబట్టి మంత్రిగారు పరిశీలించి అన్యాయాలు జరగకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

10-40 a m

శ్రీ ఎస్ సతీరాజు — అధ్యక్ష, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామంత్రిగారు. శ్రీ సంక్షేమ శాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్లను నేను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచాను హరిజనుల కోరికలు ఏమంటే-బంజరు భూములను పట్టాలు ఇప్పించండి రీసీసం నియమించడానికి రి సెంట్రులు నిర్మించండి మేము నడచి వెళ్లడం కలిబాట ఇప్పించండి మేము చచ్చిపోయినప్పుడు తగలబెట్టడానికి శ్మశానం భూమి ఇప్పించండి ఇవి నాలుగు కోరికలు. హరిజన ప్రజలందరూ కోరే కోరికలు ఇవి. 10-20 సంవత్సరాలు పాటుగా పాగుచేసుకుంటున్న బంజరు భూములకు పట్టాలు పొందాలంటే హరిజనులెవ్వరికీ ప్రభుత్వంలో పట్టాలు ఇవ్వడం లేదు. బంజరు భూములలో నాలుగు రకాలు ఉన్నాయి వాటిలో కరుడు కట్టిన బంజరులు, కాలిబాటలు తరం కట్టిన బంజరులు భూమిలేని పేద హరిజనులకు సాగుచేసుకుంటున్నప్పటికీ కరుడు కట్టిన బంజరులని కాలిబాటలని తరంకట్టిన బంజరులని ఏవో సాకులు చెప్పి వాటికి పట్టాలు మాత్రం ఇవ్వడం లేదు. సర్కారు జిల్లాలో హరిజన గూడెం మధ్యలో ఉంటుంది. దాని చుట్టూ భూస్వాముల సవర్ణ హిందువుల భూములుంటాయి. రీసీసం మల మూత్ర విసర్జనకై నా గోడల ప్రక్కన చేయాలి శివ్ పరివారంలో ఇసుమంత భూమి ఉండదు, హిందూ సమాజంలో హరిజనులనే వారు అన్యాయంగా నికృష్టంగా హీనాతిహీనంగా పశువులకు ఉన్న ధర్మం కూడా వర్తించకుండా బ్రతుకుతున్నారని మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను కాలిబాట ఇవ్వరు. ఎవరైనా తెలిసిన వారు ఏమిటి ఇది కాలిబాట నుంచి నడవనివ్వరు అంటే తెల్లవారేసరికి ఆ గ్రామంలోనే నివసించడానికి లేదు. ప్రస్తుతం సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ డైరెక్టరుగా ఉన్న మాధవరావు గారు ఇదివరలో ఎరంగల్లు జిల్లా కలెక్టరుగా ఉండేవారు. వారు ఐ ఏ ఎస్. చదువుకున్న వారు వారు పాపం తెలియక హరిజనులకు కొన్ని పనులు చేయటం మొదలు పెట్టారు. దానితో ఆయనను నక్సలైటు కలెక్టరు అన్నారు. దానితో ఆయనను తెచ్చి పోషల్ వెల్ఫేరు డైరెక్టరుగా వేసారు. నయం, ఉరి కంఠానికి ఎక్కించారు కాదు. హరిజనులం అందరం అందుకు పోషించాము హరిజనులు ఇండ్ల స్థలంగా పెట్టుకున్నా అది ఎప్పుడూ ఆబెక్ నెబుల్ అందుకు ఆబెక్ న్ ? హరిజనుడు అనేవాడు సవర్ణ హిందువుల ముందు ఆ గ్రామంలో నివసించడానికి లేదు. సవర్ణ హిందువులు చేస్తున్నది న్యాయమేనా ? హరిజనులను ఎంతో జాగ్రత్తగా చూడవలసి ఉందని హరిజనోద్ధరణకు కంకణం టెట్టుకున్న జాతిపిత చెప్పాడు. స్వరాజ్యం సంపాదించు కని ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వంలో ఉంటున్న ఈ రోజుల్లో హరిజనులు నిలవడానికి నీడ లేకుండా చెప్పు దెబ్బలు తింటూ గంజి కూడు తింటూ కర్ర పట్టుకుని హింసిస్తుంటే హిందూ సమాజం హరిజనులకు ఏమి సేవ చేస్తుందని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారు కారు వేసుకుని వస్తారు. హరిజనులకు దేవాలయ ప్రవేశం చేయిస్తామని

వస్తారు దేవదాయ ధర్మాదాయ శాఖవారు వస్తారు దేవాలయ ప్రవేశం అంటారు. మంత్రిగారు వచ్చారు కదా అని మేము జనాన్ని ప్రోగుచేసుకుని వస్తాం, ఆ మూగ జీవులు తిండి తినడం తెలియనివారు హరిజనులు ఎంత అభివృద్ధిలోనికి వచ్చారో గ్రామ గ్రామానికి వెళ్లి వారి జీవనం ఏమిటో చూడడానికి ఒక కమిటీ వేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రిగారు ఉండగా హరిజనులు దేవాలయ ప్రవేశం చేస్తారు. నోరులేని జ్ఞానంలేని పశువుల వంటి వారు హరిజనులు దేవాలయంలోని వెడతారు. మంత్రిగారు తిరిగి వెళ్ళిపోతారు కారులో మేమూ వెళ్ళిపోతాం అక్కడి హరిజనులను మరునాడు కర్రలతో చెప్పులతో తన్నుతారు ఎందుకు ఈ దేవాలయ ప్రవేశం అని అడుగుతున్నాను దేవాలయాలలో ఎవరినైనా స్వీపరునైనా హరిజనుణ్ణి అప్పాయింట్ చేసారా అని అడుగుతున్నాను ఏ హరిజనులకైనా దేవుని వద్దకు వెళ్ళే అవకాశం ఇచ్చారా అని అడుగుతున్నాను స్వీపర్ గా ఉన్నవాడైనా బైట తుడవాలే కాని గొప్ప గుడిలోనికి కాని దేవుని పరిసర ప్రాంతంలోనికి కాని వెళ్ళడానికి అవకాశం ఉందా అని అడుగుతున్నాను. హరిజన విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి రు. 80 లు ఇస్తాం అంటున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం. మొరం అని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు రు 80 లు ఇచ్చినా, ఎంత ఇచ్చినా, హరిజనుడనే వాడికెవ్వరికి ఇల్లు దొరకదు. వాడు అంటరానివాడు కుక్కలకంటే హీనంగా బ్రతుకుతున్న హరిజనుడు వానికి ఇల్లు ఎవరు అద్దెకు ఇస్తారు? ఇల్లు దొరకనప్పుడు ఎక్కడ ఉంటాడు, ఏమి చేయాలి తాడు? రు 80 లలో ఎట్లా భోజనం చేస్తాడు ఇదంతా ఆలోచించకుండా రు 80 లు ఇచ్చాం కదా అంటారు దానిని పెంచాలని కోరుతున్నాను ఈ సదవకాశం కల్పించి నందుకు వందనాలు అర్పిస్తున్నాను

* శ్రీ పి రాజరత్నరావు (అలూరు):— అధ్యక్ష, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం హరిజనులకు సంబంధించిన కొన్ని సూతన పథకాలు చేపట్టి వారి అభివృద్ధికి నిరంతరం కృషి చేస్తున్నది. అందుకు మేము వెంగళరావు గారిని అభినందించుక తప్పదు 28 సంవత్సరాలుగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు హరిజనుల సమస్యల పట్ల విశేష ఆదరాభిమానాలు చూపుతున్నప్పటికీ ఇంత సత్తనడక ఎందువల్ల నడుస్తున్నది అని పరిశీలించి నప్పుడు దీనివెనుక కొంత చరిత్ర ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజన సంక్షేమ పథకాలను పరిశీలించుటకు వేసిన ఒక కమిటీ వారు ఈ విధంగా చెప్పి వున్నారు.

“There is apathy for it, both in official and non-official circles. The bureaucracy is dealing this reform measure as a matter of dull routine. There is dearth of voluntary workers.” మరి దీనికి

ఎవరు బాధ్యులు అన్నప్పుడు నా రాజకీయ అనుభవాన్ని బట్టి కొన్ని విషయాలు 10-50 a.m.

చెప్పవలసి ఉంటుంది. మొట్టమొదట సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు దీనిని మొట్టమొదట హరిజన వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు అన్నారు. తరువాత సోషల్ వెల్ఫేరు అన్నారు. రేపు నేషనల్ వెల్ఫేరు అన్నాకూడా తప్పు ఏమీలేదు. దీనికి ఎలాంటి అధికారాలు లేవు ఇది నిరుపయోగమైన డిపార్టుమెంటు. మిగతా డిపార్టుమెంటు మీద దీనికి అజమాయిషీ అధికారాలు ఏమీలేవు కమిటీ ఆన్ ఆన్ టబులిటీ ఈ

డిపార్టుమెంటు గురించి యిలా చెప్పింది It points out that even the moneys ear-marked for this purpose in III Plan were not fully utilised on account of unsympathetic attitude of the Department of Social

Welfare ఇది ఎంతో బాధ్యతగల డిపార్టుమెంటు అయినా నిరుపయోగమైనది.

రరువాత అనధికారులు. జిల్లా పరిషత్తు చైర్మనులు, సమితి అధ్యక్షులు మునిసి పాలిటీ అధ్యక్షులు తమ సాధారణ నిధులనుంచి 15% హరిజనుల పట్ల, 3% గిరిజనుల సంక్షేమంపట్ల, 5% స్త్రీ సంక్షేమం పట్ల ఖర్చుపెట్టాలి వీరు ఎవరూ ఖర్చు పెట్టలేదు ప్రభుత్వం మేమోలు యిచ్చినప్పటికీ ఛార్జరు చేయలేదు వారంతా కాంగ్రెసువారే కాంగ్రెసు సిద్ధాంతం ఏమన్నది? కాంగ్రెసు వాదులందరూ హరిజన సంక్షేమంపట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపించాలని ఒక సిద్ధాంతం ఉంది కాంగ్రెసు వాసులు ఆ సిద్ధాంతానికి తిలోదకాలు యిచ్చారు. కంచే చేసుమేస్తే ఎట్లా బాగుపడతారు? మూడవ బాధ్యులు అధికారులు వీరు ఈ సంక్షేమాన్ని చులకనగా చూస్తున్నారు. అధికారులే సక్రమంగా పనిచేసేటంటే ఏ నాదో హరిజనులు అభివృద్ధి చెంది ఉండే వారు అని నేను మంటావడంగా చెప్పగలను. గ్రామానింటికి ఎల్వోసిటీ సప్లయ చేసి హరిజన వాడకు సప్లయ చేయలేదంటే బాధ్యత అధికారులది కాదా? మంచినిటి కోసం వేసిన రిగ్స్ హరిజన వాడలకు వేయలేదంటే దానికి బాధ్యత అధికారులదే అధికారులను గురించి స్పీడిష్ ఆర్థిక శాస్త్రపేర్లు గున్నార్ విల్బార్ సమీక్షిస్తూ యిలా అన్నారు. అన్ని రకాల క్రమశిక్షణారాహిత్యాలన్నాయి తగిన చట్టాలు లేవు ఉన్న చట్టాలకు తలవంచడం లేదు వాటిని అమలుపరచడం లేదు ప్రభుత్వ నియమాలను అధికారులు శిరసావహించడం లేదు అని ఛార్జింగ్ అనే పు సకం 121 వ పేజీలో ఈ మాటలు అన్నారు. హరిజన నాయకులు తమ స్వయం గురించి పాటుపడవలసినవారు కదా. వారిని గురించి కూడా యిలా అన్నారు. I have seen some Harijan leaders getting elaborate aids and grants for eradicating untouchability, are becoming rich in no time. వీరింతా హరిజనులకు చాలా అన్యాయంచేశారు ఆ పాపం అంతా వారి తలలమీదికి వస్తుంది వారు దేవునికి జవాబు చెప్పకోవలసి ఉంటుందనుకుంటున్నాను అనీ టవలిటి గురించి సభ్యులందరూ ఆందోళన చెందారు. అదొక సాంఘిక దురాచారం తరలరాలనుంచి వస్తున్నది. ఒకనాటితో పోదు కాసనం చేసినా ఉరికిష విధించినా మానవులలో మార్పు వస్తేనేగాని పోదు. ఈనాడు ఆందోళనచెందే సభ్యులు తమ పరిధిలో ఏమి చేస్తున్నారని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈనాడు అనీ టవలిటిని నిర్మూలించడంలో స్త్రీలు ప్రముఖపాత్ర వహించవలసి ఉంది. తమ పిల్లలకు యిది తప్పు అని చెప్పిన నాడే తావిపారులై వారి దురాచారానికి తిలోదకాలిస్తారు. అయితే విద్య వస్తేనే సమస్య పరిష్కారం జరుగుతుంది. ఇంత రక్తపాతరహిత విప్లవం ఏదేశంలోనూ రాలేదు హరిజనులతో సమానంగా కూర్చుంటున్నాం, వారితో భోజనం చేస్తున్నాం అన్నంతమాత్రాన చాలదు వారిని సంఘంలో సమ్మిలితం చేయాలి. ఎవరో గుర్తు పట్టలేని విధముగా చేయాలి Harijans can sometimes be with caste Hindus but never of them ఈనాడు 15% హరిజనులకు ఖర్చుపెట్టిన జిల్లా పరిషత్తులకు 'మునిసిపాలిటీలకు' సమితులకు గ్రాంట్లు నిరాకరించాలి. గ్రాంట్లు యివ్వకూడదు; అవి ప్రభుత్వం చేస్తున్నది బాగానేఉంది హరిజనులకు స్వయం సంపూర్ణాధికారం యివ్వాలి మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వాలి. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి వి. ముకిమ్మ (సికిందరాబాదు కంటోనుమెంటు) :—అధ్యక్ష, పోషల్ వెల్ఫేరు మినిష్టరుగారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండును ఫుమెన్ వెల్ఫేరు మినిష్టరుగారు

ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండును నేను హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. సోషల్ వెల్ఫేరు మంత్రిగారు హరిజనులకు గిరిజులకు అభివృద్ధి కలిగించ దానికి ట్రిప్లీచేస్తున్నందుకు సంతోష పడక తప్పదు. హరిజనులకు గృహనిర్మాణం గురించి ఏ భూములైతే యివ్వబడుతున్నాయో వాటి పైన హరిజనులకు వెంటదే యిండ్లు కట్టించి వారికి సహాయం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక వంద రూపాయల ఆదాయం ఉన్న వారికే లాండ్ యివ్వాలని సోషల్ వెల్ఫేరు ఆఫీసునుంచి ఉన్నది కాని 201 ఆదాయం వరకు కూడా లాండ్ యివ్వాలని కోరుతున్నాను ఎందుకంటే వారు కుటుంబాలలో 5-6-7 మంది పిల్లలతో కుటుంబం అన్నదమ్ములతో అక్కచెల్లెళ్లతో ఉంటాయి వారికి గృహవసతి లేక యిబ్బందిగా ఉంటుంది. వారు యిండ్లు కట్టుకోలేక అవస్థ పడుతున్నారు. అటువంటి వారికి కూడా సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను అదే కాకుండా రూరల్ ఏరియాస్లో స్కూలుల్లో పిల్లలు 5-6 మైళ్లు నడచి పోతుంటారు. వారికి బస్సు సౌకర్యం కూడా ఉండదు. అటువంటి పెడ్యూల్డ్ కాస్ట్స్ పిల్లలకు స్కూలుల్లో ఏర్పరచి ఆ ప్రక్కనే హాస్టలు కూడా వారికి ఏర్పరచాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను, పంచాయత్ అనుమతి లేకుండా గవర్నమెంటు లాండ్ ప్రభుత్వం యిస్తున్నారని కాబట్టి పట్టాలాండు తీసి యిస్తున్నారు. కాబట్టి పట్టా సరిఫేట్టు సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు యిచ్చే టట్లు చూడాలి. అర్బన్ ఏరియాస్లో కూడా యిండ్లు లేక బీద ప్రజలు చాలా కష్ట పడుతున్నారు. ఏంతోమ ది కిరాయి కట్టుకోలేకుండా పోతున్నారు. కిరాయి యిండ్లలో ఉన్నవారికి అర్బన్ ఏరియాస్లో యిండ్ల స్థలాలు యివ్వాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఎన్ని స్థలాలు యిస్తున్నామో అన్ని స్థలాలలో ఒకేసారి కట్టి ఈయలేక పోతాము అందుచేత వారికి 300 రూపాయల చొప్పున యిచ్చినట్లయితే గృహనిర్మాణం మంటి గోడలతో చిరులతో చేసుకుని కాపురాలు చేస్తారు ఇంత తక్కువ డిమాండు సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటుకి సపోడు దానిని 50 లక్షలకు పెంచాలని కోరుతున్నాను. శ్రీల సంక్షేమశాఖకు కేటాయించిన 10 లక్షలు సరిపోదు దానిని 20 లక్షలకు పెంచాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకన్న (అచంట) :—అధ్యక్ష, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మాత్రమే ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తున్నాను. మొట్టమొదట మదరాసు స్టేటులో ఉండగా ఈ శాఖ లేబరు డిపార్టుమెంటులో ఉండేది. తరువాత ప్రకాశం పంతులు గారు ముఖ్య మంత్రికాగానే ఆయన లేబరు డిపార్టుమెంటు నుంచి హరిజన శాఖను ప్రత్యేకించి విడదీసి ప్రప్రథమంగా కోటి రూపాయలు ప్రత్యేకించారు. కూర్మయ్య గారిని మంత్రిగా ఏర్పాటు చేసి హరిజనులకు కావలసిన సౌకర్యములు మంచినిటి వసతి, వివేకనములు, మార్గ సౌకర్యములు, ఉచిత విద్య ఉచిత ధోజన సౌకర్యములు చేయాలని మొట్టమొదటిసారి మదరాసు స్టేటులో ప్రకాశం పంతులుగారు ఏర్పాటు చేశారు.

హరిజనులు ఇంకా అభివృద్ధి కావాలంటే వారికి ఇంకా ఎక్కువ సౌకర్యములు 11 00 a.m. ఏర్పాటు చేయాలి. హరిజనులను సవర కులాలవారు బాధ పెడుతున్నారు. ప్రతినెల 30వ తేదీన హరిజన దినోత్సవమును జరిపి అభినందన హరిజన వాడలకు వెళ్లి వారి కష్ట సుఖములను గూర్చి విచారించాలని, పొట్టి శ్రీరాములుగారు కోరారు. దానికి ఒక

కమిటీని ఏర్పాటుచేయాలంటే అప్పుడు పీమియర్ గా వున్న ఓమాందూర్ రామస్వామి రెడ్డియార్ గారు నిరాకరించారు. హరిజన ఉద్ధరణ, అస్పృశ్యుల నిర్బంధ కావాలంటే వారికి విద్యా సౌకర్యాలు, నివేళన స్థలాల ఏర్పాటు జరిగాలి అంటే ఆఫీసర్స్ ప్రతి నెల 30 వ తేదీన హరిజన వాడలకు వెళ్లి స్వయముగా చూసి వారికి కావలసిన ఏర్పాట్లు చేయాలని ప్రకాశం పంతులుగారు మీసంహములా గరిన చెసినపుడు అందిరు అంగీకరించారు. అప్పుడు పొట్టి శ్రీరాములుగారు నిరాహార దీక్షను విధించారు. అప్పుడు కొన్ని రోజులవరకు హరిజన దినోత్సవాలు జరిపారు కాని ఇప్పుడు కాగితముపైన మిగిలిపోయినది. మహాత్మాగాంధీజీ రామరాధ్యం కావాలని కోరారు. నెహ్రూజీ పంపశీలను ప్రతిపాదించారు ప్రకాశంగారు సమితులను ఏర్పాటు చేశారు ప్రకాశంపంతులు గారి దయవల్ల సమితులద్వారా అట్టడుగున వున్న హరిజనులకు అన్ని సౌకర్యాలు చేస్తున్నారు డబ్బును ఇస్తున్నారు కొంచెమంది ఖర్చు పెడుతున్నారు. కొంతమంది ఖర్చు పెట్టడము లేదు సవర్తులకు హృదయ పరిపూర్ణ కావాలి. కాగితాలలో వ్రాసుకొంటే చాలు. ఉపన్యాసాలు ఇస్తే చాలదు. సస్టెయిన్ వాడుకొనే బావులనుంచి హరిజనులు మంచిసీరు తీసుకొనడానికి అనుకూలమైన కొంతవరకైన అస్పృశ్యత నివారణ అవుతుంది ఆ రోజులలో మహాత్మాగాంధీ గారు ఆంధ్రదేశ పర్యటనకు వచ్చినపుడు మేమంతా వెళ్లి అడిగాము. దుకాణములోకి వెళ్లి బట్టలు కావాలంటే కర్రపైన వేసి చూపిస్తున్నారు మంచిసీరు కావాలంటే దోసిళ్లలో పోస్తారు మాటికి 10 రూపాయలు హరిజనుల విద్యకోసము ఖర్చుపెడితే బాగుంటుందని కో.గా వారు అంగీకరించి హరిజన సేవాసంఘాలను ఏర్పాటుచేసి, అక్కడక్కడ హాస్టల్స్ వి పెట్టారు. ప్రకాశంగారి దయవల్ల హరిజనులకు ఉచిత భోజన, విద్యా సౌకర్యాలు ఏర్పడినట్లుగానే వెంగళరావుగారు కూడ అనేక సంఘాలను పెట్టి హరిజనులకు లాభ దాయకమయిన పనులను చేస్తున్నారు. ఇట్లు కట్టుకొన్నా కూడ ఇళ్ళ స్థలాలకు పట్టాలు ఇవ్వడము లేదు. తిరుపతి దేవునికి కోట్ల రూపాయలు వున్నవి. లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి మత ప్రచారము చేస్తున్నారు హరిజనవాదకు వెళ్లి హిందూ మతము గురించి ప్రచారము చేసేవారు వున్నారా : 26 సం.ల క్రితము ఇట్లు కట్టుకొని వున్నా వారికి పట్టాలు ఇవ్వడంలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని సంస్థలను ఏర్పాటు చేశారు. వాటిద్వారా అయినా కాని కావలసిన సౌకర్యాలను చేస్తారని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఓ వెంకటసుబ్బయ్య :—అధ్యక్ష, చాలమంది గౌరవ సభ్యులు చాల విషయాలు చెప్పారు. హౌసింగ్ స్కీముకు ఎక్విజిషన్ ఆఫ్ లాండ్ గురించి చాల మంది చెప్పారు. దీనికి చాల తక్కువ డబ్బు ఇస్తున్నారు. ఆలస్యమవుతున్నట్లు చెప్పారు. అందువల్ల ఎక్కువ డబ్బును కేటాయించవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఎన్నో ఉపన్యాసాలు చెబుతున్న పెద్దపెద్ద నాయకులు కూడ హరిజనుల పేరన పట్టాలు తెప్పించుకొని వారే అనుభవిస్తున్నారు. ఈ విషయము ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిన సరియైన చర్య తీసుకొనవలసినదని మనవిచేస్తున్నాను. హౌసింగ్ స్కీముకు స్వస్తి చెబుతున్నందుకు సంతోషము. వేరే స్కీములు కోఆపరేటివ్ రిపార్టుమెంటు ద్వారా చేస్తున్నారు దానిని త్వరగా తీసుకొనవలసినదిగా ప్రార్థిస్తున్నాను. యస్. సి లకు యస్. టి. లకు వున్న 14, 4 శాతము రిట్రెయింట్లను ఉద్యోగులలో అమలుజరగడం లేదు. మా నెల్లూరు జిల్లా రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు గురించి చెబుతాను. ఎల్. డి.సి.లు

ఆర్.ఐ.ఐ., స్పెషల్ ఆర్.ఐ.ఐ., 205 మంది ఉన్నారు మాకు రావలసిన కోటా 29. కాని ఇప్పుడు పని చేస్తున్నది 11 మంది యింకా 18 మంది రావాలి ఇట్లా ఏ రిపార్టుమెంటు తీసుకొన్నా మాకు రావలసిన కోటా మాకు రాలేదు నా మకా జిల్లా కమిటీలను వేసినా పర్మిట్స్ అడిగితే ఇవ్వరు. మొత్తము సంఖ్య ఇస్తారు కాని హరిజనులు, గిరిజనులు ఎంతమంది వున్నారనే సంఖ్య ఇవ్వరు ఇది చాల శోచనీయమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంటు వుంది. 4 పోస్టులు వుంటాయి 20 మంది హరిజన విద్యార్థులు ఇంటర్ వ్యూకి వచ్చినా 20 మందిని నాట్ అప్ టు ది మార్క్ అని చెప్పి తీసేస్తారు, వారిలో ఆర్డర్ ఆఫ్ మెరిట్ ప్రకారము తీసుకొని థాళీలను ఫిల్ అప్ చేయాలని కోరుతున్నాను. సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో ప్రొమోషన్స్ లో రిజర్వేషను వుంది మన రాష్ట్ర సర్వీసులలోలేదు. దాన్ని గురించి కూడ ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. రెసిడెన్షియల్ స్కా-లర్ షిప్ ఒక మాదిరివి వున్నాయి. హాస్టల్స్ లో ఒక మాదిరిగా వున్నాయి. మెన్లు పెట్టాలన్నారు. దానిలో ఒక మాదిరిగా వున్నాయి హరిజన విద్యార్థి ఎక్కడ వున్నా ఒకే రేటు యివ్వవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను హాస్టల్స్ యిదివరకు ప్రైవేటు మేనేజ్ మెంటులో వుండేవి ప్రభుత్వం తీసుకున్నందుకు అభినందిస్తున్నాను కాని సంఖ్య మాత్రం తగ్గిపోయింది. ఉదాహరణకు మా జిల్లాలో తీసుకోకముందు 6 వేలు వుంది, యిప్పుడు 3633 వుంది, దానికి అందరు చెప్పే కారణాలు ఏమిటి అంటే బోగస్ హాస్టల్స్ వున్నాయని, కాని ప్రస్తుతం మన సిబ్బంది వుంది, బోగస్ గా జరుగవలసిన అవసరం లేదు, ఇప్పుడు తీసుకున్న తరువాత 15 మైళ్ల దూరములో వున్న హాస్టల్స్ ను తీసుకువచ్చి వేరే వాటితో క్లబ్ చేశారు ఆక్కడ వున్న విద్యార్థులను వచ్చి ఎక్కడ చేరుమన్నార, అది వీలు కాని పని పూర్వం వున్న సంఖ్య వుంది, వారు దూరము నుండి వచ్చి చేరలేరు, పోతే శ్మశానాలకు ఒక లక్ష యిచ్చారు దానిని ఎక్కువ చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కొమరం రామయ్య (బూరుగం సహాద్):—మంత్రులు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తాను. ఖమ్మం జిల్లా బూరుగం పాడు కాలాకాలో గిరిజనులు అనేక విధాల యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. వారికి వీటి సౌకర్యాలు గాని రోడ్డు సౌకర్యాలు గాని లేవు, 5 వ ప్రణాళికలో వున్నాము, యీ రోజువరకు వారికి సరైన సౌకర్యాలు లేవు. చౌక డిపోలు పెట్టినా హాస్పిటల్స్ పెట్టినా రోడ్లు మీద వుంటున్నాయి. గడ్డి యిండ్లలో వుంటున్నారు, ట్రైబల్స్ ఏరియాలో గిరిజనులకు న్యాయం జరగడం లేదు. ట్రైబల్స్ కు అన్ని యిస్తున్నారని పేరు వుంది తప్ప చేసిన సహాయం ఏమీ లేదు. పోయిన ఎలక్షన్ లో సచ్చిచ్చెప్పి బయట పడ్డాము తప్ప యింతవరకు చేసింది ఏమీలేదు. గిరిజన విద్యార్థులు 1944 నుండి యింతవరకు విద్యార్థులుగానే పని చేస్తున్నారు. వారికి పర్మనెంటు లేదు. ప్రమోషను లేదు. రోజు కూలి యిస్తున్నారు, యిది చాలా అన్యాయం హరిజనులకు గిరిజనులకు యిండ్లు కల్పిస్తున్నామన్నారు, బేస్ మెంటువరకు కట్టి వదిలిపెట్టారు. నా యింటి ముందే 40 యిండ్ల కాలని వుంది, పూర్తి కాలేదు, ప్రొద్దున లేచి ముఖం ఎత్తుకుని తిరిగే పరిస్థితి లేదు, మొదలు పెట్టి వదిలిపెట్టారు, పరువు పోయే పరిస్థితి వుంది ఈ

11-10 a.m.

సంవత్సరం అయినా పూర్తి చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను నీటి వనరుల గురించి సర్వే చేయడం పదిలిపెట్టడమే గాని యింతవరకు సదుపాయాలు ఉద్బవలేదు. వారు ఎలా ముందుకు వస్తారు? వారికి అప్పలు యిస్తున్నాము, చౌక దుకాణాలు పెడుతున్నాము అంటున్నారు, ఎక్కడ యిస్తున్నారో, వారు ఏము అంటున్నారో తెలియదు, అందుకని వారి గురించి ప్రత్యేకంగా మంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను యీ డబ్బే గాకుండా వారికి ఎక్స్ట్రాగా రెండు కోట్లు యిచ్చి వారికి సహాయపడి వారు ముందుకు వచ్చినట్లు చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని, సోషల్ వెల్ఫేరు మంత్రిగారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీమతి కె మంగతాయారమ్మ (కైకలూరు) :— అధ్యక్ష, శ్రీమతి లక్ష్మీదేవి గారు ప్రవేశపెట్టిన వుమెన్ వెల్ఫేరు డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని మాటలు చెప్పదలచుకున్నాను ఈ సద్దు క్రింద ఖర్చు పెట్టబోయే మొత్తం ఒక కోటి రూపాయలు కూడా లేదు దానికి నేను చాలా విచారిస్తున్నాను భారతదేశానికి ఒక మహిళా రత్నం ప్రధానిగా వున్న శ్రీ జాతి అన్ని రంగాలలో వెనుకబడి వుంది. ఇన్ని చటాలు చేసినా సంఘ జీవితములో ముఖ్యంగా పురుషులయొక్క మనస్సులలో మార్పులేనిదే ప్రయోజనం లేకుండా పోతుంది. పురుషులతోపాటు సమానంగా హక్కులు కావాలని ఆనడం కంటే స్వళక్తిమీద ఆధారపడడం మంచి స్త్రీ సంక్షేమం గురించి అనేక పెద్దలు చేసిన కృషి ఎంత వున్నప్పటికీ, ఎన్నో విషయాలలో పురుషులతో సమానంగా హక్కులు వచ్చినప్పటికీ చివరకు ఒక మహిళా దేశానికి ప్రధానిగా ఎన్నిక అయినప్పటికీ స్త్రీ రెండవ తరగతిగా వుంది అంటున్నాను, అన్ని రంగాలలో మనం కష్టించి పనిచేయడం, మన కాళ్ళ పైన మనము నిలబడడం జరిగిననాడే స్త్రీ జాతి అభివృద్ధికి ఎట్టి అటంకాలు వుండవు దిక్కులేని స్త్రీలు, బాలబాలికలు రాష్ట్రములో లక్షల కొలది వున్నారు, యీ బిడ్డలయొక్క క్షేమం కొరకు ఖర్చు పెట్టే మొత్తం, వారు వున్నారని గుర్తించి ఏడో బోకన్ గ్రాంటుగావుండేగాని సమస్య పరిష్కారానికికాదు, శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీగారి అధ్యక్షతన నేషనల్ కమిటీ, శ్రీ వెంగళరావుగారి అధ్యక్షతన స్టేటు లెవెలు కమిటీ ఏర్పాటు అయి జిల్లా స్థాయి నుండి అంతర్జాతీయ స్థాయి వరకు పనిచేస్తున్న యీ సంవత్సరములో శ్రీ జాతికి ఒక నూతన వికాసం వస్తుంది అనడములో ఎట్టి సందేహం లేదు. కార్పొరేషన్లు ఏర్పాటు చేయడములో పేరు పొందిన మన ముఖ్యమంత్రిగారు స్త్రీల గురించి ఒక కార్పొరేషనును ప్రకటించాలి. దీనికి కేటాయించిన డబ్బు చూస్తే చాలా చక్కవగా వుంది, నిధులు ఎక్కువ చేసి బలహీనవరాల క్షేమం గురించి గట్టిగా పని చేసేవారితో యీ కార్పొరేషనును ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి కె ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్ష, దీని మీద నిన్నటి నుండి చాలామంది మెంబర్లు చెప్పారు, వారు ఎంత బాధతో చెప్పారనేది తమరు గ్రహించి వుంటారు, దేశానికి స్వాతంత్ర్యమువచ్చి 27 సంవత్సరాలు అయింది, అయినా యింకామ పెద్ద ఖూస్వాములు అనుకునేవారు పెద్దజాతివారు అనుకునేవారు బీదవారిని అణగద్రొక్కాలనే వుద్దేశముతో నడుస్తున్నారు. ఇవాళ ఎం.ఎల్.ఏ. అయినా డైర్యం లేకుండా వుంటున్నది పెద్దవారు చేసే ఎట్రాసిటీవోలో ఒక కంచకపల్ల యిప్పడెంటు బయటకు వచ్చింది,

అటువంటివి ఎన్నో జరుగుతున్నవి ప్రతి పల్లెలో, తాలూకాలో జిల్లాలో అటువంటివి జరుగుతున్నాయి పెద్ద భూస్వాములు లా ఆండ్ అర్థరును తమ చేతుల్లోకి తీసుకుంటున్నారు. ఆమలాపురము తాలూకాలో పల్లంకుర్తి అనే గ్రామములో మీరు యిచ్చే పేజెస్ సరిపోవు అని పెద్ద భూస్వాములకు యాజ్ ఎ ప్రొటెస్ట్ గా పనికిపోతుంటే పోలీసులను రీసుకువచ్చారు? ప్రభుత్వ మద్దతుతో తీసుకువచ్చారు? ప్రభుత్వ మద్దతుతో. ఇది అన్యాయం పోలీసులు కాల్పులు జరిపితే ఒక 12 ఏండ్ల కుర్రాడు చనిపోయినాడు

సంవత్సరం అయింది. కేసులు నడుస్తున్నాయి. అన్నంకడుపునిండా లేదు 11-20 a.m. అంటే వారిని తుపాకులతో కాల్చిన పే ప్రభుత్వం ఇది మెంబర్స్ ఎంతో ఆవేశంతో చెప్పారు. పెద్దవారు రంతుంటే తన్నులు తింటున్నారు. గుద్దితే గుద్దమంటున్నారు. ఏమా ప్రమైనా సిగ్గు ఉంటే రక్త మాంసాలు వుంటే తంటే పళ్ళి చిన్నారి గుద్దితే మళ్ళీ తిరిగి గుద్దాలి అప్పుడే యీ పెద్దలు క్రిందికి దిగిపడ్డారు చాలామంది గాంధీగారి పేరు చెప్పారు. గాంధీగారు పాఠశాలవాళ్ళూ మెంబర్స్ చాలామంది గాంధీగారి పేరు చెప్పారుకాని అంబేద్కర్ పేరు ఎవరూ చెప్పనందుకు విచారంగా ఉంది యీ నాడు యం ఏలు గాను మంత్రులగానూ ఎంపీలుండో ఉన్నారు వారంతా సిగ్గుపడాలి ఆడవారిని మూలధంగాలు చేస్తుంటే పేదలను తన్నులు, గుద్దులతో బాధిస్తుంటే చూస్తూ ఉరుకుంటున్నారంటే సిగ్గుచేటు. రక్తం ఛాంపోసి శ్రమపడుతున్న వారు ఎంత బాధపడుతున్నారో ఎప్పుడై యినా గమనిస్తున్నారా ప్రభుత్వం? మీరు మంచి బట్టలు వేసుకుంటే పేదవారు మామూలు బట్టలు కూడా తొడగరాదా? మీరు పరువు పయిన ప దుకుంటే వారుగొంగళిపైన కూడా పడుకోరాదా? ప్రభుత్వం ఏమిచేస్తున్నది జిల్లాపరిషత్తు కు పంచాయితీలకూ జి.వో.ల ప్రకారంగా డబ్బు కేటాయించారు కాని బాట్ల శ్రీరామమూర్తిగారు 20 లక్షలు యీ శాఖకు కేటాయించారు. 40లక్షలు కాదు రెండు కోట్లూ. యి కావాలి 1960 నుంచి 15 శాతము, 31 శాతము ప్రకారంగా అయితే రెండు కోట్లూ. యి కావాలి ఆ డబ్బు ఇవ్వలేదంటే ఇంత కంటే సిగ్గుచేటుయిన విషయం ఏమి ఉంది? పేదలు చిన్న దొంగతనం చేస్తే వారిని చెట్టుకు కట్టిపెట్టి చంకేస్తారు, అటువంటి కేసులు నేను ఎన్నో చెప్పాను. ఒక కేసు కూడ ఇక్కడ చెప్పలేదు మంత్రిగారు. పెద్దభూస్వాములు జిల్లాపరిషత్తులూ ఉన్నవారు కోట్ల రూపాయలు తింటున్నారు, వారిపయిన ఏం చర్య తీసుకున్నారు? పేదలకు దిక్కు లేదు కాబట్టి వారు ఏదో చిన్న దొంగతనం చేస్తే వారిని చెట్టుకు కట్టి కొట్టి చంపుతారా? పోలీసు కూడా పెద్ద భూస్వాములకు ప్రభుత్వముకు మద్దతుగా ఉంటుంది జి.వో. ప్రకారంగా రెండుకోట్ల రూపాయలు రావాలి ఇప్పుడు దానిపయిన చర్యలు తీసుకోవాలి రెండు కోట్లు ఇవ్వనందుకు బాధ్యులైన వారిపయిన ఏమి చర్య తీసుకుంటారో వాటి ఏ శిక్షచేస్తారో చెప్పాలి. తరువాత 8 వ పేజీలో మంత్రిగారు చెప్పారు. ఫార్మ్ నర్టిఫికేట్లు పెడ్యూల్లుకాన్స్ కానివారు పెడ్యూల్లు కాన్స్ అని నర్టిఫికేట్లు తెస్తే వారిపయిన కఠిన చర్యలు తీసుకుంటామన్నారు క్రిందటి సంవత్సరం నుంచి యం బి.బి.యన్. క్లాసులలో చదివేవారు కాన్స్ హిందూస్ ఉన్నారు వారి పేరులతో సహా వారికి ఎంత డబ్బు ఉంది అనే వివరాలు చెప్పాము. రాజకర్ణుగారు మాకు ఏమీ చెప్పలేదు మంత్రిగారు ఇక్కడ

లేదు. వారికి తెలుసు మంత్రిగారు వైండింగ్ స్పీచ్ చేస్తున్నప్పుడు ఇక్కడ ఉండాలి. ఎందుకంటే అధ్యక్ష మంత్రిగారిని విడిచిపెట్టాలి. మంత్రిగారు వారి నోటులో ఎవరయినా మిస్ యాక్ట్ చేస్తే వారిపైన చట్టం తీసుకుంటామన్నారు. యీ హవుస్‌లో ఇప్పుడు ఖాటం శ్రీరామమూర్తిగారు లేరు ఎక్కడున్నారు? మేము లేటరు వ్రాస్తే జవాబు ఇచ్చే కర్టసి కూడా మంత్రులకు లేదు ముఖ్యమంత్రిగారయితే మేము లేటరు వ్రాస్తే వారు సంఘం పెట్టి చట్టం తీసుకుంటామని జవాబు పంపిస్తారు. అటువంటి మేనర్సు యీ చిగుతా మ త్రులకు లేవు మేము లేటరు వ్రాస్తే వెంటనే ఆక్షనలెట్టిమెంటు ఇవ్వాలి నేను యీ లిస్టు గురించి యం ది ది యస్ వారి గురించి లిస్టు ఇచ్చాను. చర్య తీసుకోవాలి ఏదో నోటు వ్రాసి ఇచ్చాం అంటే చాలా పని చేయాలి. మంత్రులు ఏదేవాళ్లు కళ్ళు తుడిచిసిట్లుగా ఎక్కడున్నావు గొంగళి అంటే వేసినచోట ఉన్నానన్నట్లుగా వారి సమాధానాలున్నాయి ఇంకా యీ హాస్టల్స్ విషయం చూస్తే ప్రభుత్వానికి యీ పిల్లలు చదివి బాగుపడాలనే ఉద్దేశమున్నట్లుగా లేదు. కలెక్టరు ఎవ్వకు పోయి పిల్లలు హాస్టల్స్‌లో ఉండి లేదు అని చెబితే కలెక్టరు పోలీసువారిచేత కొట్టించడం మంత్రిగారు వారికి హాస్టల్స్ సౌకర్యం లేకుండా చేసి పోలీసులను పెట్టి పిల్లలను వెళ్ళగొడుతున్నారు ప్రభుత్వంవారు యీ పిల్లలు చదువుకుని పైకి రాకూడదని అలాగ చేస్తున్నారా? ఖాటం శ్రీరామమూర్తిగారు వచ్చి ఉన్న హాస్టల్స్ ఎత్తేకారు 80 రూపాయలు ఇస్తే ఎలాగ బ్రతుకుతారు? ఇంటి అద్దె, వంటసామగ్రి, లైటింగు ఛార్జీలు వాటరు ఛార్జీలు పెట్టుకుని ఎలాగ బ్రతుకుతారు 80 రూపాయలతో అని అడుగుతున్నాను. హాస్టల్స్ రీసెయ్యడం అంటే మీరు చేసే మెహర్నాని ఇదా? మాకు ఎవరి మెహర్నాని అవసరం లేదు. కాన్స్టిట్యూషన్‌లో రైట్ ఉంది. మీ జబ్బు సొమ్ము ఎవరికి ఇవ్వడం లేదు. కాన్స్టిట్యూషన్‌ను రైటు ప్రకారంగా రావలసిన సౌకర్యాలు ఇవ్వాలి యీ కాన్స్టేబుల్స్ దాక్టర్లు ఉన్నారు, ఇంజనీర్లు ఉన్నారు ఐ ఎ. యస్ వారున్నారు బ్రిటిషు కాలంలో వారికి వళ్ళు మండి వారు చదువుకోరాదన్నారు. మీరు ఉన్న హాస్టల్స్ తీసేస్తారా? అయితేటు హాస్టల్స్ వారు డబ్బు కాజేస్తున్నారు ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని చెబితే హాస్టల్స్ తీసేస్తారా? వెంటనే హాస్టల్స్ ప్రొవైడు చేయాలి. 80 రూపాయలు చాలదు. తరువాత పెద్దల్లు కాస్త వారికి హవుస్ నైటు ఇస్తున్నారు యీ డబ్బు ఎవరో తింటున్నారు కాని స్థలం మాత్రం బీదలకు రావడం లేదు. లాండు ఎవరో భూస్వామి కాజేస్తున్నారు పెద్దల్లు కాస్త వారికి ఏమి ఇస్తున్నారు? ఎలక్షన్స్ అవగానే కాంగ్రెసు ఆఫీసర్లు కల్లు సీసాలు తెచ్చి త్రాగండి అంటారు కాని వారు చదువుకుని పైకి వచ్చే ఉద్దేశం మాత్రం మీకు లేదు. గ్రామంలో చిన్న స్కూల్స్ కూడా లేవు. యీనాడు పెద్దల్లు కాస్త వారు బాకవద్దు క్లాస్ వారు 82 శాతం ఉన్నారు. రెడ్లు, కమ్మవారు, వెలమలు, బ్రహ్మలు ఏ పరసెంటులో ఉన్నారు? అందరూ సౌర్యాలు కలుగుతున్నాయని మంత్రిగారు అంటారు. కాన్స్టిట్యూషన్ రైటు ప్రకారంగా 14 శాతం కూడా మాకు రావడం లేదు. బ్రయిబ్బుకు నాలుగు శాతం కూడా లేదు. ఖాటం శ్రీరామమూర్తిగారు వారు ఇచ్చిన నోటులో ఏ డిస్క్రిక్షన్ అయినా 14 శాతం రిజర్వేషన్ లేకపోతే సీరియస్ చర్య తీసుకుంటామన్నారు. అలాగ సీరియస్ చర్య తీసుకోకపోతే మంత్రిగారు ఒక సంవత్సరం ఇక్కడ కూర్చోలేరు. మంత్రులకు

హైకోర్టు ఎన్ని స్పీకర్లు పాస్ చేసినా ఫీలింగే లేదు. ఖాటం శ్రీరామమూర్తి గారివయస్స సాగిసూర్య నారాయణరాజుగారు వీరివయస్సవారు చేసుకున్న సంఘర్షణలు పేపర్లలో వచ్చినాయి. నేను యీ ఇర్బు మంత్రులను సస్పెండు చేయాలని చెప్పాను. మంచి డిసిప్లినీ ఉందారి లండనులో ఇలాగ ఒకసారి ఒకరి పేరు వస్తే వారు వెంటనే రిజైను చేశారు. ఇక్కడ స్పీకర్లు పాస్ చేసినా ఏమీ కాదు. ఖాటం శ్రీరామమూర్తి ఎడ్యుకేటెడ్ మనస్. మీరు ఏదైతే నోటులో పెట్టారో దాని ప్రకారంగా 14% పెడ్యూల్లు కాస్తు వారికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలి. మీరు హైకోర్టులో ఎంతమంది పెడ్యూల్లు కాస్తువారికి ఇవ్వారు. పున్నయ్యగారికి మాత్రమే ఇవ్వారు. బ్యాక్ వర్క్ క్లాసుల వారికి ఎక్కడా ఇవ్వడం లేదు. జిల్లా పరిషత్ లో, నమితులలో ఎక్కడా వారికి రిప్రజెంటేషను లేదు. టీచర్స్ రిప్రజెంటేషను లేదు. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ నుంచి శ్రీ వెంగళ రావు గారి వరకు పెడ్యూల్లు కాస్తువారిని పైకి తెస్తామని అంటారు. కాని మీరు ఏమీ చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. చేయనప్పుడు మీరు ఎందుకు ఆ మాటలు చెబుతారు? నేను ఈ గవర్నమెంటును ఛాలెంజి చేస్తున్నాను మీకు దమ్ములుంటే రిజైను చేయండి. ఈవేళ పెడ్యూల్లు కాస్తువారి ఓట్లు లేకుండా మీరు ఎలక్టు కండి. మీకు ఆ డైర్యం లేదు. మనకు స్వతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత, ఇన్ని సంవత్సరాలు అయిన ఏరువాక మేము దేవాలయాలలోకి పోవాలంటే పోనివ్వరు. దేవుని దగ్గర కూడా మీకు జాతి, కులాలు ఉన్నాయి. మీకు ఎక్కడ దేవుడున్నాడు? మీకు అంటేక్కరే నిజమైన దేవుడని అనుకోవాలి. అయినవల్లనే మీరు ఇక్కడ కూర్చోని ఉన్నారు. సిటీలో చదువుకున్న పెడ్యూల్లు కాస్తువారు పైకి వస్తున్నారు కాని గ్రామాలలో ఉన్నవారు చదువుకొనడానికి సౌకర్యం లేకుండా ఉంది. శ్రీ ఖాటం శ్రీరామమూర్తి గారు సోషల్ వెల్ ఫేర్ మిన్ స్టరు అయినప్పటినుంచి ఎన్ని గ్రామాలు తిరిగిరి అడుగుతున్నాను. వరుసగా ఒక్కొక్క డిస్ట్రిక్టు చూసుకోండి. అలాగ తిరిగి హరిజన గ్రామాలలో లైట్లు, రోడ్లు వచ్చాయో లేదో తెలుసుకోండి. మీరు రేటాయించిన డబ్బు దానికి ఖర్చు అవుతున్నదో లేదో చూడండి. అప్పుడే మీకు తెలుస్తుంది. అంతవరకు మీకు తెలియదు. పెడ్యూల్లు కాస్తు వారికి ఒక సెల్ పెట్టారు. పోయిన సంవత్సరం ఒక మీటింగు వేసారు. మళ్ళీ సంవత్సరం దాకా మీటింగు లేదు. అటువంటప్పుడు మీరు ఆ సెల్ ఎందుకు వేసారు? ఆ సెల్ వల్ల మీరు ఏమి చేసారు? ఆ సెల్ కు ఆఫీసర్లును వేయండి. ప్రతి దినం వచ్చేటటువంటి ఆర్డీ కేషన్స్ తీసుకోండి. ప్రతి రోజు వారిపైన ఎట్రాసిటీను జరుగుతున్నాయి. చంపేస్తున్నారు. కడపలో 100 మంది వారి వేజెస్ చాలవంటే ఆ 100 మంది గుడిపెలు తగలబెట్టారు. వాళ్లను అవమానం చేసిన సంగతి మనకందరికీ తెలుసు. ఆఫీసర్లును అప్పాయింటు చేసి ప్రతి రోజు పని చేసేట్లు చూడండి. దానికి వేసి నటువంటి రిమిటీ నెలకు ఒక సారి అయినా మీట్ అయి వారి కష్టసుఖాలను చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక వారికి ఇళ్లు కట్టిస్తున్నారు. వాటి గురించి చాలామంది నక్కులు చెప్పారు. ఆ ఇళ్లు కూలిపోతున్నాయి, అలాగ ఎందుకు కడుతున్నారు? మినిస్టరు రాజారాంగారితో నేను నిజామాబాద్ జిల్లా పోయినప్పుడు అక్కడ ఒక ఫౌండేషను స్టోన్ వేస్తూ ఇలాగ కాంగ్రెసే చేస్తుంది కాని ఎవరూ చేయరని అన్నారు. ఆ ఫౌండేషన్లో

11-30 a m

ఎవరున్నా చేస్తారు కాంగ్రెస్ పార్టీ అబ్బి సొమ్ము ఏమీ లేదు అది ప్రజల డబ్బు కాబట్టి ప్రజల డబ్బును పాడు చేయవద్దని మనవి చేస్తున్నాను ఎంపీ ఎ మిలియన్ జాబ్స్ విషయంలో ఎన్నో జాబ్స్ ఇచ్చినట్లుగా పొల్లు డిటెయిల్స్ ఇచ్చారు పెద్దూర్లు కాస్తు కు పెద్దూర్లు బ్రయిచ్చుకు వారికి రావలసిన ఓదోళ్ళు వారికి వచ్చేట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి 1 కోట్లు ఖర్చు చేస్తారు 20 వేల మందికి ఓదోళ్ళు ఇచ్చారు దీనికింద అది అంతా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఫండ్. అది ఏ డిస్ట్రిక్టు ఏ గ్రామానికి ఇచ్చారో మంత్రిగారు చెబితే బాగుంటుంది అని మనవి చేస్తున్నాను తెలుగు పంటుకు ఏదో కోర్సు ఇస్తున్నారు అది పాస్ అయిన తరువాత జాబ్స్ ఇవ్వడం లేదు అది కూడా చూడాలి. గ్రామంలో వెట్టి అనేది ఒకటి ఉంది హరిజనులు ఆ పని చేయాలి మహాత్మాగాధీ వారిని హరిజనులని ఎంటుకు అన్నారో తెలియదు వారు తల్లిదండ్రులకు ఇట్టినవారే వారు దేవునికి పుట్టినవారు కాదు అసలు హరిజనులు అనే పేరు తీసివేస్తే బాగుంటుంది వారు దేవుళ్ళకు ఇడితే ఉగిరిన వారు దయ్యాలకు ఇట్టా అనే ప్రస్తావన కూడా వస్తుంది కాబట్టి ఆ హరిజనులనే మాటను తీసివేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను అలాగే ఆ గ్రామంలో ఉన్నటువంటి వెట్టి అనే కూడా తీసివేయాలి ట్రైనింగు వాటర్ వెల్పు కోసం సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటును చి జిల్లా ప్రాషర్లకు 12 లక్షలు ఇచ్చినట్లుగా ఉంది నానియోజిక వర్గంలో త్రాగడానికి నీళ్లు లేవు. నేను చెప్పేది అబద్ధం కాదు పెద్దూర్లు కాస్తువారికి ఇది ఏ దుకు కేటాయిస్తున్నారో తెలియదు కాంగ్రెసు ఆర్గనైజేషను బాగవతాలని కేటాయిస్తున్నారా? ఎందుకు చేస్తున్నాడు? ఇక బరియల్ గ్రెండ్లూర్ చచ్చిన పీనుగును బొంద పెట్టడానికి కూడా ఈ జాతి నోడుకోలేదు దాని విషయంలో గట్టిగా ఆలోచించాలి కానీ ఒకరి ఎమిలిటీను ఇస్తామని అన్నారు సిటీలో కొన్ని ఏరియాలో ఇప్పటికి చెంబులు పట్టుకొని బయటకు వెళతారు కాబట్టి లాక్రస్సు డ్రైవ నేజి ఇస్తే మంచిదే దానికి కూడా 599 లక్షలు కేటాయించినట్లు ఉంది పిన్కూర్ల వీడిలి రిఎయిడ్ ఇస్తారట. ఈ ప్రభుత్వానికి పెద్దూర్లరాష్ట్ర పిల్లలకు బుక్స్ ట్రైముకు ఇవ్వడము చేతకాదు: స్కాలర్ షిప్ ట్రైముకు ఇవ్వడం చేయకాదు వారికి అవకాశం వున్నప్పుడు స్కాలర్ షిప్ ఇవ్వటంలేదు చాలామంది గౌ. సభ్యులు పల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు, శ్రీరాములుగారు—యీ పెద్దూర్ల కాస్ట్ పిల్లలకు ఇప్పవ సిన పుస్తకాలు అమ్మి కొంటున్నారని ట్రైమ్ కు ఇవ్వటం లేదని చెప్పటం జరిగింది కాబట్టి వారికి పుస్తకాలు, స్కాలర్ షిప్ ట్రైమ్ లోపల ఇవ్వాలని చెబుతున్నాను. ఇక్కడ మ మందరం కలసి ఉండాలని చెబుతారు. కాని పెద్దూర్ల కాస్తు వారికి హువుసెస్ ఊరికి అవతల కడుతున్నాను వారికి ఇండు గడ్డపైన టటం లేదు గడ్డపైన కడితే—గాలి వారిమీ నుండి వచ్చి వీరికి ఎగులుతుందేమోనని వారికి ఇండ్లు పల్లపు భూమిలో కడుతున్నారు. అందువల్లనే యీ ప్రభుత్వానికి సిగ్గు ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను ఈ ప్రభుత్వము సిగ్గులేని ప్రభుత్వము మీరు చెప్పే మాటలు అన్నీ పాటిస్తే బాగుంటుంది. మీరు ఎందుకు దొంగ మాటలు చెప్పుకొంటారు? మీరు కాని మాటలు చెబితే బాగుండదు భూస్వాములు వీరచేత పని చేయించుకొంటారు వీరు వినకపోతే తన్ని వదిలిస్తున్నారు. మనం ఒకవైపు

11-40 a.m.

జమిందార్లు జాగీర్దార్లు యిద్దు కావాలి అంటున్నాము మళ్ళీ ఇంకొకవైపు జమిందార్లను రాజాలనే తీసుకు చ్చి ఒక్కడ పెడుతున్నారె తండ్రి చచ్చిపోతే కొడుకుకు, మొగుడు చచ్చిపోతే భార్యకు ఇస్తున్నారు కాని, కూర్మయ్య చచ్చిపోతే—ఆయన కొడుకుకు ఇవ్వలేదు ఇవాళ అనేక కార్పొరేషన్స్ ఎ వుటు చేస్తున్నారు ఈ కార్పొరేషన్స్ ఎ ల మంది షెడ్యూల్డ్ కాస్టు వారు చెర్ మన్ గా ఉన్నారు ? ఆందులో ఉన్న చెర్ మన్ లంతా వెలమాన్ రెడ్డిన్, కమ్మాన్, బ్రహ్మన్, అయ్యో, సాచం— ని ఇక్కడ అ టారు అసలు ఆ మాట అనకూడదు అని అ టున్నాను. ఆ మాట మర్చిపోయి కాన్ స్టిట్యూషనల్ గా వారికి చేయవలస నులు చేయ ని అడుగుతున్నాను ఇవాళ యీ షెడ్యూల్డ్ కాస్టు వారి పైన అనేక ఎట్రాసిటీస్ జరుగు తున్నాయి సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ పెన్షన్ మాకు కమిటీ వేసింది మన ప్రభుత్వం కూడ అటువంటి కమిటీ ఎందుకు వేయ కూడదు ? అటువంటి కమిటీ వేయండి కచ్చ చ్చలో ఏదైతే జరిగి దో, ఆ నాటినుండి జరిగిన ఎట్రాసిటీస్ గురించి పరిశీలన జరిపించింది అమలాపురంలో ఎట్రాసిటీస్ జరిగాయి అక్కడ వారి కొట్టి చంపేశారు మేము అక్కడిక పోయినపుడు వారు మాకు చెప్పకొని ఎంతో బాధ పడ్డారు షెడ్యూల్డ్ కాస్టు పైనాన్స్ కార్పొరేషన్ అని పెట్టారు దాని చెర్ మన్ ను అయినా షెడ్యూల్డ్ కాస్టు వారిని పెట్ట లేదు ఈ గవర్నమెంట్ ఎంత బాగా పని చేస్తున్నదో చూడండి ఈ గవర్నమెంట్ లో ఉన్న ఎ ఎల్ ఏస్, ఎం ఎల్ సిలు యీ పవర్ మాంగర్ అనే మాట మంచి పోయి తిరగబడితే యీ ప్రభుత్వం రోగం కుదురుతుంది షెడ్యూల్డ్ కాస్టు వారి సపోర్ట్ లేకపోతే ఒక మొబర్ కూడ గెలవ లేదు, అఖరుకు ఇందిరాగాంధీ కూడ గెలవ లేదు బొంబాయి బై ఎలక్షన్ వచ్చి నపుడు షెడ్యూల్డ్ కాస్టు వారి ఒంటి ఆయనరు ఒక్క వోటు కూడ ఇ వ్వ కూడదు అనుకొన్నారు. మీరు షెడ్యూల్డ్ కాస్టు వారిని హింసించి బాదలు పెడితే వారు ఒకసారి అంతా ఎదురు తిరిగితే మీకు ఒక్క స్థానం కూడ లేకుండా పోతుందనే సంగతి మీకు గుర్తు తెస్తున్నాను జంగీర్ రాజమల్లు అనే అడకు కట్టలు ఎత్తు ని పోతుంటే ఫార్మెస్టు గారు కందుకూ అనే రేంజ్ లో అతడిని పట్టు ని చంపేశారు “నాకు పనిలేదు, పొట్ట కొలు అట్టలు ఏయి కొంటున్నాను” అని అన్నప్పటికీ చంపేశారు దానిని గుంచి నేను కార్ ఎలెక్షన్ ఇచ్చాను దానిని గురించి యాక్షన్ తీసుకోలేదు గత నెల ఒక బి.డి ఒ ఇద్ పార్టీ శ్రీకాకుళం జిల్లాలో పాలకొండలో పి. వి అప్పలస్వామి నాయుడు ఎక్స్ ఎం. ఎల్, సిలి మేన్ హే డిర్ చేశారు. ఆయన వారిని ఏదో అడుగుతుంటే—ఆయన పైన చేయ వేయటం జరిగింది ఆఫీసర్స్ ఇటువంటి అన్యాయాలు, అక్రమాలు చేస్తున్నారు ప్రసాదరావు అనే ఐ ఎ. ఎస్ ఆఫీసర్ ఉన్నారు. ఆయన వెయిట్స్ అండ్ మెజర్స్ కంట్రోల్ గా ఉన్నప్పుడు ఏవో అవకతవకలు చేస్తున్నారని చెప్పి నెల్లూరు వేస్తే—నెల్లూరు ప్రజలు ఆయన బాధ పడలేకుండా పోతే—తిరిగి ఆయనను తీసుకు వచ్చి వెయిట్స్ అండ్ మెజర్స్ కంట్రోల్ గా వేశాగు ఆయన ఒక పూన్ ను కొట్టటం జరిగింది అక్కడ ఉన్న అసిస్టెంట్ కంట్రోల్ ర్ ను కూడ—చాడీలు చెప్పుతున్నావని చెప్పి—టీన్ షెడ్ లో వేశారు. ఇటువంటి అన్యాయాలు ఆయన చేస్తుంటే, ఆయనపై ఏమి యాక్షన్ తీసుకొన్నారు ? బాకనర్లు క్లాసెస్ లో పీవర్స్ ఉన్నారు, ఫిజర్ మెన్ ఉన్నారు,

తెలంగాణ ఉన్నారు. బాక్స్ టెక్స్ ఉన్నారు, గొల్లవారు ఉన్నారు, వారివారు ఉన్నారు. వీరికి ఎకనమికల్ బ్యాంక్ వద్ద క్లాసెస్ వారికి కూడ హాపుస్ సైట్స్ ఇవ్వాలి. బాక్ వద్ద క్లాసెస్ పిల్లకు సరైన టైమ్ లో స్కూలర్ షిప్ దొరకటా లేదు. వారికి హాపుస్ సైట్ సక్రమంగా దొరకాలని కోరుతున్నాను. షెడ్యూల్డ్ బ్రయిన్స్ ఉన్నటువంటి ఏరియాలో ఆశ్రమ స్కూల్స్ పెట్టాలి. ఆ పిల్లలకు మిడ్ డే మీల్స్ ఇచ్చి వారిని పైకి తీసుకురావాలి. బాక్ వద్ద క్లాసెస్ వారికి లాండ్ ఇవ్వాలి. పరింగల్, అదిలాబాద్ జిల్లాలో అన్యాయాలు జరుగుతూ. అక్కడ షెడ్యూల్డ్ కాస్టు వారికి భూములు ఇవ్వకుండా, ఉన్న భూములు కూడ గుంటి వేస్తున్నారు. వారు కొనుక్కొన్న భూములు కూడ వారికి ఇవ్వటం లేదు. కొన్ని కేరిక్ స్కూల్స్ ఉన్నవి ఈ స్కూల్స్ అన్ని హరిజన్ క్రిస్టియన్స్ అనేది—అక్కడి పిల్లల కొరకు స్కూలర్ షిప్ పేరన చాలా డబ్బు కలెక్టు చేస్తున్నారు. అక్కడ పిల్లల నుండి చాలా ఫీసు వసూలు చేస్తున్నారు కాబట్టి—సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంట్ వాటి కొరకు కూడ కొంత ఫండ్ కేటాయిస్తే బాగుంటుంది. సోషల్ వెల్ ఫేర్ నుండి రిమల కుమారి రిజైన్ చేసింది. సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిస్టర్, ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్, ఫుమెన్ వెల్ ఫేర్ మినిస్టర్ వత్తిడి చేసినందువల్ల ఆమె రిజైన్ చేసింది. దాని విషయంలో మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. చట్ట ఇజ్జేయిల్ అనే షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్—మాదిగ—అతడు రిజైపుల్లర్ అవడిని సెంట్రల్ ఎక్ సైజ్ ఇన్ స్పెక్టర్ వెంకటేశ్వర్లు అనే ఆయన, మాత, ఇద్దరు కలిసి చంపి వేశారు. దాని మీద యీ హాపుస్ లో కార్ ఎజెన్సన్ ఇచ్చాను. ఇటువంటివి చాలా కేసులు ఉన్నాయి. చాలా అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిస్టర్ గారు ప్రతిదినం 10 అప్లీకేషన్స్ వచ్చే లాగా, ప్రతిదినం వారి విషయంలో తీసుకొనేలాగా ఒక సెల్ ఏర్పాటుచేయాలి.

11.50 a. m.

పుమన్ వెలఫేర్ కు కేటాయించిన అమౌంట్ రూ. 91,50,000. ఈ అమౌంట్ కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలను తయారుచేసేలోగా కనబడుతున్నది నాకు. దీంతో పుమన్ వెల్ ఫేర్ బాగుపడమంటే ఏమి బాగుపడుతుంది. ఇంటర్ నేషనల్ ముపున్స్ యర్ అని చేసుకుంటున్నాము. పుమన్ వెల్ ఫేర్ మినిస్టర్ లక్ష్మీదేవిగారి చేతకాలేదు అనుకుంటాను. శ్రీలలేకుంటే విరికి ఓట్లకూడ దొరకవు. శ్రీం సంఖ్య ఎంత ? ఈ పార్లమెంటులో ఎందుకు ? ఇంతమంది లేడీ ఎమ్ ఎల్. ఏన్. ఉన్నారు. ఎంతమంది లేడీ మినిస్టర్స్ ఉన్నారు ? ఈనాడు మెజారిటీలో ఆడవాళ్లు ఉన్నారు. వారికి ఈనవ్వలిటి ఉండాలంటే ఎంతమంది మినిస్టర్స్ మగవాళ్లు ఉన్నారో అంతమంది మినిస్టర్స్ లేడిస్ లో కూడ ఉండాలి. ఎందుకు ఈ పార్లమెంటులో అని అడుగుతున్నాను. ఈ 94 లక్షల రూపాయలు దెనికి ఖర్చుపెడుతున్నారు ? ఇదంతా అపిషియల్స్ కు ఖర్చు అవుతుంది. కాని ఏ ఆర్గనైజేషన్ పైన ఖర్చు కావడంలేదు. జిల్లా పరిషత్ లో, సమితిలో ఏవో హౌసెస్ కడతారేమో ? హౌసెస్ కట్టుకున్నాకూడ ఆడవాళ్లకు ఏమి నేర్పిస్తారని ఆడగడలనుకొన్నాను. ఆడవాళ్ల విషయాలు ఆలోచించింది ఏమిటి ? మద్రాసు గవర్నమెంట్ చైర్మన్ వెల్ ఫేర్ పైన నాలుగుకోట్ల రూపాయలు కేటాయించింది. ఈ మినిస్టర్ గారు ఏమి చేయగలిగారు ? ఈ స్టేట్ లో మొత్తం 22 జిల్లా లలో ఏమి చేస్తారు ? ఎందుకు ఈ పోర్ట్ ఫోలియో ? అనవసరమైన పోర్ట్ ఫోలియో.

వాళ్లు ఊరికే మిమ్మల్ని మినిష్టర్ అని అనేటప్పటికీ సంతోషపడ తున్నారా? ఏజ్ ఏ ప్రొటెక్షన్ వారు రిజైన్ చేయాలి లేడి మినిష్టర్ అన్న తరువాత, యంతకక్కువ త్రీలకు కేటాయింపు చేయడం త్రీలకే అపమానం ఇంతచిన్న బడ్జెట్ ఒప్పుకోవడం అంటే నిజ గా సిగ్గుపడవలసిన విషయం, స్టేట్ హోమ్స్ అని యింకా ఏవేవో యిందులో పెట్టినారు మీకు ఉన్న చిన్న బడ్జెట్, రు. 91 లక్షలతో విదోన్కు ఏమి చేస్తారు, ఇతర విషయాలకు ఏమి చేస్తారు. ఇదంతా కూడ బోగస్ గనే నాకు తెలుస్తున్నది. 10, 15 ఎకరాలు గవర్నమెంట్ భూమి తీసుకొని అక్కడ అనాధాశ్రమం ఓపెన్ చేయండి దానిలో త్రీలే అన్నిపనులు చేసేలాగా, వారి కాళ్లపైన వాళ్లు నిలబడేలాగ, వెజిటబుల్స్ పండించి, పౌల్ట్రీ, యింకా చిన్న యిండస్ట్రీస్ చీరలు నేసుకోవడం, యివన్నీ వారికి ఏర్పాటుచేసి, అక్కడే స్కూల్స్, హాస్పిటల్స్ పెట్ట ఈ విధంగా పెద్ద ఎత్తున చేస్తే బాగా ఉంటుందని సజెషన్ చేస్తున్నాను డిప్రెస్డ్ వుమెన్ ఉన్నారు వాళ్లునుకూడ అక్కచెల్లెళ్ల మాదిరిగా బిడ్డలు మాదిరిగా చూసుకోవాలి. ఈ యింటర్ నేషనల్ వుమెన్స్ యియర్ లో వాళ్లుగురించి ఏమిచేస్తున్నారు? Men are exploiting the women వాళ్లుకూడ చిన్న యిండస్ట్రీ పెట్టి వారిందరు బైటికి పోకుండా చూడాలి వాళ్లును ఏమైనా చేస్తే ఆ అపమానం కూడ ఆడవాళ్లకే వస్తుంది అందుచేత ఏదో ఒక యిండస్ట్రీ పెట్టి వాళ్లువాళ్ల బిడ్డలు బ్రతికేలాగా చేస్తే బాగా ఉంటుందని నా సజెషన్. ఈ సమాజమును గురించి ఏ విధంగా చెప్పాలో నాకు అర్థంకాదు ఈ సమాజం మనుష్యులను బ్రతికనివ్వదు ఎవరు బాగున్నా ఈ సమాజం చూడలేదు ఈ సమాజంలో బిడ్డలు పాడై పోతున్నారు. వాళ్లు పాడుకాకుండా చూడాలి విలంతువులై స ఆడవాళ్లకు, దిక్కులేని ఆడవాళ్లకు చిన్న బీడి కార్కానా బెట్టుండి. తెయిలరింగ్ చేయిస్తున్నాము ఈ తెయిలరింగ్ లో కార్పొరేషన్ నుంచి ఆర్డర్ తీసుకోవాలి. స్కూల్స్ నుంచి ఆర్డర్స్ తీసుకోవాలి ఈ విధంగా గుడ్ తెయిలర్స్ ను పెట్టాలి నిజామాబాద్ తెయిలరింగ్ సెంటర్ చూచాను. మగవాళ్లే కట్ చేస్తూ ఉంటారు. ఆడవాళ్లు కట్టడానికి ఉన్నారు. కాని ట్రైంగ్ కలేరు వాళ్లకు కూడ ట్రైంగ్ నేర్పించి చేస్తే బాగా ఉంటుంది ఈవిధమైన బడ్జెట్ తీసుకురావడం రెండవసారి అనుకుంటాను. ఈ 91 లక్షల రూపాయలలో డైరెక్టర్, డిప్యూటీ డైరెక్టర్, సేవికలు ముఖ్య సేవికలు వీరందరికీ జీతాలుయివ్వాలి. జిల్లాల విషయం తీసుకుంటే—తల్లులందరు కూలిపని చేయకొడానికి పోతారు, వాళ్లకు పసిబిడ్డ ఉంటుంది ఆ పసిబిడ్డను చూడడానికి యింకో బిడ్డను పెట్టుకుంటారు. పల్లెటూరులలో వారిని ఏ స్కూల్ లోకి రానివ్వరు. ఇదికూడ ఆలోచించినారా? వారికి ఒక షెడ్ వేసి, రెండు ఊయలలు వేసి, అక్కడ యిద్దరు టీచర్స్ ను అప్పాయింట్ చేసి చిన్న బిడ్డలకు టైమకు పాలు యిచ్చేలోగా, పెద్ద బిడ్డలకు చదువు చెప్పేలాగా యిటువంటివిపన్నీ చేయాలి. ఏదో ఒకటి మినిష్టర్ ను అయిపోయినాననే సంతోషంలో ఉంటే మీరు ఏ ఒక్కపని లేడీస్ కొరకు చేయలేరని చెప్పుతున్నాను. జి. ఓ. ల విషయం చెప్పాను. వైజాగ్ లో ఆ సమితి విషయం శ్రీ బి శ్రీరామ మూరి గారికి బాగాతెలుసు. 1960 నుంచి మాకు రావలసినదబ్బు రావాలి రెండుకోట్ల ఈ నోట్ లో యిచ్చిన వన్ని సరిగా అమలులోకి తీసుకురావాలి. షెడ్యూల్ కాస్తువారి పిల్లల గురించి హాస్టల్స్ పెట్టారు. ఈ నాడు మేము బాధలతో చెప్పుకొనట్లు కాదు.

దానిని సరిగా అమలు అయ్యేలాగా చూడండి ఆ విధంగా చేయక పోయినట్లయితే ఈ వివిష్టర్స్ ఎక్కడ ఉంటారు? కాంగ్రెస్ మెంబర్స్ ఉంటారు? లేకపోయినట్లయితే నిజంగా గట్టి ఉండేట్లయితే the entire people should resign. అని చెప్పతూ ముగిస్తున్నాను.

NON-OFFICIAL BUSINESS

NON-OFFICIAL BILL

THE ANDHRA PRADESH PRESS IMMUNITY BILL, 1975

12-00 noon

Sri N Venkataratnam,—Sir, I beg to move

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Press Immunity Bill, 1975”

Mr. Deputy Speaker —Motion moved.

(PAUSE)

The question is

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Immunity Bill, 1975”

The motion was adopted and the Bill was Introduced.

NON-OFFICIAL RESOLUTION

re Inclusion of Yerukulas, Yenadis and Lambadas of
Telangana Region in this List of Schedule Tribes.
Discussion continued from 14-3-75

డాక్టర్ వి. చక్రధరరావు —అధ్యక్ష, రామచంద్రారెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం ఇక్కడ మనం పాస్ చేసేటటువంటి బిల్లు కాదు ఇది కేవలం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రికమెండ్ చేసేటటువంటిది. ఇదివరకు 1972 లో కూడా తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీ ఇటువంటి బిల్లినొక దానిని ఆమోదించి, రికమెండ్ చేసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించింది. 1958 కంటే ముందు, నైజాం ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు, హైదరాబాద్ స్టేట్ లంబాడీస్, యానాడీస్, ఎరుకులాస్ వీరు కూడ. యీ డిస్ట్రిక్ట్ డ్రైట్స్ను షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ గా గుర్తించడ వలయుననుకోవడం... తరువాత ఆంధ్ర రాష్ట్రం వచ్చింది హైదరాబాద్ మూడు భాగాలయింది మహారాష్ట్ర, కర్ణాటకుకూడా ఈ సమస్య వుంది కాబట్టి, రఘురామయ్య గారు నిజామాబాద్ వచ్చినప్పుడు చెప్పాము; భాట్లం శ్రీరామమూర్తిగారు వచ్చినప్పుడు తెలిపాము; 1972 నుంచి కూడా నేను ఆసెంబ్లీలో యీ సమస్య వచ్చినప్పుడు మాట్లాడుతూనే వున్నాను. వారిని ఈ డిస్ట్రిక్ట్ డ్రైట్స్ను, షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ గా గుర్తించాలని, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో వారికి ఎటువంటి హక్కులు దొరుకుతున్నవో అని తెలంగాణా ప్రాంతంలో దొరకడంలేదు. అది చూసి వారు చాలా కోపపడుతున్నారు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఒక విధంగా, తెలంగాణా ప్రాంతంలో మరొకవిధంగా వారిని ట్రీట్ చెయ్యకుండా, రాష్ట్రమంతటా వారినే ఒకే రకంగా షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ గా ట్రీట్

re Inclusion of Yerukulas, Yenadis and
Lambadas of Telangana region in
the List of Scheduled Tribes

చేయడానికిగాను కేంద్రంలో యీ విల్లు వచ్చేట్లుగా చూడడానికి మన సోషల్ వెల్ఫేర్ మంత్రిగారు యీ బాధ్యత తీసుకుని, అవసరమైతే వారు ఢిల్లీ వెళ్ళి అభ్యర్థించాలని యీ రిజల్యూషన్ ను రికమెండ్ చెయ్యాలని నేను మనవిజేస్తున్నాను

శ్రీ బి. రామశర్మ : అధ్యక్ష, తెలంగాణ ప్రాంతంలో లంబాడీస్, ఎరుకల, యానాదులు కొన్ని లక్షలమంది వున్నారు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో వీరిని ప్రైవేట్ గా గుర్తిస్తున్నారు తెలంగాణ ప్రాంతంలో వీరిని వెనుకబడిన జాతులుగా గుర్తిస్తున్నారు. ఈ విషయమై ఇదివరకు తెలంగాణ రీజినల్ కమిటీ కూడా ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేసినది—పెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారిని ప్రైవేట్ గా గుర్తించాలని, అదేవిధంగా, ఇప్పుడు రామచంద్రారెడ్డిగారు యీ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు ప్రైవేట్ గా వారిని కూడా గుర్తిస్తే ఆ సౌకర్యాలన్నీ వారికి కూడా ఇవ్వడానికి అవకాశం వుంటుంది చాలా వెనుకబడిన జాతులు ఇవి ఈ తీర్మానాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించి, వారికి సౌకర్యాలన్ని చిల్పించానికి, కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాలని మనవిజేస్తూ ముగిస్తున్నాను

سری مسعود احمد (عادل آباد) - حباب صدر ، ایوان اسباب سے واف ہیکہ اندھراسین لماروں اور ایرو بلار کو سڈولڈ ٹرائس کی لسٹ میں شامل کیا گیا ہے حکمہ بلنگانہ میں انہیں دی بوٹھائیں کی فہرست میں شامل کیا گیا ہے۔ میں حباب والا کے توسط سے حکومت کی بوحہ اسطرو سڈول کراؤنگا نہ لماروں اور سگالی میں بھی ایک علیحدہ جھوٹا سا سکس ہے انکو بھی اس لسٹ میں شامل کرے کا مطالبہ کیا گیا تھا حکمہ پارلیمنٹ میں ایک بل پاس کیا گیا تھا جسکا نمبر ۱۱۹ تھا ، لیکن قبل اسکے کہ اس بل پر بحث کیجائی اور کسی نسخہ پر بحثیے پارلیمنٹ کو تحلیل کر دیا گیا اور یہ بل ریر بحث نہ آتا ،

حباب صدر ، میں آنکی وساطت سے سکس ہوائٹ فارمولہ کی طرف حکومت کی توجہ سڈول کروانا چاہتا ہوں ، جیسا کہ ہاؤز اسباب سے بجوی واف ہے سہ ۱۹۵۶ ع میں آندھرا پردیش کے وقف بلنگانہ کو ایک سپانڈہ علاقہ قرار دیئے ہوئے بلنگانہ کو چند خصوصی مراعات دیگئی تھیں۔ لیکن ایک ہی اسٹٹ میں دو قسم کی مراعات کو انصاف کے مغائر سمجھا گیا۔ اسکی وجہ سے بلنگانہ رجسٹر کمٹی کو بحاسب کر دیا گیا اور ساتھ ہی بلنگانہ کملئے جو علیحدہ بحث تھا اسکو بھی ختم کر دیا گیا۔ اسلئے میں کہوںکا کہ جب کسی اسٹٹ میں ایک سکس کے لوگوں کو خاص مراعات ہیں دیکھا سکیں تو سگالیوں اور منوہروں کو اس لسٹ میں کیوں شامل کیا گیا ، اسلئے میں یہ چاہوں گا کہ سکس ہوائٹ فارمولہ کو پوری طرح روعمل لایا جائے اور بلنگانہ میں جو امائرے ہیں انکو بھی ٹرائس کی لسٹ میں شامل کیا جائے۔

ایک اور بات جو حکومت کے علم میں لانا چاہوں گا وہ یہ ہے اور یہ ساجی انصاف کا بھی تقاضہ ہے کہ حکومت آندھرا پردیش اور بل اس ایوان میں پیس

کریے بلکہ نارلمنٹ میں دل داس کرے سے قبل لہاڑوں ، سہرار اور پروکولار کو اس اسٹ میں شامل کروانے کی کوشش کرے ، ڈیورن آف دی شڈولڈ ٹرائبس لائنیں فورٹ آف انڈیا کے پاس برور نمائندگی کرے ہو ہارے داس حو بیرہ لا کھ ۴ ہرار ٹرائبس میں انکے لئے سہولت ہوگی ، عادل آباد ، کھم اور نظام آباد اسے اصلاح میں جہاں لہاڑے رہا دہ بعداد میں رہتے ہیں ، اسٹ میں جہاں گاکہ اسٹ میں حو ٹرائبس داسی طور برہانوک الحال میں انکے لئے ایک انکوائری کمیشن قائم کرے کے داس سے بھی حائرہ اما جائے ، اماڑے اور سنگالی وعمرہ رساہ سابق میں حرائم دسہ طسب لہاڑے بھیے اور وہ حمل و نقل کا کام کیا کرتے بھیے ایک ہی اسٹ میں انکے ساتھ دو طریقہ کا سلوک کرنا مناسب نہیں ہے ، میں سمجھا ہوں کہ انکی بعداد باج حق لا کھ ہے ، ٹرائبل ولیم کے لئے حو اسکیم سٹ سے الاٹ ہو رہی ہیں میں سمجھا ہوں کہ اس میں بھی ہمیں بھی مدد ملے گی ، اما کرے ہوئے میں سٹ فار ٹرائبل ولیم سے استدعا کروں گا کہ وہ حکومت ہند سے اسبارے میں برور نمائندگی کریں ، میں میں سمجھتا کہ اس قرارداد کو قبول کرنے میں کوئی امر مانع ہے لیونکہ یہ کانگریس کے آدرس اور اصولوں کے عین ہے میں حناہ کے توسط سے اسکی منظوری لائنے ہاور کے تمام گوسوں سے اپیل کرونگا —

12.10 p.m

శ్రీ వి లక్ష్మణరావు (బందరు) — అధ్యక్ష, రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రవేశ పెట్టిన నానఫీషియల్ రిజల్యూషన్ ను నేను సమర్థిస్తూ కొన్ని విషయాలు చెబుతున్నాను. హైదరాబాద్ స్టేట్ లో ఈ 25 సంవత్సరాల నుంచి లంబాడీలు, ఎరులలు, యానాడులు టాక్ వర్డు కాసులలో వుండడం, ఆంధ్రలో ట్రైబల్స్ లో వుండడం, వచ్చిన అవకాశాలను వీరు వినియోగించుకొనే పరిస్థితులు లేక యిబ్బండిపడడం జరుగుతున్నది. పీఠం దరిని పెద్దయ్యల్ ట్రైబ్స్ లో చేర్చాలని కోరుతున్నాము. 1967లో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఒక కమిటీని పంపించడం జరిగింది. ఆ కమిటీవారు ఏయే కమ్యూనిటీలను ట్రైబ్స్ లో చేర్చాలనేది ఆలోచించడం, వారు వచ్చినప్పుడు మన స్టేట్ క్యాబినెట్ డిస్రెడ్ చేసి కొన్ని కమ్యూనిటీలను ట్రైబ్స్ లో చేర్చాలని రిజమెండు చేయడం, సెంట్రల్ క్యాబినెట్ లోనూ, పార్లమెంటు సబ్ కమిటీలోనూ కూడా ఆ కమ్యూనిటీలను ట్రైబ్స్ గా చేర్చాలనే నిర్ణయానికి వచ్చి ఒక బిల్లును 1970లో పార్లమెంటులో యింట్రడ్యూస్ చేయడం జరిగింది. 67లో మన క్యాబినెట్ రిజమెండు చేసేముందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వున్న ఫిషర్మన్-అగ్నికుల క్షత్రియ-జాలరి కమ్యూనిటీస్ ను కూడా ట్రయిబ్స్ లో చేర్చాలని ఈ ఆసెంబ్లీలో నూటికినూరు మంది ఎం.ఎల్.ఎలు మాట్లాడడం జరిగింది. దానిమీద క్యాబినెట్, సెంట్రల్ క్యాబినెట్ కూడా ఆ నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. 1970 లో పార్లమెంటులో బిల్లు యింట్రడ్యూస్ చేసినా, దురదృష్టవశాత్తు దానిని డ్రావ్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు హోం మంత్రిగా వున్న బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా యక్కడ క్యాబినెట్ లో పీఠి ట్రయిబ్స్ లో చేర్చాలనే నిర్ణయం అయింది మొన్న వారు ఇక్కడకు వచ్చినప్పుడు ఇది సెంటర్ లో పది

re: Inclusion of Yerukulas, Yenadis and
Lambadas of Telangana region in
the List of Scheduled Tribes

సంవర్సరాల నుంచి పెండింగులో ఉండిపోయింది మాకు వచ్చే అవకాశాలు పోతున్నాయి, ఏమైనాసరే యీ బ్రయిట్స్ బిల్లు పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టాలని మేము కోరినప్పుడు ఇప్పుడు అవకాశం వున్నట్లయితే యీ సెషన్ లోనూ, లేకపోతే రిప్పకుండా వచ్చే సమావేశంలోను ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తామని వాగ్దానం చేశారు. మన ప్రభుత్వం రిజిమెండు చేసిన అన్ని కమ్యూనిటీస్ తో పాటు యీ రిజిల్యూషను పాస్ చేయడం చాలా ఉత్తమమని మనవిచేస్తూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు — అధ్యక్ష, ఈ రిజిల్యూషను చాలా అవసరమైనది, చాలా ముఖ్యమైనదీను ఒక ప్రాంతంలో ఒకరికొకటి, యింకొక ప్రాంతంలో యింకొకరికొకటి కాకుండా అంతా సమన్వయం చేస్తూ, ఏనాది లంబాడీ వగైరా జాతులవారి అభివృద్ధికి తోడ్పడటం చాలా అవసరమైన విషయం. ఆంధ్రప్రాంతంలో ఒక విధంగాను యీ ప్రాంతంలో మరొక విధంగానూ గుర్తింబడివున్న ఏనాడులనూ లంబాడీలనూ ఓకే విధంగా సమన్వయంచేసి గుర్తించడానికి గాను రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన రిజిల్యూషనును బలపరచవలసిన అవసరమున్నది. ఇప్పటికైనా చేపలవృత్తిమీద బ్రతికేవారందరిని యిందులో చేర్చుకోవడంలో — దానికి దీనికి సమన్వయం కుదరడం చాలా కష్టమైన విషయం ఇప్పటికి సెంట్రలు గవర్నమెంటు లెవలులో వున్నది. ఈ ఎమెండుమెంటు పార్లమెంటులోనే - ఫిషర్ మెన్ ట్రైబుస్ క్రిందగుర్తించడానికి — సెంటరు సిద్ధంగావున్నదని తెలిసింది. అందుచేత, దానికి దీనికి ముడిపెట్టడం సరికాదని మనవిచేస్తూ రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన అసదికార తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను ఒకజాతి వెనుకబడివున్నది, అది ముందుకు రావాలనే విషయంలో మనమంతా కలసి ఆలోచిస్తున్నాము. ఈనాడు పెట్టుబడిదారి సమాజంలో, భూస్వామ్య వ్యవస్థలో యీ కులాల వెనుకబాటుతనం వుంటుంది. ఈ వ్యవస్థ యిట్లా వున్నంతవరకూ, మాల మాదిగ, వెనుకబడిన జాతి అని సంస్కరణలు తెచ్చి ఎంత చేస్తామన్నా ఫలితం కూన్యం ఈ వ్యవస్థమారాలి, ప్రభుత్వ విధానాలలో మార్పులు రావాలి. సమాజంలో అందరికీ బ్రతక దానికి కనీసావసరాలు కలిగిననాడే యీ జాతి, మతం ఆనేది లేకుండా పోతుంది. ఈ తీర్మానాన్ని బల పరుస్తూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి.వి.కె రావు — అధ్యక్షమహాశయ, ఎరుకల, ఏనాది, లంబాడీలు — వీరిని పెడ్యూలు బ్రయిల్సుక్రింద గుర్తించడం అవసరం. నేను దీనిని బలపరుస్తున్నాను. మనక వున్నటువంటి యీ వ్యవస్థలో చాలా తరగతుల ప్రజానీకాన్ని అర్థికంగా, సాంఘికంగా, రాజకీయంగా దోపిడి చేయడం జరిగింది. వారు విముక్తి అయితే తప్ప మన సమాజం కూడా విముక్తికాదు. సమాజంలో అట్లుడుగునవుండి, దోపిడి చేయబడుతున్న వర్గాలవారికి కనీస సాంఘిక జీవితావకాశాలు కలుగచేయడం మన ప్రధానమైన బాధ్యత కనుక వీరిని ట్రైబుస్ లో చేర్చాలి ఈ సందర్భంలో ఫిషర్మెన్ ను కూడా ఇందులో చేర్చాలని నేను సవరణ యిచ్చాను. కష్టించి ఆహారపదార్థాలను సేకరించే ఫిషర్మెన్ కమ్యూనిటీని అర్థికంగా, సాంఘికంగా, వైజ్ఞానికంగా రాజకీయంగా అణగద్రొక్కి ఎందుకు దోపిడి చేస్తున్నారో నాకు అవగాహన కాలేదు. ఇప్పుడున్న వ్యవస్థలో కొన్ని తరతరగతులను యీవిధంగా చేయడం వున్నవర్గాలకు లాభం ఈ విధంగా కొంతమంది పైకి రావడమంటే ధనిక వర్గానికి యిష్టం వుండదు. దీనికి

రాజకీయ, ఆర్థిక కారణాలున్నాయి, ప్రభుత్వం యిప్పుడు కళ్ళు తెరిచిందని నేను గుర్తించాను. తెలంగాణాలో కానీ, ఆంధ్రలో గానీ, యితర ప్రాంతాలలో కానీ యీ ఫిషర్యన్ షెడ్యూల్ ప్రైవేటులో చేర్చబడి, వారు సదుపాయం పొందిడం అవసరం వీరి జీవిత పరిస్థితులనూ, హక్కులనూ, ఆర్థిక పరిస్థితులనూ బాగుచేయడానికి వీరిని ప్రైవేటులో చేర్చడం చాలా అవసరం అంది మామ్రంచేత ప్రైవేటులో చేర్చనక్కరలేదని చెప్పడం సరైనది కాదు. ఇక్కడ చర్చకు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వ దృష్టికి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ సెయిచేయవలసిన అవసరం ఉంది కనుక ఈ సందర్భంలో ఫిషర్యన్ ను కూడా ప్రైవేటులో చేర్చి వారి జీవిత హక్కులను కాపాడవలసిన అవసరం ఉంది సభ్యులందరూ ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను ప్రజాస్వామిక జీవితంలో ఏ పరం అట్టడుగున ఉండడానికి వీలులేదు ఫిషర్యన్ ను కూడా ప్రైవేటులో చేర్చాలని కోరుతున్నాను.

12-20 p m.

కమారి ఎమ్ కమలమ్మ (నక్రికల్) — అధ్యక్ష, ఈ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఆంధ్రలో షెడ్యూల్డ్ ప్రైవేటుగా ఉండినవి కొన్ని తెలంగాణాలో బాక్ వర్డు కులాలుగా ఉంటున్నాయి అందువల్ల షెడ్యూల్డ్ ప్రైవేటుకు వచ్చే సౌకర్యాలు వాటికి రావడం లేదు లంబాడీలు, ఎరుకల, వీనాది వంటె తెగలు ఒకే రకానికి చెందినవి, తెలంగాణాలో ఉన్నా ఆంధ్రలో ఉన్నా అక్కడ ఉన్నవారు పేదవారు, ఇక్కడ ఉన్న వారు ధనవంతులు కారు. మనది ఒకే రాష్ట్రమైనప్పుడు ఆంధ్రప్రాంతంలో ఒక విధంగాను తెలంగాణలో వేరొక విధంగాను ఉండడం న్యాయంకాదు. ఎరుకల వారికి లంబాడీ వారికి వీనాదులకు దొమ్మరులకు వేర్వేరు భాషలున్నాయి. వారికి వేర్వేరుగా సంస్కృతి ఉంది. అందుచేత వారిని ప్రైవేటు క్రింద పరిగణించడం ముఖ్యం. ఫిషర్యన్ ను కూడా వీటిలో చేర్చాలని కొందరు గౌరవ సభ్యులు సూచిస్తున్నారు వారికి ప్రత్యేకమైన భాషకాని సాంప్రదాయం కాని లేదు. వారిని కూడా ఇందులో చేర్చడం ఎంతవరకు భావ్యంగా ఉంటుందో సభ్యులు ఆలోచించవలసిన విషయం ఆంధ్ర, తెలంగాణాలో ఉండే లంబాడీలు, దొమ్మరులు, ఎరుకల వీరందరికీ ఒక సంస్కృతి, భాష ఉంది. కొండలలో నివసిస్తున్నారు మనం ఒకే రాష్ట్రంగా ఇంటిగ్రేటు అవుతున్నప్పుడు వారికి ఏ ప్రాంతంలో ఉన్న వారైనప్పటికీ ఒకే రకమైన సదుపాయం కల్పించాలి. ఆంధ్రలో వారికి పరిశ్రమలు మొదలైనవి పెట్టి రకరకాలుగా సౌకర్యాలు కలుగ చేస్తున్నది. ఆ రకంగా తెలంగాణాలో కూడా చేయాలని కోరుతున్నాను ఫిషర్యన్ ను ప్రైవేటులో చేర్చకూడదని నా అభిప్రాయం. ఎవరైనా తెలివి కల వారు ఇద్దరు ముగ్గురు చేరినా ఉన్న కొద్ది డబ్బు వారికే వెళ్లిపోతుంది నభ వారికి ఒక అధికారం ఇందులో ఉంది కనుక అట్టడుగున ఉన్న వారికి ప్రోత్సాహం కలిగి వారు ముందుకు వచ్చేట్లు వారిని పైకి తీసుకు రావడానికి ఈ డబ్బు వెచ్చించవలసి ఉంది. షెడ్యూల్డ్ ప్రైవేటు అన్నది ఆంధ్రలోను తెలంగాణాలోను ఒకే రకంగా ఉండాలని చెబుతూ ఈ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.

re Inclusion of Yerukulas, Yenadis and
Lambadas of Telangana region in the
List of Scheduled Tribes.

శ్రీ వి గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు) :—అధ్యక్ష, ఈ సమస్యను చాలా కాలంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది కేంద్ర ప్రభుత్వం ముందుకు తీసుకు పోయింది ఇంతవరకు పార్లమెంటులో బిల్లు రావడం జరిగింది. పార్లమెంటులో బిల్లు ఇంట్రడ్యూస్ చేసినా డ్రాప్ చేసి మరల పెడతాం అన్నారు. ఈ రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ అంశ్యం చేస్తున్నారు మధ్యప్రదేశ్ లో అలిండియా లంబాడీ కాన్ఫెరెన్స్ జరిగింది నేను కూడా అక్కడకు పోయాను అన్ని రాష్ట్రాలలోని లంబాడీలను ట్రైబల్ గా ట్రీట్ చేసి ఆ లాభాలు వారికి చెందేట్లా చూడవలసి ఉంది నా నియోజక వర్గంలో 12 వేల మంది లంబాడీలున్నారు. వారి దుస్థితి నాకు తెలుసు ఎక్కువగా నిదులు లేనందువల్ల వారికి ఇండ్లు కట్టించలేక పోతున్నాం చదువుకోడానికి సహాయం చేయలేకపోతున్నాం వారిని కూడా ట్రైబల్ గా చేర్చాలని కోరుతున్నాను మంత్రిగారు ఢిల్లీ వెళ్లినప్పుడు ఈ సమావేశంలో కాని వచ్చే సమావేశంలో కాని ఈ బిల్లు వచ్చేట్లు చూడాలి అది సాధ్యం కావితే అర్జీనెన్సు జారీ చేయించి ఐనా తెలంగాణాలోని లంబాడీలను ట్రైబల్ గా చేయాలని కోరుతున్నాను ఆంధ్రప్రదేశ్ ను ఏకీకృతంగా చేయాలని మనం అనేక చట్టాలు కూడా చేస్తున్నప్పుడు తెలంగాణాలోని లంబాడీలు ట్రైబల్ కాకుండా ఉండడం శోచనీయమైన విషయం ఫిషరెస్ పరిస్థితి కూడా హీనంగానే ఉంది. వారిని కూడా ట్రైబల్ లో చేర్చడంవల్ల నష్టం లేదు ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలలోని ఫిషరెస్ ను కూడా ట్రైబల్ లో చేర్చాలని కోరుతున్నాను సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రి గారు రిమురామయ్య గారితోను బ్రహ్మానందరెడ్డి గారితోను చెప్పి ఈ విషయములను సమన్వయ పరచి బిల్లు వచ్చేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను లేక పోతే అర్జీనెన్సు ఐనా చేయించాలని కోరుతూ ఈ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె ఎశ్వరీబాయి :—అధ్యక్ష, ప్రభుత్వం ఈ విధమైన డబుల్ రోల్ ఎందుకు చేస్తున్నారో తెలియదం లేదు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకే రాష్ట్రమైనప్పుడు ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలలో ఒకే విధమైన రూల్స్, చట్టాలు ఉండవలెను ఆంధ్రలో ఎరుకల, లంబాడీ, టొమ్మరి, వినాది ట్రైబ్స్ లో ఉండగా తెలంగాణాలో ఉన్న ఈ కులాల వారు ట్రైబ్స్ లో లేరు. వారిని ఎందుకు చేర్చలేదని అడుగుతున్నాను ఈ డబుల్ రోల్ ఎందుకని అడుగుతున్నాను ఈ తీర్మానాన్ని నేను ఒప్పుకుంటూ ప్రభుత్వం కూడా దీనిని ఒప్పుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. వి. తిరుమలయ్య :—అధ్యక్ష, రాష్ట్రం ఒకటి ఐన తరువాత ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అంతా ఒకటి అన్నప్పుడు తెలంగాణాలో ట్రైబ్స్ అంటే వేరు, ఆంధ్రలో ట్రైబ్స్ అంటే వేరు అని అలాగే గా పెట్టడం మంచిది కాదు ఒకే రాష్ట్రం అన్నప్పుడు అక్కడ ట్రైబ్స్, ఇక్కడ ట్రైబ్స్ ఒకేరీతిగా ఉండాలి ఆంధ్ర ప్రాంతంలో చూదిరిగానే తెలంగాణాలోని ఎరుకల, వినాది, లంబాడీ వీరందరిని ట్రైబ్స్ గా చేర్చడం అవసరం దీనికై సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రిగారు వెంటనే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రం ఒకటి ఐన తరువాత ఇటువంటి తేడాలుంటే ప్రజలు ఏమీ అనుకుంటారు ? ఈ తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను.

12-30 p. m

శ్రీ కె. నరసయ్య (పాలకొండ):—అధ్యక్ష, నేను ఈ రిజ్లూషన్ నిబంధనలను అనుసరించి దుర్బర జీవితం అనుభవిస్తున్న పిషర్ మెన్ ను కోస్తాలో బ్రయిల్లు అని కూడా అనవచ్చు. వారిగురించి కూడా తగిన సౌకర్యాలు కలిగించాలని కోరుతున్నాను ఎరుకలు, ఏనాడులు, నెత్తి గోతలవారు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఉన్నవారిని కూడా బ్రయిల్లు క్రింద చేర్చాలి సోపేట, ఇప్పాపురంలో ఉండే సామంతులను ఒరిస్సాలో సంకానులు అంటారు వారినే ఆంధ్రలో సామంతులు అంటారు వారు 20 వేల కుటుంబాలు ఉండవచ్చు 10 వేల కుటుంబాలు ఉండవచ్చు, వారిని కూడా బ్రయిల్లు క్రింద కలపాలని రిప్రజ్ంరేషన్ చేస్తూనే ఉన్నాను ఇప్పటికి కూడా కలవలేదు సామంతులు చాలా దైన్యజీవనం చేస్తున్నారు వారిని పెద్దయ్యలు బ్రయిల్లులో చేర్చాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి —అధ్యక్ష, శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంతో నాకు ఏవిధమైన తగాదా లేదు అంతే కాదు అన్ని విధాలా హరించతగినదే. అందరూ ఆమోదించతగినదే. ఇతే ఈ సందర్భంలో రెండు మాటలు మనవిచేయదలచుకున్నాను. అధ్యక్ష, ఈ రకంగా ఎరుకలు కానీయండి, ఏనాడులు కానీయండి, లంబాడీకానీయండి. రాష్ట్రంలో ఒక ప్రాంతంలో పెద్దయ్యల బ్రయిల్లుక్రింద పరిగణించి రెండో ప్రాంతములో పరిగణించకపోతే చాలా దారుణమైన పరిస్థితి ఏ రకంగానూ సమంజసం కాదు. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని పదేపదే కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. మాట్లాడడం జరిగింది. వారిదే కాదు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని మరికొన్ని కమ్యూనిటీస్ ను కూడా పెద్దయ్యలు బ్రయిల్లులో చేర్చి వలసినదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిఫార్సు చేయడం జరిగింది ఈరకంగా రికమెండు చేసిన నటువంటి లిస్టు నేను మనవి చేస్తున్నాను. జూన్ 1966 సమావేశంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరిన పట్టిక మరచిచేస్తున్నాను.

1 to remove area restrictions in respect of communities in Andhra and Telangana so that all the communities could be scheduled throughout the state.

2 to include Dommara, Pamula, Agnikula Shatriya in the list of Scheduled Tribe.

3. to include Karchhas a sub caste of Yanadis and Sugalis.

4. to add communities Kuruvam as a synonym of Yerukula and Yeranamam as a synonym of Yanali

5 to add Kondakapu as a synonym of Kolan; to restrict Mahis to agency tracts only, to delete the community of Bhull, Kottunakani, Hill Reddis, Konda Reddies and Kultas. ఇది ఆ రోజు రికమెండు చేసిన అంశాలు. ఇదివరకు రికమెండు చేసినవి అన్ని పదిలి పెట్టి ఈ మూడు కమ్యూనిటీస్ గురించి తీర్మానం పాస్ చేశామంటే మిగతా వాటిని ఎక్స్ క్లూడ్ చేసినట్లువుతుంది. చేసినటువంటి తీర్మానం సంపూర్ణంగా ఆమోదయోగ్యం.

re. Inclusion of Yerukulas, Yenadis and
Lambadas of Telangana region in the
List of Scheduled Tribes.

The House further recommends the inclusion of the following communities as in the list of scheduled tribes. అనే పట్టిక కూడా దాని క్రింద చేర్చినట్లయితే మొత్తము వాటి క్రిందకి వస్తాయి. అది బాగుంటుందని నూచన చేస్తున్నాను అమెండుమెంట్లు అందరూ అంగీకరించిన విషయమే కాబట్టి ఏ రకంగాను యిబ్బంది లేకుండా పోతుంది. ఒకటి రెండు అంశాలున్నాయి. ఇప్పుడు యింకొకటి కూడా ఉంది మన పరశురామానాయుడుగారు ఒక సవరణ ప్రవేశ పెట్టారు. అలాగే నోటిమాటతో చెప్పినది శ్రీ కొత్తవల్లి నరసయ్యగారు ఒక సవరణ ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఆయ్యరకుల కమ్యూనిటీ నెలి గోతల కమ్యూనిటీ, సామరాల కమ్యూనిటీ వీటిని షెడ్యూల్ ట్రయిబ్స్ లో చేర్చాలన్నారు అని ఎంత అవసరం అయినప్పటికీ యిదివరకు యిచ్చిన జాబితా హఠాత్తుగా పెంపుచూ పోతే బాగుండదేమో, మొత్తం లిస్టుకు యిబ్బంది వస్తుందేమో నైంటిపికగా స్టడీ చేసి ఎగ్జామిన్ చేసి రిపోర్టు తెప్పించి చూడవలసి ఉంటుందని ప్రస్తుతానికి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కమ్యూనిటీస్ ను యిన్ క్లూడ్ చేయడం ఎగ్జామిన్ చేయవలసి ఉంటుంది. నివేదిక తెప్పించుకుని తరువాత రిఫరేండు చేద్దాం దీనితో దీనిని విల్ డ్రా చేసినట్లయితే మిగతా ఏకగ్రీవ తీర్మానాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపవచ్చునని మనవి చేస్తున్నాను.

కుమారి ఎం కమలమ్మ — కొండ రెడ్లను, కొండ కాపులను లిస్టులోనుంచి తీసివేస్తే బాగుంటుంది. ఎరుకులకు ఏనాది వారికి సంస్కృతి భాష అంటూ ఉంది. ఇప్పుడు అందరూ కలసిపోయి ఒకే సంస్కృతితో ఒకే భాష మాట్లాడుతున్నాం హరిజనులు అంటరానివారనేది యిప్పుడు లేకపోయినా వారికి కాన్ స్టిట్యూషనలు రైట్స్ ఉన్నాయి. వారు వెనుకబడినవారు. వారికి హెల్పు దొరుకుతుంది. కాని ట్రయిబల్స్ పేరు పెట్టుకుని తహసీల్దారు దగ్గర సర్టిఫికేట్స్ తీసుకుంటున్నారు. దానివల్ల ప్రభుత్వం వెనుకబడినవారికి యిచ్చే సహాయం కొంత గంగలో కలిసి పోతుంది. వారి పరిస్థితి ఎక్కడ వేసిన గొంగళీ అక్కడే ఉన్నట్లుంటుంది. ఎరుకలు, ఏనాది, వడ్డెర, లంబాదీలను మాత్రం దీనిలో చేర్చాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

SRI A. SRIRAMULU —Point of order. Debate on the resolution is over with the Minister's reply. Only the mover of the resolution has the right to speak, none else to speak.

Mr. Deputy Speaker.—Yes-(Pause). Amendment No. 1 moved by Sri Ch. Parasurama Naidu is before the House.

శ్రీ చి శ్రీరామమూరి —సవరణ కోరాను దీనిని వారు యాక్సెప్టు చేయడం ఒకటి. రెండవది అమెండ్ మెంట్ మూవ్ చేస్తున్నారు. వారికి సజెస్ట్ చేస్తున్నాను. ఈ చర్యల సారాంశముగా సవరణనుకూడా కలిపి వారు మూవ్ చేసే సవరణతో కలిపి వారి పేరుతోనే ఇది పాస్ అయినట్లు అవుతుంది ప్రభుత్వం ఏదో చేసినట్లు కాకుండా వుంటుందని ఆ రకముగా మనవి చేశాను వారు ఒప్పుకొంటే రిజల్యూషన్ ఓటింగ్ కి తెట్టండి. ఫిషల్ మనకి సంబంధించి సి.వి.కె రావుగారు పెట్టిన సవరణను ఒప్పు కొన్నాము,

Sri Ch. Parasurama Naidu —With regard to the main Resolution there is absolutely no difference of opinion, and I certainly agree with the suggestions of the Hon'ble Minister, Sri C. V. K. Rao and others. With regard to my amendments there seems to be a feeling of inconvenience that it should be clubbed with the main Resolution, in the face of the Rules concerned. The objections do not seem sound and I do not see any technical difficulty in bringing this Resolution. However, the Hon'ble Minister has stated that he is not in a position to accept this community as belonging to Backward Class. Perhaps he has not carefully read my amendment and did not comprehend the

Sri B. Sriramamurthy —Sir, let him not entertain any doubts about my comprehending the whole subject and let him not pass remarks about my own comprehension of things.

12-40 p.m. Sri Ch. Parasurama Naidu :—Sir, I merely meant that he has not given the attention to my amendment, it deserved. For his sake I will read it again :

Add the following at the end of the non-Official Resolution moved by Sri S. Ramachandra Reddy :

“And this House further recommends to the State Government to add to the list of State Backward Classes Ayyarakalas of the State ”

We have never said that this community has to be added to Scheduled Caste or Scheduled Tribe. My friend, Sri Rama Murthy (B), took it as though I have given the amendment to include this community in the Scheduled Caste or Scheduled Tribes. Therefore, I made it clear what I meant.

If, however, he is not in a position at present to understand the status of this Community, I shall respect it because let there be a little more time taken by the Government to find out whether it required to be included in the Backward Classes. I reiterate, they are to be included in the Backward Classes; I did not say in the Scheduled Caste or Scheduled Tribes. So, the Minister may kindly give his assurance that an enquiry will be caused into the position and backward status of this Community and consider at an appropriate time another Resolution of which I have given notice of. In that case I withdraw.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—అధ్యక్ష, ఇదివరకు ఇది మూవ్ చేసినప్పుడు గౌరవ సభ్యులు కొంతమంది అభ్యంతరము చెప్పడము జరిగింది. ఇది షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ కి సంబంధించిన తీర్మానము. బాక్ వర్డ్ క్లాస్ సెస్ కి సంబంధించిన తీర్మానం కాదు.

ie. Inclusion of Yerukulas, Yenadis and
Lambadas of Telangana region in the
List of Scheduled Tribes.

గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు సిఫార్స్ చేసే తీర్మానము, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేసే తీర్మానము కానేకాదు ఈ తీర్మానానికి సంబంధం లేని సవరణను పెట్టడము సాధ్యము కాదని కొంతమంది అభ్యంతరము పెట్టడము జరిగింది అప్పుడు నేను మాట్లాడలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వమును కోల్చి షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ లో చేర్చవలసిన తీర్మానము కాబట్టి థాట్ షర్ కాపెస్ లో చేర్చవలసిన విషయాన్ని వేరే చర్చించుకోవచ్చు తీర్మానము వేరే చేసుకొనవచ్చు ఈ సందర్భములో కాదు వారు చెప్పినట్లు కన్సిడర్ చేస్తాను ఎంట్రీయర్ చేస్తున్నాను ఆ కన్సిడరేషనులో వారు కూడ ఆసోసియేట్ అయ్యేట్లు చూస్తాను అని హామీ ఇస్తున్నాను అందువల్ల వారి సవరణను విత్ డ్రా చేసుకొని ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించి ఇంకా ముఖ్యమైన తీర్మానాలు వున్నవి కనుక వాటికి అవకాశము ఇస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి (హృత్) — ఈ తీర్మానానికి అన్ని విధాలా తమ సహాయ సహకారాలను అందించి గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మంత్రిగారికి ఇదిగో సోదర సభ్యులకు నా హృదయపూర్వక అభినందనలు సభ్యులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని వివిధ పేర్లతో వున్న అగ్నికుల శ్రీత్రియులను ప్రభుత్వము రికమెండ్ చేసినది అదికూడ దీనిలో చేరిస్తే బాగుంటుందని మంత్రిగారు అన్నారు దానితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను దానినికూడ యాడ్ చేస్తున్నాను మంత్రిగారు చదివిన అన్ని కులాలను ఈ తీర్మానములో చేర్చడానికి అంగీకరిస్తున్నాను. కనుక ఈ తీర్మానమును హౌస్ అంతా ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను

Sri P. Goverdhan :—I request the Hon'ble Minister to see that a Bill is brought before the Parliament soon. లేకపోతే ప్రైము అవుతుంది కాబట్టి ప్రయత్నము చేయాలి.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—ప్రయత్నాలన్నీ జరిగినవి. మరల ప్రయత్నము తప్పకుండా చేస్తాము ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక డి. ఓ. లెటర్స్ వ్రాశారు. నేనుకూడ మాట్లాడాను మరలమాట్లాడుతాను

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అగ్నికుల శ్రీత్రియులను ప్రభుత్వము అంతకుముందు రికమెండ్ చేసినట్లు చెప్పారు. ఫిషర్ మన్ కమ్యూనిటీకి సంబంధించిన కులాలను చేరుస్తాము అన్నారు. దాన్ని గురించి ప్రత్యేకముగా చెప్పవలసినది ఏమీ లేదు. అందులో ఇన్ క్లూడ్ అయిపోయింది.

Sri Ch Parasuram Naidu :—Sir, with the permission of the House I beg to withdraw my amendment

With the permission of the House the amendment was withdrawn.

Sri C. V. K. Rao :—Sir, with the permission of the House, I beg to withdraw my amendment.

With the permission of the House, the amendment was withdrawn.

Sri P. Lakshmana Rao :—Sir, with the permission of the House, I beg to withdraw my amendment.

With the permission of the House, the amendment was withdrawn.

Mr. Dy. Speaker —Now, all the three amendments have been withdrawn. There is one more amendment given notice of by Sri S. Ramachandra Reddy.

Mr. Dy. Speaker —The question is

“Add the following at the end of the Resolution

“The House further recommends to the Government of India that the following proposals already recommended by the State Government regarding inclusion of certain communities in the List of Scheduled Tribes may be approved without any delay

- 1 to remove area restrictions in respect of the communities in Andhra and Telangana so that all the communities could be scheduled throughout the State,
- 2 to include Dommara, Pamula and Agnukula Kshatriyas, Palli, Jalari, Vadabaliya, Beshta, Gangaputra, Gundla (Fishermen Communities) in the List of Scheduled Tribes,
- 3 to include “Korchas” as a sub-caste of Yenadis and Sugalis,
- 4 to add the community “Kuruvan” as a synonym for Yerukulas and “Irulan” as a synonym for Yenadis,
- 5 to add Konda Kapu as a synonym of “Konda Dora” and Mannekulam as a synonym of “Kolam”,
6. to restrict “Malis” to Agency Tracts only;
- 7 to delete the communities Bhil, Kattunayakan, Hill Reddis, Konda Reddis and Kulia; and
8. to include Manyapukapu as a synonym of “Kondakapu”

The amendment was adopted

Mr. Dy. Speaker .—The question is .

“This house recommends to the Government of India to include the Yerukalas, Yanadis and Lambadas of Telangana Region

of Andhra Pradesh in the List of Scheduled Tribes and remove discrimination between those inhabited in Andhra and Telangana Regions of Andhra Pradesh

"The House further recommends to the Government of India that the following proposals already recommended by the State Government regarding inclusion of certain communities in the List of Scheduled Tribes may be approved without any delay

1. to remove area restrictions in respect of the communities in Andhra and Telangana so that all the Communities could be scheduled throughout the State

2. to include Dommara, Pamula and Agnakula Kshatriyas, Palli, Jalari, Vadabaliya, Pestha, Cangaputra, Gundla (Fishermen Communities) in the List of Scheduled Tribes,

3. to include "Korchas" as a sub-caste of Yanadis and Sugalis,

4. to add the Community "Kuruvan" as a synonym for Yerukulas and "Irulan" as a synonym for Yanadis;

5. to add Kondakapu as a synonym of "Konda Dora" and Mannekolam as a synonym of "Koiam";

6. to restrict "Mali," to agency Tracts only,

7. to delate the Communities Bhili, Kattunayakan, Hill Reddis and Kulia, and

8. to include Mayapukapu as a synonym of "Kondakapu"

The Resolution, as amended, was adopted.

re: REGISTRATION OF VISAKHAPATNAM STEEL COMPANY LIMITED.

Sri V Srikrishna : -Sir, I beg to move :

12 50 p m.

"This House urges on the Government of India to get the detailed project report completed and to take concrete steps to form and register a company called Visakhapatnam Steel Company Limited to prosecute all Project Works expeditiously like site preparation, civil works, laying of railway track and sidings." ఇదివరకు రెజిస్ట్రేషన్ పాను అయింది. స్టేటు గవర్నమెంటు ఏమి చేయాలనే విషయములో సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు జనరల్ రికమండేషను వుంది. యిప్పుడు ప్రాజెక్టు రిపోర్టు చరకే వరిమి తం అయింది. 90 లక్షల సాంక్షన్ వచ్చింది, ఆ రిపోర్టు 18 మాసాలు పడుతుంది, యీలోపల ప్రతిపినదిగా చేయవలసిన పనుల గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వ మును కోరడం గురించి వుంది, దీని మీద పెద్దగా మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదు, యిదివరకే చర్చ జరిగింది. సైడ్ ప్రొజెక్షన్లు, సివిల్ వర్కులు, రైల్వే ట్రాక్ వై డింగ్సు, యిలాంటి చేయవలసిన పనులు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చేయాలని కోరుతూ చేసిన తీర్మానం గాబట్టి ప్రభుత్వం కూడా అంగీకరిస్తే స్టీలు ప్లాంటు విషయములో జాగుంటుందని చెబుతున్నాను.

Sri P. Basu Reddy :—I accept the resolution Sir on behalf of the Government

Mr Deputy Speaker :—The question is:

“This House urges on the Government of India to get the detailed project report completed and to take concrete steps to form and register a company called Visakhapatnam Steel Corporation Limited to prosecute all Project Works expeditiously like site preparation, civil works, laying of railway tract and sidings ”

Mr Deputy Speaker :—The Resolution was adopted
re SUPPLY OF ESSENTIAL COMMODITIES THROUGH FAIR PRICE SHOPS

Sri C V K Rao :—Sir, I beg to move

“This House recommends to the Government that suitable steps be taken to ensure supplies of essential commodities like food grains through a network of Fair Price Shops to the vulnerable sections of Society ’

Mr. Deputy Speaker :—Resolution moved

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—అధ్యక్షా, యీ తీర్మానమును ఎవరుకూడా వ్యతిరేకించదని నేను భావిస్తున్నాను ప్రజలకు ఆహారవస్తువుల సరఫరావిషయములో ప్రభుత్వంమీద ప్రత్యేక బాధ్యత వుంది. తమకు తెలుసు, మన రాష్ట్రం దాన్యాగారం అంటున్నాము రాష్ట్రములో ప్రజలకు కావలసిన ఆహార దాన్యాలు పండుతున్నాయి, కాని దురదృష్టవశాత్తు, అవి బ్లాకు మార్కెట్ దారుల, హోర్డర్ల, అధిక లాభాలు అర్జించేవారల చేతుల్లో పడడం వల్ల సామాన్య ప్రజలకు ఆహార దాన్యాలు అందుబాటులో లేకుండా పోయినవి ప్రభుత్వం సుమారు 27 నియమాలను ఆహార దాన్యాల విషయములో అమలు చేస్తున్నదని చెబుతూ వస్తున్నది. యివి కళ్ల నీళ్లు తుడవడానికి పువయోగ పడుతున్నవి గాని వాస్తవంగా మన రాష్ట్రములో పండిన ఆహార దాన్యాలు కొద్ది మంది చేతులలో పడకుండా వుండి ప్రజల కొరకు సక్రమ సంపిణి కొరకు పువయోగ పడడం లేదు, ఉద్యోగ బృందాలకు ఫలానా చాలు ప్రకారం కార్యక్రమం చేస్తున్నామని రికార్డు సృష్టించుకోడానికి పువయోగపడుతున్నవి, కాని ప్రజలకు కావలసిన వియ్యం, పంచదార, కిరసనాయిలు, పప్పు దినుసులు మొదలగు నిత్యావసర వస్తువులు సరఫరా చేయడానికి పువయోగపడడం లేదు నిజంగా పెల్సేరు పేట ఏర్పాటు చేసుకోవాలను కున్నప్పుడు ప్రజలకు కావలసిన ఆహార వస్తువులు మార్కెటులో దొరికాలి లేని పక్షములో ప్రజలకు సరఫరా చేయడానికి ప్రభుత్వం యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి. ఎందుకు ఏర్పాటు చేయడంలేదు? ఎటువంటి యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేసిందనేదిచూస్తే ఫేర్ ప్రైస్ పోస్ట్ పెట్టి కార్డు యిచ్చి ఆకర్షకకర్షక ఒకచుకున్నా మంటున్నారు. అది కూడా సక్రమంగా అన్ని ప్రాంతాలలో లేనేలేదు. కార్డు యిచ్చి పట్టణాలలో పంచదార పంచడం అనేది వుంది. పట్టణాలలోకూడా వియ్యం పరిగా అందు బాటులో లేనేలేవు. హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు సిటీస్ లో సరిపోనటువంటి క్వంటిటీ

యిస్తున్నాడు: ఫేర్ ప్రైస్ షాపు డ్వారా ఫేర్ ప్రైస్ షాపు ద్వారా సరుకులు అందజేస్తున్నామని చెప్పడమే గాని సక్రమంగా ఆహార వస్తువుల సరఫరా అయ్యే విధానం లేనేలేదు కానసభలో తమ స్క్రీము గురించి గొప్పగా చెప్పుకోడానికి ప్రయత్నం ప్రయత్నం చేస్తున్నదే గాని ఆచరణలో నిరుపయోగంగా వున్నవని చెప్ప వలసి వుంటుంది ఉదాహరణకు జంటనగరాలలో రేషన్ కార్డు పెట్టి పీకరు పెట్టుకుని నియం సరఫరాచేస్తున్నారు, ఆ నియం సరిపోక బయట కాన్సునే పరిస్థితి ఏర్పడింది. బయట మూడు మూడున్నర రూపాయలకు కిలో కొనుక్కుంటున్నారు, సరైన సరఫరా కార్డు మంలేదు, స్టాంపు రైల్వేటికెట్లు ప్రభుత్వం తనచేతుల్లో పెట్టుకున్నది. ప్రైవేటు వారిచే లోలో వేపు, వాటి మీద రేషన్ పెట్టి యిస్తామంటే ఎక్కువ స్టాంపు, కొనుక్కోవాలంటే వాకు మార్కెట్లో కొనుక్కోవలసి వస్తుంది, పోస్టల్ స్టాంపులు లాంటివి అవసరమైనన్ని సరఫరా చేస్తుంది అదేరీతిగా ప్రజలకు అవసరం వున్న ఆహార నింజలు సరఫరా కావాలి. ప్రభుత్వం పోస్టు స్టాంపులు ముద్రపేసి ఏరీతిగా వాడటమివ్వాలి అమ్మకం చేస్తుందో అదేరీతిగా ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకొని ఆహార ధాన్యాలను కూడా తన చేతిలో పెట్టుకొని ప్రజలకు సరఫరాచేయవలసి వుంటుంది. ఆహార ధాన్యాల సరఫరా విషయములో ప్రభుత్వం గుర్తించలేదు నా ఉద్దేశములో ప్రభుత్వం ధనికపక్షము చేతిలోవుంది లాభాలు అర్జించే వారి చేతిలో వుంది. వారి ముగిస్తున్నా పిప్పించడానికి వీలు లేదు, వారికి పలుకుబడి వుంది, యిటు మీద ప్రజల అవసరాలు రీర్నాలి, అటు పెద్దవాటి సంత్కృతి పరచాలి, యీ ద్వంద్వ విధానంలో ప్రభుత్వం నడుస్తున్నది. ప్రజల అవసరాలు తీరుస్తున్నట్లు కన్నీళ్లు తుడవడానికి రేషన్ షాపు అని పెట్టారు, కాకినాడలాంటి పట్టణములో నెలకు గిరిలోలు యిస్తున్నారు, యిటు ఫేర్ ప్రైస్ షాపు అని పెట్టి ప్రజలలో వ్యామోహం కలగచేయడానికి నానా యాతనలు ఎదుతూ రెండవ వైపు హార్దరుకు బ్లాక్ మార్కెట్లు దారులకు ప్రత్యేకంగా అవకాశం కలగా వేసే విధానం ఏర్పరిచింది యిది.బుద్ధిపూర్వకంగా చేసిందా లేక చేరగానే చేసిందా అంటే నా ఉద్దేశములో యివి రెండు వున్నవి, ఒకవైపు తమ పరాన్ని అంటే మిల్లర్లను పెద్ద భూస్వాములను బలపరచుకోవాలి వారిని సంత్కృతి పరచాలి, వేరొక చూల ప్రజలను సంత్కృతి పరచినట్లు వుండాలి, ప్రజాస్వామ్యములో ప్రజల జీవం కొరకు సరైన విధానాన్ని కట్టుదిట్టంగా అమలుపరచాలి 9 సంవత్సరాల నుండి చెప్పడం జరుగుతున్నది యీ ప్రభుత్వం మీద ప్రత్యేక బాధ్యత వుంది, ప్రజలకు తిండి దొరికే విధంగా చేయాలి, ప్రజలు సత్రాలు పెట్టమనడం లేదు, పూరకనే సప్లయి చేయుమనడం లేదు. సరైన ధరలకు ప్రజలకు అందుబాటులో వుండేట్లు ఆహారధాన్యాలను సరఫరా చేయడానికి ఒక యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి. 1-00 p.m.

యీ యంత్రాంగంలో రైస్ కాకుండా పంచదారే కాకుండా ఇతర నూనెలు, పప్పుదినుసులు, కిరసనాయిలుతో సహా అన్నింటిలోనూ సరయిన పంపిణీ విధానం ఉండాలి. ఇది ఒక రేషనింగు అవుతుంది. నిత్యావసర వస్తువులు ఆహార పదార్థాలు ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండాలంటే సక్రమమయిన పంపిణీ విధానం ఉండాలి అధ్యక్ష, తమకు కూడా తెలుసు జంటనగరాలలో రవ్వ సంపాదించాలంటే

యమయాతనగా ఉంది. ఇతర వస్తువులు అసలు అందుబాటులో లేవు. ఉద్యోగస్థులు ఉద్యోగాలు చేసుకుంటూ గంటలంతరబడి పాపులముందు క్యూలో నిలబడే అవస్థ ఉంది కనుక యీ తీర్మానం పెట్టడమయినది యీ తీర్మానం ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తుందని అనుకోవడంలేదు ఇప్పుడు బీహారు గుజరాతు ఉద్యమాలు మన ఆంధ్ర తెలంగాణా ఉద్యమాలు ఎందుకు వచ్చాయంటే ప్రజలకు తిండి లేనందువలన వచ్చినాయి ప్రజలు సామాన్యులు కష్టించి అరించినదంతా బ్లాక్ మార్కెట్ రూపొందించు దోపిడీలకు గురి కావడంవలన ఆందోళనలు వస్తున్నాయి ఆహార పదార్థాలు తగ్గింపు ధరలకు సామాన్య ప్రజలకు అందివ్వకపోతే ప్రభుత్వానికి ప్రజలను పాలించే హక్కు లేదు. కొన్ని పరిస్థితులలో శాంతియుతమయిన ఆందోళన రాని తీవ్రతరమయిన ఆందోళన కాని రావచ్చు యీ శాసన సభవయిన విశ్వాసం పోయి ప్రజాస్వామ్యానికి దెబ్బతగిలే పరిస్థితి రావచ్చు దీనికి కాపాడం తక్కువరో చెప్పాలంటే అనుభవం లేక పర్తి ప్రయోజనాలకోసం ఏమి చాలనొద్దీ రోజులు సాగాలనుకుంటే ఇతర అంశాలకంటే కష్టపడుతున్నవారి కుటుంబాలకు ఆహార పదార్థాలు మార్కెటులో సక్రమంగా వారికి ముట్టాలంటే ఫ్రీ ప్రైడ్స్ ఉండవలసివచ్చింది. ద్వంద్వ విధానం ఉండకూడదు. ఆహార పదార్థాల ధరలు ప్రజల ఆదాయానికి మించి ఉన్నందువలన వారు తిండి లేకుండా ఉన్నారు ప్రభుత్వం దూరదృష్టితో ఆలోచించి ప్రజలకు ఆహార పదార్థాలు సప్లయ చేసే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉందికనుక తక్కువ ఆదాయంవల ప్రజలకు బియ్యము, పంచదార, వప్పుదినుసు, మానెలు, వంటి చరకు చౌకగా ప్రజలకు సరఫరా చేయాలి. యుద్ధ పరిస్థితుల క్రింద యీ విషయం చూడాలి. ఎందుకంటే ఇది మధ్యలో యుద్ధం కాదు. ఇప్పుడున్న ఆర్థిక సాంఘిక సంక్షోభముకు ఇది పరిజ్ఞానమయం. ప్రభుత్వం కనీస ఆహార సమస్య పరిష్కరించాలి అంతేకాని చౌక డిపోలు పెట్టాము కలెక్టర్లుకు చెప్పాము, బియ్యం ఇస్తున్నాము, ధరలు తగ్గుతున్నాయి అంటే ప్రభుత్వం రమను తాము మోసగించుకోవడం అన్నమాట ఎంత కాలం మోసం చేస్తాడు? రెండు సంవత్సరాలు మోసం చెయ్యవచ్చు. తరువాత కూడా కొంత కొంతకాలం తమనితాము మోసంచేసుకోవచ్చు ఏ పార్టీ అనే సమస్యకానేకాదు. రాష్ట్రంలో సామాన్య ప్రజలకు ఉన్న యీ ఆహారసమస్య ప్రజలకు ఉన్న యీ ఆహార సమస్య పరిష్కరించారా లేదా అనేది చూడాలి. అంతేకాని కలెక్టర్లుకు చెప్పాము వారు చూస్తారు అని ప్రభుత్వం అంటే అది చిన్న పిల్లలను యుద్ధానికి పంపించినట్లే అవుతుంది. కలెక్టరులవలన యీ సమస్య పరిష్కారంకాదు. వారు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయలేరు. యీ ద్వంద్వవిధానం మార్చాలి. కంట్రీలులేకుండా కొంత పంచదార ఇచ్చి మిగిలినది ప్రైవేటులో కొనాలంటే ఫ్రీ మార్కెటులో బ్లాక్ మార్కెటు ఎక్కువ అవడము, హోర్డింగు అవడము ఇవి అన్ ఆర్టు చేయడంలేదు. అధికారులు ప్రజలసమస్యలు పరిష్కరించనందువలన యీ డిస్ట్రిబ్యూషను విధానములో అవక తవకలు ఉన్నందువలన ప్రజలలో అసంతృప్తి వచ్చి తిరుగుబాటు చేసే పరిస్థితులు వచ్చే ప్రమాదం ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రజలు ఎన్నుకున్న యీ శాసనసభకు ప్రత్యేకమయిన గురుతర బాధ్యత ఉంది ఆహార పదార్థాలు అన్ని కూడా రేషనింగు పద్ధతిలో అందరికీ సరఫరా చేయాలి. అదేమంత కష్టంకాదు. అయితే చొరప

ఏ విధంగా తీసుకుంటారనేది ఉంది అతి చ్వంగా చ్యలు తీసుకోవాలి. లేకపోతే ఉపద్రవ పరిస్థితులు ఏర్పాయి ఆ పరిస్థితులు రావాలని కోరము. కాననసభ్యులు ప్రజలచే ఎన్నుకోబడినవారు. సన సభను చి ప్రభుత్వం వచ్చి ది యీ ప్రభుత్వం ప్రజల దాద్యత వహించి యీ సమస్య పరిష్కరించుకోవాలి కా నెభ వయన ప్రజలకు విశ్వాసం పోతుంది. మీహారు ఉద్యమము, గుంటూరు ఉద్యమము ఎండుకు వచ్చాయంటే ప్రజల సమస్యలు పరిష్కరించలేకపోయారు కాబట్టే ఆ ఉద్యమలు వచ్చాయి అటువంటి దుస్థితి మన రాష్ట్రం ఏ రాకూడదని కోరుకుంటున్నాం కాబట్టి ప్రభుత్వం గురుతర మయిన దాద్యత వహించి రాష్ట్రం అంతా కూడా ప్రజలకు ఆహారపదార్థాలు చౌకధరలకు కుటుంబాలకు చాలినంతగా ఇవ్వాలని అందుకు రేపనింగు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. యీ షాప్స్ కు పే , అంత ప్రధానమయిదికాదు చౌకడిపోలు అంటారా లేక ఈస్టర్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ షాప్స్ అంటారా పేరుకాదు సమస్య. ప్రజలకు చౌకగా ఆహారపదార్థాలు సరఫరా చేయాలి కాబట్టి పెంటనే యుద్ధపరిస్థితి క్రింద యీ విషయం తీసుకోవాలని ప్రభుత్వం చేతిలో ఇది ఉ దికాబట్టి ప్రభుత్వం యీ తీర్మానమును అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ పి శ్రీరామమూర్తి —-అధ్యక్ష, మన రాష్ట్రంలో 1973-74 లో కిలో 1-10 p.m.

బియ్యం ౬౮ 1-30 పైసలు ఉండేది అది ఈనాడు రూ ౪ లకు పెరిగింది. దాన్యం పండినచోట్ల కూడా ఇదే ధరకు అమ్మడం జరుగుతున్నది ఈ సంవత్సరం అధికంగా పంటలు పండించే విధానాలు కూడా మన ప్రభుత్వం వారు తెలియజేసారు. అయితే ఇప్పటి లెవీ విధానంవల్ల గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి రైతాంగం భయాందోళనలకు లోనై ఇంటిలో దాన్యం ఉంచుకోకుండా అటు వరకు, ఇటు బ్రతుక్వానికి ఇవ్వడం జరిగింది పూర్వం అది ధరలున్నప్పుడు రైతులు కూలీలకు సరసమైన ధరలకు దాన్యం ఇవ్వడం జరిగేది. ఈ సంవత్సరం ఎ కుటుంబానికి సరిపోయే దాన్యం లేకుండా ఉంది. ఈ పరిస్థితులలో ప్రతి కుటుంబానికి సి క్లాస్ క్రింద కార్డు సిస్టంపెట్టి నెలకు రసీనం 30 కిలోల బియ్యం సప్లయ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. లేకపోతే రాష్ట్రంలో అవినీతి ఆక్రమాలు పెరుగుతాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ఫేయిర్ ప్రయిస్ షాపు హరిజనులకు, బ్యాక్ వర్డు క్లాసుల వారికి, అనే ఎంప్లాయిడు గ్రాడ్యు యేట్స్ కు ఇవ్వడం జరిగింది వారు తీసుకోని వస్తున్నారు. వారు ఎంతవరకు సరఫరా చేస్తున్నారో చూసే అవకాశం లేదు. కాబట్టి దానికి కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ తమరు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

(Sri Yellappa in the Chair)

శ్రీ ఎ. నరసింహారావు —-అధ్యక్ష, రాష్ట్రంలో ఈ ఫేయిర్ ప్రయిస్ షాపు విషయం చాలా ఆందోళనగా ఉంది జిల్లాలలో డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టం సక్రమంగా లేనందువల్ల ఫేయిర్ ప్రయిస్ షాపులోని సరుకులు బ్యాక్ మార్కెట్టులోనికి పోవడానికి అవకాశం కలుగుతున్నది. మా జిల్లాలో డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టం అప్లికేషన్ అప్నాయింట్లు చేసి ఇచ్చే అవకాశం ఇచ్చారు. వాటిని ఒక రైసులో పెట్టడానికి అలోచన లేదు. ఇప్పుడు చాలామంది హరిజనులు, గిరిజనులు 10 వ తరగతి వరకు చదువుకొని

నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు కాబట్టి వారిని వాటిలో అప్పాయింట్ చేస్తే వారికి ఉద్యోగమూ దొరుకుతుంది సరైన డిస్ట్రిబ్యూషను చేయడానికి ఎవరూ ఉంటుంది కాబట్టి ఆలాగ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను పంచదార ఎఫ్ సి ఐ నుంచి తీసుకొని వస్తున్నాను ఎఫ్ సి ఐ వారు గ్రాన్స్ పోర్టు చార్జీలు అన్నీ కలిపి ఎక్కువ ధర పెడుతున్నారు. డిలెన్స్ రీఫ్ ఎం దారి 1-20 పై సలకు అమ్మవలసినది 1-75 పై సల ఎరకు అమ్ముతున్నాను కాబట్టి ఎఫ్ సి ఐ కి అంత ఎక్కువ మార్జిన్ ప్రయిను రాకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను శుభ కార్యాలకు పంచదార కేటాయింపు ఉండడం లేదు గ్రామానికి ఒకటి, రెండు షాపులు సరి పరా చేస్తున్నారు, అందులో శుభకార్యాలకు ఇన్వడం చాలా ఎక్కువ ఉంటున్నది కాబట్టి తహసీల్దార్ ద్వారా ఇప్పించే అవకాశం క్రిగజేయాలని కోరుకున్నాను మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వర్షాభావంవల్ల పంటలు పొయాయి అందుచేత అక్కడ రైతుల కోటాను పెంచాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతూ తమరు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

Mr Chairman - There is an amendment given notice of by Sri S Ramachandra Reddy He will move the amendment

Sri S. Ramachandra Reddy - Sir, I move

"Add the following after the words ' food grains Pulses, Sugar, Edible oils, coarse cloth and kerosine oil'

Mr. Chairman:— Amendment moved.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — శ్రీ సి. వి. కె. రావుగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ తీర్మానంలో వల్లరబుల్ సెక్షన్ ఆఫ్ సొసైటీల వారికి ఫుడ్ గ్రెయిన్సు పెయిర్ ప్రయిన్ షాపు ద్వారా అందించాలని ముఖ్యద్దేశ్యం. "To ensure supplies of essential commodities like food grains through a net work of Fair Price Shops to the vulnerable sections of Society." అన్నాయి. ఫుడ్ గ్రెయిన్సు తరువాత పర్సెన్, షుగర్, ఎడిబుల్ ఆయిల్, క్లాత్, టోసిస్ - ఇవి యాడ్ చేయాలని నేను అమెండుమెంటు పెట్టాను. వీటి కొరత ఎల్ల గంటల రరబడి క్యాలలో ఉండవలసిన అవసరం ఉనిపిస్తున్నది. క్యాలలో ఎలబడి వాటిని సంపాదించుకోలేక తిరిగి రావలసిన పరిస్థితులు కూడా ఉన్నవి. ఈ కొరతలే ధరల పెరుగుదలకు కారణం అవుతున్నది ధరలు పెరుగుదలకు వేరే కారణాలు కూడా ఉన్నాయనుకోండి. ఆయినా ఈ కొరత అనేది ముఖ్యమైనదనే విషయం మనకందరికీ తెలుసు. ఈ కొరతలు పోవాలంటే ఉత్పత్తులు పెంచాలి మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఉత్పత్తి ఎక్కువ చేసినా సమస్య పరిష్కారం కాదు. మన ప్రక్కన ఉన్న రాష్ట్రాలు ఉత్పత్తి చాలా తక్కువగా ఉన్నప్పుడు మనంకూడా కొంతలోకి పోయే ప్రమాదం ఉంది. ఉత్పత్తి పెరుగుదలకు ఇప్పుడు చేస్తున్నటువంటి కార్మిక మం చాలదు. ఇంకా పెద్దఎత్తున చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పుడు హోర్టింగు, బ్లాక్ మార్కెటింగు ఇవన్నీ జరుగుతున్నాయి వీటిని నిరోధించడానికి ప్రభుత్వం కొన్ని చర్యలు తీసుకొంటున్నది కృష్ణా జిల్లాలోను, ఇతర జిల్లాలోను అడ్డుకున్నటువంటి

కలెక్టర్ను ప్రత్యేక ప్రదర్శన కొని హోర్డర్ను పట్టుకొని కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలో మీసా కి ప్ర అరెస్టు చేయగల జరుగుతున్నది కేసులు పెట్టడం జరుగుతున్నది అయినా ఇది ప్రాధికారాలకు వదలివేయడం బాగుండదు కాబట్టి సోషల్ వర్కర్లు హోర్డర్లును, ప్లాక్ మార్కెట్లను బయటకు లాగడంలో కృషిచేయాలని మనవిచేస్తున్నాము. సాంఘిక సివిల్ సప్లయ్ కార్పొరేషను ఒకటి ఏర్పాటుచేసారు ఇది ఎక్కడో ఉంది ప్రాధునిక లెవీవసూలు చేయడంతో సరిపెట్టుకోకుండా పంటలు వచ్చిన వెంటనే రైతులు అమ్మేటప్పుడు బకార్లో కొంటే బాగుంటుంది పంటలు వచ్చినవెంటనే వ్యాపారస్తులు తక్కువధరకొని 2, 3 మాసాలు అయిన తరువాత అధిక లాభాలు పొందేవడం జరుగుతున్నది. ఈ పరిస్థితి రాకుండా చూడడానికి ఈ సివిల్ సప్లయ్ కార్పొరేషను ఓపెన్ మార్కెట్లోకి దిగి పంటలు వచ్చినవెంటనే కొని నిల్వచేసి ధరలు అదుపులో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాము ఇది అంతా గవర్నమెంట్ బుద్ధివారా, గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్తుల ద్వారా కావాల్సి మన ఎపోర్ట్ ఉంటున్నది. ఆ ఉద్యోగస్తులు అక్కడక్కడ చేస్తున్నటువంటి అక్రమాలు మనకు తెలుసు వాయి వేలు, లక్షలు కాజేయడం జరుగుతున్నది ఇది కేవలం ప్రభుత్వ యంత్రాంగం, ప్రభుత్వోద్యోగులకు వదలిపెట్టి మేము చూస్తాము అనే బదులు ప్రజా కార్యకర్తలు సహాయం చేస్తూ కో ఆపరేటివు ఆర్గనైజ్ చేయడానికి పూనుకుంటే బాగుంటుంది మనవిచేస్తున్నాము వీటిని గవర్నమెంటు ఎంకరేజీ చేయాలి అర్థం సహాయం చేయాలి అలాగ చేస్తే ధైర్యంగా మన చేతులలో ఉంటుంది ప్రజా ప్రతినిధులు ఈ సహాయం సరిష్కారం చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ రీకాన్సయ్ స్పీరిట్ అమలులో పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది కాని అది చాలా ఇంకా బాగాచేయాలి దానికి మనమంతా ముందుకు రావాలని చెబుతూ ఈ అమెండుమెంటు ప్రతిపాదిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము

శ్రీ బి రామకృష్ణ — అధ్యక్ష, మన సి వి కె. రావుగారు ప్రతిపాదించిన 1-20 p m.

రీకాన్సయ్, మన రాజవంశధారెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన అమెండ్ మెంట్ ను కూడ నేను బలపరుస్తున్నాను. ఈ అహారదాన్యాల విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఒక వరైన పా సీ అంటూ లేవబోతుంటుంది యాధికారులు పెరగటం అన్నది జరుగుతున్నది అహార దాన్యాల పరిస్థితి మార్చే మన రాష్ట్రానికి అన్నపూర్ణ అని పేరుగాని ఇక్కడ బియ్యం కిలో రు. 2-50 ని రూపాయలు అమ్మటం జరుగుతున్నది అర్థికంగా వెను బడిన వర్గాలు, మధ్యతరగతి వర్గాలు యీ ధరలయొక్క భారంతో కృంగి కృశించి పోతున్నారు. ఇవా, ఉన్న చోటదుకాణాలు కేవలం నామమాత్రమైన దుకాణాలుగా పని చేస్తున్నాయి. ఈ రాష్ట్రంలో మొత్తం 15, 16 వేల షరకు మాత్రమే యీ దుకాణాలు ఉన్నవి. ఓపిద్వారా బియ్యం చాలా కొద్దిసంఖ్యలో అందజేస్తున్నారు. మా తాలూకాలో సెలకు వెయ్యిబస్తాల బియ్యం ఇస్తున్నారు మా తాలూకాలో 200 గ్రామాలు ఉన్నవి ఒక్కొక్క గ్రామానికి 4, 5 బస్తాలకు మించి రావటంలేదు. ఒక్కొక్క కుటుంబానికి 4, 5 కిలోలకు మించి ఇవ్వటంలేదు. ఈ సంపకం విధానం జనానికి పెద్దగా ఉపయోగపడటం లేదు. గత సంవత్సరం రాయలసీమ ప్రాంతంలో కుటుంబానికి 20 కిలోల చొప్పున ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొని ఆ విధంగా సంపకం చేసింది, తెలంగాణా కూడ చాలా తీవ్రమైన

re: Supply of essential commodities through
fair price shops

కరువుకు గురైన ప్రాంతం కాబట్టి తెలంగాణాలో యీ వియ్యం పంపిణీ ప్రతి కుటుంబానికి 30 కిలోల చొప్పున ఇస్తే పేద ప్రజానీకానికి చాలా ఉపయోగం ఉంటుందని కోరుతున్నాను

శ్రీ జె. వెంగళరావు — 30 కిలోలు ఇవ్వాలి. లేవీ మాత్రం వసూలు చేయవద్దు అంటారు.

శ్రీ బి. రామశర్మ — లేవీ వసూలుచేయండి. లేవీ ఎవరిదగ్గరనుండి వసూలు చేస్తున్నారు? ఎక్కడ వసూలు చేస్తున్నారు. లేవీ సేకరించవద్దు అని అనటంలేదు. లేవీ ఎవరిదగ్గరనుండి వసూలు చేస్తున్నారు? పేదవారిదగ్గర నుండి వసూలు చేస్తున్నారు. చిన్న రైతులు లేవీ ఇస్తున్నారు. పేద రైతాంగం తన కిల్లాలమీదనే దాన్యం లేవీ ఇవ్వటం జరుగుతున్నది కాని, భూస్వామి దాన్యం లేవీ ఇవ్వకుండా, తమ ఇండ్లలో నిలవచేసుకొంటున్నారు. లేవీ రేటు 80 రు. ఉంటే బయట 20 రుపాయలు ఎక్కువకు డీలర్ కు తన దాన్యం అమ్ముకొంటున్నారు. మీరు లేవీ ఎవరైతే బాగా పంటలు పండించి బాగా నిలవచేస్తున్నారో అటువంటి భూస్వాములదగ్గ, నుండి మిల్లర్స్ దగ్గర నుండి వసూలుచేయండి. వారి దగ్గరనుండి సక్రమంగా లేవీ సేకరించండి. వియ్యం సక్రమంగా పంపకం జరిపించాలి. పంచదారకు ఎ-బి-సి కార్డు సిస్టమ్ ప్రవేశ పెట్టారు. గ్రామాలలో ఎ-క్లాస్ వారికి పావు కిలో కంటే ఎక్కువ పంచదార ఇవ్వకూడదు అన్నారు. పట్టణాలలో ఎ-క్లాస్ ఉన్నవారికి ఏ కిలోలు పంచదార ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. గ్రామాలలో కొంతమందికి తెలియక మమ్మల్ని బి-క్లాస్ లో సి-క్లాస్ లో ఎందుకు చేరుస్తారు. మమ్మల్ని ఎ-క్లాస్ లో చేర్చండి—అని అడిగి ఎ-క్లాస్ లో చేరినారు. అంటే ఎ-క్లాస్ అయితే హెచ్చు పంచదార వస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో అడిగారు. కాని—వారు ఎ-క్లాస్ లో చేరినా—పావు కిలో పంచదార ఇచ్చేటప్పటికీ—మాకు పావుకిలో పంచదార ఎట్లా ఇస్తారనీ తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది. గ్రామాలలో పంచదార ఇవ్వటం తగ్గిస్తే, అందువల్ల గ్రామాలలో తగాదాలు వస్తున్నాయి. గ్రామానికి ఒక బస్తా, రెండు బస్తాలు ఇస్తే చాలర అక్కడ ఉన్న జనం తగాద పడటం, తహశీల్దార్ మీద వత్తిడి చేయటం, దాడి చేయటం జరిగింది. మూడు మాసాల క్రిందట వరకు గ్రామాలకు రెవిన్యూ బోర్డు నుండి పంచదార కేటాయింపబడేది. ఇప్పుడు అట్లా చేయటంలేదు. పంపకం విధానంలో రోపాలు ఉన్నవి. గతంలో 72లో జిల్లా తాలూకా స్థాయిలో ఫుడ్ కమిటీలు ఉండేవి. గ్రామస్థాయిలో కమిటీ ఉండేది. సక్రమంగా పంపిణీ జరుగుతున్నదా, లేదా, సరకువచ్చిన మేరకు ఏ గ్రామానికి ఎంత ఇవ్వాలి అన్నది ఆ తాలూకాలో ఉన్నటువంటి అనధికార ప్రతినిధులు చర్చించి పంపకము జరిగేది. అప్పుడు వచ్చిన సరుకు అంతా సక్రమంగా పంపకం జరుగుతుంది అనే విశ్వాసం జనంలో ఉండేది. ఇప్పుడు అటువంటి కమిటీ లేకుండా చేశారు. ఇప్పుడు యీ ఆహారదాన్యాల పంపకం అంతా రెవిన్యూ ఆఫీసర్స్ కు అప్పగించటం వల్ల అవినీతికి దారితీసే అవకాశం ఉన్నది. ఎవరైతే డబ్బు ఎక్కువ ఇస్తున్నారో, అటువంటి డీలర్స్ కే ఎక్కువ బస్తాలు ఇవ్వటం జరుగుతున్నది కాబట్టి పంపకం సక్రమంగా జరగటానికి మళ్ళీ అటువంటి ఫుడ్ కమిటీలను తాలూకా స్థాయిలో గ్రామ స్థాయిలో వేయాలి. చౌక దుకాణాలలో వియ్యంతో పాటు పంచదార,

ఇతర నిర్విజీవివాదము వస్తువులు ప్రజలకు అందించటానికి చర్యలు తీసుకోవాలి వాటిపైన ప్రావర్ చక్ ఉండేటట్లు కమిటీలు వేసి నిర్వహించాలి. బ్లాక్ మార్కెట్ చేస్తున్న వారిని మీనా క్రింద అరెస్ట్ చేస్తున్నామని అంటున్నారు ఎక్కడో ఒక రిద్దరిని అరెస్ట్ చేసి, మేము దాగా చేస్తున్నామని సంక్షుప్తి పడితే సరిపోదు రాష్ట్రంలో ప్రందోట బ్లాకు మార్కెట్ దార్లను- దాన్యం దొంగ రవాణా చేసేవారిని మీనా క్రింద అరెస్ట్ చేయాలి అనేక మంది మాస్వాములు తమయొక్క దాన్యాన్ని నిలవ చేసుకొని, టెల్లర్స్ భూస్వాములు ఏకమై దాన్యం నిలవ చేసుకొన్న ఘటనలు ఉన్నది అటువంటి వారిపైన మీనా చర్యలు తీసుకొని-వారి వద్ద ఉన్నటువంటి దాన్యమునందా బయటకు లాగి ధరిలను కింద్రోలు చేయకపోతే మన రాష్ట్రంలో శీఘ్రమైన పరిస్థితులు ఏర్పడే ప్రమాదం ఉన్నది ఆ ప్రమాదాన్ని అరికట్టటానికి మీనాను ఉపయోగించి-మొత్తం నిలవ చేసిన దాన్యాన్ని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొని ప్రజలకు వాక ధరిలకు పంపిణీ చేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

విస్టర్ చెర్ మన్. సమావేశం సాయంత్రం 4 గంటలవరకు వాయిదా వేయడ మైనది

The House then Adjourned till 4-00 p. m.

The House reassembled at 4-00 p. m

(Mr. Speaker in the Chair)

VOING OF DEMANDS FOR GRANTS FOR 1975 76

Demands. Social Welfare, Tribal Welfare, and Women and Child Welfare

శ్రీ జె వెంగళరావు :—సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిమాండ్ లో రెండు మూడు పాలసీ 4 గంటల మాటర్స్ ఉన్నాయి. గౌరవసభ్యులు చాలమంది మాట్లాడారు. దానిలో రెండు మూడు వారు చెప్పిన అంశాలు. 1. హౌస్ కమిటీ, హై పవర్ కమిటీ వేయమని అడిగారు అది రూల్స్ అమెండ్ చేసి పార్లమెంట్ లో మాదిరిగా యిక్కడ కూడా వేయడానికి ప్రభుత్వానికి అధ్యంతరం లేదు అది చేయడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరి స్తున్నది. 2. సోషల్ వెల్ ఫేర్ క్రింద ఖర్చు పెట్టవలసిన డబ్బు 15 వర్సంట్, 5% లోకల్ టాడీస్ ది ఉన్నదో అది 1961 నుంచో, 1962 నుంచో అడిగారు. అది వెర్రిచై చేసి కాబినెట్ దాకా తీసుకువెళ్లి గవర్నమెంట్ అన కూలంగా డెసిషన్ తీసు కుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. 3. లాండ్ ఎక్విజిషన్ కోసం ఈ సంవత్సరం కోటి రూపాయల పై చిల్లర పెట్టాము. అది చాలదు అన్నారు. ఇంక్వీజ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తున్నది. 4. కోఆరినేషన్ లేకపోవడం వల్ల యిబ్బంది అవుతున్నది. రెవెన్యూ మినిష్టరు, కోఆపరేటివ్ మినిష్టర్, సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిష్టర్, వీరితో కాబినెట్ కమిటీ వేయడానికి గవర్నమెంట్ అంగీకరిస్తుంది. మిగతా విషయాలకు వారు జవాబు చెప్పతారు

శ్రీ వంకా నర్యనారాయణ (పెనుకొండ) :—హౌస్ కమిటీ అంటే ఎస్టిమేట్స్ కమిటీ, ఏ. ఎ. సి. లాగా ఎక్స్ క్లూజివ్ గానా?

శ్రీ జె వె గళరావు.—పార్లమెంట్ లో ఉన్నది కమిటీ ఇప్పుడు ఎక్స్ సింగ్ రూల్స్ ప్రకారం మేముదానికి వీలు లేదు. రూల్స్ లో అమెండ్ మెంట్ తీసుకువచ్చి వేస్తాను అని చెప్పాను.

శ్రీ శి. శ్రీరామమూర్తి.—అధ్యక్ష, ఈ చర్చలలో దాదాపు 10 మంది సభ్యులు పాల్గొన్నారు. ఇంత హెచ్చుగా, ఇంత అత్యధిక సంఖ్యలో ఈ ఉద్బుధమైన సభ్యులు పాల్గొనడం అనేది ఒక ప్రత్యేకత అని మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఈ కాళితాలూకు ప్రత్యేకత అనే కాదు ఈ సభలో ఈ కాళితమే ఉన్న కాళితం అనే దానికి కూడా యిది తార్కాణం. ఈ కాళిత పట్ల కేవలం ప్రతిభాని మార్చి మే శ్రద్ధ ఉంటే సరిపోయే సరి కాదు. దానితో పాటు అన్ని పక్షాల సభ్యులకు అదే విధంగా శ్రద్ధనకు ఉన్నాయనే విషయం ఈ రూల్స్ విధితం అయిందని నేను ముందుగా మనవి చేస్తున్నాను. ఒక పార్టీ అనే పోలికతో గాక మొత్తం హౌస్ ఏకగ్రీవంగా పార్టీలకు ఆత్మమైనటువంటి ప్రజా శ్రేయస్సు, వెనుకబడిన తరగతుల ముఖ్యంగా హరిజనాల శ్రేయస్సు దృష్టిలో పెట్టుకొని జరిపినటువంటి చర్చలు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ఒక జాతీయ ముఖ్యంగా భావించి పార్టీకి అరీతమైన దృష్టితో ఈ సభ్యులకు పరిష్కారం చేయాలనే కోరికతో, కుతూహలంతో ఈ చర్చలు కొనసాగాయి అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సమస్య పరిష్కారానికి ప్రభుత్వం కూడా అదే ధోరణితో ఏక మైన రాజకీయ, పార్టీమైన దృష్టిని అవకాశం రాకుండా జాతీయమైన ఆదర్శాలను, ఉన్నత లక్ష్యాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్థిక, సాంఘిక సంస్కరణ లోవారి అని ప్రయత్నం చేస్తున్న ఈ ప్రభుత్వం యొక్క దృష్టిధం ఏ రూల్స్ ని గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలకు తక్కువ స్థాయిలో ఉండదని, ఏ రూల్స్ ను వెనుకాడదని మనవి చేస్తున్నాను. ఏ కోణానుంచి చూసినప్పటికీ అభ్యుదయకు మైన విధానాలను, కార్యక్రమాలను చేపట్టడం మాత్రమే ధ్యేయంగా పెట్టుకొని మేము ప్రయత్నం చేస్తామని, పని చేస్తామని ముందుగా మనవిచేస్తున్నాను. అజ్ఞేత్యంతోనే గౌరవసభ్యులు చేసిన ముఖ్యమైన, నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలను మనఃస్ఫూర్తిగా స్వీకరించడం, వాటిని కార్యరూప లో ఆమలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక మాటమాత్రం ముందు నేను మనవిచేయాలని ఉంటుంది. క్వాలిఫైడ్ బేజ్ ఈ కాళిత నిర్వహణలో ప్రవేశపెట్టడం అనే విషయాన్ని ముందు మనవి చేయాలని ఉంటుంది. పెద్దూర్ కాస్ట్ వెనకబడిన తరుగులకు సంబంధించిన వివరాలన్నీ స్పష్టంగా నివేదించడం జరిగింది. రెండు భాగాలుగా స్పష్టం ఉండడం కోసం, అన్ని విధాలా విస్పష్టంగా వారి ముందు ఉంచడం నిమిత్తం యిది చేయడం జరిగింది. ఒకరి తాలూకు సమస్య విస్మరించి, యింకొకరి గురించి దృష్టి పెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నదనే మాట ఉండాలని ఆవసరం లేదు. అ ప్రయత్నం నేను మనవిచేయాలనిన కార్యక్రమం. ఇదివరకు పోషర్ అధ్యయనరి బోర్డు పెద్దూర్ కాసు, బ్యాంకోర్డు క్లాస్ కు కలిపి ఒకటి ఉండేది ఇప్పుడు ఆ రకంగా కాకుండా పెద్దూర్ కాసుకు ఒక అధ్యయనరి కమిటీ, బ్యాంకోర్డు క్లాస్ కు వేరే అధ్యయనరి కమిటీ ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. అదే గాక డైరెక్టరేట్ స్థాయిలో ప్రత్యేకించి ఒక జాయింట్ డైరెక్టర్ ను ఏర్పాటు చేసి ప్రత్యేకించి

బాక్ వరు కానెస్ తాలూకు సమస్యను ఎక్స్ క్లూజివ్ గా చూడగల అవకాశాన్ని కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రయత్నం చేశాము. పెడ్యూర్ కాస్ట్ తాలూకు సమస్యలు అతి ప్రధానమైనవని భావిస్తూ వాటితో పాటు యితర వెనుకబడిన తరగతలను ఏ రూపంలోను అశ్రద్ధ నిర్లక్ష్యం చేశాము అనే మాట లేకుండా ప్రయత్నం జరుపుతున్నామని నేను ముందుగా చెప్పి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ఇంకో అంశం కూడా నేను మనవి చేయవలసి ఉంటుంది. ఇవివరకు కేవలం స్కాలర్ షిప్స్ యిచ్చేది. హానర్ సౌకర్యాలు చూసేది ఈ రకంగాకొన్ని పరిమితమైన కార్యకలాపాలను ఈ శాఖ నిర్వహిస్తున్నట్లు దీనికి ఒక కొత్త డైమన్ షన్ యాద్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంలో, నూతనమైన ఫ్లోరో ఒక ప్రయత్నం ఈ మధ్యనే జరిగింది దానికి, ఎక్స్ క్లూజివ్ సపోర్టు ప్రొగ్రామ్స్ అనేవి ఈ శాఖ తీసుకోవడం జరిగింది దాని నిమిత్తం పెడ్యూర్ కాస్ట్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్, బాక్ వరు కాస్ట్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ లని రెండు పెట్టడం జరిగింది. దేశం మొత్తం పీద యంత ఉద్భవంగా యింకా దారీ ఎత్తున పెడ్యూర్ కాస్ట్ కు ప్రత్యేకించి ఎకనమిక్ సపోర్టు ప్రొగ్రామ్ ఏర్పాటు రాష్ట్రం ఏదైనా ఉన్నదంటే అది మన రాష్ట్రమే ముందున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. వెనుకబడిన తరగతులు కార్పొరేషన్ చూసినట్లయితే దేశం మొత్తం మీద దీనితో తలచుగా ఏర్పడే కార్పొరేషన్ యింకో రాష్ట్రంలో లేనే లేదు. ఇది మొట్టమొదటి కార్పొరేషన్ ఎకనమిక్ సపోర్టు ప్రొగ్రామ్ తీసుకోవడం అనే నూతనమైన కార్యక్రమాన్ని ఈ శాఖ తీసుకున్నదని మనవి చేస్తూ ఈ కార్పొరేషన్ కు సంబంధించిన వివరాలు కొద్ది సేపటిలో మళ్ళీ మనవి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఇంకా ఒకటి సోషల్ సర్వీస్ అనే పద్ధతిలో స్వచ్ఛంద సేవా కార్యక్రమాలకు సంబంధించినంత మేరకు ఈ శాఖ లభిస్తున్న కార్యక్రమాలు బహుస్వయం అని మనవి చేయవలసి ఉంటుంది. కాని ఈ రంగంలో కూడా మనం వెనుకబడి ఉండడానికి ఏలులేదు. గణాభివృద్ధి, ప్రశంసనీయమైన కృషి యితర రాష్ట్రాలకు కూడా అద్భుతప్రాయమైన కృషి జరపాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఒక పూనికతో ఒక పెద్ద ప్రయత్నం ఈ మధ్యనే ప్రారంభించామన్న విషయం మనవి చేసుకుంటున్నాను. కాన్ ఫరెన్స్ అవ్ ది రిజలంట్స్ అవ్ ది వలంటరీ ఆర్గనైజేషన్ యిన్ ది స్టేట్, అ సభలో ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రభుత్వ ప్రకటన చేశారు 40 లక్షల రూపాయలు ఈ రకమైన కార్యక్రమానికి మేము కేటాయిస్తున్నామని చెప్పారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం లభిస్తున్న 20 లక్షల రూపాయలు యిస్తే 10 లక్షల రూపాయలు ఊరేగింపు దేవస్థానం నుంచి ముడుపుందని, యివి గాక 10 లక్షల రూపాయలు యితరత్రా వసూలు చేసి 40 లక్షలకు ఉక్కువ కాని పద్ధతిలో సోషల్ వెల్ ఫేర్ అనేది ప్రత్యేకించి ఏర్పాటు చేస్తామని ప్రకటన చేయడం జరిగింది. సంఘంలో దగావడి, అధ్యాన్ని పరిస్థితిలో వుంది, శారీరకంగా, మానసికంగా కృంగి

4-10 p. m

పోయిన యీ రంగతి ప్రజలకు ప్రత్యేకమైన సహాయం, రిహాబిలిటేషన్ కార్యక్రమం కొనసాగించడానికి, అనాథులు, అన్నార్తులు, దరిద్ర నారాయణులైన వీరి అభ్యున్నతికి కార్యక్రమాలు నిర్వహించడానికి ఒక నూతనమైన అధ్యాయం మన రాష్ట్రంలో ప్రారంభమయింది. వీరి ఆర్థికాభ్యున్నతికి ఉపయోగపడే కార్యక్రమాన్ని వేసుకుని ముందుకు వెళ్లే ఒక కొత్త అధ్యాయం, దీనితోపాటు వెల్ ఫేర్

కార్యక్రమాలు అమలు జరిపే ఒక న్యూ లైన్ ను యిచ్చే అధ్యాయం ప్రారంభమైనదని నేను మనవి జేస్తున్నాను

అధ్యక్ష, ఇంతేకాదు, ఇంతకుమించి ఒక విధమైన సోషల్ రిఫార్మ్ దృష్టితో కూడిన వాతావరణాన్ని దేశంలో ప్రవేశ పెట్టవలసిన అవసరం వుంది కులం ప్రాతిపదికపై ఏర్పడిన సాంప్రదాయ పరమైన యీ సమాజములో ఒక శాస్త్రీయమైన దృక్పథం ప్రవేశ పెడితే తప్ప మనిషి మనిషికి మధ్యవున్న అడ్డు గోడలు చూరిపోవని, అంతరాలు పోవని, దీనికి ఒక ఉద్యమం ప్రారంభం కావాలి, ప్రజల సహకారంతో, ప్రజా ప్రతినిధుల సహకారంతో యిది జరపాలనే ఒక ప్రయత్నం కూడా ప్రారంభమైనదని మాత్రం నేను మనవిజేస్తున్నాను, ఇంటర్ రాష్ట్ర మారేజెస్ గురించి 5 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది ఈ విషయంలో 5 లక్షలు ముఖ్యమని నేను అనుకోవడంలేదు. దాని కొరకు వినియోగించబడిన కొద్దిపాటి మొత్తం అది అని మాత్రమే మనవి జేస్తున్నాను అంతకు మించి ఒక మహారాష్ట్రమైన భావ విప్లవాన్ని సంపదతను తయారు జేయడం ప్రధానమని నేను భావిస్తున్నాను. అందుచేత, యీ దశలో ఒక రకమైన మార్పుకు, పెద్దయెత్తున, అందరి సకారంతో రాష్ట్ర రూపం రాష్ట్రంలో త్వరితగతిన ప్రారంభం కాబోతున్నదని నేను యీ సందర్భంలో మనవి జేస్తున్నాను ఇది ఒక నూతనమైన అధ్యాయంగా, ఒక ముఖ్యమైన ఘట్టంగా యీ సందర్భంలో మనవి జేయడానికి నేను ప్రయత్నిస్తున్నాను.

అంతేకాదు, దీనితోబాటు ఇంకొకరకమైన కార్యక్రమం కూడా సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు తీసుకున్నదనే విషయం కూడా నేను మనవి జేస్తున్నాను. ఇదివరకు హెచ్చుగా శ్రద్ధ పెట్టని విషయంపై నేను దృష్టిని కేంద్రీకరించడం జరుగుతున్నది. అనేక రికార్డెస్ లేబర్ వున్నది క్వారీ వర్కర్స్ వున్నారు, శ్యా వెంజెర్స్ వున్నారు. వీరందరి గురించి ఏమి చేయాలి? వేరే ఒక ఎక్స్ పర్ట్ బాడీ ఏర్పాటు చేసి, అందరి సహకారంతో వారి వివేదికను ఆధారం చేసుకుని, వారి సమస్యలు పరిష్కరించడానికి ఏదయినా ఒక ప్రత్యేక ప్రయత్నం చేయాలనే ఉద్దేశంతో యీ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నదని, యీ బడ్జెట్ లో మేము ఆ సూచనలు కూడా పొందుపరచామని మనవి జేస్తున్నాను. అట్లాగే ఒక కార్యక్రమం చేపట్టినప్పుడు ఎప్పటికప్పుడు అది యిచ్చిన ఫలితాలను కూడా మనం పరిశీలించుకుంటూ పోవలసి ఉంటుంది ఆ రకంగా చూసినప్పుడు ఇమాజినేషన్ కావాలి, స్టడీ కావాలి అది దృష్టిలో వుంచుకొని కొన్ని టేక్ ఏప్ చేయడం జరిగింది. ఉదాహరణకు, సభ్యులు కొంతమంది హౌసింగ్ ఫెడరేషన్ అధ్వరణ నిర్మాణం చేసిన ఇళ్లు సరియైన వద్దతిలో లేవని విమర్శ చేశారు; సూచనలు చేశారు, ఇవి యీ రకంగా నిర్మించబడడానికి ఇందులో వున్న డిఫికల్టీస్ ఏమిటో తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా, ఒర్టోవిక్ పెన్షన్స్ కు సంబంధించి—సంవత్సరానికి 70 లక్షల రూపాయల దాపు ఇప్పుడు బడ్జెట్ లో కేటాయిస్తున్నాం, ఇది వారికి ఏ మేరకు ముడుతున్నది? ఏ మేరకు ఫలితం యిస్తున్నది? అనేది కూడా కొంతవరకు పరిశీలించబడివున్నది. మనం యిస్తున్నది ఎవరికి, ఎంతవరకు వ్యవయోగపడుతున్నదో తెలుసుకోకుండా

వెళ్ళడం మంచిదికాదు దీని ఇవాల్వేషన్ గురించికూడా తెలుసుకోవలసినదిగా రిఫర్ చేయడం జరిగింది

అలాగే, ఇప్పుడు ఏ బంజరు భూములనయితే మనం సంపిడిచేశామో ఆ సూములు ఆ హరిజనుల చేతులలో వున్నాయా? వారు వాటిని ఏమేరకు అనుభవిస్తున్నారు? అందులో ఎన్ని అన్యక్రాంతమయినవి? అదేది కూడా తెలుసుకుని ముందుకు వెళ్ళగలసిన అవకాశమున్నది. అలాగే హరిజనులకు యిస్తున్న ఇళ్ళ స్థలాలు యివ్వడం మొదలయినవి వున్నాయి ఇవికూడా ఎంతవరకు వారు వుపయోగించుకుంటున్నారో? వారికే ఇవి పట్టాలు పడుతున్నాయో, లేదా? అనేది తెలుసుకోనిదే యీ సమస్య పరిష్కారంకాదు అరుంగు కూడా పరిశీలించి ముందుకు వెళ్ళాలని ప్రయత్నిస్తున్నామని మనవిజేస్తున్నాను అందుచేత, ఇవాల్వేషన్ అండ్ స్టడీ అనేది చాలా ముఖ్యమైన భాగం

రెవెన్యూ, జనవరి 19 సోషల్ వెల్ ఫేర్ డేగా రాష్ట్రమొత్తంమీద జరపాలని అనుకోవడం జరిగింది ఇది ఏమేరకు జరుగుతుందో చూద్దామని ప్రయత్నించాము దీనిపలన చాలా సంతోషిస్తున్న పరిణామ వచ్చాయి ఎంతో ఉత్సాహంతో అధికారులు, అసభికారులు దీనిని జరిపి ఎంతో ఆశను కల్పించారు దేశం మొత్తం మీద అంధ్రప్రదేశ్ ప్రప్రథమంగా ఇటువంటి కార్యక్రమం చేపట్టినది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని, యీ అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని, మునుముందు మరికొన్ని కార్యక్రమాలు రూపొందించాలనే ఉద్దేశం వుంది. హరిజనులు, గిరిజనులు వీరి గురించి, మొత్తం సమాజం గురించి నిర్వహించవలసిన బాధ్యతను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆ కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం జరుగుతుందని మనవిజేస్తున్నాను

ఇంక, ఎక్కడెక్కడియితే హరిజనులను, గిరిజనులను బాదిస్తున్నారో, దొర్ల న్యాలు జరుగుతున్నాయో-చానికి వ్యతిరేకంగా, ఇది ఒక యాంటి-రిప్రెషన్ డేగా వుండాలి, సాంఘిక న్యాయం కల్పించడానికి యిది దోహదకారి అయ్యేవిధంగా వుండాలని, ఆ దృష్టితో కూడ యిది జరుపుతున్నామని మనవిజేస్తున్నాను. ఈ రకంగా కొత్త పద్ధతులలో యీ కార్యక్రమాలను నిర్వహించాలని ఆలోచిస్తున్నాము.

ఇంక, యీ ఇళ్ళ నిర్మాణం విషయంలో చాలామంది గౌరవసభ్యులు అనేక సూచనలు చేశారు. ఈ సమస్యను ఎప్పటికీ పరిష్కారం చేస్తారని అడిగారు ఇంకా దీనికి ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది అని అడిగారు. అసలు యీ సమస్యను పరిష్కారం చేస్తారా, చెయ్యరా? అని అడిగారు. ఈ రకమైన మాటగా కొంత వచ్చింది. మొదటి విషయం మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ప్రభుత్వం తాము విషయంగా, ఒక పార్టీ తాము సమస్యగా ఎవ్వరూ చూడవద్దు, ఆ దృష్టితో మేము కూడా దీనిని చూడడం లేదని నేను చాలా స్పష్టంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతేగాదు, యిండ్ల స్థలాలు యింకవ్వయిర్ చేసే విషయంలో కూడా కొన్ని ప్రాంతాలకు మాత్రమే పరిమితమై, కొంతమందికి మాత్రమే ప్రయోజనం కలిగే పద్ధతి వుంటే అది పనికిరాదు. అట్లా వుండకూడదని అందరికీ ఉత్తరువు జారీ చేస్తున్నాము. అదే నేను యీ సభాముఖంగా కూడా మనవి చేస్తున్నాను. జిల్లాలలో ఉన్న మొత్తాన్ని అన్ని నియోజక వర్గాలకూ యూనిఫారంగా అందేటట్లుగా,

4-20 p. m.

ఒకచోట చేసి లక్కిన చోట్లను చుట్టేటట్లుగా వుండకుండా చేయాలని చెబుతున్నాము. యూనిఫారంగా అన్ని సమీతులలోనూ, లేవోరే అన్న అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలలోనూ కూడా జరిగాలనే ఉద్దేశం రప్ప ఇంకొకటి కాచిని మనవి చేస్తున్నాను. అందరికీ ఫలితం వచ్చి తీరాలి. అన్ని ప్రాంతాలలో కూడా రావాలనే ఉద్దేశంతో చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది పల్లెటూరు మార్కెట్ పరిమితం చేశారు, పట్టణాల మాట ఏమిటి అన్నారు కొందరు గౌరవ సభ్యులు. ఈ మధ్యనే యీ విషయం గురించి ఆలోచించడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు పచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరం నుంచి అంటే 1-4-75 నుంచి మునిసిపల్ ట్యాన్సులో కూడా ఎక్సయర్ చేద్దామనే మాట చెప్పడం, దానిని గురించి ఒక నిర్ణయం చేయడం కూడా జరిగింది. అంప్సన్ ఏరియాస్ లో, మునిసిపల్ ట్యాన్సులో ఏర్పడిన ఎక్స్ టెన్షన్ చేయరాదని వున్న ఆంక్ష దీనితో తొలగిపోయింది. అందువల్ల పచ్చే నెల నుంచి పీలయినంత వరకూ ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశం ఏర్పడింది. మనవి చేస్తున్నాను. వంశ నత్యనారాయణ గారు యిట్లా ఎప్పటికప్పుడు లాండు ఎక్సయర్ చేసుకుంటూ పోతుంటే ఎవరో కోర్టుకు వెళ్లి, మొత్తం పని జరిగిందా స్టే లెచ్చి, యిబ్బందిలు వస్తుంటే మనం ముందుకు వెళ్లడం కష్టం కాబట్టి కోర్టుకు వెళ్ళడానికి పీలులేని పద్ధతిలో కొన్ని ండిషన్లు ఆర్డర్లు సవరించి అయినా, పెట్టి నిరోధించకపోతే యీ కార్యక్రమం జోరుగా సాగడం కష్టమని చెప్పారు. ఆ విధంగా కోర్టు జూరిన డిక్షను ఊసు చేస్తూ కొన్ని ప్రొవిజన్లు యిన్ కార్పొరేట్ చేయడానికి పీలవుతుందో లేదో తెలియదు కాని, కాన్ స్టిట్యూషన్ లుగా, రిగర్ సాధ్యమైతే ఆ పాసిబిలిటీ కూడా ఎక్స్ ప్లోర్ చేయడానికి కూడా ఇంకామని మనవి చేస్తున్నాను. అది ఎంతవరకూ సాధ్యమో పరిశీలన చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. హైదరాబాదు వచ్చిన ప్రపోజిల్లు మాసాల తరబడి మూలుగురాయనీ అనేమాటకూడ విమర్శగా వచ్చింది. గెజిట్ నోటిఫికేషన్లు కావాలి, డి. ఎస్. షిల్డ్ కేషన్లు, డి. డి. పబ్లికేషన్లు అన్నారు, ఎప్పుడు జరుగుతాయి, అలా పబ్లికేషన్లు అనికూడా చాలా మంది సభ్యులు చెప్పారు. అయితే, యీ జాప్యం ఎందుకు జరుగుతోంది? ఎందుకు దీనిని కట్ చేయలేము? ఇక్కడకు వచ్చిన కాగితం రెండుమూడు మాసాలలోగా అచ్చు పడి తీరాలి, పూర్తి చేసి తీరాలి, పెండింగుగా వుండడానికి పీలులేదని ఒక నిర్ణయం చేసి, ఆవిధంగా ఒక ప్రైము లిమిట్ పెట్టి యిచ్చింది లేకుండా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. దానికి ప్రయత్నం జరుగుతోందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతే గాక కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు 20 ఏండ్ల క్రిందట పెట్టిన కాగితం — ఇండ్ల స్థలాలు కావాలని పెట్టిన కాగితం యిప్పటికి రాదు ఇది ఏమిటి అన్నారు, ఒక జిల్లాలో, ఒక తాలూకాలో 20 ఏండ్లు వుండిపోతే ఇంకొక తాలూకాలో రెండేళ్ల క్రిందట పెట్టిన కాగితం బయటకు వస్తే బాధగా వుంటుంది. అందుకే యూనిఫారంగా అన్ని ప్రాంతాలలోకూడా ఒకే కాలంలో యీ కార్యక్రమం సడపాలనే ఉద్దేశంతో, యీ యిబ్బందిని తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అయితే, దీనివల్లకూడా యీ సమస్య పూర్తిగా పరిష్కారం కాకపోవచ్చు. నేను ఇంకొకటి కూడా అనుకొంటున్నాను. ఇండ్ల స్థలాలు లేవి ప్రతి హరిజనునికి ఇండ్ల స్థలాలు యివ్వాలి అనేది మన ఆలోచనగా వున్నది. స్థలం లేకపోతే — అరలు మనిషి ఎవరు అనేది

తెలుసుకుందాము. స్టాటిస్టిక్స్, సెన్సస్, లెక్కలు ఉంచుకుందాము, వారు కాగితం పెట్టినా, పెట్టుకోకుండా ఇంట్లో స్థలం లేని హరిజనుడు ఎక్కడ వున్నప్పటికీ విడిగా పరుసమీద యిచ్చుకుంటూపోతాము దీనికి ఒక పథకం తయారు చేసుకోవాలి, స్టాటిస్టిక్స్, సెన్సస్ వుండాలనే పద్ధతులలో కూడా ఉత్తరువులు జారీ చేసి ఆ లెక్కలన్నీ మూడు వుంచుకొని ..

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — ఇప్పుడు బడ్జెటులో కేటాయించిన డబ్బు చూస్తే అట్లా చేయడానికి వంద సంవత్సరాలు పట్టుకుంది

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి .— వారిని వంద ఏండ్లు వెనుకకు పోవద్దనికోరు తున్నాను నేను వంద ఏండ్లు ముందుకు కూడా పోవడం లేదు ఈనాడున్న పరిస్థితి యిది. ఎం. లొండరలో పీలయితే అంత తొండరలో యివ్వాలని అనుకున్నాము. ఈవేళే ప్రశ్నల సమయంలో 45 68 కోట్లు ఖర్చవుతుంది అంటున్నారు, మరి ఎప్పుడు యిస్తారు అంటే — యీ 46 కోట్లు కేవలం వ్యవసాయం మీద ఆదారపడి, ఇండ్లస్థలాలు లేని ప్రతి ఒక్కరికీ అందరికీ కలిపి ఎంత అవుతుంది అంటే ఒకప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం అంచనా వేసి ఒక నివేదిక యివ్వండి అన్నప్పుడు హరిజన, హరిజనేతర. — అందరినీ నివాస స్థలాలు లేని ప్రతి ఒక్కరినీ లెక్కలో పెట్టుకొని మొత్తం 16 లక్షలు మందికి యివ్వవలసి వుంటుంది అన్నాము. దానికి దాదాపు 46 కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది అనుకున్నాము. కేవలం హరిజనుల గురించి కాదు అది. అందరికీ కలిపి వున్న సంఖ్య అది ఇప్పుడు హరిజనుల విషయంలో ప్రత్యేకంగా యిద్దామనుకుంటున్నాము. ఈ సమస్య పరిష్కారం చేయడం గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా స్పష్టమైన ప్రకటన చేయడం జరిగింది. లాండు సీరింగు యాక్టు వల్ల వచ్చే స్థలం, ఇంకా అవసరమైతే టౌనుకు ఎడ్జనెంటుగా వున్న స్థలం రీసుకొని అయినా సరే దానిని ఉపయోగించుకొని రెండు సవత్సరాలలో యిది పూర్తి చేయాలని అనుకుంటున్నాము. వారు యింత స్పష్టంగా ప్రకటించిన తరువాత నేను ప్రత్యేకంగా వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరం వుంటుందనుకోవడం లేదు. ఇది దీనికి సంబంధించిన ముఖ్యమైన విషయం అనేక మంది గౌరవ సభ్యులు కొన్ని విషయాలు బాధతో, కష్టముతో కఠినంగా చెప్పారు నేను దానిని యింకొక విధంగా అనుకోవడం లేదు. హరిజన చేకీ వున్నది, అ దులో ప్రవేశించడానికి దారి లేకపోతే ఎ.త.కాలం. ఏవిధంగా ఖరీదాలి? ఇది చాలా బాధాకరమైన విషయం ఈ సమస్య యీ రూపంలో కొనసాగుతోందని వినినప్పుడు మనకు కూడా బాధ కలుగుతుంది. జబ్బుతో వున్న ముడిపి బయటకు రావాలంటే సాధ్యం కాదు. ప్రాజెం పోయిన ముడిపిని బయటకు తీసుకురావాలంటే కూడా సాధ్యం కాదు మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 26 ఎండ్ల యిపోయింది. కనీసం చనిపోయిన మినిషిని ఒగ్గలేద్దామంటే బరియర్ గ్రాండు లేకపోతే బాధ కాక మరేమిటి? ఇది ఎంతకాలం? ఈ విధంగా వారు చెప్పారు. దీనికి ఎంత డబ్బు వున్నది అనేది సమస్యకాదు. ఈ సమస్య తీవ్రమైనది. ప్రభుత్వం యీ సమస్యను పరిష్కరించి తీరాలి. ఏ కాఖలో డబ్బు మిగిలినా తీసుకొని పరిష్కారం చేసితీరవలసిన సమస్యగా నేను దీనిని భావిస్తున్నాను. ఆ రూపంలోనే దీనిని ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా తీసుకుంటారని నునవిచేస్తున్నాను. ముందు యీ రిపోర్టు తెప్పించదాము — ఏయే గ్రామాలలో

4-30 p. m.

బరియర్ గ్రాండ్స్ లేవు. దీనికి ఎంత డబ్బు ఖర్చవుతుంది, యీ సంవత్సరంలోగా యీ సమస్యను పరిష్కారం ఎందుకు చేయలేము అన్న దృష్టితో ప్రయత్నం చేస్తామని నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం వెనుక డడని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. చాలామంది గౌరవ సభ్యులు అనేక విషయాలు చెప్పారు. ఒకమాట మాత్రం చెప్పాలి. మాకు సంబంధించినంత మేరకు మేము వెనుకబడి ఉన్నాం, మేము కొంత అక్రష్ట చేస్తున్నాం అనే విమర్శలు కూడా వచ్చాయి. అందుకే మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరికంటే మేము వెనుకబడి లేము. కొంచెం ఆవ-హన కావాలి అదే మనవిచేయ దలచాను. ఈ ప్రభుత్వం హరిజనుల గురించి చేయదలచి చేయగలిగింది ఒక్కటి. ఒక్కవని, ఉండీనా, అది ఇక్కడి ఉండడానికి వీలులేదని చూద్దామని మనవిచేస్తున్నాను. ఒకరోజున ఒక ప్రయత్నం చేశాము నెలగా రూ. 14 ల స్కాలర్ షిప్ ఉండేది. హైస్కూలు పిల్లలకు కాలేజీ విద్యార్థులకు ఒకే విధంగా ఉండేది. దానిని ప్రేక్ చేసి వారిని మీద స్థాయికి తీసుకువెడదాం ఎట్లాగైనా అనుచున్నాం. కొంత రిమిక్ ఉన్నప్పటికీ కొంత విమర్శ వచ్చినప్పటికీ ఒకదారి దొరుకుతుందని ఆలోచించుచున్నాం. చేస్తాము మొట్టమొదట జనవరి మాసంలో ముఖ్యమంత్రిగారు పునీ స్వీకారం చేసిన తరువాత ఈ శాఖను దయతో నాకు ఇచ్చిన డరువార, కొద్దికాలంలోనే దారు లేనినెటులో రూ. 10 లు పెంచారు. డిసెంబరు వరకు రూ. 40 వుండేది. రూ. 50 లు చేసారు. కొద్ది మాసాల్లోనే రూ. 80 లు, రూ. 90 లు ఎందుకు చేయలేము ఇంకా ఎంత ముందుకు వెళ్లగలము అని ఆలోచించాము. అండ్రికి కాకపోయినా కాలేజీ వారికే నా కడ్డం అనుకున్నాము. ఇండియా గవర్నమెంటు నుంచి డబ్బు రాదు. ఎలా వదలదే వారిని అడిగాము. నేను థిర్డ్ వెల్లెనప్పుడు ప్రతిసారి ఆరుగురూ వచ్చాను. అందు గురించి ప్రత్యేకించి వెళ్లాం స్కాలర్ షిప్ లేటు పెంచాలి, ఎప్పుడో 20-40 సంవత్సరాల క్రితం ఇచ్చిన లేటు ఇప్పుడు ఇప్పటికీ లాభంలేదు అన్నాము. వారు చూస్తాం అన్నారు కాని పని జరగడం లేదు. వాకికండుముందు మనమే నిర్ణయం చేశాం. అనుకుని మొత్తం సోషల్ వెల్ఫేరు హాస్టల్స్లో ఉన్న విద్యార్థులందరినీ ఎటాచ్డ్ హాస్టల్స్లో చేరిపోండి, మొత్తం మీకు ఎంత ఖర్చు అవుతుందో అంతా మేము ఇస్తాం అని చెప్పాం. ఇండ్లో బాకవర్లు, హరిజన, పార్వర్లు అని లేదు. అండ్రికి ఇస్తాం అన్నాం. అక్కడ వరున్న మీరందరూ వెళ్లి ఎటాచ్డ్ హాస్టల్స్లో చేరిండి. మొత్తం ఖర్చు భరిస్తాం అన్నాం. రూ. 150 లు నీసం అవుతుంది ప్రతి విద్యార్థికి అనుకున్నాం. విశాఖపట్నం మెడికల్ కాలేజీలో ఆ రకంగా ఎటాచ్డ్ హాస్టల్స్లో విద్యార్థులు సోషల్ వెల్ఫేరు హాస్టల్లు నుంచి వచ్చి చేరడం వల్ల ఒక్కొక్క విద్యార్థికి నెలకు రూ. 200 లు ఖర్చు భరించవలసివచ్చింది. ఇకే కానివ్వండి అనుకున్నాం, రూ. 200 లై నప్పటికీ భరించాము. ఆ విధంగా వీరైనవారు ఎటాచ్డ్ ఐనారు ఎటాచ్డ్ కానివారి విషయం ఉంది. స్టేటు గవర్నమెంటు హాస్టల్లు ఉన్నంతవరకు ఇండియా గవర్నమెంటు నుంచి కాని రాదు. మీదే హాస్టల్లు, మీదే భరించండి అంటున్నారు. మనం పెట్టిన హాస్టల్లు కాకుండా చేసి మనం ఇచ్చే సౌకర్యాలు, అద్దె వగైరాలు ఇస్తూ, వారి కోఆపరేటివ్ హాస్టల్లు నడిపించుకుంటే డబ్బు పెంచి చేయగలుగుతామేమో అనుకున్నాం. ఆ రకంగా చేసి

హాస్టల్స్ మేనేజిమెంటు / పబ్లిక్ మెంటు నుంచి స్టూడెంట్లకు ట్రాన్స్ఫర్ చేసాము. మేము ఇన్స్టిట్యూట్ లు ఇస్తూ మేనేజిమెంటును ట్రాన్స్ఫర్ చేసాము. హాస్టలును ఎటాలిస్ చేయలేదు. ఆ ఉపనాన్ని కాని అక్కడ ఉండే వంట సామగ్రిని కాని దేనిని బైటకు రీసుకుపోలేదు. ప్రభుత్వ థింగ్స్ మేనేజ్ వారికే అనుభవించవచ్చుండి అన్నాం. అద్దె ఇంట్లో ఉంటే దానికి ఇప్పుడుండాం అన్నాం. దీనిని అమలులో పెట్టడంలో కొన్ని పొరపాట్లు జరిగాయి. అందుకు మేము ఎంతో సిగ్గుచు తున్నాం. మేము అనుకున్నది ఒకటైతే జరిగింది మరొకటైంది కాన్ని చోట్ల కొంత మందిని పోవాలి అన్నారట. కొంత మంది చాలాలు వేసాట. మాకు తెలిసిన మరుక్షణమే ఖచ్చితంగా యార్డు చేసాము. నిర్ణయం తీసుకున్నాం. ఎవరిని కూడ కష్ట పెట్టాలని రాదు. మార్కుల్ని శక్తి ఎవరికైనా ఉపయోగ పడితే మంచిది ఇబ్బంది పెడితే మార్కులు సంతోషం? ఎవరినైనా ఇబ్బంది పెట్టడానికి పద్ధతిలో ఉండాలనే కోరిక లేదు. దానిపై మరొకటి వో జారీ చేసాము. హాస్టలులో ఉన్న వంటవాని ఖచ్చిత భుజ్యం భరించాలి. వార్డెన్ ఖచ్చిత భుజ్యం భరించాలి. అక్కడ ఎక్స్ట్రీనీటీ ఛార్జీలు, వాటర్ ఛార్జీ ప్రభుత్వం భరించాలి. ఈ రకంగా అన్ని ఖర్చులు భరిస్తూ హాస్టలు మేనేజిమెంటు మాత్రం స్టూడెంట్లు పేర ఉండాలి, మేనేజిమెంటు మీదే అన్నాం. టి.వో. కూడా ఇచ్చాం. ఎవరినో బాధ పెట్టాం అని కాని బాగుపడుతుంటే చూడలేక చేసామని కాని అనడం ధర్మం కాదు. న్యాయం కాదు. దానిని గురించి ప్రశ్నించి ఎంతైనా చెప్పినా నేను సమాధానం చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేయను. వారి సహజ ధోరణిలో మాట్లాడి ఉండవచ్చును. కానాకున్న ఆవేశం పరిమితిలో పెట్టుకోడం అవసరమని గుర్తించి మరొక విషయంలోనికి వెళ్లడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. దీనివల్ల ఇంటియా గవర్నమెంటు వద్దకు వెళ్లాం. ఈ విధంగా మేము నూటికి నూరు పాళ్లు భరిస్తున్నాం. ఈ విధంగా ఎంతమందికి ఇవ్వగలము మీరు కూడా ముందుకు రావాలి అని మేము ముందుగా బాధ్యత తీసుకున్న తరువాత ఇండియా గవర్నమెంటుకు ప్రెషర్ ఇస్తే మన కోరిక నెరవేరింది అని చెబుతున్నాను. మన రాయభారం నెరవేరింది. ఇండియా గవర్నమెంటు వారు రేట్లు రివైజ్ చేసారు. ప్రొఫెషనల్ కాలేజీలలో ఉన్న విద్యార్థులకు రూ. 50 ల పెంచిన తరువాత రూ. 80లు అనుకునేది సంఖ్యతో నిమిత్తం లేకుండా, ఎంత మంది ప్రొఫెషనల్ కాలేజీలలో ఉంటే అంతమందికి హాస్టల్స్ లో చేరినట్లయితే మినిమం రూ. 125లు చొప్పున వస్తుంది. కొద్ది మాసాలలోనే వస్తుంది. ఆ రోజున విమర్శలకు గురి అనప్పటికీ చేసిన దానికి ఈ రోజున ప్రయోజనం కలిగింది. మొత్తం ఎంతమందికి వస్తుంది? వెంటనే ముఖ్య మంత్రి గారితో ఆలోచిస్తే మీరు ముందుకు వెళ్లండి అన్నారు. వీలైనంత వరకు ఇద్దాం అన్నారు. ప్రెషర్ వెళ్ళేరు హాస్టల్స్ లో కాలేజీ విద్యార్థులు ఐదు వేల మంది ఉండే వారు. ఆ సంఖ్యను ఐదు వేల నుంచి 11 వేలకు పెంచాలని ఆలోచన చేసాము. మొత్తం 16 వేలకు రావాలి అనుకున్నాం. ఒక్క సంవత్సరంలో ఐదు వేలందే 16 వేలకు వెళ్లాలని ప్రయత్నం చేసాము. అంతటితో ఆగాలని కూడా అనుకోలేదు. అనుకున్నది సాధించినా సాధించక పోయినా, ఈ సంవత్సరం వచ్చేసరికి మొత్తం కాలేజీలో చదివే వారు 22 వేల మంది ఉంటారు. ఇదివరకు 16 వేలు అనుకున్నాం. మరొక ఆరు వేలే కదా అనుకున్నాం. కాలేజీలో చదివే

4-40 p m

ప్రతి విద్యార్థిని హాస్టల్‌లో చేర్చడానికి ప్రతిష్ట పట్టాం ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఏమి చెడ్డ చేసాం? ఏమి తప్పు చేసాం? అటువంటి భావం ఎవరికి? అటువద్దు దయతో అటువంటి భావం మీ కడుపులో ఉంటే అక్కడినే ఉండినవ్వండి. ఎవరితోను చెప్పవద్దు. పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్స్ లోనూ ఉన్నది. ఇది కాక ప్రొఫెషనల్ కాలేజీలలో చదువుతున్న వారికి ఒకమాట అనుకున్నాం ప్రత్యేకించి అందులో చాలిజనులు చాలా తక్కువమంది ఉంటారు ప్రొఫెషనల్ కాలేజీలలో బహుశా తక్కువమంది ఉంటారు. వారి అంచనా వేసుకుని వారికి సంబంధించిన మొత్తం ఎక్స్‌పెండిచరు భరిస్తామనుకున్నాం మీదకు వెళ్ళినవాడు కావాలి మరీ మీదికి వెళ్ళినవాడు అని పించుకోవాలి ప్రోత్సాహం యిద్దాం ఆరకంగా ప్రయత్నం చేద్దామనుకున్నాం పైలు నడుస్తున్నది ఉత్తరపులు జూరీ కావడానికి ప్రైము పడుతుంది అదికూడా సాధిస్తామని మనవిచేసుకుంటున్నాను అంతటితో ఆగలేదు. ఇంతవరకు యిప్పుడు ప్రీ-ఎగ్జామి నేషన్ ప్రైయింగ్ పెంటరు ఒకటి, బ్రయిబలు కల్చరల్ రిసెర్చి ప్రైయింగు యిని స్టిట్యూట్-ఐ ఎ ఎస్. ఐ పి ఎస్. పరీక్షలు మినహా తక్కినయూనియను పట్లకు సర్వీసు కమిషను ఎగ్జామినేషన్సు యితర స్టేటు సర్వీసు కమిషను ఎగ్జామినేషన్సుకి పెడ్యూల్డ్ కాన్సు, పెడ్యూల్డ్ బ్రయిన్స్ స్టూడెంటుకి ప్రైయింగు యిస్తారు చాలమంది ఉత్తీర్ణులై వారు. చాలమందికి ఉద్యోగాలు దొరికాయి. ఆ సంవత్సరం ఉన్న విషయం చాల తక్కువమందికి తెలుసును అక్కడితో ఆగలేదు కేవలం హరిజన విద్యార్థులకు ఐ ఎ ఎస్ ఐ పి ఎస్ పరీక్షలకు తరఫీదుయిచ్చే నిమిత్తం రె రులక్షలు కేటాయించాము ఈ సంవత్సరం అక్టోబరు నెలనుంచి ప్రారంభించి అటువంటి వారికి రాష్ట్రంలో అవ కాళం కల్పిస్తున్నాం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డబ్బుతో దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవిచేసుకుంటున్నాను. ఏమీ తక్కువచేయాలనే ఉద్దేశ్యంలేదు. శక్తి ఉన్నంత వరకు ప్రయత్నం జరుగుతున్నది అంతేకాదు. యిదివరకు కాలేజీ గరల్సు హాస్టల్సు రాష్ట్రం మొత్తంమీద 4 ఉన్నాయి. రెండు హైదరాబాదులోను ఒకటి తిరుపతిలోను ఒకటి ఆనంతపురంలోను ఉన్నాయి. గత సంవత్సరం ఈ 4 ని 20 హాస్టల్సు చేయడం జరిగింది ఇంక రెండు జిల్లాలలో ఉండిపోయినాయి అదిలాబాదు, విశాఖపట్టణము ఉండిపోయినవి ఈ రెండుజిల్లాలలో యిప్పుడు పెడతాం గరల్సు కాలేజీ హాస్టల్ లే జిల్లా ఉండకూడదు యికమీదట అని అనుకున్నాం. వడమంది ఉన్నారని చెప్పలేను. 30 నుంచి 50 వరకు-వచ్చిన వారందరిని చేర్చించాలని ఆరకంగా ప్రయత్నం చేద్దామని అనుకున్నాం. ఆరకంగా ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. అదేవిల్లల హాస్టల్సు హైస్కూల్సు అండ్ కాలేజీ హాస్టల్సులో ఉండేవారికి చదువు పూర్తయిన తరువాత బయటకు వచ్చిన వెంటనే ఏదైనా ఉద్యోగానికి దారి చూపించ దానికి ఏమి చేయగలమని యోచించాము. ప్రైవు మెషిన్సు ఇవి హాస్టల్సులో పెరికే పార్టుప్రైము రాత్రిపూట వచ్చి నేర్పుగల వారిద్వారా ప్రైవు ప్యాంప్యూండు నేర్పుకుంటే ఉద్యోగం దొరుకుతుంది. కొన్నిచోట్ల గరల్సు హాస్టల్సులో కుట్టుమెషిన్సు ఎందుకు పెట్టకూడదు ఎక్విజిషన్ ఆఫ్ స్పిర్స్ నైమర్బేయిన్లీ జీవితానికి పనికి వచ్చేది నేర్పుకం జరుగుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో అళతో ప్రయత్నం ప్రారంభించాము, పైలు నడుగుతోంది. ఈ సంవత్సరం ప్రారంభించుకొను మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాదు.

యూనివర్సిటీతో సంబంధించిన అవసరం ఉందనే ప్రశ్న ఒకటి వచ్చింది. ఎందుకంటే ఎలాంటి హాస్టల్స్ ఉన్నాయి కేళలో ఒక వద్దటి ఉందని విన్నాను. ఆ రకంగా ఎందుకు చేయకూడదని అనుకున్నాం. 15% నుంచి 20% వరకు ప్రత్యేకించి హాస్టల్స్ కాలేజీ విద్యార్థులకు నీట్లు అడ్మిషన్లు రిజర్వ్ చేయండి. ఖర్చులు మేము భరించుకుంటాము అడిషనల్ గా ఎంత ఐతే అంత భరించలేమా అనుకుంటే ఒక ఇబ్బంది వచ్చింది దీనికి యూనివర్సిటీ ఒప్పుకోవాలి వారిని సంప్రదించకుండా చేయడం సాధ్యంకాదు అక్కడికి కూడా పంపించాలనే ఉద్దేశ్యం ఉంది. ఈ ఆలోచన కొంచెం వెనక్కు వెళ్ళినట్లున్నప్పటికీ తొందరగా ముందుకు వెళుతుందని నమ్ముతున్నాను ఈ రకంగా ప్రత్యేకించి పాఠశాల కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యం ఉంది. ఇప్పుడు షెడ్యూల్డ్ బ్రయిట్స్ బాయిస్ ను పబ్లిక్ స్కూల్స్ లో ప్రత్యేకించి చేర్చిస్తున్నాం. కొంతమంది చదువుకున్నారు ఖర్చులు మేము భరిస్తున్నాం. ఆ రకంగా ఇందులో కూడా ఎందుకు చేర్చకూడదు. నెలెక్టు ప్యూతో 10 తో ప్రారంభించి ఎందుకు చేయకూడదని ఈ రకమైన ఆలోచన ఉంది. అదుగున ఉన్న విద్యార్థుల సరస్య పెద్ద ప్రాబ్లెం అయింది. ఎవల్కూషన్ స్టడీ మనవిచేశాను అందులో ప్రాబ్లెం ఆఫ్ స్టాగ్నెషన్ ప్రాబ్లెం ఆఫ్ పేసేజ్, ప్రాబ్లెం ఆఫ్ యిల్లిటరసీ హరిజనల దగ్గర ఎంతో ఉంది హరిజనలలో గిరిజనులలో చదువుతున్నవారు 10% ఉన్నారా 12% ఉన్నారా ఏమీ అర్థంకాదు. ఎప్పటికీ ముందుకు జెకతాలో ఏమీ తెలియడం లేదు అందుచేత ఏదైనా దారి చూడాలి దీనిగురించి ప్రత్యేక స్టడీ చేయాలి. 100 మంది 1వ తరగతిలో ప్రారంభించిన వారు ఏడవ తరగతి వచ్చేవరకి 40 మంది డాప్ అయిపోతున్నారు. ఈ డ్రాపేజీని కట్టించడానికి ఏమీ చేయాలనే ప్రాబ్లెం ఎక్స్ ప్లాజివ్ గా స్టడీ చేసి ఎక్కడ గ్లాగ్ చేయాలి ఎక్కడమైన సౌర్యములు కలిగిస్తే 40 మంది యిల్లిటరసీకి లాప్స్ కాకుండా ఉంటారని చూడాలి ప్రత్యేకించి ఏడవ పదవ తరగతి పాసైన విద్యార్థులలో జిల్లాలో బెస్టు హరిజన విద్యార్థికి యిన్ సెన్టివ్ కలిగించడానికి నెలె 00 రూపాయలు నెక్స్ట్ హయ్యర్ క్లాసు చదువుతున్నప్పుడు యితర స్కూల్స్ లో నిమిత్తం లేకుండా అదనంగా యిద్దాం, చూద్దాం ఎంతమంది వస్తారో. 100 రూపాయలు బెస్టు స్టూడెంటుకు అంతేకాదు 60 శాతము పైగా మార్కులు వచ్చిన ప్రతి హరిజన విద్యార్థికి నంబరుతో నిమిత్తం లేకుండా 10వ తరగతి అయితే ఎంతవరకీ 100 రూపాయలు 7వ తరగతి అయితే నెలెకు 50 రూపాయలు మనం యిద్దాం. ఇన్సెంటివ్ యివ్వడానికి జీ. ఓ. జారీ చేయడం జరిగింది. ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఇదంతా వాని బాగుపడితే ఏడుద్దామా? లేక ఎవరి కన్నీళ్లు తుడుద్దామా? మా విశ్వాసం మా ఆదరణం మాకు ఉంది దాని ప్రకారమే చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకా ఎక్కువ చెప్పి విసిగించడం మంచిది కాదనుకుంటాను. రేట్స్ ఆఫ్ స్కూల్స్ పెంచామని ఈ సభవారి దృష్టికి యిదివరకే తెచ్చాను. ఇదివరకు యిస్తున్నటువంటి 50 రూపాయలు 125 అయినదని మనవిచేశాను. అదపిల్లంకు మరొక పది ఎక్కువ. ఇంటర్మీషన్ విమన్స్ యియర్ కాబట్టి 135 రూపాయలు. ఈ రకంగా వస్తున్నది. 1973-74 వచ్చేవరకి స్కూల్ డివీ క్రింద 32,80,000 ఖర్చు పెట్టాం. 1974-75 సంవత్సరం కమిటెడ్ ఎక్స్ పెండించరు 116,25,000 రూపాయలు. ఎందుకోసం

ఖర్చు పెడుతున్నాం. వారు బాగుపడితే దుఃఖించడానికా? వారు బాగుపడితీరాలని ఖర్చు పెడుతున్నాం అందుకోసమని మనవి చేస్తున్నాను అర్బన్ ఏరియాస్ లో యిండ నిర్మాణం పూర్తిగా మానేశారన్నారు ఏమీ మానేయలేదు ఇదివరకు వారి తొరపున చేదామనుకన్నది యిప్పుడు వారే చేసుకుంటే సహాయం చేదామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు ఎక్కడ పీల్చే అక్కడ చేయండి కనీసం అర్బన్ ఏరియాస్ లో కొంత మంది తీర్చే శక్తి వారికి ఉంది. అక్కడ ఎందుకు చేయ కూడదనుకున్నాం. అర్బన్ ఏరియాస్ లోకొన్ని కో ఆపరేటివ్స్ పెట్టి గృహ నిర్మాణానికి పరపతి స.ఘాలు ఏర్పాటుచేసి హాడ్ కో ద్వారా ఎల్.ఐ.సి ద్వారా రుణ సౌకర్యం యివ్వాలనే ఆలోచన ఉంది హాస్టల్స్ కండిషను యింఫ్రావ్ చేయాలని ఈ సంవత్సరం ఆన్నీ చేయలేక పోయినప్పటికీ కొన్ని జిల్లాలలో ఆమెంటిస్ ఏ రూపంలో ను లోటు లేని పద్ధతిలో అన్ని సౌకర్యములు ఉన్న హాస్టల్స్ కొన్ని జిల్లాలలో ఉండాలని అనుకున్నాం. దానికి కొంతవరకు డబ్బు కేటాయించు కున్నాం 8 లక్షలు దాని క్రింద పెట్టాం చూద్దాం ఎంతవరకు చేయగలుగుతామో ఏ రకం అనున లోపమూ లేదు అన్ని సౌకర్యములు ఉన్నాయి అరకంగా అందరికి ఎందుకు చేయలేము, చెయాలనే పయర్చు కూడా జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను, హాడ్ కో నుంచి ఎల్.ఐ.సి. నుంచి అప్పు లీసుకువద్దాం. హాస్టల్స్ అద్దె క్రింద 20 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాం. 20 లక్షల రూపాయల అద్దె యిస్తున్నప్పుడు ఋణము తీసుకువచ్చి వడ్డీ క్రింద కొంత మొత్తము యివ్వవచ్చు కదా. తరువాత ఆ బిలింగ్ మనో ఆయిపోతుంది. దాని కోసము మనము ఎందుకు ప్రయత్నము చేయకూడదు? అనేది చూశాము హాడ్ కో వారు ఈ రూపములో యివ్వడానికి ఫేరబిల్ గా లేనట్లు తెలుస్తున్నది ఎల్.ఐ.సి నుంచి తీసుకొని హాస్టల్ సౌకర్యమును కలుగజేయడానికీ ఆలోచన చేయాలనే ఉద్దేశ్యము వుంది. వెట్టి గురించి కొంతమంది చెప్పడం జరిగింది. ఇది యింకా కొన్ని ప్రాంతాలలో వుంది తెలంగాణాలో వుంది ఎక్కడ వున్నప్పటికీ, వెట్టి అనేది ఏ రూపములో వున్నప్పటికీ మంచిది కాదు నిరసించవలసినదే రూపు మాపవలసినదే మ్యాగిస్ట్రేట్ ఆఫ్ ది ప్రొవిన్స్ ఎట్లా ప్రెవెల్ అవుతున్నది? ఎట్లా రూపుమాపాలి? ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకోవాలి అనేది వుంది. ఇది సోషల్ ఈవిల్ పురాతనమైన, పాతరాతి యుగము నాటి దోపిడి విధానానికి సంబంధించిన చర్యగా భావిస్తున్నాను. కాబట్టి దాన్ని గురించి ప్రత్యేకించి హామీ యిస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు కూడ సహకరిస్తే వెట్టి అనేది లేకుండా చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తామని మాట ఈ సందర్భములో మనవిచేస్తున్నాను. లేకపోతే మొత్తము సామాజిక ప్రగతికే కళంకముగా నిలుస్తుంది.

4-50 p. m

శ్రీ కె. రంగదాసు (కొల్లాపూరు):—వెట్టి లేకుండా చేస్తామని రెవెన్యూ మంత్రిగారిని చెప్పమనండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—లేకుండా చేస్తామని నేను చెబుతున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మొట్టమొదట చెప్పినవారు శ్రీరామమూర్తిగారు. కనుక వేటు ర్యాంక్ నుంచి కాబినెట్ ర్యాంక్ కి ఎందుకు ఎలివేట్ చేయకూడదు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — ఏమి చేసినా వారికి ఏమి లాభము? వారు అక్కడే కూర్చోంటారు

శ్రీ సి. వి. కె. రావు. — మా పొజిషన్ ని లక్షకువ అంచనా వేస్తున్నారా?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి — ఎ ప్లానిమెంటు ప్రొమోషన్ ప్రోగ్రామ్ అని కొత్తగా షోర్ట్ అప్ చేయడము జరిగింది. Shorthand training Course for increasing employability of weaker section. గురించి కొంత కేటాయించడం జరిగింది. Scheme for providing training for surveyors, village officers and Chainmen దీనికి కొంత డబ్బు కేటాయించడం జరిగింది. Establishment of regional centres in Typewriting and Shorthand for Scheduled Castes and Scheduled Tribes ఈ విధంగా వృత్తులలో ఓర్వీడు యిచ్చి అవకాశము కల్పించాలనే ప్రయత్నము జరుగుతున్నదని మన చేస్తున్నాను. ట్రైనింగ్ వెర్ ఫేర్ గురించి కొద్దిపాటి మాటలు మనవిచేస్తాను. న్యూ ప్రాజెక్టు అనేది కొత్తగా ప్రారంభము జరిగింది ఒకపుడు కేవలము సోషల్ సర్వీసెస్ ప్రోగ్రామ్ మాత్రమే అమలుచేస్తే ఇప్పుడు అది కాదు, గ్రోత్ ఓరియెంటెడ్ స్కీములు కావాలనే దృష్టికి ప్రభుత్వము రావడము జరిగింది. ట్రైనింగ్స్ నాన్ ట్రైనింగ్స్ మధ్య అభివృద్ధి స్థాయిలో వున్న తేడాను తొలగించాలనే ద్వేయమును పెట్టుకొనడము జరిగింది వెనుకపడి వున్నామనే మాట వుండకుండా సామాజిక కార్యక్రమాలలో కేంద్రీకరింపజేసి అభివృద్ధి చేయాలనే ప్రయత్నము జరుగుతున్నది. అందుచే, కొత్త ప్రాజెక్టును ప్రారంభించాము ఇన్ టిగ్రేటెడ్ నీరియా డెవలప్ మెంటు కార్యక్రమము ప్రారంభమయినది. ఇంకొక సెక్టార్ వైజ్ ప్లానింగ్ వుండేది. ఒక సెక్టారుకు యింకొక సెక్టారుకు మధ్య జరుగుతున్న కార్యక్రమాలలో సరియైన కోఆర్డినేషను లేక యిబ్బంది జరుగుతూ వుంది దానికి బదులుగా ఇంటిగ్రేటెడ్ నీరియా డెవలప్ మెంటు అనే కొత్త దృక్పథము వచ్చినది. ట్రైనింగ్ వెర్ ఫేర్ కి జనరల్ సెక్టారు నుంచి వచ్చిన ఫండ్లుకే పరిమితమై వుంటే అభివృద్ధి కాదని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ రకముగా కాదు ట్రైనింగ్స్ డెవలప్ మెంటు కోసము మొత్తము అన్ని సెక్టార్ల నుంచి డబ్బు రావాలి. ఖర్చు ఎక్కువగా చేయాలి. జనరల్ సెక్టారు రెస్పాన్సిబుల్ కాంస్టిమెంటరీ రోల్ ప్లే చేస్తుంది. హరిజన వెర్ ఫేర్ కి, ట్రైనింగ్ వెర్ ఫేర్ కి 15 కోట్లు 9 కోట్లు సరిపోతుండా అనే మాట వుంది. 15 కోట్లతో మాత్రమే దీనిని డెవలప్ చేస్తామనే మాట కాదు. ఇతర సెక్టార్ల నుంచి కూడ వీరి డెవలప్ మెంటుకి డబ్బు రావాలి మొత్తమంతా కలిపితే ఒక రకమైన ఇంపాల్సు వస్తుంది. జనరల్ సెక్టారు నుంచి వీరికోసము ఖర్చు చేయడానికి ఆలోచన ప్రారంభమయినది పథకము ప్రారంభమైనది. పి.డబ్ల్యు. డి. కాని. ఎడ్యుకేషను కాని, అగ్రికల్చర్ అండ్ యానిమల్ హజ్ బెండ్రీ కాని, మెడికల్ అండ్ హెల్తు కాని ఆ డిపార్టుమెంటు నుంచి కొంత డబ్బు దీనికి వస్తుంది. ఇంటిగ్రేటెడ్ ట్రైనింగ్ డెవలప్ మెంటుకి ప్లాను తయారు చేశారు. ఇప్పటికి 55 కోట్లు ఖర్చు చేయాలని పథకము వేశారు ఖమ్మం జిల్లాలో పెర్సెంటేజ్ ప్లాను రూపొందిస్తున్నారు. అది కూడ తయారవుతున్నది దానికి కూడ కొద్ది రోజులలో రూపకల్పన జరుగుతుంది. వారి డెవలప్ మెంటుకి

ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటు చాల ప్రధానమని అనుకొన్నాం. దానికి కమిటీని ఏర్పాటు చేయడము జరిగింది ఇండస్ట్రియల్ డిపార్టుమెంటు పెట్రిటరీ రామమూర్తిగారి ఆధ్యక్షతన ఏర్పాటయిన ఈ కమిటీ యిప్పటికే చాల సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసుకొన్నది వారికి 6 మాసాలు ప్రైము యిచ్చినప్పటికీ వచ్చే 2 నెలలలోనే పూర్తి చేయాలనే ప్రయత్నము జరుగుతున్నది జరుగుతుందనే విశ్వాసము వుంది.

ప్రైవిటైజేషన్ ఏరియాస్ లో పరిశ్రమల అభివృద్ధికి వారి రిపోర్టు ఎంతైనా దోహదము చేస్తుందని నమ్ముతున్నాను. ఇన్ఫ్రీగేషన్ డెవలప్ మెంటు ఎంత ముఖ్యమైనదో ఈ సందర్భములో ఒక మాట మనవిచేసాను ఖమ్మం జిల్లా ఆల్వారాపేటలో బోర్ వెల్స్ ఏర్పాటు చేశారు లోతున వున్న నీరు పైకి తీసి సాగు చేయడానికి

అందిస్తే తక్కిన ప్రాంతాలు కూడ ఈ విధంగా బాగుపడతాయనే ఆలోచన వుంది. కొన్ని ప్రాంతాలలో అందర్ గ్రాండు వాటరు సర్వే చేయడానికి ప్రారంభము జరుగుతున్నది విశాఖ జిల్లాలో పాడేరు ప్రాంతములో జరుగుతున్నది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో చేయాలని చెప్పాము. అది జరుగుతున్నది. ఈ మధ్య కొత్తగా

ఇంటిగ్రేటెడ్ ప్రైవిటైజేషన్ డెవలప్ మెంటు ఏజెన్సీ అనేది ఏర్పాటు చేశాము 4 జిల్లాలో మాత్రమే అది వస్తుంది ఒక్కొక్క జిల్లాలో 10 లక్షల ఖర్చు చేయడానికి వీలు వుంది మనకు వున్న నిధులతో మాత్రమే కొన్ని చోట్ల బోర్ వెల్స్ పద్ధతయనే ఆశ ఎందుకు కల్పించకూడదు అనే ప్రయత్నముతో ఇన్ఫ్రీగేషన్ డెవలప్ మెంటుకి ప్రాధాన్యత యిస్తూ ఈ కార్యక్రమము నడుస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. లాండు మార్కెటింగ్ బ్యాంక్స్ చేయవలసిన కృషి చాల వుంది. లాండు మార్కెటింగ్ బ్యాంక్స్ ప్రైవిటైజేషన్ ఏరియాస్ లో ఎక్కువగా ప్రవేశపెట్టి పెద్ద ఎత్తున ఋణ సౌకర్యమును యివ్వడము లేదు. ప్రైవిటైజేషన్ ఋణ సౌకర్యానికి దూరముగా వుంటున్నారు అందువల్ల

ప్రైవిటైజేషన్ ఏరియాస్ లో కూడ లాండు మార్కెటింగ్ బ్యాంక్స్ కవర్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము శ్రీకాకుళంలో రెండు బ్యాంక్స్ పెట్టారు. ఖమ్మం జిల్లాలో 1, 2 పెట్టారు విశాఖపట్టణములో పెట్టబోతున్నారు అదిలాబాదులో పెట్టబోతున్నారు కొద్ది కాలములో మొత్తము ప్రైవిటైజేషన్ ఏరియాస్ అంతా బ్యాంక్స్ పెట్టి సౌకర్యమును కల్పించాలనే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. నాకు నందింది ది బెంచ్ మార్కెట్ సర్వే చాల ముఖ్యము అని అనుకొంటున్నాను ప్రైవిటైజేషన్ ఫామిలీలో ప్రతివాని ప్రస్తుత లెవెల్ ఫిక్స్ చేయవలసి వుంటుంది ఆర్థిక సహాయము చేసి సంవత్సరము తరువాత వారు ఏ మేరకు వచ్చారు, వారు వచ్చిన లెవెల్ ఏమి అనేది తెలుసుకోవలసి వుంటుంది ఏమీ తెలుసుకోకుండా ఏ అంచనా లేకుండా వెళ్లిపోతూ వుంటే ఎప్పటికప్పుడు కోట్లు ఖర్చుపెట్టి వారు మూడుకు వెళ్లే లేదు అంటే బాగుండదు. ఎప్పటికప్పుడు ప్రోగ్రాం వుండాలి, పటిష్టంగా అమలు చేయాలి యింప్లిమెంటేషన్ లూప్ హోల్స్ వుండ కూడదు. ఎవల్యూయ్ చేసుకునే కార్యక్రమం ప్రారంభం అయింది, బెంచ్ మార్కు సర్వే చేయాలని ఏర్పాటు చేశాము, దానికొరకు కొంత మందికి ట్రైనింగు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది ప్రైవిటైజేషన్ కల్చరల్ అండ్ రీసర్చ్ యినిస్టిట్యూషన్స్ అని పెట్టడం జరిగింది. ఊరము మొత్తం మీద వున్నటువంటి రీసర్చ్ సెంటర్స్, పేరుబడినటువంటివి అప్పట్లోనే మన రాష్ట్రములోని కల్చరల్ రీసర్చ్ సెంటర్స్ అని

మనవి చేస్తున్నాను, దేశం మొత్తం మీద వున్న పెద్దలు అంతా వచ్చి తెలుసుకొని అన్ని ిధా సహాయపడుతున్నారు. ముందు ముందు అభివృద్ధి వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకా పొడుగాటి వుపన్యాసం చేసి మిమ్ములను విసిగించడంకోలేదు, చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు అనేక అంశాల గురించి తెలియజేశారు. విడి విడిగా వాటి గురించి చెప్పలేకపోయినప్పటికీ దయతో వారు చెప్పినటువంటి విలువైన అభిప్రాయాలను స్వీకరిస్తానని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— అధ్యక్ష, ఆవేదన, అవేశం, మనోవ్యధ, బాధ శ్రీరామమూర్తి గారి హృదయానికి రాలమండి పొంగి పొరలి ప్రవహించిన తరువాత మరి ప్రతి వక్షల నుండి ఏ రూపములో ప్రశ్నించాలో అర్థం కానటువంటి పరిస్థితిలో ఒక ప్రశ్న వేయవలచుకున్నాను నిన్న నేను వాకాడు గురించి చెప్పాను దాని మీద కే. ఆర్. వేణుగోపాలగారి రిపోర్టు జ్ఞానంగా చదివితే దాని కరస్పాం డెంటును ప్రాసిక్యూట్ చేయమని వుంది, అదే విధంగా నెల్లూరు జిల్లా సి. పి. ఐ. వారు కరవత్రం వేశారు. ఎక్స్ ఎ. ఎల్. ఎ వేమారెడ్డి ఒక అరి యచ్చారు, అనేక దఫాలు కానస సభలో ప్రస్తావించడం జరిగింది, అన్ని కలిపి సి. పి. ఐ. కి గాని ఎ. సి. బి. కి గాని రెఫర్ చేస్తారా ?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :— దీని మీద ప్రత్యేకించి నేను యిప్పుడు చేప్పే సమాధానం వెంటనే వారిని పూర్తిగా సంతృప్తిపరుస్తుందని అనుకోవడం లేదు. In the beginning itself I assured I cannot satisfy him immediately but ultimately I will be able to satisfy him యిప్పు వరకు జరిగింది చెబుతాను రెండు రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత వారికి ఏ రకంగాను ఆర్థిక సహాయం చేయడంలేదు, గత సంవత్సరానికి సంబంధించిగాని, వర్తమానముకు సంబంధించి గాని భవిష్యత్తుకు సంబంధించి గాని, అది మొదటి అంశం రెండవది. జరిగిన దానిని చుక్కనగా చూడకుండా పటిష్టంగా చేయవలసిన అవసరముందని అభిప్రాయపడ్డాము. దాని గురించి ప్రత్యేకంగా అడిటు జరిపించాలని అవసరమైతే ఏ జి ద్వారా జరిపించాలనుకుంటున్నాము. ఆ రకంగా చేసిన తరువాత ఏదైనా డబ్బు అదనంగా వుంటే అది రాబట్టడం గాని లేకపోతే అవసరమైన తీవ్ర చర్యలు తీసుకోవలసి వుంటే తీసుకోవాలనుకుంటున్నాము.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— ఎకౌంటు వరకు ఏ. జి చేయగలడు, 5-00 p m. ఎకౌంటు గాకుండా వేరే వుంది, విదేశీ సరుకులు పూర్తిగా సేల్ చేసి పిల్లలకు వాడ నట్లు మిల్క్ పౌడరు మందులు, వెసర్స్ వగైరా దుర్వినియోగము చేసినట్లు యిలాంటివి ఎన్నో ఆరోపణలున్నవి రేప్తో సహా ఆరోపణలున్నవి, అలాంటప్పుడు ఏ. జి. పోయి ఎకౌంటు తప్ప ఏమి చేయగలడు ? సి. బి. ఐ. కి గాని ఎ. సి. బి. కి గాని రెఫర్ చేయడములో వచ్చిన యిబ్బంది ఏమి వుంది? ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పు కోవచ్చు గదా

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :— అన్ని చెప్పలేదు, ఐ. జి. పి. కి రిఫర్ చేశాము, వారు కూడా దాని గురించి పరిశీలన చేస్తున్నారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసు డి. — కే. ఆర్. కేణుగోపాలాచార్యులు స్పీకరు ఆఫీసరు హానెస్టు ఆఫీసరు, డైరెక్టరు ఆఫ్ సోషల్ వెల్ఫేరు ఆఫీసరుగారు వున్నాడు, యిప్పుడు కృష్ణా జిల్లా కలెక్టరు, ఆంగ్ల రిరస్పాండెంటు ఆరెస్టు చేయాలని ఆయన రిపోర్టులో తెలిపాడు. ఎన్ గొప్ప డిస్ట్రీ అయినా కావచ్చు, పాలాజుడు అడ్డం వచ్చినా తప్పు చేసిన వాని కిక్కిస్తానని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. యిప్పుడు చూస్తూ వూరుకున్నాడు ఎందుకు లేచి ఒక ప్రతిపదన చేయ కూడదు ?

శ్రీ జె వెంగళరావు — ఇది సోషల్ వెల్ఫేరు డిమాండుపైన జవాబు, స్పెషిఫిక్ కేసు చెబితే నేను గుబుక్కున ఎక్కడి చెప్పను, నేను స్టడీ చేయకుండా ఎట్లా చెప్పను ? సెపరేట్ గా అడిగితే చెబురా, ఎంరేదైనా అడుగుతారనుకున్నాను, వాకాడు గురించి అడిగారా ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి. — దేశాన్ని దోచినటువంటివారిని పీర్డ్ చేయడం న్యాయం గాదు

శ్రీ ఎంకా సత్యనారాయణ — రాష్ట్రము మొత్తం మీద హరిజనులు మీద వీకరు సెక్షన్స్ మీద సోషల్ బాయ్ కాట్ లాంటి దౌర్జన్యాలు జరుగుతున్నవి అలాంటి సంఘటనలను హౌస్ దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు రిలక్టర్స్ కు అధికారం యిచ్చాము, వారు తక్షణ చర్యలు తీసుకుంటారు అంటారు రాష్ట్ర మొత్తం మీద జరుగుతున్న యలాంటి సంఘటనలు అరికట్టడానికి హరిజనులను రక్షణ కల్పించడానికి వీరైనా మిషనరీ ఎడాప్టు చేయకపోతే కష్టం ప్రతి గ్రామంలో దౌర్జన్యాలు జరుగుతున్నాయి ఎంక్వయరీ ఆఫీసర్లు పైకులా నుండి రావడం వారికి పొలిటికల్ ఐడియాలోజీ లేకపోవడం, ఆ దృష్టితో ప్రవర్తిస్తున్నారు, దాని గురించి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన మిషనరీని ఎడాప్టు చేయడానికి ఆలోచన చేస్తుందా ?

శ్రీ జె వెంగళరావు. — ఎం ఎల్ ఎలు కూడా పై కులాల నుండి వచ్చినవారు వుంటారు, అలా వచ్చినవారు మాట్లాడ కూడదా, కులానికే దీనికి సంబంధం ఏమిటి ? ఏ కులం నుండి వచ్చినా అన్యాయం జరిగితే ఒప్పుకోనివారు చాలా మంది వున్నారు, మీరు కూడ అలా మాట్లాడుతున్నారంటే విచారకరము కులం గురించి నేను యింకవరకే చెప్పాను, దానికి స్పెషలుగా వెల్ పెట్టాము, ఎక్కడైనా యిన్సిడెంటు జరిగితే కలెక్టరును యాక్షను తీసుకోవాలని చెప్పాము. తీసుకోకపోతే ప్రభుత్వం కఠినమైన చర్య తీసుకుంటుంది

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ. — నేను చెప్పినదానిని వారు అసార్థం చేసుకున్నారు. ఏ కులం నుండి వచ్చినా, పై కులం నుండి వచ్చినా, ఐడియాలోజీకి కమిట్ అయినవారు తప్పు చేయరు, కానివారు ఎంక్వయరీ చేయడం లేదని చెప్పాను ఐడియాలోజికల్ గా కమిట్ కానివారు కుంతత్వముతో కొట్టుకపోయే బ్యూరోక్రెట్స్ చాలామంది వున్నారు.

శ్రీ జె వెంగళరావు : — అన్నిటిలో మంచివారు వున్నారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ. — మంచివారు లేరని నేను అంటున్నానా ? చెడ్డవారి గురించి నేను చెబుతున్నాను, మంచివారు వున్నారు, చెడ్డవారు వున్నారు, యానాడు

సమాజములో ప్రముఖస్థానములో వున్నవారు హరిజనులమీద జరిగే అన్యాయాలను పట్టించుకోని సంఘటనలు కావలసినన్ని వున్నాయి, కావాలంటే 90 కేసులు చెబుతాను, వారికి న్యాయం చేయడానికి ప్రభుత్వం ఒక యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేస్తుందా? సెల్ ఒకటే చాలదు, రెవ్యూ వచ్చినప్పుడు చూశాము, కొన్ని ఘటనలు రిపోర్టు అయితే యీ సెల్ కాగితాలలో లేవు ప్రభుత్వం ఎఫెక్టివ్ స్టెప్స్ తీసుకోడానికి ఆలోచన చేస్తుందా?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—పార్లమెంటులో మాదిరి స్టాట్యూటరీ కమిటీని వేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుంది ఇలాంటివాటి విషయాలలో రాష్ట్రము అంతటా టూర్ చేసి పరిశీలన చేసి ఆన్ ది స్పాట్ నిజంగా ప్రభుత్వ మిషన్ పని చేస్తుందో లేదో చూచి చెప్పే అధికారం దానికి యివ్వాలనే వుద్దేశము వుందని మొట్టమొదటనే చెప్పాను, హరిజనులు, ట్రైబ్స్ తో కూడిన మేజర్ కమిటీని వేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొన్నది.

కమారి యం. కమలమ్మ :—అద్యజ్ఞ, మొదటి ప్రశ్న, జిల్లా పరిషత్తులో సెలక్ట కమిటీ వుంది, ఆ కమిటీ బేకవర్థ్ క్లాస్, షెడ్యూల్డ్ క్లాస్, షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ వారికి వున్న రిజర్వేషను ప్రకారము సెలక్ట చేయడం లేదు ఆ కమిటీలో బేకవర్థ్ అండ్ షెడ్యూల్డ్ క్లాస్టు ఎం ఎల్. ఏస్ ను వేస్తారా? రెండవది కార్పొరేషన్లు పెట్టారు, బ్యాంకుద్వారా లోన్లు సడపాయం వుంది, దానివల్ల చాలా కష్టంగా వుంది, అందుకని బ్యాంకునుండి ఆ కార్పొరేషన్లు తీసుకొని కార్పొరేషన్లు ద్వారానే అన్ని రంగాలలో లోన్స్ యిప్పించే ఏర్పాటు చేస్తారా? మూడు, ఈ రాష్ట్రములో గ్రుడ్డి వారిని కుంటివారిని కలిపి యాకుత్ పూర హాస్టల్ లో వుంచారు, అందరిని ఒకేచోట పెట్టారు. నేను వెళ్లి చూశాను. వారి భోజన తదితర వసతి సౌకర్యాల గురించి డైరక్టరు, మంత్రిగారు కూడా వెళ్లి చూడాలి. వారికి వేర్వేరుగా సెవరేట్ గృహాలు కట్టిస్తారా? నాలుగవది, వీవర్సుకు సంబంధించి రిజేటు తీసివేశామన్నారు దానిని సంతేమనిది క్రింద వారి గురించి వుంచుతారా? గొండ్లవారు చెట్టుపై నుండి క్రింద పడితే ఎంతో నష్టం అవుతుంది, ఒక్కొక్కసారి ప్రాణం పోతుంది వారికొరకు సంతేమనిదిని ఏర్పాటు చేస్తారా? సంవత్సరానికి వారివల్ల 50 కోట్ల అదాయం వస్తుంది

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—వీవర్సు రిజేటు గురించి మొన్న ఆ శాఖ మంత్రి గారు సెలవిచ్చారు. దానికి మించి నేను నేను ప్రత్యేకించి ఏమి చెప్పడానికి ప్రయత్నించడం లేదు. ఉద్యోగాల విషయములో సెలక్షనులో కేటాయించిన వర్సం టేబ్లెరావడం లేదని చెప్పారు. యీ విషయములో ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలు మనవి చేస్తాను. యీ విషయం గురించి కార్మిక శాఖామంత్రిగారు కూడా ప్రకటన చేశారు 5-10 p.m. "Establishment of Central Exchange for Scheduled Castes and Scheduled Tribes" అది చేస్తామన్నారు, కేంద్ర ఎక్స్ చేంజి ఇక్కడ ఉంటుంది ఎలిజిబుల్ కాండిడేట్సులేరని పై వారి చేత యీ వేకెస్టిన్ ఫిలప్ చేస్తున్నారన్నారు. ఇప్పుడు కేంద్ర ఎక్స్ చేంజి ఉంది. మార్ ప్రాక్టీస్ జరగదు. ఉత్తర్వులు కూడా ఇచ్చారు. వారు ఇష్టం వచ్చినట్లుగా చేయడానికి అవకాశం లేదు. It is also proposed to

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి :— అవి రద్దుకాలేదు, బాక్ వరు క్లాస్ బాయిస్ కు సోషల్ వెల్ ఫురు హస్తల్సు నంబరు ఇప్పుడు మేయన్ బెయిన్ చేస్తున్నారు నంబరు తగలేదు, వేటెన్ సీలు ఉంటే ఫిలమ్ చేస్తారు, సాధ్యమయినంతవరకూ అవసరమయితే ఎక్స్ పాండ్ చేస్తారు.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయిర్రావుపేట) :— పృథ్వీస్వర్య పెన్నమకేసులు చాలా పెండింగులో ఉన్నాయి, అర్థికపరిస్థితులవలన అమలుచేయడంలేదు వెంటనే అమలు చేస్తారా? ఇప్పుడు కాలేజీలోను, హైస్కూలులోనూ బాలరకు సహాయం చేస్తున్నారు పల్లెలలో వ్యవసాయకూలీలు మూడవ తరగతివరకూ చదవుతున్న వారున్నారు. వారికి ఉపాధికల్పనకు ఏమిచేస్తారు?

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి :— పెద్దయిల్లు ప్రయిబుకు వరంగల్ డిస్ట్రిక్టులో సైబల్ ఆగ్రిమ్ స్కూలుల్ను ఏర్పాటుచేశారు, 500 మంది తయారవుతున్నారు. వెల్లింగు, పిట్టర్లుగానూ తయారవుతున్నారు, కొద్దికోజుల్నూ తయారవుతున్నారు. సార్లు, అవసరం అయితే పెద్దయిల్లుకానువారికికూడా ఇటువంటి కార్యక్రమం ప్రారంభిస్తారు.

శ్రీ వి నాగేశ్వరరావు :— మంత్రిగారు కృష్ణాగోదావరి నదుల ప్రవాహంలాగ సమాచారం చెప్పారు. 1.60,00,000 రూపాయలు రెండు సంవత్సరాలలో హరిజన ఇళ్ల స్థలాలకు ఎలాగ ఇస్తారో చెప్పలేదు. ఏ ఏ ఏ.ఆర్. పంచాయితీ సమితులలో హరిజన ఉంటారు రాజకీయాలవలన వారు పనులు చేయలేరు కాబట్టి తాలూకా స్థాయిలోను, సమితి స్థాయిలోను సోషల్ వెల్ ఫేరు ఆఫీసర్లును ఉంచే కొరత ఉంది. ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయిస్తే బాగుంటుంది కాబట్టి సమితి స్థాయిలో సోషల్ వెల్ ఫేరు ఆఫీసర్లను వేసి బలపరుస్తుంటే ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయించే విధానం చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— యీ విషయాల చాలా మారులు చెప్పాము, యీ సంవత్సరం ఫైనాన్సియల్ ఇయర్ ఎండింగుకు మార్చి 31 కి మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం స్థలాలు నేకరించి 1,50,00,000 రూపాయలు ఉన్న వచ్చే సంవత్సరం 1,20,00,000 ఉన్నట్లుగా కృష్ణాజిల్లాలో ఉన్న వచ్చే సంవత్సరం లాండు రిఫారమ్స్ తరువాత లాండ్ ఎక్స్ పేరింజీ చేసి 15 లక్షలు ఉన్నట్లు చెబుతుంది. వేరే మార్గం చూడడానికి ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నది.

శ్రీ సి దాస్ (నల్గొండ) :— ఎవరూ యేషన్ కోఆర్డినేషన్ కమిటీ అయ్యవు గారి అధ్వర్యంలో ఒకటి ఏర్పాటు అయినది వారు రిపోర్ట్ చేయటంలేదు ప్రభుత్వం వికి ఇచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది అది కేబులు మీద పెడతారా? 5-20 p.m.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నిన్ననే ఇచ్చారు. అది ఇంకా నేను చూడలేదు.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :— పెద్దయిల్లు కాస్తు వారికి వెల్ వెటామిన్ అన్నారు. అది ఏమి పని చేస్తున్నది? సంవత్సరానికి వారికి వెల్ వెటామిన్ తులన : వచ్చిన అన్ని కేసులను మీద యాక్టు తీసుకొంటున్నారా? ఎమ్.ఎల్.ఏలకు రిజర్వ్డ్ సీట్లు అని ఉన్నవాటిని తీసివేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అది మన చేతులలో లేదు. అది పార్లమెంటు యాక్టు.

fill up the field vacancies. కాండిడేట్స్ లేకపోతే ఎవరయినా కాండిడేట్స్ నే వారికి యోగ్యత ఉంటే డైరెక్టుగా అపాయింటు చేస్తారు. ఈ పొంపాట్లు అన్ని చెక్ అవుతాయి.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి — బాటం శ్రీరామమూర్తి గారికి బెస్టు ఏక్టర్ అవార్డు ఇవ్వవచ్చు. బాగా ఏక్టు చేస్తూ చెప్పారు కేంద్ర ప్రభుత్వం కమిటీ వేశారు. కించకర్నల్ జరిగిన అట్రాసిటీస్ ప్రతిచోట జరుగుతున్నాయి. ప్రతి చోట కాల్పుడం, నరికడం, చంపడం అడవారిపయిన అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి మనంకూడా ఒక కమిటీ వేస్తే బాగుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు అనొన్ను చేయాలి.

శ్రీ జె వెంగళరావు — నేను చెప్పాను మీరు లేరనకుంటాను పార్లమెంటులో మాదిరిగా అంబ్లీలో కూడా మీ అందరితోటి ఒక కమిటీ వేస్తామని చెప్పాను.

శ్రీ ఓటర్ పాల్ — సుంత్రిగారు అస్పృశ్యత నివారణ చర్యల గురించి చెప్పలేదు. పారిశుధ్యానికి ఎక్కడ డబ్బు కేటాయించాలని అడిగాను వారు చెప్పలేదు హరిజనులకు కేటాయించిన ఇళ్లస్థలాలు వారు ఆక్రమించని వస్త్రీతులు ఉన్నారన్నారు అవి అరికట్టడానికి చర్యల గురించి చెప్పలేదు.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి — అస్పృశ్యత గురించి పీఠయినంతా చేస్తున్నాము. యీ మధ్య నేను కొంతమంది వెళ్లాను అక్కడ ఒక దుస్సంఘటన జరిగింది ఎవరయితే హరిజనులపయిన దుస్సంఘటన చేశారో వర్మిలారో సమాచారం పిర్పాటు చేశాము అప్పుడు వారంతా వళ్ళ తప్పు చేశాము తప్పుచండి ఇ ముందు తప్పులు చేయము అన్నారు యీ అస్పృశ్యత నివారణ గురించి అనేక కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము. ఆశ్రద్ధ ఏమీ లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామనాయుడు — పి. ఆర్. ఓస్ కు కొంతకాలం క్రితం కొంత హోదాఇస్తూ జి ఓ ఇచ్చారు. దిప్తిగృహ సోషల్ వెల్ ఫేరు అఫీసర్లు ప్రమోషనుకు 25 శాతం కుడా ఉంది. డైరెక్టరేట్ లో 13 మందికి 15 శాతం కుడా ఉంది. 324 మందికి 25 శాతం ఉంది. 13 మందికి 50 శాతం ఇచ్చివారికి ఇస్తున్నారు, ఏదయినా రెమిడిత్వరగా అవులుచేసి అన్యాయం జరుగకుండా పాత జి వో. అవులు జరిగేట్లుగా చూస్తారా? తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు పెట్టిచారీ చేయించుకున్నవారిని అణచివేస్తామన్నారు, ఫారెస్టు ఏరియాలో గిరిజన లాబరు ఉంది, ఫారెస్టు గార్డులు, ఫారెస్టులు ప్రభుత్వం వయిన బిల్లు వేస్తూ పని వాచేత ప్రీ గా చేయించు కుంటున్నారు.

శ్రీ జె వెంగళరావు:—అది వెట్టి అవదు, మిస్ యూజ్ ఆఫ్ పవరు అవుతుంది.

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి:—పి. ఆర్. ఓస్ గురించి నాకు తెలియదు.

శ్రీ సి హెచ్ కాశయ్య:— పెయ్మెంట్ కాస్తు వారి కాలేజీ హాస్టల్ గురించి చెప్పారు, బాక్ వర్కు క్లాస్స్ బాయిస్ అండ్ గిర్ల్స్ హాస్టల్స్ ఉన్నాయి, అవి ఇప్పుడు రద్దు అయినాయి, బాక్ వర్కు క్లాస్ బాలబాలికల కాలేజీ హాస్టల్స్ గురించి ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి :— అవి రద్దుకాలేదు, బాక్ వరు క్లాస్ బాయిస్ కు సోషల్ వెల్ ఫేరు హస్తాల్ను సంబంధ ఇప్పుడు మెయిన్ బెయిన్ చేస్తున్నారు సంబంధ తగలేదు, వేతన్ పేలు ఉంటే ఫిలస్ చేస్తారు, సాధ్యమయినంతవరకూ ఆవసరమయితే ఎక్స్ పాండ్ చేస్తారు.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పామిర్రావుపేట) :— వృద్ధాప్య పెన్షనుకేసులు చాలా పెండింగులో ఉన్నాయి, ఆర్థికపరిస్థితులవలన అమలుచేయడంలేదు పెండినే అమలు చేస్తారా? ఇప్పుడు కాలేజీలలోను, హైస్కూలులోనూ బాలరకు సహాయం చేస్తున్నారు పబ్లిక్ వ్యవసాయకూలీలు మూడవ తరగతివరకూ చదవుకున్న వారున్నారు. వారికి ఉపాధికల్పనకు ఏమిచేస్తారు?

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి :— పెద్దయిల్లు బ్రయిల్లుకు వరంగల్ డిస్ట్రిక్టులో స్పెషల్ ఆక్రమ్ స్కూలు ఏర్పాటుచేశారు, 500 మంది తయారవుతున్నారు. వెల్డింగు, ఫిట్టర్లుగానూ తయారవుతున్నారు, కొద్దిలోజలర్ కాన్సక్రమం ప్రారంభిస్తారు, అవసరం అయితే పెద్దయిల్లుకాస్తువారికికూడా ఇటువంటి సౌకర్యం కల్పిస్తారు.

శ్రీ వి నాగేశ్వరరావు. మంత్రిగారు కృష్ణాగోదావరి నదుల ప్రవాహంలాగ సమాధానం చెప్పారు. 1.60,00,000 రూ.లు రెండుసంవత్సరాలలో హరిజన ఇళ్ల స్థలాలకు ఎలాగ ఇస్తారో చెప్పలేదు. పి.ఎ.పి.ఆర్.ఓ.ఎస్. పంచాయితీ సమితులలో ఉంటారు రాజకీయాలవలన వారుపనులు చేయలేరు కాబట్టి తాలూకా స్థాయిలోను, సమితి స్థాయిలోను సోషల్ వెల్ ఫేరు అఫీసర్లను ఉంచి బాక్ వరు క్లాస్ వారికి ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయిస్తే బాగుంటుంది కాబట్టి సమితి స్థాయిలో సోషల్ వెల్ ఫేరు అఫీసర్లను వేసి బలపానులకు ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయించే ఏర్పాటుచేస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు :— యీ విషయాలు చాలా మారులు చెప్పాము, యీ సంవత్సరం ఫైనాన్షియల్ ఇయర్ ఎండింగుకు మార్చి 31కి మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వంస్థలాలు నేకటించి 1,50,00,000 రూ.లు ఖర్చు చేస్తారు వచ్చే సంవత్సరం 1,20,00,000 ఖర్చుచేస్తారు. కృష్ణాజిల్లాలో 15 లక్షలు ఖర్చు చేశారు. లాండు రిసార్వేము తరువాత లాండ్ ఎక్స్ పేంజీ చేసి అంటే ఆ రూపం లో అయితే పది సంవత్సరాలు పడుతుంది. వేరే మార్గం చూడడానికి ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నది.

శ్రీ సి దాస్ (నత్తపేడు) :— ఎవల్యుయేషన్ కోఆర్డినేషన్ కమిటీ ఆయింపు గారి అధ్యక్షంలో ఒకటి ఏర్పాటు అయినది వారు రిపోర్టు తయారుచేసి ప్రభుత్వానికి ఇచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. అది తేలులుమీద పెడతారా? 5-20 p.m.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నిన్ననే ఇచ్చారు అది ఇంకా నేను చూడలేదు.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :— పెద్దయిల్లు కాస్తు వారికి సెల్ పెట్టామని అన్నారు. అది ఏమి పని చేస్తున్నది? సంవత్సరానికి ఒక మీటింగు పెడితే అవుతుందా? వచ్చిన అస్తికేషన్లుమీద యాక్షను తీసుకొంటున్నారా? ఎమ్.ఎల్.ఎలకు రిజర్వ్డ్ సీట్లు అని ఉన్నవాటిని తీసివేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అది మన చేతులలో లేదు. అది పార్లమెంటు యాక్టు.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి .— మీరు రికమెండు చేయండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు .— అటువంటి పాపపు పని నేను చేయదలచుకోలేదు

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి — ఆ సెల్ విషయంలో చెప్పండి

శ్రీ జె వెంగళరావు .— నేను ఇదివరకు ఎస్యూరెన్సు ఇచ్చాను 2, 3 రోజులలో అది ఏమి యాక్టివిటీను చేసిందో కంప్లెట్ స్టేట్మెంట్ బేబిలు మీద పెడతాను

శ్రీ కె రంగదాసు .— మంత్రులు భిక్షగాళ్ల విషయంలో ఏమీ చెప్పలేదు వారు కూడా ఓటర్స్ వారికి తగినట్లుగా డబ్బు హెచ్చించి చేస్తారా ?

శ్రీ జె వెంగళరావు — వారు మొట్టమొదట చెప్పారు. అనాథులు, కుష్టు రోగులు, వికలాంగులు వీరందరి కోసం ఇదివరకు చాలా తక్కువ డబ్బు ఖర్చు పెడు తున్నాము. మనరాష్ట్రంలో ఈ సంవత్సరం వీరికి 40 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము అప్పుడే 20 లక్షల రూపాయలు రిలీజు చేసాము 10 లక్షల రూపాయలు తిరుపతి దేవస్థానంవారు ఇస్తామని అన్నారు. ఇతర వారిం టరీ ఆర్గనైజేషన్లు 10 లక్షలు ఇస్తాయి మొత్తం 40 లక్షల రూపాయలు. ఈ స్కీముకు మనం 40% బేర్ చేస్తే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా 60% ఇవ్వబో తున్నది. ఈ కార్యక్రమంమీద మొత్తం ఒక కోటి రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము.

శ్రీ డి ప్రకాశం (అద్దంకి) .— ఇప్పుడు గిరిజన బ్లాకులలో ఉన్న హరిజనులకు ఏ రకమైనటువంటి న్యాయం జరగడం లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు దానిని గురించి ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — పెడ్యూల్లు ఏరియాలలో only tribals should get paltas అటువంటప్పుడు హరిజనుల స్వాధీనంలో ఉన్నటువంటి భూములకు పట్టాలు లీగల్గా ఇవ్వలేక పోయినా దాని నుంచి ఎవిట్టు చేయడానికి వీలులేదని గవర్నమెంటు ఇనస్ట్రక్షన్లు ఇచ్చింది.

శ్రీమతి ఎమ్. లక్ష్మీదేవి — అదృష్ట దాదాపు 40 మంది ఉపన్యసించగా అందులో 20 మంది స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ కార్యకలాపాల విషయాలు చర్చించడం జరిగింది. పోయిన బడ్జెటులో దాదాపు 30 మంది మాట్లాడితే ఆరుగురు మాత్రమే స్త్రీ, శిశు సంక్షేమం గురించి చర్చించడం జరిగింది. ఈ సారి 20 మంది స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ కార్యకలాపాల గురించి చర్చిస్తూ మంచి సలహాలు ఇచ్చినందుకు నేను సంతోషిస్తున్నాను. ఈ నాడు స్త్రీ సంక్షేమానికి ప్రభుత్వం ఎంతవరకు సహాయం లభింపజేసింది, దానిని అందుకొనడానికి స్త్రీ ఎంత వెనకాల ఉందో చూడవలసిన అవసరం చాలా ఉంది. స్త్రీల యొక్క సాధక బాధకాలను అర్థం చేసుకొనడానికి, సాంఘిక భావాన్ని కలుగజేయడానికి మహిళా మండలిని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు సంస్కారం పెరిగే కొలది స్త్రీలలో ఆర్థిక చైతన్యం బాగు పడాలనే ఆశ. అకౌంట్ ఎక్కువ కావడం అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఈ నాడు స్త్రీ ఆర్థికంగా

ముందంజ వేస్తే తప్ప సాంఘికంగా ముందంజ వేసేదానికి వీలులేదని అందరికీ తెలుసు. ప్రీలు అన్ని విధాలా ముందంజ వేయాలంటే వారికి అర్థికంగా చైతన్యాన్ని కలుగ జేయాలి. తద్వారా సాంఘిక చైతన్యాన్ని చూరగొనడానికి అవకాశం ఉంటుందని ప్రభుత్వం గ్రహించి వారికి అంతస్తుల స్థాయిలో అన్ని సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేసింది. అనాధ ప్రీల విషయంలో చాలామంది నభ్యులు మంచి సలహాలు ఇచ్చారు. వారికి స్టేట్ సర్వీసు హోమ్స్ పెట్టడం జరిగింది. వాటిలో ప్రీలను చేర్చుకొని టి సంవత్సరాలైన తరువాత పంపించి వేయడం జరిగేది. టి సంవత్సరాలు అయిన తరువాత వారిని పంపించి వేస్తే వారి కాళ్ళమీద వారు నిలబడ దానికి అవకాశం ఉండదని ప్రభుత్వం గ్రహించి వారికి తగినటువంటి వృత్తులలో శిక్షణ ఇచ్చి స్వయంముగా ఆ వృత్తిని చేసుకొనడానికి అవకాశం కలుగజేసింది. ఆ స్టేట్ సర్వీసు హోమ్స్ లో అడ్మిషన్లు కష్టంగా ఉండేది. సర్టిఫికేట్లు ఇన్స్ట్రుక్షన్ చేయడంలో కొంత బాధాకరమైన విషయంగా ఉండేది. ఇప్పుడు వెంటనే చేరడానికి అవకాశం ఉంది. చాలామంది రివ తరగతి వరకు చదువుకొని మధ్యలో మానిపేసి భర్తలు పోయిన తరువాత మళ్ళీ చదువుకోవాలనే ఉత్సాహం ఉన్న ప్రీలకు నిరాశ, నిస్సహాయ కలిగించకుండా వారిచేత మెట్రిక్యులేషను కట్టించి—వారు పాసైన తరువాత ఉద్యోగావకాశాలు ప్రభుత్వం ఈ నాడు కల్పిస్తున్నది. చిల్డ్రన్ హోమ్స్ గురించి చాలామంది సలహాలు ఇచ్చారు. ఈ నాడు అనాధ స్త్రీలికి లోనైనటువంటి ప్రీలు, విదోసు ఈ స్టేట్ సర్వీసు హోమ్స్ లో చేరడం జరుగుతున్నది. ఒక్కొక్కసారి 20, 30, 40 సంవత్సరాల తరువాత కూడా ఈ అనాధ స్త్రీలి రావడానికి అవకాశం ఉంది. ప్రభుత్వం ఎంతో ఖర్చు పెట్టి టి సంవత్సరాలు ప్రైయివింగు ఇస్తున్నది. కాని తరువాత వారికి ఏజ్ రిస్టిక్షను పెట్టడంవల్ల ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజీలద్వారా ఉద్యోగాలు రావడం చాలా కష్టంగా ఉంది. అందుచేత లేబరు మినిస్టరుగారితో మాట్లాడడం జరిగింది. వారికి ఏజ్ రిలాగేషను చేస్తే తప్ప వారికి ఉద్యోగాలు లభించడం కష్టం. కాబట్టి ఆ విషయంలో కూడా చర్య తీసుకొనడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత శిశు సంక్షేమ కార్యకలాపాల విషయంలో చాలామంది గౌరవసభ్యులు సలహాలు ఇచ్చారు. ఈ నాడు పెమి అర్బన్ను విషయంలో—ప్రతి జిల్లాలో కూడా చిల్డ్రన్స్ హోమ్స్ పెట్టారు. వేసు మొట్టమొదట అవి చూసినప్పుడు ఆ విల్లలకు సరైన నటువంటి అవకాశాలు, వసతులు లేనటువంటి సమస్య ఉండేది. 5-30 p. m. వెంటనే ప్రభుత్వం అర్థిక సహాయం చేయలేకపోయినా వారికున్నటువంటి భాధలను అర్థం చేసుకొని లయన్స్ క్లబ్, రోటరీ క్లబ్ వారిచేత అక్కడ సౌకర్యాలు చేయడం జరిగింది. ఈ చిల్డ్రన్ హోమ్స్, సర్వీసు హోమ్స్, స్టేట్ హోమ్స్ వారికి ఇదివరకు 80 రూపాయలు ఇస్తుంటే, యీనాడు 40 రూపాయలు చేయటం జరిగింది. అది కూడ చాలదు అని చాలామంది నెలవిచ్చారు. ఈనాడు రేట్స్ పెరుగుతున్న సమస్య అందరికీ తెలుసు. ఇంకా కొంత ఎక్కువచేయటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. స్టేట్ హోమ్స్ లో ధర్మామీటర్ యూనిట్ మూసివేయటానికి సలహా తీసుకొన్నారని వంకా సత్యనారాయణగారు చెప్పారు. ఎప్పుడో ఇది స్టార్ట్ చేయటం జరిగింది. దాని వల్ల ఫలితాలు చాలా తక్కువ ఉన్నవి. ట్రయినింగ్ పొందినవారికి బయటకు పోయి ఉద్యోగాలు చేసుకొనటానికి అవకాశంలేదు. అక్కడ తయారైన వస్తువులకు

మార్కెటింగ్ కూడ లేదు అంతకంటే ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యం వహించినటువంటి కంపెనీలు ఉన్నవి. అక్కడ తయారైన వస్తువులే తీసుకొనటానికి అవకాశం ఉంది. కాబట్టి వీటికి మార్కెటింగ్ లేనందువల్ల దానిని క్లోజ్ చేసి దానింటే ప్రీలకు అతి సన్నిహితంగా ఉండే ఎక్కువ లాభదాయకమైన పరిశ్రమలు పెట్టాలనే ఉద్దేశ్యముతో ఆ యూనిట్ మూసివేయాలని అనుకొన్నారు కాని ఇంకా అది ఇంకా వరకు ఆలోచనలో ఉంది. ప్లేట్ హోమ్ లో దొంగతనం జరిగిందని చెప్పారు అది వాస్తవమైన విషయము ఒకనాడు వర్షం వస్తున్న సమయంలో వాచ్ మన్ లోపలకు వెళ్లిన సమయంలో వస్తువులు పోవటం జరిగింది. దాని విషయంలో వెంటనే పోలీసుకు రిపోర్టు చేయటం జరిగింది ఎంక్వయరీ చేసి 7½ లో దాని రిపోర్టు తెలపటం జరిగింది. వస్తువులు దొరకలేదనే విషయం అందుకు బాధ్యులైన ఆఫీసర్స్ కు మెమోలు ఇవ్వటం జరిగింది ఆ విషయంలో తగిన చర్య తీసుకోవటం జరుగుతుంది శ్రీమతి విజయ లక్ష్మిగారు శ్రీ శిశు సంక్షేమ కలాపాలు చాలామట్టుకు అభివృద్ధి కనబడటంలేదని అన్నారు. ఈనాడు శ్రీ శిశు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చూసినట్లయితే మునుపటికంటే యీనాడు ఎక్కువగా ప్రతి గ్రామంలో, ప్రతి పంచాయితీలో, ప్రతి సమితిలో, ప్రతి ఒక్కరికి యీ శ్రీ శిశు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ఎక్కువ కావాలని, వాటికొరకు వ్యక్తి వ్యక్తి యొక్క సహకారం అందజేస్తామని మాకు కావలసిన ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ పెట్టమని చాలామంది అడుగుతున్నారు. ప్రతి జిల్లాలో ప్రభుత్వం నడిపే ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ అన్నీ చాలా సక్రమమైన పద్ధతులలో ఉన్నాయి. ఇంతకుముందు అక్కడ ఏవైనా లోపాలు ఉన్నట్లయితే వాటిని అక్కడికక్కడే సవరించటం జరిగింది ఇంతకుముందు జిల్లా ఆఫీసర్స్, అక్కడ ఉన్నటువంటి ముఖ్య పేషెంట్ ఆర్.ఎ.డిస్ సూపర్ విజన్ లేనందువల్ల కొంతవరకు లోపం ఉండటం తలచింది. నేను వెంటనే వారితో అక్కడకు వెళ్లి అక్కడ ఉన్న సమస్యలను పరిష్కారం చేయటం జరిగింది ఇప్పటికి ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ అన్నీ బాగా జరుగుతున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. జీప్స్ విషయం అమె మనవిచేశారు. ఈనాడు ప్రతి జిల్లాలో జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్, సమితి ప్రెసిడెంట్, చాలామంది ఎం.ఎల్.ఏలు యీ ప్రీలకు జీవులు లేక చాలా కష్టాలు పడుతున్నారని, స్త్రీలు వంటరిగా గ్రామ గ్రామాలు వెళ్లేటందుకు, కాబట్టి వారికి వెహికల్స్ చాలా అవసరము అని మనవిచేయటం జరిగింది. నేను యీ ప్లానులో 22 జీప్స్ కు ఒప్పుకోవడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం ఒక జీప్ మాత్రం కాంక్రీట్ చేయటం జరిగింది. అప్లయడ్ న్యూట్రీషన్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద కొన్ని జీప్స్ ఐడిర్ గా ఉన్నవని తెలిసింది. వాటినిగురించి ప్రభుత్వానికి వ్రాయటం జరిగింది. వాటిని అతి త్వరలో జిల్లా ఆఫీసర్స్ కు కాంక్రీట్ చేసే విషయం ఆలోచనలో ఉందని చెబుతున్నాను. కాలూకాలో చిల్డ్రన్ హోమ్ పెట్టాలని చాలామంది సూచన చేశారు. అది చూడ ఆలోచిస్తాము. శిశుసంక్షేమం చాలా అవసరము. అందునిమిత్తం ప్రభుత్వం కూడ ఆలోచన చేసి సాధ్యమైనంతవరకు ఇంకా ఎక్కువ పెట్టడానికి ఆలోచన చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. క్రెషేల విషయం చాలా మంది చెప్పారు. లేబరర్స్ పనికి పోయినపుడు ఆ పిల్లలను వదలిపెట్టి వెళ్లిపోతే ఆ పిల్లలను చూసుకొనటానికి 12 ఏండ్లు అడపిల్లలను ఉపయోగించుకొంటున్నారు, ఆ పిల్లలకు చదువు నాశనమై పోతున్నది, దాని విషయమై క్రెషేలు ఎక్కువగా పెట్టాలి అన్నారు.

అది నిజమే దాని విషయంలో మేము ఆలోచిస్తున్నాము. మొన్న వాలంటరీ ఆర్
నై జేషన్ హెడ్స్ను, ప్రెసిడెంట్, ఆఫీసు డేరర్స్ను పిలిపించటం జరిగింది వారి
సమక్షంలో కొంత ఆలోచన చేసి ఒక్కొక్క వాలంటరీ ఆర్నై జేషన్ ఒక్కొక్క
ఏరియా తీసుకొని అక్కడ ఉన్నటువంటి పహిళా సంఘాలతో సంప్రతింపులు జరిపి
సాధ్యమైనంత వరకు యీ క్రెషీలు, బాలవాడీలు ఎక్కువ చేయటానికి సలహాలు
ఇవ్వటం జరిగింది మునుముందు యీ క్రెషీలు ఎక్కువ చేయడానికి ప్రభుత్వం
కూడ ఆలోచిస్తుందని వనవి చేస్తున్నాను. వరకట్న నిషేధం గురించి-బదాడుగురు
గౌ, సభ్యులు చెప్పారు. ఈ వరకట్నం నిషేధం కేవలం స్త్రీ అనుకొంటే కాదు
స్త్రీ, పురుషులు ఇద్దరు కూడ సమాలోచనలు చేసి ఇందులో చర్యలు తీసుకొంటే-యీ
వరకట్నం నిషేధం జరగటానికి అవకాశ ఉంటుంది ఇది స్త్రీల శాఖ కాబట్టి మీరు
చాలా చర్యలు తీసుకోవాలి అని సెలించారు మొన్న ఇంటర్నేషనల్ వుమెన్
ఇయర్ కు సంబంధించి అన్నిమహిళా మండలాలను పిలవటం జరిగింది ప్రతి
మహిళామండలి ద్వారా ఒక్కొక్క కార్యక్రమం నిర్ణయం చేసి - ప్రతి
మహిళామండలిలో 100, 150 మంది మహిళలు ఉన్నారకాబట్టి-వారైనా యీ
వరకట్నమును అరికట్టటానికి ప్రయత్నం చేస్తే కొంతవరకు వరకట్న నిషేధం
జరిగి, టాకి అవకాశం ఉంటుందని చెప్పటం జరిగింది ఈ జంటనగరాలలో 500
మహిళామండలులు ఉన్నవి మన రాష్ట్రంలో మొత్తం 5986 మహిళామండలులు
రిజిస్టర్ అయినవి ఉన్నవి. ఈ అంతర్జాతీయ మహిళా సంవత్సరం సందర్భంగా-యీ
మహిళామండలాలన్నీ యీ వరకట్న నిషేధానికి తగిన చర్యలు తీసుకొనే లాగు అంద
రికి సలహాలు ఇవ్వటం జరిగింది. వారు కూడ ఉత్సాహంగా ముందంజ వేయ
టానికి కృషి చేస్తున్నారు. వాలో నైతిక చైతన్యం వచ్చి, వారిలో సంఘీభావం
పెంపొందింప జేస్తే తప్ప, యీ మారు కు అవకాశం లేదని చెప్పటం జరిగింది
వారుకూడ ఉత్సాహంగా ముందంజ వేస్తున్నారు రంగరాసుగారు యీ శాఖకు
దరిద్ర దేవత తాండవమాడింది, ఎప్పుడు ఇది ఆర్థికంగా బాగుపడుతుంది అని మనవి
చేసినారు దేవుడిని కూడ వేడుకోమన్నారు అంత పరిస్థితి ఏమీ దాపురించలేదని
మనవిచేస్తున్నాను. ఈ శాఖకు పోయిన సంవత్సరం 76 లక్షలు ఉండెను. ఆ పై
సంవత్సరం 50 లక్షలు ఉండెను ఇప్పుడు 91 లక్షలకు పెరిగింది. రామరాసు
పెరుగుదల చూపుతున్నది. కాబట్టి దానికిగాను ప్రత్యేక ప్రార్థనలు అవసరంలేదని
మనవిచేస్తున్నాను. మునుముందు ఆర్థిక చైతన్యం మెరుగుపడి యీ స్త్రీ శిశుసంక్షేమ
కార్యక్రమాలు ఎక్కువగా చేయటానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను ఈ
కార్పొరేషన్ పెడుతున్నారు, ఇంతవరకు ఏ స్కీము కూడ వెలిడి కాలేదు, దేనిపైన
చర్య తీసుకొన్నట్లు లేదు అని శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు చెప్పారు, స్కీములన్ని సేకరించ
బడతున్నవి ఈ కార్పొరేషన్ మొన్ననే రిజిస్టర్ కూడ చేయటం జరిగింది. అతి
త్వరలో అనుకొన్న రీతికంటే ఎక్కువగా యీ కార్యకలాపాలన్నీ చేపట్టి. ఈ
స్కీములన్నీ ఇంప్లీమెంట్ చేయటానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగాఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను.
గ్రామీణ స్త్రీలకు పరిశ్రమలు పెట్టాలని, బాలవాడీలు ఎక్కువ పెట్టాలని చెప్పారు.
సంస్కారంతో కూడిన ఆర్నై జేషన్స్, వాలంటరీ ఆర్నై జేషన్స్ గ్రామాలను సెలక్ట్
చేసుకొని, ఆ గ్రామాలకు పోయి సోషల్ సర్వీసు చేయాలని, ప్రతి వాలంటరీ
ఆర్నై జేషన్ కు ఇన్ స్పెక్టర్స్ ఇస్తున్నాము. తద్వారా రూరల్ ఏరియాలో

5.40 p.m

ఉన్నటువంటి ప్రతి స్త్రీకి—యీ శిశు సంక్షేమం విషయమై బాగా ప్రచారం చేసి వారికి ఉత్సాహాన్ని కల్గించేయాలి. కేవలం చదువు అంటే అక్షర జ్ఞానమే కాదు. సంస్కారంతో కూడిన చదువు చాలా అవసరము అక్షరజ్ఞానము లేని స్త్రీలకు బాధ్యతలు ఎన్నయినా ఉన్నవి. తన పిల్లలను ఏ విధంగా పెంచుకోవాలి. తన కుటుంబానికి ఏ విధంగా అనుగుణంగా ఉండాలి, తద్వారా స్త్రీ దేశ జేమానికి ఏ విధంగా పాటుపడాలి అన్నది చాలా మహత్తరమైన విషయము. ఈ నాడు ప్రతి స్త్రీ అది తెలుసుకోవాలి. ఈ నాడు ప్రతి స్త్రీ కూడ అది తెలుసుకోవాలి అందు నిమిత్తమై గ్రామ సేవిక, గ్రామ సేవికలు, గ్రామలక్ష్మీలు, పంచాయితీ కోఆపరేటెడ్ మెంబర్స్, పంచాయితీ సమితి కోఆపరేటెడ్ మెంబర్స్, జిల్లాపరిషత్ మెంబర్స్ వీరందరూ లేడీస్ అందరినీ కలిసి వాళ్ళకు సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. గ్రామ గ్రామంలో ఉన్న స్త్రీలందరినీ కలిసి కనీసం వారికి ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది, వాటిలో మీకు ఎన్ని అందుతున్నాయి, ఎంతవరకు వారు వెనకబడి వేస్తున్నారనే విషయం అయినా వారికి గ్రహింపు చేయాలి అనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ నాడు తగిన సలహాలు ఇవ్వడం కూడ జరుగుతోందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎట్టి పరిస్థితులలో గ్రామీణ స్త్రీలకు గురించి జాప్యం చేయబడదు అని మనవి చేస్తున్నాను. వారి విషయమై పరిశ్రమలు ఎక్కువ పెట్టాలి అని చాలామంది సభ్యులు సూచించారు. వారి విషయమై ఆలోచన చేస్తున్నారు గ్రామీణ స్త్రీలు చాలా బాధకు గురి అవుతున్నారు ఆర్థికంగానే గాక, సాంఘిక బాధకు కూడ గురి కావలసిన సమస్యలు ఉన్నాయి. ఈ నాడు నిజంగా గ్రామీణ స్త్రీలు, అగ్రికల్చర్ లేబర్ ఎక్కువగా ఉన్నటువంటి స్థలాలలో మాసినట్లయితే ఆ సీజన్లో వారి బాధ చాలా మోరంగా ఉన్న విషయం నాకు తెలుసు క్రైషిలు ఎంతైనా అవసరం. చాలామంది సభ్యులు సూచించిన విషయం నాకు బాగా తెలుసు. చిన్న పిల్లలను ఎక్కడ వేయాలో తెలియక బాధపడుతూ ఉంటారు కూలికి పోకపోతే గడవదు. కూలికి పోయినట్లయితే పిల్లల భవిష్యత్ పాడు అవుతుంది ఈ బాధకు చాలామంది స్త్రీలు గురి అవుతున్నారు ఈ నాడు ప్రతి గ్రామంలో గ్రామీణ స్త్రీలయొక్క ఆర్థిక బాధ అయితేనేమి, పిల్లల పెంపకంలో అయితేనేమి చర్య తీసుకోవలసి యున్నది. దాని విషయమై, పిల్లల పెంపకం అయితేనేమి, పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చేసే నిమిత్తమై. ఈ నాడు ముఖ్యమంత్రిగారు రు. 10 లక్షలు కేటాయిస్తూ కార్పొరేషన్ పెట్టడం జరిగింది. తద్వారా గ్రామీణ స్త్రీలకు ఎకనమిక్స్ కండ్రిషన్స్ పెంచడానికి కృషి చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను శ్రీరాములుగారు ఈ డిపార్టుమెంట్ అభివృద్ధికై రు. 90 లక్షలు ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ చాలదని, దీనికి సెవరేట్ గా మినిష్టర్ కూడ అవసరం లేదని అన్నారు అంతో యంతో ప్రత్యేకమైన ప్రాధాన్యత యిచ్చి సెవరేట్ ఫోర్డ్ ఫోలియో కాకపోయినా సెవరేట్ డిపార్టుమెంటు పెట్టడం ద్వారానే ప్రతియొక్క మానవుని స్త్రీ శిశు సంక్షేమ కార్యకలాపాలు ఏమిటి? ఎందుకు పెట్టాము ఈ కాఖ. ఏమి జరుగుతోంది అనే ఆకాంక్ష, ఆవేశము కలిగింది అని మనవి చేస్తున్నాను. తద్వారానే వాళ్ళ మీద ఆధారపడిన తమయొక్క స్త్రీల విషయం, తమ చిన్న పిల్లల విషయం ఈనాడు చాలా దీప్తగా ఆలోచన చేస్తూ సలహాలు యిచ్చినందుకు నేను అభినందిస్తున్నాను. ఈ కాఖ పెద్ద ఎత్తున ఎక్స్ పాండ్ కావలసిన అవసరం యున్నది. శిశు సంక్షేమ కార్యకలాపాలు

కూడ ఎక్కువగా జరగాలని సూచించారు. వాటి విషయం తగిన చర్య తీసుకోవడం తుందని మనవి చేస్తున్నాను. స్టేట్ సోషల్ వెల్ ఫేర్ బోర్డు డిపార్టుమెంటులో యాక్టివిటీస్ కోఆర్డినేషన్ లేదని సలహా యివ్వడం జరిగింది. నేను గ్రహించాను. స్టేట్ సోషల్ వెల్ ఫేర్ బోర్డు చెర్మన్, మా డైరెక్టర్స్ అందరిని కలిపి కోఆర్డినేషన్ చాల అవసరము అనే ఉద్దేశ్యంతో ఈనాడు ఒక కన్ఫరెన్స్ కు రావడం జరిగింది. స్టేట్ సోషల్ వెల్ ఫేర్ బోర్డు ద్వారా రాష్ట్రంలో కొంత భాగాన్ని, డిపార్టుమెంటులో యాక్టివిటీస్ ద్వారా కొంత భాగాన్ని కవర్ ఆఫ్ చేసి ప్రీ శిశు సంక్షేమ కార్యకలాపాల సాగించినట్లయితే ఎంటైర్ స్టేట్ కవర్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఈనాడు తగిన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ఒకేచోట స్టేట్ సోషల్ వెల్ ఫేర్ బోర్డు ఒక బాలవాడి పెట్టి ఉంటుంది. స్టేట్ గవర్నమెంట్ బాల వాడి పెట్టి ఉంటుంది. ఈ రెండు బాలవాడిలు ఒకేచోట ఉంటాయి. దానియొక్క సూపర్ విజన్ లేకుండా, కో ఆర్డినేషన్ లేకుండా ఉన్నాయి. అటువంటిది లేకుండా కొంత కొంత ఏరియా డిపార్టుమెంట్ చేసుకొన్నట్లయితే బాగా ఉంటుంది అని, కో ఆర్డినేషన్ కావాలి అని తగిన సలహాలు యివ్వడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. మా డిపార్టు మెంట్ విషయం ఒకటి మనవి చేశారు. సస్ పెన్షన్ లో యున్నది, ఆమెను ఎందుకు ఉంచాలి? ఆమెను ఉంచకూడదు అని మనవి చేశారు. ఆమె సస్ పెన్షన్ లో ఉన్నది వాస్తవమైన విషయం. దానికి ఆస్సర్ చెప్పమని వారు అడగడం తటస్థించింది. విజిలెన్స్ కమిషన్ వారు సి డి పి కి పంపడం జరిగింది. సి డి పి వారు ఆలోచన లన్ని ఋజువు కాలేవనే ఉద్దేశ్యంతో ఆమెను మరల డిపార్టుమెంట్ కు డైరెక్టరుగా వేయడం జరిగింది. రెజెల్లాను పోస్టు చేశారు. ఆమె ఐ ఎ.ఎస్. ఆఫీసరు. ఆమె ఎందుకు జాయిన్ కాలేదు అన్నారు. ఆమె యింకా ఉన్నది విద్యాభ్యాసం చేసే నిమిత్తమే ఆమె ఫారెన్ కు వెళ్ళడం జరిగింది. అందునిమిత్తమే ఆమె రావడానికి అవకాశం లేదని తెలియడం చేత ఆమెనే కంటిన్యూ చేయడం జరుగుతోంది. మీ డిపార్టుమెంటుకు యిండస్ట్రీసుకు డిపార్టుమెంట్ నుంచి ఎందుకు తీసుకుంటున్నారు, మీ డిపార్టుమెంటులో తగినవారు లేరా అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. ఇంతవరకు ఏ డిపార్టుమెంట్ నుంచి మా డిపార్టుమెంట్ కు తీసుకోవానికి ఆలోచన చేయలేదు. ఇంత వరకు మేము ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం కూడ లేదు. ఈ విషయం ఆయనకు ఎలా వచ్చిందో నాకు తెలియలేదు. ఇంతవరకు ఆ ఆలోచన లేదని మనవి చేస్తున్నాను. డైరెక్టరు పి.ఎ. కూడ రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు నుంచి ఎందుకు తీసుకోవాలి. మీ డిపార్టుమెంట్ లో స్కిల్డ్ హాండ్సు లేరా అని అడిగారు. మొదటి నుంచి ఈ డిపార్టు మెంట్ లో ఎక్కుంట్లు ఎంక్వయరీ చేయడం చాల అవసరమైనది. అక్సెంటు ఆఫీసర్ యంతవరకు డిపార్టుమెంటులో లేరు. అందుకని రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు పర్సన్ ను వేసుకున్నట్లయితే ఎక్కుంట్లు చూడడం, ఎంక్వయరీ చేయడం, ఎప్పుటి కప్పుడు స్టేట్ మెంట్ తయారు చేయడం, యిటువంటి దానికి ఉపయోగపడుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు నుంచి, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కెపాసిటీ వారికి ఎక్కువ ఉంటుంది కాబట్టి వారిని వేసుకుంటే బాగా ఉంటుందని తీసుకోవడం జరిగింది. ఇది మా డిపార్టుమెంటులోనే కాదు. అన్ని డిపార్టుమెంటులలో డైరెక్టరు పి. ఏ. సగా రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు నుంచి తీసుకున్నారు. ఆర్.డి. ఒ. కాడరు నుంచి అని

మనవి చేస్తున్నాను. మా డిపార్టుమెంటుకే ప్రత్యేకమైన విషయం కాదు. అన్ని డిపార్టుమెంటులో ఉన్న విషయమని మనవి చేస్తున్నాను.

నానావతి విషయం మనవి చేశారు ఆ కమిటీ రిపోర్టు రావడం జరిగింది. దానిని గురించి ప్రభుత్వం ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నది అది అయిన తరువాత మనవి చేయడం జరుగుతుంది ఈ డిపార్టుమెంట్ లో ఒక అమ్మాయి అప్పీర్ పెటిషన్ 14 సంవత్సరాల నుంచి పెండింగ్ లో యున్నది అన్నారు. అది ఎంతమాత్రం నిజం కాదని మనవి చేస్తున్నాను ఆమె అప్పీర్ 1973 లో పెట్టింది. ప్రభుత్వం దానిని పరిశీలిస్తున్నట్లు వంట ప్రైమ్ లోనే, పరిశీలన ఏమిటి, ప్రభుత్వం ఏమి నిర్ణయం చేసినది తెలియకనే ఆమె కోర్టుకు పోవడం జరిగింది. 1973లో వెళ్ళింది 14 సంవత్సరాలు కాదు దాని విషయం యింకా పరిశీలనలో ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను ఈనాడు యింటిగ్రేటెడు చైల్డు కేరు సందర్భంగా మద్రాసు గవర్నమెంట్ వారు చాలా బాగా గ్రాంట్స్ తెప్పించుకొన్నారు. పెద్ద ఎత్తున చేస్తున్నారని చెప్పారు అది నిజం కాదని మనవి చేస్తున్నాను, ఇంటిగ్రేటెడు చైల్డు కేరు స్కీమ్ విషయంలో అందరు మినిస్టర్లు కలిసి ఢిల్లీకి వెళ్ళడం జరిగింది. ఆ మిటింగ్ లో దీనికనుచేయడం జరిగింది పెద్ద ఎత్తున కొన్ని కోట్ల రూపాయలు స్టేట్స్ కు యిస్తామని చెప్పారు. ఇంతవరకు ఆ స్కీమ్ ఏ స్టేట్ గవర్నమెంటుకు యిచ్చినట్లు నాకు తెలియలేదు గౌరవ సభ్యులు మనవి చేశారు. ఇచ్చినట్లయితే దానిని పరిశీలించి, ఎట్టి పరిస్థితులలోను మేము వెనుకంజ వేయమని, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడ గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియాతో పైట్ చేసి ఫండ్స్ తెప్పించుకొనే కెపాసిటీ యున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

రామశర్మగారు, శ్రీ శకు సంక్షేమ కార్యకలాపాలు పట్టణ ప్రాంతాలకు లిమిటెడ్ అయిపోయినాయి, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అరలు కనబడలేదు అన్నారు పట్టణ ప్రాంతాలలో అక్కడక్కడ సంఘీభావము, సంస్కారము, ధైర్యం, ఉగ్రాహంశిన్న స్త్రీలు ఎక్కువగా ఉండడం, వారు ఏవో మీటింగ్లు పెట్టుకోవడము వారి కార్యకలాపాలకు యింకొకరిని యిన్ వైటు చేయడం ద్వారా పబ్లిసిటీ రావడంతో యిక్కడ జరుగుతున్నదని అనుకుంటున్నారు. కేవలం ప్రచారంగా సభలు పెట్టుకోవడమే గాని పట్టణ ప్రాంతాలలో నిజమైన కార్యక్రమం అంతా రూరలు ఏరియాలోనే జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. వుమన్ వెలుఫేరు బ్రాంచెసు ఎక్కువ చేయాలని మనవి చేశారు చాలా ఉత్తమమైన సలహా. 7, 8, 10, 12 సంవత్సరాల ఆడ పిల్లలు, బడికి పంపించే స్టోమతులేక్ పేరెంట్లు చాలా బాధ పడుతూఉన్న విషయం అందరికీ తెలిసినదే అటువంటి పిల్లలకు వుమన్ వెలుఫేరు బ్రాంచెసు ద్వారా ఒక ప్రైమ్ నిర్ణయం చేసి వారికి చదువు చెప్పించడం జరుగుతుంది: వీరికి చదువే కాకుండా వారికి వృత్తికి సంబంధించిన శిక్షణ కూడ యివ్వడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇటువంటివి చాలా అవసరమని మేము కూడా అనుకుంటున్నాము, సాధ్యమైతే ఎక్కువ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది, తరువాత, యీనాడు పర్కింగ్ వుమెన్ హాస్టల్స్, వి.టి. సి చాలా పెద్దయెత్తున స్త్రీలకు అవసరం. అందులో సందేహ మేమీ లేదు, ఈనాడే వి. టి. సి ముఖ్యంగా, ముందు పరిక్షలకు వెళ్లే పిల్లలకవసరం.

ఈనాడు పరీక్షలకు వెళ్లే పిల్లలకు ఒక్కొక్క సబ్జెక్టుకు రు. 8 చొప్పున ప్రభుత్వం యివ్వాలని, ఆ పిల్లలకు పృథ్వి శిక్షణ గను, వున్నట్లయితే ఉద్యోగాలు రావడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది వర్కింగ్ వుమెన్స్ హాస్టల్స్ విషయంలో వలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ యీనాడు చాలా ఉత్సాహంగా ముందుకు వస్తున్నాయి మాకు కాన సహాయం చేస్తే మేము కూడ కొంత కంట్రీబ్యూషన్ చేసుకుని యీ యాక్టివిటీస్ నిర్వహిస్తామనే వలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ వున్నాయి. ఇలాంటి వలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ కు ఎందుకు సహాయసహకారాలు అందజేయగూడదని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అడగడం జరిగింది. వారు 40 పర్సెంట్ యిస్తే, 60 పర్సెంటు మనం భరించి యీ యాక్టివిటీని జరిపించాలని ఉద్దేశం, సుమారు 4 వలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ నుంచి ప్లాన్స్, స్కీమ్స్ తయారు జేసి రావడం కూడ జరిగింది డబ్బు కూడ రావడం జరిగింది. అయితే, టులాక్స్ పాపులేషన్ వుండే జిల్లాలలో యివి టేకప్ చేయమని వారు చెప్పడం వలన మనం యిందులో ఎక్కువ సాధించడానికి అవకాశం లేకపోతున్నది. ఇలాగే, స్త్రీల కార్యక్రమాలకు సంబంధించి అనేకం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కూడా యీనాడు చాలా స్కీమ్స్ పెట్టడం జరిగింది. అరికంగా కాన్స్ట్రక్షన్ వర్కిని తరువాత పీటికి ఇప్పుడు యిస్తున్నదానికంటే ఇంకా బాలవాడీస్, టెలిరింగ్ సెంటర్స్ పెట్టడం జరిగింది. కొంత ఎక్కువ ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశమేర్పడుతుంది

అలాగే, కాలేజీ గరల్స్ కు హాస్టల్స్ విషయం చెప్పారు. ఈనాడు చిల్డ్రన్ హోమ్స్ లో ఆర్పెన్స్, సెమి-ఆర్పెన్స్ ను చేర్చుకుంటున్నాం పసుకాసు, సెకండ్ క్లాసు పాఠయి, వున్నత విద్యను ఆకాంక్షించే పిల్లలు, గార్డియన్స్ లేక, ఏవిధమైన ఆదారములేక అభివృద్ధి సాధించాలనుకునే వారికి హాస్టల్ సదుపాయం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది ఆర్పెన్స్, సెమి-ఆర్పెన్స్ ను కూడ చేర్చుకోవడం జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వం అందగా వుండే, వారి భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దే విధంగా చేయడం జరిగింది. మాకు దిక్కులేరు అనకుండా చేయాలనే ఉద్దేశంతో చేస్తున్నాం బాలవాడీస్ విషయం చెప్పారు. గ్రామాలలో ఎక్కువ బాలవాడీస్ పెట్టాలనే విషయం కూడ ఆలోచిస్తున్నామని మనవిజేస్తున్నాను.

తరువాత, సోమేశ్వరరావుగారు విదోస్ విషయం చెప్పారు. నిజంగా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయమే. హఠాత్తుగా భర్తలు చనిపోయినవారు, గార్డియన్స్ చనిపోయినవారు అనాథలు అవుతున్నారు. అటువంటి వారికి ప్లేట్ హోమ్స్, సర్వీసు హోమ్స్ పెట్టాము. వారికి కావలసిన అవకాశాలు కల్పించడం జరుగుతున్నది. సోషల్ అండ్ ఎకనమిక్ డెవలప్ మెంట్ కొరకు కార్పొరేషన్ ద్వారా కృషి చేస్తున్నాం.

అనందాచార్యగారు మహిళా మండలిలో తయారుజేస్తున్న వస్తువులకు మార్కెటింగ్ సెసిలిటీస్ లేవు అన్నారు. అది నిజమే నేను చూశాను, మహిళా మండలాలలో పెద్ద యెత్తున అనేక ఆర్టికల్స్ తయారుజేస్తున్నారు. మార్కెటింగ్

5.50 p.m.

ఫెసిలిటీస్ లేక చాలా బాధపడుతున్నారు. అన్ని జిల్లాలలోను సూపర్ బజార్లు వున్నాయి అందులో షుమెన్కు ఒక వింగ్ ఏర్పాటు చేసి, అక్కడ ఆ మహిళా మండలిలో తయారైన వస్తువులు అమ్మడానికి ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని ఒక నిర్ణయం తీసుకుని తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ రాజ్యలక్ష్మమ్మగారు మంచి సలహాలు ఇచ్చారు. ఈనాడు ధరలు, బ్లాక్ మార్కెటింగ్, ఏడల్ట్రేషన్ అన్ని రంగాలలోను, అన్ని వస్తువులకు సంబంధించి విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నవి పాదబీతి లేకుండా పోయింది వీటిని ఎటాక్ చెయ్యాలంటే—మహిళా మండలి ద్వారా భజనలు ఎక్కువ చేసి, నైతిక చైతన్యం ప్రతి స్త్రీలోను, పురుషునిలోను కలిగించాలి ఆ సూచన చాలా బాగున్నది. నేను కూడ చాలా సంతోషిస్తున్నాను ఎందుకంటే—యీనాడు ప్రతి మహిళా మండలిలోను యిటువంటి కార్యక్రమ మొట్టి పెట్టి నైతికంగా అందరూ డెవలప్ అయితే తప్ప యీ దేశానికి ఊయం లేదు అందుకు ప్రతి స్త్రీ కంకణం కట్టుకుంటే తప్పక యీ కార్యక్రమం జరుగదమవుతుంది ఈనాడు అనేక కార్యక్రమాలలో స్త్రీలు ముందంజ వేస్తున్నారు. ఇందుకు పురుషుల సహకారం కూడా చాలా అవసరం. ఈ డిపార్టు మెంటులో పని చేసేవారి విషయం కూడా వారు చెప్పారు; మంచి సలహాలు ఇచ్చారు బాలవాడి టీచర్లుకు, పార్టు టైమ్ అయినప్పటికీ రూ 50 లు ఇస్తున్నారు. ఈ రోజులలో దీనితో బ్రతకడం కష్టమని పంచాయితీ రాజ్ మినిస్టర్ గారితో మాట్లాడాము ఆయీ పంచాయితీలలో వున్న బాలవాడిస్కు అక్కడి మహిళా మండలి కొంత ఆర్థిక సహాయం చేస్తే, కొంత ప్రభుత్వం కూడా కంట్రీబ్యూషన్ ఇస్తే కనీసం వారికి వంద రూపాయలు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందని ఆ విషయం కూడా మాట్లాడడం జరుగుతున్నది. మహిళా మండలిలో పరిశ్రమలు పెట్టాలని కమలమ్మగారు సూచించారు తప్పనిసరిగా కార్పొరేషన్ ద్వారా ఎంతవరకు పరిశ్రమలు పెట్టడానికి అవకాశం ఉంటుందో ఆలోచించి, ప్రభుత్వం అందుకు ముందంజ వేస్తుందని మనవిజేస్తున్నాను.

ఈశ్వరీబాయిగారు కూడా చాలా మంచి సలహాలు ఇచ్చారు ఈ బాలవాడిస్, మహిళా మండలి కార్యక్రమాలు ఇంకా ఎక్కువగా, పెద్ద యెత్తున జరపాలని మనవి జేశారు ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఆ విధంగా చేయడానికి ఆలోచిస్తుంది. గౌరవ సభ్యులు యీ స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ శాఖకు తక్కువ మొత్తం రేటాయిస్తున్నారు, దీనిని ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరమున్నదని చెప్పారు. అవసరమైతే రిజైన్ చేసి దీనిని ఎక్కువ చేయించమన్నారు. దీనికి నేను రిజైన్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. ప్రభుత్వానికి నచ్చజెప్పాలి. ఆయీ సమస్యలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే, ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఆర్థిక సహాయం ఎక్కువ చేసి, ఆ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ముందుకు వస్తుందని మనవిజేస్తున్నాను. సభ్యులు చేసిన సూచనలను, సలహాలను ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకుంటుందని మనవిజేస్తున్నాను. సభ్యులు పెట్టిన కబ్ మోషన్స్ విత్ డ్రా చేసుకుని అందరూ ఏకగ్రీవంగా యీ డిమాండును ఆమోదించాలని కోరుతూ వెలపు తీసుకుంటున్నాను.

Smt Fathimunnisa Begum — Sir, I suggest to the Minister that she can appoint a Senior Social Welfare Officer who has got a service of more than 15 years in preference to a male member from Revenue Department. I request the Minister to consider this suggestion 6-00 p.m.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి — అధ్యక్ష, ఆడవారి డిపార్టుమెంటులో డైరెక్టరు వున్నారు కొన్ని విషయాలలో బయటకుకూడా పోయి కార్యకలాపాలలోని కొన్ని సహస్యాలను సాధించవలసి వుంటుంది, ఎడ్మినిస్ట్రేషనుతో సహకారం కావలసివుంటుంది అందుకోసం ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కెపాసిటీ వున్న వ్యక్తి చాలా అవసరం నేను వచ్చి నవ్వునుంచి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను లేడిస్ లో యీ ఎడ్మినిస్ట్రేషను, ఎక్స్-ంటు యీలాంటివన్నీ బాగా తెలిసిన వ్యక్తికోసం కానీ యింతవరకూ, నాకు తెలిసినంత వరకూ యీ డిపార్టుమెంటులో అటువంటి కెపాసిటీ గలవారు లేరు గౌరవ సభ్యురాలు సూచించిన విషయం ముందు ఆలోచిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను

కుమారి ఎం. కమలమ్మ — సమితులలో లేడిస్ కోసం ఖచ్చితమైన డబ్బు రే శారం వున్నది దానిని యీ కార్పొరేషనుకు డైరెక్టు చేస్తారా? కార్పొరేషనుకు పని లక్షల రూపాయలు యిచ్చారు జిల్లాకు ఒక లక్ష రూపాయలైనా కావలసివుంటుంది. కాబట్టి 21 లక్షల రూపాయలు గవర్నమెంటు యిస్తుందా? క్రెషీ సెంటర్లు ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు రోడ్లమీద పడ్డరివారు పనిచేస్తూ వుంటారు. వారి పిల్లలను చూడడానికి పౌరస్యం లేదు. గ్రామాలలో పెంపరిగిగా యీ గుంపులు వున్నచోట్ల క్రెషీ సెంటర్లు ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి : — పండ్లు పెంచే విషయం నేను ముందుగానే మనవి చేశాను. ఆర్థిక స్థితిమతి పెగినిప్పుడు త్రీ సంక్షేమానికి. శిశు సంక్షేమానికీకూడా ఎక్కువ చేయడం జరుగుతుంది మోడ్రైన్ క్రెషీస్ విషయంకూడా సాధ్యమైనంత వరకూ ఆలోచిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీమతి టి. శాంతాబాయి (గవీనమహల్) — స్టేటు వెల్ఫేరు బోర్డు సోషల్ వెల్ఫేరుకోసం చాలా మంది పనిచేస్తున్నది నేనుకూడా మెచ్చుకుంటున్నాను. అయితే, 22 సంవసరాలనుంచి నేన చేస్తున్న సంస్థలున్నాయి, వాటికి గుర్తింపు లేదా? స్టేటు గవర్నమెంటు డబ్బు ఎక్కడకు పోతున్నది?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి : — చాలా వలంటరీ ఆర్గనైజేషన్లు చాలా మంది స్కీములు పెట్టుకొని పనిచేస్తున్నాయి. వాటిని ఫుల్ ఫిల్ చేసుకోలేక చాలా బాధలకు గురవుతున్నారు. స్టేటు సోషల్ వెల్ఫేర్ బోర్డు—సోషల్ వెల్ఫేర్ ఎడ్యుకేషరీ బోర్డుకూ కో ఆర్డినేషను లేక చాలామంది బాధలకు గురవుతున్నారని తెలుసుకొని తగిన సలహాలిచ్చి, అటువంటి సంస్థలకు గ్రాంటు యివ్వడం నిమిత్తమే కో ఆర్డినేషన్ బిల్డ్ చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. శాంతాబాయిగారు ఒక యిన్ స్టిట్యూషను సంగతి చెప్పారు. ఆలోచన చేసి ఆ కార్యం చేయిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి డి. భానులలికం (కొత్తపేట) — సడన్ గా అనాధలైన త్రీలు కష్టపడి ఒక సంవత్సరంలో డిగ్రీ సంపాదించుకొని ఉద్యోగాలు చేసుకోదలచుకున్న వారికి ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్-చేంజీలతో నిమిత్తం లేకుండా రిజర్వేషన్లు యిచ్చి, ఉద్యోగాలు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి :—అటువంటివారికి రిజర్వేషను విషయంలో యిప్పుడే మాట్లాడతానని చెప్పాను వారి విషయం కూడా ఆలోచిస్తాము కాంతాబాయిగారు పార్టీలవల్ల 22 ఏండ్లనుంచి బోర్డు సహాయం చేయలేదన్నారు. ప్రొద్దున ఈశ్వరీబాయి గారు, మినిస్టర్లు యిన్వాల్వ్ అయినందువల్ల కమలమూరిగారు రిజైన్ చేశారని అన్నారు. అదేమిటో నాకు అర్థం కావడంలేదు వైస్-చైర్మన్ ఎలక్షన్ విషయంలో మంత్రులు పోయి యింటర్ ఫియర్ కావలసిన అవసరమేమి వుంటుంది? అంత దుర్లభ మంత్రులకు వద్దలేదని మనవి చేస్తున్నాను. వైస్-చాన్సలరు ఎన్నిక విషయంలో మంత్రులు యిన్వాల్వ్ కారని మనవి చేస్తున్నాను. డిగ్నిఫైడ్ గా యిద్దరు నిజబడడం జరిగి, ఒకామె విత్ డ్రా చేసుకున్నారు, రెండవ ఆమె యూనానిమస్ గా వచ్చారు ఇందులో మంత్రుల ప్రమేయం ఏమీలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి టి. ఇ. ఎమ్. ఆనందాబాయి (గన్నవరం) :— సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుద్వారా అనేక గరల్సు హాస్టల్సు నిర్వహిస్తున్నారు. వాటిని ఉమెన్స్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటువారే నిర్వహించడానికి అభ్యంతరం ఏమిటి?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి :—ఈ విషయం ఆలోచించి మనవిచేస్తాను.

Mr. Speaker :—The question is .

To reduce the allotment of Rs 15,09,36,000 for Social Welfare
by Rs 100

For the failure of the Government in enforcing proper utilisation of funds allotted to the Welfare of the Scheduled Castes and backward sections through various channels.

(Division: A yes -11; Noes -89, Neutrals -Nil)

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker -The question is .

To reduce the allotment of Rs. 15,09,36,000 for Social Welfare
by Rs. 100

Since the Government have failed to provide house sites to poor in general and Harijans in particular.

To reduce the allotment of Rs. 15,09,36,000 for Social Welfare
by Rs. 100

Since the Government have miserably failed to protect Harijans from the onslaughts of land lords and vested interests.

To reduce the allotment of Rs. 15,09,36,000 for Social Welfare
by Rs. 100

Since the Government have failed in eradicating untouchability.

To reduce the allotment of Rs. 15,09,36,000 for Social Welfare
by Rs. 100

Since the Government have not agreed to reopen Hostels for Scheduled Castes and Backward Caste students.

To reduce the allotment of Rs 15,09,36,000 for Social Welfare
by Rs. 100

వికాసపట్టణ, రాలూకాలో ఎంగాడ, గోపాలపట్నం, శివారు యల్లపువానిపోలెం హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలు కాంక్షను చేయనుండున.

To reduce the allotment of Rs 15,09,36,000 for Social Welfare
by Rs. 100

వికాసపట్టణ రాలూకా నారయ్యపాలెం, తుంగలూరి సంతపాలెం గ్రామాల హరిజనులకు ఇండ్ల నిర్మాణము ఇంప్రూవ్ చేయనుండున

The cut motions were negatived.

Mr Speaker—The question is :

To reduce the allotment of Rs 8,49,12 000 for Tribal Welfare
by Rs 100

For the failure of the Government in enforcing proper utilisation of funds allotted to the Welfare of the Tribals through the various channels.

Sri Md Rajab Ali pressed for division and the House thus divided.

Ayes—11; Noes—89; Neutrals—Nil

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker —The question is :

To reduce the allotment of Rs 8,49,12,000 for Tribal Welfare
by Rs. 100

Since the Girijan Co-operative Societies are not paying prevailing market value to the commodities purchased from the tribals and not supplying the required commodities (living necessities) at cheaper prices to them.

Sri M Omkar pressed division and the House thus divided

Ayes—11; Noes—92; Neutrals—Nil

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 8,49,12,000 for Tribal Welfare
by Rs 100

Since the Government have miserably failed to ameliorate the living conditions of the tribals,

To reduce the allotment of Rs 8,49,12,000 for Tribal Welfare
by Rs 100

Since the Government have failed to give lands to all landless tribals to the extent of 10 acres dry or 5 acres wet.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker.—The question is

“That Government be granted a sum not exceeding Rs 15,09,36,000 under Demand No XXVII—Social Welfare,”

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 8,49 12 000 under Demand No XXVIII for Tribal Welfare”
and

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs 91,50,000 under Demand No XXIX—The Women and Child Welfare” Motions were adopted and the demands were granted.

Voting of Demands for Grants for 1975-76 Demand No XX Education

Sri M V Krishna Rao —Sir, I beg to move.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs 114,18 85,200 under Demand No XX Education ”*

Mr Speaker.—Demand moved The Members may now move their cut Motions

Sri B Ramasarma —Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs 114,15,85,100 for Education
by Rs. 100

For failure to check up the syllabus and text books introduced to avoid anti-national, reactionary stuff contained in them

To reduce the allotment of Rs 114,15,85,100 for Education
by Rs 100

For the reluctance of the Government to take over institutions from Private Management to bring them under the management of a simple authority.

To reduce the allotment of Rs 114,15,85,100 for Education
by Rs 100

విద్యంధ ప్రాథమిక విద్యను ప్రవేశపెట్టుటలో ప్రభుత్వమనుసరిస్తున్న జాగుకు విరసనగా

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri N. Venkataratanam —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 114,15,85,100 for Education
by Rs 100

Since the Government have failed to implement free education upto S S C.

To reduce the allotment of Rs. 114,15,85,100 for Education
by Rs 100

Since the Government have failed to open single teacher's schools in all villages in the Agency areas in one state in general and in Warangal district in particular

* See Appendix for the Explanatory Note on Demand furnished to the House by the Minister.

To reduce the allotment of Rs 114,15,85,100 for Education
by Rs 100

Since the Government have not taken steps to develop the Post Graduate Centre into full fledged Kakatiya University at Warangal.

To reduce the allotment of Rs. 114,15,85,100 for Education
by Rs 100

Since the Government have not agreed to take over all educational institutions for the Private persons and institutions

To reduce the allotment of Rs 114,15,85,100 for Education
by Rs 100

Since the Government have not accepted to take away the education from Panchayathi Raj Department

Mr Speaker :—Cut motions moved

Sri P Sanyasi Rao :—Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 114,15,85,100 for Education
by Rs 100

విశాఖపట్నం తాలూకాలో చాలా గ్రామాల్లో పాఠశాలలకు పక్కా బిల్డింగులు లేనందున—మిండికివారు చుక్కవాసిపాలెం, ఎండాడ శివారు గుడ్లపాలెం మొదలగు గ్రామాల్లో పక్కా బిల్డింగులు లేనందున

To reduce the allotment of Rs 114,15,85,100 for Education
by Rs 100

ప్రస్తుత దేశ అవసరాలను తీర్చేవిధంగా విద్యావిధానం లేనందున నడుపులు పూర్తిచేసిన తరువాత నిరుద్యోగులుగా మారిపోతున్నందున

To reduce the allotment of Rs 114,15,85,100 for Education
by Rs. 100

ప్రస్తుత ధరలు పెరుగుదల ప్రకారం ఉపాధ్యాయుల వేతనాలు లేక అర్థఅకలితో తమ జీవితాలను గడుపుతూ పాఠశాలలో తమ బాధ్యతను నెరవేర్చడం కష్టంగా నున్నందున

Mr Speaker —Cut motions moved.

శ్రీ పి. సవ్యాసరావు :— అధ్యక్ష, విద్యా శాఖ క్రింద రమారమి 114 కోట్ల 16 లక్షల రూపాయలు తెటాయించడం జరిగింది. అన్ని వద్దల కంటే దీనిని పెద్ద వద్దగా పరిగణించవచ్చును. 6 10 p m

(అనేక మంది సభ్యులు సభ నుండి నిర్గమించిరి)

సభ్యులెవ్వరికి ఎక్కువేషన్ పై ఇష్టం లేదా? ఎందుకు సభ నుండి వెళ్లిపోతున్నారు? సభ నుండి వాకౌట్ చేస్తున్నారు. నేను కూడా కూర్చోవాలా? నేటి పరిస్థితులకు మన విద్యా విధానం అనుగుణంగా ఉందా లేదా అంటే మాకు ఇచ్చిన నోట్ లోనే అఖరు పేరాలో మంత్రిగారు నేటి సమాజానికి అనుగుణంగా విద్యా విధానాన్ని సంస్కరించడానికి కృషి చేస్తున్నామని అన్నారు. అది ఏ రక గా ఉంటుందో ఏమో ఇందులో వివరించలేదు. వేరే బిల్లు తెస్తామని అన్నారు. సమాజంలో విద్యాభివృద్ధి ఏ విధంగా ఉందో మనం గమనించినప్పుడు దేశం మొత్తం ఏ విధంగా ఆర్థిక సంక్షోభంలో పడి ఉన్నదో విద్యా విధానం కూడా అదే విధంగా సంక్షోభంలో పడి ఉందని

చెప్పవలసి ఉంది విద్యా విధానాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి ఏ ఒక్కరు ప్రయత్నం చేసినా అనేక రూపాలలో రాజకీయాలు తీసుకువచ్చి దానిని దెబ్బ కొట్టడానికి ప్రయత్నాలు సాగుతున్నాయి ఇటీవలనే ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయానికి మాజీ సుప్రీం కోర్టు న్యాయమూర్తి జగన్మోహనరెడ్డి గారిని వైస్ ఛాన్సలరుగా నియమించడం జరిగింది ఆయన రాగానే అంత వరకు జరిగిన పొరపాటును ఇతర రకాలుగా నష్టపడిన డబ్బును బైటకు తెచ్చే ప్రయత్నం చేయగా నిన్నటి వార్తలను బట్టి చూస్తే మొత్తం యూనివర్సిటీలో రికార్డులనే లగలపెట్టడానికి పూనుకున్నట్లు అర్థమవుతున్నది ఎవరైనా విద్యా విధానాన్ని అభివృద్ధి చేద్దాం అనే సంకల్పంతో జరిగిన లోపాలను బైట పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంటే ప్రభుత్వం అటువంటి పెద్దలకు కావలసిన మద్దతు ఇచ్చి సహాయపడవలసి ఉంటుంది. కిమ్మనకుండా ప్రభుత్వం ఊరుకుంటే ఏమనాలో అర్థం కావడంలేదు. 1972 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 11-14 సంవత్సరాల మధ్యన వయస్సు ఉండి ప్రాథమిక విద్య నేర్చుకొనవలసిన పిల్లల సంఖ్య 50 లక్షల 30 వేలు ఉంది అందులో 18 లక్షల 40 వేల మందికి చదువు చెప్పడం జరుగుతోంది 31 లక్షల 90 వేల మంది ఏ చదువు లేకుండా చదువు కోడానికి అవకాశం లేకుండా బైట ఉన్నారు 1972 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 14-20 సంవత్సరములు మధ్య వయస్సు కల వారు 42 లక్షల 50 వేల మంది పిల్లలు లే 14 లక్షల మందికే చదువుకోడానికి అవకాశం ఉంటోంది 28 లక్షల 50 వేల మందికి అవకాశం లేకుండా పోయింది. 6-11 సంవత్సరములు మధ్య వయస్సు కలిగిన పిల్లల 57 లక్షల 70 వేల మంది ఉంటే అందులో 30 లక్షల 20 వేల మందికే ఎక్స్టెన్షన్ దొరికాయి మిగతా 26 లక్షల 90 వేల మందికి ఎక్స్టెన్షన్ దొరకలేదంటే విద్యా విధానం ఏ రకంగా ఉందో అర్థం అవుతుంది. క్రిందటి జనాభా లెక్కల ప్రకారం పిల్లల సంఖ్యను బట్టి కనీసం 50 వేల మంది టీచర్లు ఐనా కావాలని అప్పుడు విద్యా శాఖ మంత్రిగా ఉన్న బాట్లం శ్రీరామమూర్తి గారు చెప్పారు ఈ రోజున వెయ్యి మంది ఉపాధ్యాయులను నియమించడానికి మాత్రమే ఈ బడ్జెటులో అవకాశం కలిగించారు. ఈ పద్ధతిలో ఏ విధంగా విద్యా విధానం పెంపొంద గలదు. ఇదంతా లోప భూయిష్టంగా ఉంది చదువుకున్న వారికే నా మనం పనులు చూపించ లేక పోతున్నాం మన దేశంలో చదువుకుని పనులు దొరక్క అమెరికా దేశానికి రమారమి 3141 మంది డాక్టర్లు వైంటిస్టులు వెళ్లిపోయి అక్కడనే వలసగా ఉండి పోవడానికి ఏర్పాట్లు చేసుకున్నారు వారి వలన మన దేశానికి సంవత్సరానికి 31 లక్షల 30 వేల రూపాయలు నష్టం వస్తున్నది. అందువల్ల అమెరికాకు వచ్చే లాభం 51 లక్షల 75 వేల రూపాయలు. మనం ఏ మాత్రం పనికి రాకని అనుకున్న వారిలో హాగోవింద భొరానా గారు దేశాన్ని వదిలివెళ్లి నోబెల్ బహుమానాన్ని సంపాదించుకున్నారు మంత్రిగారు ఆలోచించవలసిన విషయం.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :— మేము ఏమి చేయాలి ?

శ్రీ పి. నన్యాసారావు :— విచారపడాలి, లేదా సిగ్గు పడాలి. పదివేల మంది విద్యార్థులకు ఒక్కక్కరికి రు. 10 ల చొప్పున పుస్తకాలు కొనడానికి కేటాల్లాగారు, పుస్తకాలు కొనుక్కోడానికి రు. 40 లు నుంచి రు. 50 లు వరకు

ఖర్చు అవుతున్నాయి వారు కేటాయించినది రు 10 లు మాత్రమే వెనుకబడిన వారికై కేటాయించిన డబ్బు ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం రు. 50 లు చొప్పున కేటాయించాలని కోరుతున్నాను పిల్లల విద్యాభివృద్ధికి 9 లక్షల 99 వేలు కేటాయించారు అందులో బోధనా సామగ్రి, ఫర్నిచర్ వగైరాకు రాష్ట్రంలో ఉన్న 36,700 ప్రైవేట్ స్కూలులకు 2570 అప్పర్ ప్రైవేట్ స్కూలులకు 2,900 సెకండరీ స్కూలులకు 238 కాలేజీలకు కేటాయించిన డబ్బు ఏ మాత్రం వాడని మనవి చేస్తున్నాను ఉపాధ్యాయుల సంగతి చూద్దాం 1-4-68 కి ముందు, ఖరవాత జెడ్ పి స్కూలులో యింప్రెమెంటులేవు సేలరీస్ లేవు సేలరీస్ అరియర్స్ యివ్వడానికి బడ్జెటులో ఏమీ కేటాయించలేదు. అతేంకాకుండా సింగల్ టీచర్ స్కూలునుంచి డబుల్ టీచరు స్కూలు ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు అది కూడా లేదు ఇక, వేలాది ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ ఉన్నాయి లోకిల్ బాడీస్ స్పాడీనం చేసుకున్నారు ఉపాధ్యాయుల జీతాల విషయం చూసుకుంటే 1-11-58 నుంచి కంట్రీబ్యూషన్ ఆఫ్ పే, ఫిక్షేషన్ ఆఫ్ వెయిటిజీ గురించి యితవరగా గవర్నమెంటు దగ్గర పెండింగులో ఉన్నాయి వాటి గురించి ఏమీ పెట్టలేదు ప్రొవిడెంటు ఫండు విషయంలో పని చేసే టీచర్లు యొక్క వోచర్లు కనిపించడం లేదు ప్రావిడెంటు ఫండు లోన్ను పెట్టుకుంటే లెక్కలు లేక అనుకున్నట్లుగా లొన్ను చొరకడం లేదు స్కూలులో కండక్టర్లు ఉన్నారని వారికి యంతవరకు నెలకు 15 రూపాయలు మాత్రమే జీతం యిస్తున్నారు పద్ధతి ప్రకారం 45 రూపాయలు జీతం యివ్వాలి అది యివ్వడం లేదు హిందీ పంతులు ఉన్నారు, సమితులలో మునిసిపాలిటీలో వారు 12 పీరియడ్స్ పనిచేసినట్లుంటే 130 రూపాయలు యివ్వాలి కాని పెంపరీగా పెట్టి 50 రూపాయలు మాత్రం యిచ్చి అన్యాయం చేస్తున్నారు ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం బడ్జెటులో కేటాయంపులు ఏమీ లేవు వారికి జీతాలు యివ్వకపోతే పిల్లలకు చదువు ఎలా చెబుతారనేది ఆలోచించాలి డబ్బు దుబారా గురించి ఆలోచిద్దాం. మల్టీ పర్సన్ హాస్టల్స్ సెకండరీ స్కూలులో 1965 నుంచి జూనియర్ కాలేజీలు ఏర్పాటు చేశారు టైవరెటింగ్, పాస్టహౌస్ నడకెట్టు చెప్పడానికి స్టాఫ్ లేదు. ఏ ఐ టి ఎఫ్ కో పాత్రికేషన్ కో పంత్ బాగుంటుంది టీచర్లకు ఉత్సాహం యివ్వకపోవడంవల్ల ఉన్న మనుష్యులను ఉపయోగించుకోలేక పోవడంవల్ల విద్యా విధానం దెబ్బతింటున్నదని విద్యామంత్రి గారికి చెప్పడలచు కున్నాను కాగితం కొరత, టెక్నిట్ బుక్కు కొరత, ఉపాధ్యాయుల కొరత కనిపిస్తున్నది 20 మందికి చెప్పవలసిన ఉపాధ్యాయుడు 60 మంది వరకు చెప్పవలసి వస్తున్నది స్కూలుకి బిల్డింగులేక మురిచెట్లకింద మామిడి చెట్లకింద స్కూలు పెట్టిన సందర్భాలున్నాయి. అందుచేత కావలసిన ఏర్పాట్లు చేయాలి ఉపాధ్యాయుల అవసరాలు తీర్చాలి పిల్లలకు సౌకర్యాలు కలిగించాలని కోరుతూ శలవుతిసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి పి. రక్తిణమ్మ (ఉనుకూరు).—అధ్యక్ష, గౌరవనీయులైన విద్యా శాఖామంత్రులు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తున్నాను కాగితం కరువు ఉన్న ఈ రోజులలో చొడరలకు ఎక్సర్సయిజ్ పుస్తకాలు సహకార సంఘాలద్వారా అందచేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రాథమిక దశలో సాంఘిక శిక్షణను

రద్దుచేయడంవల్ల ఉపాధ్యాయులలోకాని, విద్యార్థులలోకాని శ్రద్ధ ఉండడంలేదు కావున పరీక్షల పద్ధతిని పునఃప్రవేశపెట్టవలసినదిగాను పైతరగతికి సంపించడానికిగాను మద్యమద్యలో జరిగే తరగతి పరీక్షలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను కాపీలకు ఏ మాత్రం అవకాశం లేకుండా విద్యార్థుల శక్తిసామర్థ్యములను తెలివితేటలను పరీక్షించడానికి మాస్ట్రుమే పరీక్ష పెట్టాలని కోరుతున్నాను ప్రతి తాలుకాలోను జూనియర్ కళాశాల ఉండాలి అనే ప్రతిపాదనతోనేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. అక్షరాలు కలిగి కళాశాలలో ఉద్యోగవకాశాలు లభించక సెకండరీ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులుగా పనిచేయుచున్న పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు ఉపాధ్యాయులను ఖాళీల లభించిన వెంటనే జూనియర్ కళాశాలల రెస్పర్సుగా ప్రమోటు చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను సాంకేతిక వృత్తివిద్యనేర్చుకున్నవారు నిరుద్యోగులౌతున్న ఈకరుణలో దానిని క్రమపరచవలసినదిగా కోరుతున్నాను కళాశాలల సంఖ్య పెరిగిపోయి రెండు యూనివర్సిటీల అవశ్యకత మన రాష్ట్రంలో కనిపిస్తున్నది. దీనిగురించి తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:—అదృష్ట, విద్యా మంత్రిగారు 114 కోట్ల రూపాయలతో ఉన్న బడ్జెట్లో ఆరవ వంతు అవహరిస్తూ ఈ శాఖకు మన ముందు పెట్టిన డిమాండును యథాతథంగా ఆమోదించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడినది ఈ శాఖలో ముఖ్యమైన సమస్యలు చాలా ఉన్నాయి చీకి మాటికి విద్యా విదానంలో మార్పులు తెచ్చి విద్యకు వివాశనకరంగా పరిణమించేటారు అటు ఉపాధ్యాయులకు యిటు విద్యార్థులకు అయోమయ పరిస్థితి కల్పించి 25 సంవత్సరాలు చదివిన తరువాత ఏమీ పనిలేకుండా 5 లక్షల 80 వేలమంది చదివిన నిరుద్యోగ యువకులు దేశంలో ఉన్నారు అంటే విద్యావిదానంలోని లోపమని చెప్పక అప్పదు. అందుచేత వృత్తివిద్యకు ప్రాముఖ్యత యివ్వాలని కోరేవా:లో నేను ఒకడను ఎక్కువ మంది నిరుద్యోగులుండడంవల్ల ఆందోళనలకు దారితీసే ప్రమాదం ఉండనే ఉంది. ఈ విద్యావిదానం పనికిరాదు. జాబ్-ఒరియంటెడ్ ఎడ్యుకేషన్ ఉండాలి, దానికోసం మంత్రిగారు తక్షణ చర్యలు గైకొనాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

6-30 p.m.

1978 లో రాష్ట్రములో వున్న ఉపాధ్యాయులకు అవార్డు వస్తే నేటివరకు డిస్టిబ్యూట్ చేయలేని పరిస్థితి వున్నట్లు నిన్న యిక్కడ చెప్పినపుడు చాల కష్టమని పించింది కాలేజీ టీచర్లకు యుజిసి స్కేల్స్ 1973 నుంచి ఆమలుచేయాలని ఆందోళన వుంది కేంద్ర ప్రభుత్వము మొదటి 5 సం.లు 80 శాతము యిసా మన్నపుడు, ఆమలుచేయకపోవడానికి కారణము ఏమిటి? ఉత్తర ప్రదేశ్, కర్నాటక రాష్ట్రాలు ఆమలుచేసినవి. ఎఫిలియేటెడు కాలేజీ టీచర్లకు లిబరలైజ్డ్ పెన్షన్ స్కీమును ఆమలుచేయాలని అడుగుతున్నారు. ఎయిడెడు కాలేజీలకు నూటికి నూరుపాళ్లు గ్రాంట్లు యిస్తున్నారు అయినా విద్యార్థులను చేర్చుకొనేటపుడు 300 రూపాయలు దొనేషను కాళాలంటే కాలేజీలో చేరే అవకాశము లేకుండా పోతున్నది. వాటిని ప్రభుత్వము ఎందుకు స్వాధీనము చేసుకొనదు? సమగ్ర విద్యా బిల్లును తీసుకువస్తున్నట్లు కృష్ణారావుగారు మంత్రి ఆయినప్పటి నుంచి వెలుతునే వున్నారు. ఈ సం.రం 500 లకు పైగా అక్రమ బదిలీలు జరిగినవి,

జాయింటు డైరెక్టరుకు, డైరెక్టరుకు కూడ తెలియకుండా ట్రాన్స్ఫర్ జరిగినవనేది వుంది యస్. ఆర్ ఆర్ కారేజీలో ఒకే పోస్టుకి 4.5 మంది రెక్లర్స్ ని ట్రాన్స్ఫర్ చేసిన సంగతి వుంది రిటైర్లు టీచర్లకు లిబరలైజు పెనన్ యివ్వడము లేదు. ఎప్పుడో ఇజ్యేకులనాడు ఫిక్స్ చేసిన రేట్ల ప్రకారమే పెన్షన్ యిస్తున్నారు పెరుగుతున్న ధరలను బట్టి చూస్తే వారు ఏ విధంగా బ్రతకారో అలోచించాలి సెలక్షన్ గ్రేడ్ అన్ని కేటగరీస్ ఆఫ్ టీచర్లకు యివ్వాలి ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ పొందుతున్న కాలములో ఇదివరకు యిచ్చినట్లుగానే జీతాలు యివ్వాలి కృష్ణా జిల్లా విద్యా సౌకర్యములు కలిగిన జిల్లా అక్కడ పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ పెంటరు పెట్టాలి. మేము ఎన్నిసార్లు అడిగినప్పటికి ఎందుకు నిరాకరిస్తున్నారో అర్థము కాదు స్కూల్స్ లో ఇంజనీరింగ్ కోర్సు ఎత్తివేసిన తరువాత అనేక లక్షల రూపాయల విలువ చేసే పరికరాలు పడి వున్నాయి వాటికి సంబంధించిన ఉపాధ్యాయులు భాగీగా వున్నారు ఇంజనీరింగ్ కోర్సును హైస్కూల్స్ లో పెట్టాలి లేకపోతేమా నంది గామి హెడ్ క్వార్టర్స్ లో ఐ.టి.ఐ. పెంటరు పెట్టి వెనుకపడిన ప్రాంతాలను విద్యా విషయములో ముందుకు తీసుకుపోవాలని అడుగుతున్నాను. సమితులకు యివ్వవలసిన కంటింజెంటు గ్రాంటును యివ్వనట్లు వుంది. గుంటూరు వరంగల్లు విషయములోచించి నపుడు యూనివర్సిటీలు పెడతామనిలక్షల రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది ఆంధ్ర ఉద్యమ పరితమగా వస్తున్నదనుకొన్న సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ విషయమును మరిచిపోయినట్లు వుంది. సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ హెడ్ క్వార్టర్స్ యిక్కడ పెట్టిన ప్పటికి దానికి శాఖలు అటు నాగార్జునసాగర్ లోను, ఇటు జగ్గ్యపేయటలోను పెట్టి సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ మూడు ప్రాంతాలకు సంబంధించినదనే భావన కలుగచేయాలి. ఆంధ్ర దేశములో వున్న నాలుగున్నర కోట్ల తెలుగు ప్రజలలోనే కాకుండా మొత్తము ప్రపంచములోని తెలుగువారిలో ఉల్లేజము కల్గించాలి అనే ఆశ కాబోలు, అందరి అందరి సహకారము తీసుకొంటున్నారు. అందరిని ఈ మహాసభలో ఇన్ వార్స్ చేస్తున్నారు. మహా మహాలైన నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారిని, పువ్వాడ శేషగిరిరావుగారిని, తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌగరిగారిని, వడ్లమూడి గోపాల కృష్ణయ్యగారిని ఏనాడైనా సలహాలు అడిగారా? అడిగితే వారిచ్చిన సలహాలను పాటించారా? 50 లక్షల రూపాయలు దుర్వినియోగము చేసి ఏ కొద్ది మందికో సంబంధించినది అనుకొనడము కాదు భావసమైక్యత కోసము ప్రయత్నము చేస్తున్నారా? ఇది ఆశ్రితులకోసముకాదు, అన్ని రంగాలలో ముందుకు తీసుకువచ్చే పద్ధతిలో వుండాలి జవహర్ లాల్ నెహ్రూ బెక్వలాజికల్ యూనివర్సిటీ గురించి చెప్పాలి. షడనమోహన్ గారు మంత్రిగా వుండగా దీని హెడ్ క్వార్టర్స్ వరంగల్లులో వుండాలని చెప్పారు. భట్టం శ్రీరామమూర్తి గారు దానిని తీసుకువచ్చి యిక్కడ పెట్టారు. వైస్ చాన్సలర్ గారి సౌకర్యము కోసము మార్పారా అని అడుగుతున్నాను బెక్వలాజికల్ యూనివర్సిటీకి యుజిసి రికగ్నిషన్ కోసము ఏమి కృషి చేశారు? ధబ్బు అంతా తీసుకువచ్చి బెక్వలాజికల్ యూనివర్సిటీకి ఉపయోగిస్తున్నారు. 114 కోట్ల రూపాయలు విద్యాశాఖ డిమాండుపై న ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఆక్రమ బదిలీలు అపాలి, ఉపాధ్యాయుల సమస్యలను పరిష్కారము చేయాలి విజయవాడలో పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ పెంటరు పెట్టాలి. తెలుగు మహాసభలో అందరిని ఇన్ వార్స్

చేయాలా; కళా సాంస్కృతిక రంగాలలో అందరినీ ఇన్‌వార్వ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

6-40 p. m

శ్రీమతి సరోజినీ ఆనందబాయి — అభ్యుదయ, విద్యాభ్యాసమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను విద్యాభ్యాస చాలా ముఖ్యమైన కృత్యం. స్వాతంత్ర్యము వచ్చి 27 సం.లు అయినా విద్యారంగములో రావలసిన ప్రగతిని సాధించుకొనలేకపోయాము ప్రస్తుతము వున్న మంత్రిగారి పైన స్టాఫ్ పైన కాని ఆరోపణ కాదు మౌలికమైన మార్పులు తీసుకువచ్చినప్పుడే, విద్యా ప్రాముఖ్యతను పెంచుకొన్నప్పుడే జాతి ప్రగతి ఎక్కువ అవుతుంది ముఖ్యంగా రాష్ట్రములో స్కూల్స్ అన్ని కూడా ఒకే హెడ్ క్రింద రావాలని సూచన చేస్తున్నాను. జిల్లా పరిషత్తుల క్రింద, మునిసిపాలిటీల క్రింద అనేక రకాల స్కూల్స్ వుండడం వల్ల వివిధమైనటువంటి పరిపాలనా పద్ధతులు వుండడం వల్ల లోపాలు జరుగుతున్నాయి గాబట్టి వాటి అన్నింటినీ కూడా ఒకే హెడ్ క్రింద తీసుకు వస్తే ప్రచతి సాధించడానికి అవకాశం వుంటుంది. విద్యకు సంబంధించిన ఒక డైరెక్టరేటు వుంది. దాని ద్వారా పనులు సాగవలసినంత చురుకుగా సాగడంలేదు, దాని గురించి శ్రద్ధ తీసుకున్నట్లు కనిపించడం లేదు, పై గ్రెమరీ ఎడ్యుకేషను సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ యీ రెండింటిలో ప్రగతి సాధించవలసిన అవసరం వుంది, ఒకే డైరెక్టరు వుండడంవల్ల పనులు జరుగడం లేదు, అందుకని ప్రమరీ ఎడ్యుకేషన్ ఒక డైరెక్టరేటును సెకండరీ ఎడ్యుకేషనుకు ఒక డైరెక్టరేటును ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరు తున్నాను విద్య అంటే గ్రాంటు యివ్వడం, స్కూల్స్ పెట్టుకోవడం, స్టాఫ్ ను ఏర్పాటుచేయడం పరీక్షలు నడపడం, రిజల్టు చెప్పడం అయిపోయింది, అసలు స్టాండ్ రు ఎలా వుంది? ఎంతవరకు అభివృద్ధి అయింది, తగ్గిందా? తగితే ఏ విధంగా పెంచాలి అనే ఆలోచన తక్కువగా కనబడుతున్నది మేం చేసేన్నో ఆప్ స్టాండ్ రు గురించి ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలని సూచించేస్తున్నాను. పోతే మెథడ్ ఆఫ్ కండక్టింగ్ ఎగ్జామినేషన్స్ వుంది మా చిన్నతనములో ఏ రకంగా చదువుకున్నామో ఆ పద్ధతుల్లోనే నడుస్తున్నాయి. మార్పులు రాలేదు, ఇతర దేశాలలో ఏ రకంగా ఎగ్జామినేషన్స్ కండక్ట్ చేస్తున్నారో తెలుసుకొని అటువంటి పద్ధతులు అనుకూలమైన మనము కూడా అవలంబించే ఏర్పాటు చేయాలని చెబుతున్నాను. ఇటీవల ప్లయింగ్ స్కూల్స్ ను యింటర్ డ్యూస్ చేశారు, కాపీలు చేయడంవల్ల అత్యవసర పరిస్థితులలో చేయవలసి వచ్చింది. కాని ప్రజాస్వామ్యములో యిది సరైన పద్ధతి గాదు, విద్యార్థులు కాపీ చేయడానికి ఏ పరిస్థితి ప్రోత్సహించింది? దానిని అరికట్టడానికి రీసర్చ్ చేయాలిగాని బలవంతంగా కాపీ స్క్రిప్స్ ను స్వాధీనము చేసుకున్నందువల్ల పనిషమెంటు యిచ్చినంత మాత్రాన యీ సమస్య పరిష్కారం కాదు. విద్యా బిల్లు వల్ల టీచర్సుకు ప్రొటెక్షన్ యిస్తున్నారు. టీచర్సు తమ విద్యుక్త ధర్మాన్ని నెరవేరుస్తున్నారా, పిల్లలకు ఎడ్యుకేషన్ యిస్తున్నారా లేదా అనే కంట్రోలు వారి మీద ఏ రకంగాను లేదు. అది ఏ విధంగా సాధించాలో దానికి కూడా మంత్రిగారు ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా పైగ్రెమరీ ఎడ్యుకేషన్ గురించి రెండు మాటలు చెప్పాలి, రాజ్యాంగము ప్రకారం మనకు కంపల్సరీ పైగ్రెమరీ ఎడ్యుకేషనుకు ప్రొవిజన్ వుంది. అలాంటప్పుడు పాక వేయడం టీచరు కూర్చోవడం, 50, 60 మంది పిల్లలు వుండడం జరుగుతుంది, కాని అది ఎంతవరకు సాగుతుంది. ఏ విధంగా

జరుగుతుంది అనేది చూడడం లేదు. సరైన సదుపాయాలు లేవు. కావలసిన ఎక్స్‌పెన్డీచర్లు వుండదు పాపాలు పరిశుభ్రంగా వుండవు, భోజనం సరిగా వుండదు బట్టలు వున్నాయా వున్నకాలు యిస్తున్నారా అనేది ఎవల్యూయేషన్ చేసిన పాపాన పోలేదు గ్రాంటు యివ్వడమే గాని అక్కడ ఏమీ జరుగుతుందో ఎవరు చూడడం లేదు విద్యకు ప్రభుత్వం కేటాయించిన డబ్బు సరైన పద్ధతులలో వాడకపోతే జాతికి మేలు జరుగదని మనవి చేస్తున్నాను అంతేగాకండా పల్లెటూళ్లలో చదివే పిల్లలను చూస్తే ఏడుపు వస్తుంది. ఆనారోగ్యముతో బాధపడుతూ వుంటారు. కండ్లు వుసి కారుతూ దిగ్గు, జలుబుతో బాధపడుతూ వుంటారు వారి ఆరోగ్య పరిస్థితులను మేం చెన్ చేయాలి- నికి హెల్త్ డిపార్టుమెంటువారు క్రద్ద తీసుకున్నట్లు కన్పించదు చాలా మంది పిల్లలు కూలి చేసుకునే వారి బిడ్డలు వుంటారు. వారికి సీజనల్ కండిషన్లు ప్రకారం స్కూల్స్ నడపాలని మనవి చేస్తున్నాను పసిపిల్లలకు ఎక్కువ స్కూల్ ఆవర్న్ అనవసరం ఒక పూట చెప్పి మిగతా టైములో రెస్టు యిస్తే బాగుంటుంది జూనియర్ కాలేజీల గురించి చిన్న మనవి వాలంటరీ ఆర్నెజేషన్లు రాష్ట్రములో 9 జూనియర్ కాలేజీలను సదువుతున్నవి వారికి ఏ విధమైన గ్రాంటు యివ్వడం లేదు. అడపిల్లల జూనియర్ కాలేజీలకు వారికి విద్యాభివృద్ధి కల్పించాలంటే కావలసిన గ్రాంటు యివ్వవలసిన అవసరం వుంది. ఈ సంవత్సరం యింటర్నేషనల్ వుమెన్ యియర్, యీ సందర్భములో అయినా, 74-75వ సంవత్సరాలానికి వారికి కావలసిన టీచింగు గ్రాంటు అందజేస్తారని అనుకుంటున్నాను పోతే ట్రాన్స్‌ఫర్స్ విషయం వివాహాలు చేసుకున్న లేడీస్ ట్రాన్స్‌ఫర్స్ జరగక యిబ్బంది వడుతున్నారు. వది సంవత్సరాల సర్వీసు వుండి అంధ్ర బాయస్‌ను యిక్కడి అడ పిల్లలు పెట్టిళ్ళు చేసుకున్న తరువాత వారికి ట్రాన్స్‌ఫర్స్ రాక వుద్యోగాలు మాని వేసిన పరిస్థితి వున్నది. పోతే పెన్షన్లు సరిగా పంపకం జరగడంలేదు. 67 నుండి లిబరల్ైజ్డ్ పెన్షన్లు రూల్స్‌ను అమలులో పెట్టి మన దేశానికి మన బిడ్డలకు సర్వీసు చేసినటువంటి రిటైరు అయినటువంటి వుపాధ్యాయులకు సౌకర్యం కల్పించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

6-50 P.m

شری سلطان صلاح الدین اویسی (یاقوب پورہ) - مسٹر اسپیکر سر - یہ ایک بہ ہی اہم مسئلہ ہے جس سے ہمارے یورے ملک کا تعمیر دھن پیدا ہوتا ہے لیکن مجھے رٹا افسوس ہوتا ہے کہ اس اہم مسئلہ پر حسپر سب سے زیادہ پسہ صرف کیا جاتا ہے آج ایوان میں ہم دیکھتے ہیں کہ کتنے ممبرس بیٹھے ہوئے ہیں ۔ تعلیم کا مسئلہ جس سے ہمارے ملک کا مستقبل وابستہ ہے اس سے کتنی دلچسپی لی جارہی ہے ، میں ہاؤر کے ساسے چند حالیہ واقعات بیان کرونگا ۔ خاص طور سے سہر حیدرآباد کے نارے میں آب جانے ہیں کہ یہاں کی فصا اچھی چل رہی ہے ۔ لیکن بعض ناتوں کو اٹھا کر حواہ مخواہ پریشان کیا جا رہا ہے ۔ فلاننگ اسکواڈ کا مسئلہ ہے ، کیا فائدہ ہے اس سے ۔ اور میں سمجھتا ہوں کہ اس ایوان میں کوئی بھی اسکو نہیں چاہے گا کہ طلباء نقل کریں ۔ لیکن یہ بھی نہو کہ امتحان حال میں پولیس داخل ہو ۔ آب پولیس کو باہر رکھئے اور حو نقل کرتے ہیں انکو پولیس کے حوالہ

کیا جائے۔ لیکن ایسا معلوم ہونا ہے کہ یہاں نکسلاٹ پر دھاوا ہو رہا ہے۔
کڑوں کو بوجھا رہا ہے، مسٹر صاحب ایسا نہ کریں تو بہتر ہے۔

دوسرے ایک نئی ڈی۔ ای۔ او آئی ہیں۔ سروحی دسرتھ رام ریڈی صاحبہ
دارالعلوم میں کچھ بچے گزٹ کر رہے تھے۔ وہ بچوں کو بیچے گرا کر مار رہی
تھیں۔ آحکل ہندوستان ہی میں نہیں بلکہ دنیا بھر میں جس کی تبدیلی کے واقعات
روما ہو رہے ہیں۔ ہمارے ہیلتھ مسٹر صاحب انکا میڈیکل حکم کروائیں کہ کہیں
جس کو تبدیل نہیں ہو گئی۔

سری کے۔ راحملو۔ نام بتلائیں۔ کوسے اسکول میں۔

سری سلطان صلاح الدین اویسی۔ سروحی دسرتھ رام ریڈی۔ وہ ٹیچر
نہیں ہیں بلکہ انکا سکندراناد سے ٹرانسفر کر کے ڈی۔ ای۔ او۔ پایا گیا ہے۔
سری کے۔ راحملو۔ ڈی۔ ای۔ او۔ کو کوئی ادھیکار نہیں ہے۔

سری سلطان صلاح الدین اویسی۔ ایسی حیریں ہوئی ہیں۔ میں جاہونگا کہ
انکو حم کیا جائے۔ ساپھل منڈی کا مدرسہ ہے۔ اب حاشے ہیں کہ جمعہ کے
دن ساڑھے بارہ بجے نماز کو حانے کی اجازت ہے۔ وہاں انکے ساتھ بھی.....
سری کے۔ راحملو۔ یہ زمانہ الٹا کیسے حل رہا ہے۔ آحکل بچے ٹیچرس کو
مار رہے ہیں ٹیچرس بچوں کو نہیں مارتے۔

سری سلطان صلاح الدین اویسی۔ زمانہ ایسا الٹا چلتا ہے کہ جنس تبدیل
ہو رہی ہے۔

مسٹر ڈپٹی اسپیکر۔ سری سمجھ میں نہیں آ رہا ہے کہ آپ ہیلتھ مسٹر کو
کیوں انوالو کرتے۔

سری سلطان صلاح الدین اویسی۔ میں انکو انوالو نہیں۔ ان سے میڈیکل
چیکپ کروانے کیلئے کہہ رہا ہوں۔

غرض یہ بیچارے نماز بڑھ کر آئے۔ انکے ساتھ بھی یہ سلوک کیا گیا۔ پرنسپل
سے کہا گیا کہ تنخواہیں روک دیجائیں۔ خلاصی گورنر کے مدرسہ میں بھی ایسے ہی
واقعات پیش آئے، آخر ایسی چیزیں کیوں پیدا کی جاتی ہیں۔

ایجوکیشن ڈیپارٹمنٹ جسپر اتنا پیسہ صرف کیا جاتا ہے کیا منسٹر صاحب یہ
بجلا سکیں گے کہ آج انکی پاس ٹیچرس کی کوئی مینیاری لسٹ ہے جیسا کہ اردو کی
محل مشہور ہے ”جسکو بیا چاہے...“، آج کتنے حوینرس ہیں جن کو ترقی
دی گئی اور حویچارے ہیں سینیر انکو سلکس گریڈ نہیں دیا گیا۔ ایسی کئی مثالیں
ہیں اور ایوان میں بھی اسکو (۳۴۱) کے تحت پیش کیا گیا۔ آدھرا علاقہ میں
اردو کے لکچرس نہیں ہیں، آپ انکو ٹریسنگ کیوں نہیں دیتے۔ آپ ان کے لئے
جلد از جلد انتظامات کریں تاکہ ہمارے لئے سہولت پیدا ہو۔

کئی اردو مدارس بند کر رہے ہیں۔ محبوبہ گرلس اسکول، عمارت پرانی ہو گئی
کھکر اسکول بند کر دیا گیا، آخر قصہ کیا ہے۔ پہلے تو ہماری تعداد ہی کم ہو گئی
ہے۔ اگر عمارت پرانی ہو گئی ہے تو آپ اسکو دوسری عمارت میں مستقل کیجئے۔

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు — ఇంకొక ఓర్డింగు చూపిస్తే అందులో దశామం.
అంతేకాని సూక్ష్మ-స్థాయి మూసేమయాలంటే ఎలాగ. సూక్ష్మ-స్థాయి మూయకానికి ఏలాకాదు.

شری سلطان صلاح الدین اویسی — بلڈنگ برانی ہو گئی ہے تو کیا آپ
مدرسے بند کر دیں گے۔ آپ الکشن میں کھڑے ہوتے ہیں تو کیا ایسی بنیادوں پر
الکشن لڑیں گے۔ آج دنیا چاند میں جا رہی ہے۔ آپ مسٹری سے ہٹ جائیے اور مجھے
منسٹر بنادیں گے۔ مارے حیدرآباد کی بلڈنگیں پرانی ہو گئی ہیں اسلئے کیا تمام مدارس
کو بند کر دیا جائیگا۔ تعلیم کا نظام ہی ختم کر دیں گے۔ لیکن یہ باتیں چلنے والی
نہیں ہیں۔

کو ایجوکیشن (مخلوط تعلیم) کے تعلق سے کہا گیا ہے، میں کہوں گا کہ
کو ایجوکیشن حیدرآباد کے ماحول میں ٹھیک نہیں ہے۔ آپ بتائیے کہ سٹی میں
کو ایجوکیشن کی وجہ سے کتنے قتل ہوئے۔ تعلیم کا معیار گر رہا ہے، ان چیزوں کو
ختم کیا جائے۔ میرے حلقہ انتخاب باقوت پورہ میں گورنمنٹ کی طرف سے ایک سرکار
آیا ہے کہ وہاں سرپرستوں کی ایک کمیٹی بنائی جائے تاکہ چہدہ جمع کریں اور
چھوٹے چھوٹے کام کے جائیں، آخر کب تک یہ بھیک پر کام چلے گا، یہ بات تعلیم
کے مسئلہ میں لوگوں کو پریشان کرنے کے مترادف ہے۔

اردو کے مسئلہ کو آپ حل کیجئے اور اردو کے مدارس کھولنے - جو مشکلات درپیش ہیں انکو حل کیا جائے تو یہ ہو سکتا ہے - لیکن مسئلہ کو حل کرنے کے بجائے اسکو اور الجھایا جا رہا ہے - اسکے ساتھ ساتھ میں یہ باب بھی آپکے سامنے رکھوں کہ آج تعلیم کا مسئلہ کئی مسائل اور مشکلات سے دوچار ہے - خاص طور پر پرانے شہر میں جہاں پر گرجاں آبادی ہے - وہاں اکثر جگہوں پر بلڈنگیں گر گئی ہیں ، آدھی گر گئی ہیں اور اگلی بارش میں شاید پوری منہدم ہو جائیں گی - گورنمنٹ کا کام ہے کہ بلڈنگس بنائے - بلڈنگس فراہم کرے -

اضلاع سے شکایات آرہی ہیں کہ وہاں ٹیچرس نہیں ہیں - اسمبلی میں کئی ممبرس نے شکایت کی ہے ، جب تک آپ ٹیچرس کو فراہم نہ کریں ہمیں مشکلات سے دوچار ہونا پڑیگا -

قلم کاروں کو امداد دی جا رہی ہے - اس سال اسمیں ۲۵ لوگوں کا اضافہ کیا گیا ہے - میں ناموں کو ظاہر کرنا نہیں چاہتا - وہ قلم کار نہیں بلکہ لٹ کار یا لٹ مار ہیں ، اگر میں کچھ کہوں گا تو مناسب نہیں ہے ، زندگی میں کبھی قلم نہیں پکڑے لیکن آپ تین سو روپے امداد دے رہے ہیں - آپ اسکو ختم کیجئے اور حوققی لکھنے والے ہیں انکو امداد دیجائے - ورنہ اس سے ذہن خراب ہو رہا ہے - ایک آئریبل ممبر - انکا نام کیا ہے -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - اس سے پہلے ایوان میں ذکر آچکا ہے - اگر آپ دیکھیں تو معلوم ہو جائیگا - ایک ایم سی ہیں - ایک ٹریڈ یونین کے لیڈر ہیں ، آخر میں بھی تلنگانہ کا رہے والا ہوں ، "وہ قلم" پکڑنے والے نہیں ہیں بلکہ لٹ پکڑنے والے ہیں ، میں انکے ناموں کو یہاں لا کر بحث کرنا نہیں چاہتا ، آپ سی آئی ڈی کی رپورٹ منگائے ، جو لکھا پڑھا جانتے ہیں انکو ضرور امداد دیجئے ، لیکن جو لکھا پڑھا نہیں جانتے انکو امداد دی جا رہی ہے ، نجد آباد میں بہت سے قابل لوگ ہیں ، لیکن یہ تو دوسروں سے لکھوا کر اپنے نام سے بھیجتے ہیں -

میں آپکا مشکور ہوں کہ آپ نے مجھے وقت دیا -

Mr Speaker :—The House now stands adjourned (7.00 p.m.) to meet again at 8 30 a.m. on 23-3-75.

(The House then adjourned to meet again at 8-30 a.m. on 23rd March 1975.)

APPENDIX

NOTE ON DEMAND FOR GRANTS XX—EDUCATION

MR. SPEAKER SIR,

Under the Present Demand XX, we have provided an amount of Rs.114.16 crores—Rs. 108.83 crores under Non-Plan and Rs. 5.33 crores under Plan—which includes provision for General Education, Technical Education, Art and Culture, Scientific Services and Research etc. The details of the Provision made in the Budget both under the Plan and Non-Plan are given hereunder. The capital expenditure provided for in the budget, is Rs. 22.70 lakhs while an amount of Rs. 50.12 lakhs is provided under loans for Education, Art and Culture.

Sl. No.	Head of Account	Budget Estimate 1975-76		
		Non-Plan	Plan	Total
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1. 277—Education		1,03,84,57,400	5,05,82,000	1,11,90,39,400
2. 273—Art & Culture		1,46,13,700	6,00,000	1,52,13,700
3. 279—Scientific Services and Research		50,000	..	50,000
4. 477—Capital outlay on Education, Art and Culture		1,50,000	21,20,000	22,70,000
5. 677—Loans for Education, Art and Culture		50,12,000	..	50,12,000
Total Demand XX				
Education Voted.		1,03,82,83,100	5,33,02,100	1,14,15,85,100

I now proceed to place before the Honourable Members a brief account of some important activities of the Department during 1974-75 and also indicate broadly the various educational and other programmes included in the current demand for the year 1975-76.

PRIMARY EDUCATION

An amount of Rs. 43.03 crores is provided in the Budget Estimate for Primary Education Rs. 40.75 crores under Non-Plan and Rs. 2.28 crores under Plan.

The enrolment at the beginning of the V Plan in Classes 1 to V was 43.00 lakhs—25.83 lakh boys and 17.17 lakh girls which account for 89% of Boys and 61% of girls of the age group 6-11. During the year 1974-75, 1.00 lakh additional children is the estimated enrolment bringing the percentage to 90 in the case of boys and 63.2 in the case girls. It is proposed to enrol 100% of boys and 80% of girls in the age group 6-11 by the end of the Fifth Plan.

The enrolment at the beginning of the V Plan in Classes VI and VII was 6.70 lakhs, (4.65 lakh boys and 2.05 lakh girls) which accounts for 43% boys and 19% girls of the age group 11-13. During the year 1974-75, 75,000 additional number of children is the estimated enrolment taking the percentage of children in the age group 11-13. During the year 1974-75, 75,000 additional number of children is the estimated enrolment taking the percentage of children in the age group 11-13 enrolled to 4.6 in the case of boys and 2.17 in the case of girls. It is proposed to enrol 60% of boys and 40% of girls in the age group of 11-13 by the end of the V Plan. It is proposed to enrol 38,000 additional children in the age group 11-18 during the year 1975-76.

The provision made in the Annual Plan 1975-76 is mainly for continuing the programmes taken up during 1974-75.

In order to attract larger number of children, belonging to weaker sections, to school and also to minimise their drop-out rate, incentives in the shape of Book grants to 60,000 children reading in Classes I to V at Rs. 5 per child and for 10,000 pupils reading in Classes VI and VII at Rs. 10 per child are proposed to be implemented during the year 1975-76.

Also, an amount of Rs. 9.99 lakhs is provided towards improvement of Physical facilities such as supply of equipment, teaching aids, furniture etc., to the existing elementary Schools.

'Midday Meals Scheme'—In order to improve enrolment and attendance in the Primary School Midday Meals scheme was started in the State in the 1962 with food articles consisting of Balahar/Bilgar Wheat and Salad Oil supplied free by the CARE organisation. Midday Meals is served in the form of upma or Porridge for 180 days in a year. An amount of Rs. 56,24,800 has been provided for the continuance of the Scheme during the year 1975-76.

Due to the global food situation, CARE is gradually phasing-out their assistance from the School Midday Meals Programme. It is proposed to replace the CARE commodities by indigenous food 'Sisuaahar' (consisting of white jawar, green gram jaggey) as and when the CARE withdraws its supplies. Since the number of beneficiaries assisted by CARE will be reduced during 1975-76, an amount of 33.00 lakhs has been provided in the Budget Estimate 1975-76 towards the supply of indigenous food in place of CARE commodities. A factory for the production of Ready to eat food for the school children is being established in Hyderabad and it is expected to go into production in 1975-76.

SECONDARY EDUCATION

During the year 1974-75, 123 Upper Primary Schools in the State were upgraded by the opening Class VIII—8 Government Schools, 93 Zilla Parishad Schools and 22 Private Schools. 19 Scho

Assistants were appointed for the additional sections opened in the Government schools during the year, 1974-75.

Residential Schools:—Besides the maintenance of the 3 Residential Schools at Sarvail, Kodegenahalli and Tadikonda, it is proposed to start a residential school for girls during the year 1975-76. A proposal to start a residential School for tribal children is also under the active consideration of the Government. The proposed Residential School for girls and the school for tribal children will be managed by the Andhra Pradesh Residential School Society.

Teacher Training Institutes:—With a view to meeting the demand for trained teachers due to increase in the enrolment of pupils also to secure higher teacher competence, orders have been issued to establish 12 teacher training institutes during the year 1975-76. The teacher's training will be of an year's duration and the minimum qualification for admission will be a pass in the intermediate Examination.

Half-a- Million Job Scheme.—Under this Scheme sponsored by the Government of India 2854 trained graduates and 921 Secondary grade trained teachers were appointed during 1973-74. On stipendary basis Government have sanctioned regular posts for these candidates to be absorbed during 1974-75.

MUNICIPAL SCHOOLS

There have been persistent complaints from the teachers in the various Municipalities in the State that they were not being paid regularly. This was on account of the poor financial condition of some of the Municipalities in the State. This led to a serious situation. The Government have, therefore, taken a policy decision to pay full grants to all the Municipal schools imparting both elementary as well as secondary education, with effect from 1-1-1975. The additional commitment, on this account, the Government will be of the order of Rs. 2 crores annually.

JUNIOR COLLEGES

During the year 1974-75, Government established 13 Junior Colleges, while 18 private junior colleges have been opened by private managements. The total number of Junior Colleges in the State has, therefore, gone up to 261-177 Government and 84 private colleges.

It is the accepted policy of the Government to start junior colleges in every taluk of the State. At the beginning of the current year, there were 27 taluks left without a junior college. During the year 1974-75 Government covered 7 taluks thus reducing the number of taluks without junior colleges to 20. During the year 1975-76 also, efforts will be made to cover as many taluks as possible with the establishment of junior colleges.

Both from the students as well as from the parents, there were persistent demand that facilities should be made available for taking instruction in English medium. It was argued that in view of the limited employment opportunities in the State and with a view to facilitate the candidates studying in our State for competitive jobs outside the State, instruction in English medium would be useful. The Government, therefore, relaxed the condition for admission of students into English medium in Intermediate. Government have permitted from this year admission of students who have secured not less than 40% in English in the qualifying examination in English medium.

The Government wanted to introduce during the academic year, 1974-75, terminal job courses like Teacher education and 'Commercial practice and Technical Course' but due to administrative difficulties, it was not possible to do so. However, in the year 1975-76, efforts will be made to start these job-oriented courses at the Intermediate level.

It is also proposed to strengthen Academic cell in the Board of Intermediate education with a view to launching the programme of academic supervision of Junior Colleges during the next academic year.

During the year 1975-76, a residential junior college on the pattern of the Residential Schools is proposed to be established. This will also enable students passing out of the existing residential schools to avail of the facilities in the proposed residential junior college.

HIGHER EDUCATION

During the year 1974-75, 12 private Degree Colleges have been permitted to be started in addition to a Law College at Nellore. With this, the total number of colleges in the State has increased to 214 including 16 University Colleges.

Hon ble members are aware of the Presidential order on admissions in educational institutions in the State. According to the Andhra Pradesh Educational Institutions (Regulation of Admissions) Order, 1974-85 percent of the seats in all Government and University Colleges in non-composite institutions are reserved to be filled in by local candidates. On account of this, educational opportunities had to be augmented for which an amount of Rs. 50 lakhs was provided by the Government of India under the scheme of Special Assistance for Development of Backward Areas. However, during the current year facilities for Post graduate education could not be substantially augmented. The matter was discussed with the Chairman, U. J. C. and a Committee has been constituted with the 3 Vice-Chancellors, a nominee of the U. J. C., the Secretary to Government, Education Department and the Director of Public Instruction to report on the number of Post-Graduate centres to be started in each University area and also indicate suitable locations for them. It is expected that these centres would start functioning from the academic year 1975-76. We are also proposing to establish two more Universities, one at Guntur and the other at Warangal.

The Hon'ble Members are aware that the University of Hyderabad has been established at Hyderabad by the Government of India. For this University, the Government have granted free of cost 2100 acres of land in the Lingampalli area.

State Council for Educational Research and Training programmes.

Consequent on the decision taken by the Government to do away with detentions on the basis of annual examinations, except at the terminal points of class VII and X the need for evolving a system of effective and continuous testing and to strengthen class-room teaching has become imperative.

To strengthen the steps taken during 1973-74, a series of in-service training programmes were organised at the District level and the Block level at a cost of Rs. 20.4 lakhs during 1974-75. The secondary School teachers were covered at the District level courses while the teachers of the Upper Primary Classes were covered at the Block-level course. It is proposed to strengthen these courses with a suitably conceived state-wide academic Programme during the year 1975-76.

During the year 1974-75, the Collegiate Cell further diversified its programmes and Junior College teachers inducted into the teacher training programmes.

The Andhra Pradesh Recognised Private Educational Institutions (Control) Ordinance 1974.

With a view to provide security in service conditions to the teachers working in private educational institutions, an Ordinance called the Andhra Pradesh Recognised Private Educational Institutions (Control) Ordinance 1974 has been issued. This ordinance came into force with effect from 5-10-1974.

This ordinance has been replaced by the Andhra Pradesh Recognised Private Educational Institutions (Control) Act, 1975.

Comprehensive Education Bill

The need for a Comprehensive Education Bill to place the educational system in the State on a sound footing has been a long felt need. I am happy to inform the House that the draft bill has almost been completed and before long it will be introduced in this House.

TECHNICAL EDUCATION

The Non-Plan Budget of the Technical Education Department for 1975-76 is Rs. 315.22 lakhs and an amount of Rs. 12.34 lakhs has been provided for Music Colleges. An amount of Rs. 116.30 lakhs is provided for grant-in-aid to Jawaharlal Nehru Technological University. The Plan Outlay for Technical Education Department for the Second year for the Fifth Five Year Plan was fixed at Rs. 32.13 lakhs which includes an amount Rs. 10.49 lakhs towards consolidation of existing Polytechnics. In addition to this amount, a sum of Rs. 9.71 lakhs is provided under Centrally sponsored schemes for construction of Hostels for the Government Polytechnics, at Srikakulam, Guntur, Nellore and Nandyal, the work on all of which was started during 1973-74. The following schemes are

proposed to be taken-up during the second year of the Fifth Five Year Plan.

Consolidation of Existing Polytechnics

An amount of Rs. 10.49 lakhs has been provided under this item. It is proposed to utilise this amount for land acquisition and construction of permanent building for the Government Polytechnics for Women, Kakinada and additional buildings at Visakhapatnam, Gudur, Nandyal, Tirupathi and Hyderabad.

Expansion of part-time Diploma courses in Government Polytechnic, Hyderabad and Andhra Polytechnic, Kakinada.

Hon'ble Members are already aware that the Southern Regional Office of the Government of India, Ministry of Education has given its technical clearance for the introduction of part-time Diploma courses in Civil Engineering and Electrical Communication Engineering at the Government Polytechnic, Hyderabad and in Civil Engineering at the Andhra Polytechnic, Kakinada. The intake is 20 into each course. The provision of Rs 0.50 lakh made in the Annual Plan 1975-76 will be utilised for this purpose.

Diversification of Diploma Course in Engineering

To improve employment opportunities for Diploma Holders, it is proposed to introduce diversified courses such as Electrical Communication Engineering, Printing Technology and Commercial Practice, with an intake of 30 into each course. The Proposals in respect of the Electrical Communication Engineering Course and Commercial Practice have been agreed to by the Southern Regional Office and the Government of India. The proposal to establish a Printing School at Hyderabad has been approved by Southern Regional Office and is under consideration of Government of India. An amount of Rs. 500 lakhs has been provided for above schemes in the annual plan for 1975-76.

SCHOLARSHIPS

An additional amount of Rs. 3.36 lakhs is provided in the annual Plan 1975-76 under scholarships. Under non-plan head of account, an amount of Rs. 4.36 lakhs has already been provided. Thus the total under this head comes to Rs. 7.72 lakhs. During the last two years of the Fourth Five Year Plan, the Government of India have provided 100% financial assistance for implementing the scholarship scheme for students of Sandwich Courses in Engineering. Under this scheme stipends at the rate of Rs. 150 p.m. will be paid to the students for a period of one year during which they receive practical training. The Government of India have informed the State Government that their financial assistance for this scheme will not be available during the Fifth Five Year Plan. Hence necessary provision has been made to meet the cost of this scheme in the II Year of the Fifth Five Year Plan to sanction stipends to students of Sandwich courses namely Model Diploma Courses in Electrical Engineering and Electronics offered at the Government Polytechnic, Hyderabad and Chemical Engineering offered at the Government Polytechnic, Visakhapatnam.

GRANTS TO JAWAHARLAL NEHRU TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

The working group of the Planning Commission has recommended during its scrutiny of the draft Fifth Five Year Plan for Andhra Pradesh State, that adequate funds should be provided for the construction of buildings for Nagarjunasagar Engineering College, which has become a constituent college of Jawaharlal Nehru Technological University with effect from 2-10-1972. An amount of Rs. 116 30 lakhs has already been provided as grant-in-aid to this University under non-plan budget. In addition, an amount of Rs 18 lakhs is provided under Plan Budget for 1975-76 for meeting the expenditure on several new schemes proposed by the said University such as Research Survey of Industry and Man-power in Technical Education and for the part-time degree courses for Diploma Holders in Engineering started at the college of Engineering, Kaknada and Anantapur and Nagarjunasagar Engineering College at Hyderabad

STRENGTHENING OF DIRECTORATE OF TECHNICAL EDUCATION

An amount of Rs. 0 20 lakh has been provided to strengthen the State Directorate of Technical Education for Planning, execution and evaluation of various schemes and programmes under the Fifth Five Year Plan.

The rest of the Non-Plan Budget Provision is meant for the maintenance of the existing Govt Music College, Polytechnics including the Government Mining Institute, Kothagudem, Technical High Schools, Domestic Science Training College, Secunderabad and Government Girls' Vocational Institutes at Hyderabad and Warangal besides sanction of grants to aided Institutions

ARCHAEOLOGY AND MUSEUMS

The following excavation and exploration programme will be taken up during the year under reference (1975-76).

Explorations :

1. Jonnalavada, Nellore District
2. Madanapalli, Medak District.
3. Mallavaram, Khammam District
4. Bhavayapalem, West Godavari District.
5. Vadrappalli, Visakhapatnam District.
6. Bhimga, Nizamabad District.

Excavations :

1. Kadambapur, Karimnagar District
2. Panigiri, Nalgonda District
3. Keesara, Hyderabad District
4. Chandavaram, Prakasam District
5. Dhoolikatta, Karimnagar

Conservation —An amount of Rs 80,000 is available under “14 Minor works” and this amount will be spent during the year for conserving important monuments in Coastal Andhra, Rayalaseema and Telangana Regions

Publication —There is a budget provision of Rs, 3,10,000 under “7 Publications” and will be utilised for the following publications during 1975-76.

1. Tamil Inscriptions.
2. Radio-Carbon Dates of Archaeological Sites in India
3. Idols of Deccan Caves.
4. Ahobilam Inscriptions
5. Kayastha Inscriptions
6. Alampur Inscriptions.
7. Tripurantakam Inscriptions
8. Vijayanagara Temples.
9. Raniappa and other Temples at Palampet.
10. Taraka Brahma Rajeeyam
11. Muslim Inscriptions.
12. Pochampad Excavation Report.

Epigraphy — The Epigraphy Branch of this Department is conducting village-wise survey for collecting the estampages of stone inscriptions. After deciphering them, publications are being brought out by this Department.

A new scheme under the 100% grant of Government of India for Registration of Antiquities, etc. is taken up and the Offices of the Registration Officers were established at Hyderabad, Karimnagar, Mahaboobnagar of Telangana area, Anantapur, Nellore, Tirupati and Visakhapatnam of Andhra region.

The Budget Estimate for 1975-76 for the Department of Archaeology and Museums is Rs. 26,60,100.

State Archives and Oriental Manuscripts Library and Research Institutes,

It is proposed to open a Regional Office of Archives at Waltaire. The Oriental Manuscripts Library and Research institute has since been separated from the State Archives and constituted into a Directorate with effect from 1-1-1975.

The Budget Estimate for State Archives and Oriental Manuscript Library and Research institute for the year 1975-76 is Rs 12,88,800.

PUBLIC LIBRARIES

A provision of Rs 76,76,900 under non-plan and Rs 22 lakhs under plan has been made under Public Libraries. The State Government has sanctioned an amount of Rs 2,00 lakhs in the year 1974-75 also to the Raja Ram Mohan Roy Foundation, an autonomous body established by the Government of India for the development of Library facilities. This brings the total contribution to Rs 6 lakhs. As against this contribution, the Foundation has supplied books of the total value of Rs 1,04,687. It is proposed to pursue the matter with the Foundation and get the full matching contribution of the Foundation, so that arrangements could be made for the purchase of books for the full amount.

YOUTH SERVICES

During the year 1975-76 an amount of Rs 5,00,000 under Plan and Rs 2,05,500 under non-plan has been provided for Youth Services. During the year 1974-75, a State level seminar of Youth Welfare activities was sanctioned on the 10th and 11th of November, 1974. Delegates from the districts, prominent educationalists, representatives of the universities and co-ordinators of the Nehru Yuvak Kendras and representatives of other youth organisations participated. During the year 1975-76, employment-oriented schemes including training in vocational trades, coaching in shorthand and typewriting etc. are proposed to be undertaken. There are at present 7 Nehru Yuvak Kendras functioning in the state with assistance from Government of India. Under Centrally sponsored schemes, a Centre called Sri Aurobindo Bala Kendra is to be established in the slum area of Musheerabad in Hyderabad City, for the benefit of children in this area.

SATELLITE INSTRUCTIONAL TELEVISION EXPERIMENT

Honourable members are aware that a Satellite Instructional Television Programme was to be introduced in the four districts of the Hyderabad State i.e., Kurnool, Mahaboobnagar, Medak and covering about 400 villages. Arrangements for the installation of T V sets in these villages and the preparation of educational programmes for the telecasts to schools are making steady progress and it is expected that the Satellite programme will be launched in the month of June or July, 1975.

GOVT. TEXT-BOOK PRESS

For the Academic year 1975-76 the Press has taken up a programme of printing 10 million nationalised textbooks as against million 7 in the previous year

There are eleven Regional Sales Depots for distributing books to the authorised agents. Proposals to open two more depots, one at Nizamabad and another at Srikakulam are under examination by Government

SHORTAGE OF PAPER

Government have constituted a state level Co-ordination Committee for the distribution of paper to the Educational Sector with the Education Secretary as the Chairman and the Director, Andhra Pradesh Government Text-book Press as its Member Convenor

Arrangements have been made for the supply of white paper from the mills against the allocation made by Government of India to producers of note books to enable them to manufacture exercise note books and sell them to the students in the educational institutions at reasonable rates.

CONDUCT OF EXAMINATIONS

As the institution of Flying squads and promulgation of section 144 Cr P. C. at the S S C Public Examination Centres has proved very successful and out side interferences at examination centers has been greatly minimised it is proposed to continue this arrangement.

NATIONAL SERVICE SCHEME

National Service Scheme is being implemented by the Andhra, Osmania, Sri Venkateshwara, Andhra Pradesh Agricultural and Jawaharlal Nehru Technological Universities in the state during 1974-75. An amount of Rs 3,63,000 being the Central as well as State's share of assistance is released to the Universities for implementation of the normal programme under N. S. S. for the year 1974-75. An amount of Rs. 4,11,429 is also released to the Universities during 1974-75 for the implementation of Special Camping programme "Youth Against Dirt and Disease".

SPORTS

Under the programme of constructing Sports Stadia at Headquarters of each District, the Stadia at Anantapur, Guntur, Cuddapah and Vijayawada have been completed, while the construction of those at Sangareddy, Krimnagar and Mahboobnagar is in progress. Coaching Centres at Hyderabad and in Districts for improving standards and for developing sporting talents in youngsters have been established. The Government of India have been conducting All India Rural Sports

Tournaments every year in specified games During 1974-75 the Sports Council has sent teams for participation in All India Rural Athletic Meet held at Ranchi, All India Rural Swimming Tournament held at New Delhi, All India Rural Archery Competition held at Agarthala in Tripura and the All India Rural Sports Tournament held at Shimoga in Karnataka National Tournament in Weight-lifting and Athletics were also conducted in the State during 1974-75 An amount of Rs. 700 lakhs is provided under non-plan, while under plant an amount of Rs. 1.50 lakhs is provided for release of grants-in-aid to the Andhra Pradesh Sports Council

NATIONAL CADET CORPS AND NATIONAL FITNESS CORPS

The Programmes of National Cadet and Corps and National Fitness Corps will be continued during 1975-76 as usual An amount of Rs. 1,02,07,500 is provided during 1975-76 for National Cadet Corps programme. For the National Fitness Corps Programme a provision of Rs 11,11,300 is made for the year 1975-76 The Administrative Control of National Fitness Corps personnel has been taken over by the State Government.

JAWAHAR BAL BHAVAN

The Jawahar Bal Bhavan which was till recently under the control of the Employment and Social Welfare Department has recently been transferred to the Education Department. During the year under review, an auditorium, named 'India Priyadarshini' for Children with a capacity for 600 seats was inaugurated The Budget estimate for the maintenance of the Bal Bhavan for the year 1975-76 is Rs. 3,24,200.

TELUGU AKADEMI

An annual grant of Rs. 5 lakhs was sanctioned to Telugu Akademi for the year 1974-75. To review the work done by the Akademi, a review committee was appointed with the following terms of reference

- (i) To review the working of the Akademi and to make a critical assessment of the work done so far by the Akademi ;
- (ii) To recommend measures for improving the working of the Akademi with a view to achieving the objectives with which the Akademi was started ; and
- (iii) To examine the organisational structure, personnel policies and other administrative, financial, accounting and budgetary procedures adopted by the Akademi and to make suggestions for improvements, if necessary.